नेपाल सरकार
भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयको
संक्षिप्त परिचय सहितको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
आ. व. ०६४/६५

बैशाख २०६६

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयको

संक्षिप्त परिचय सहितको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आ.व. २०६४/०६५

www.moppw.gov.np

आवरण तस्वीरहरू

(१) बाया माथिः- सदरलाइन जग्गा एकीकरण आयोजना दोस्रो चरण

(२) दाया माथिः- ओभरहेड टैङ्की, अत्तरिया साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजना

(३) मेलम्ची खानेपानी आयोजना अन्तर्गतको सिन्धु सुरुङ्ग प्रवेश मार्ग

नेपाल सरकार

मा. विजय कुमार गच्छदार
मन्त्री
भौतिक योजना तथा निर्माण

फोन नं. ४२११६७०(कार्यालय) / ५५२३४४८(निवास)
फ्याक्स नं.: ९७७-१-४२११७२०
निजी सचिवालय
सिंहदरबार, काठमाडौं,
नेपाल ।

पत्रसंख्या :
च.नं. : ३८४
प्राप्त पत्रसंख्या र मितिः

मितिः२०६६/०१/१५

विषयः **शुभकामना**

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदनको दोस्रो अंक प्रकाशित हुन लागेकोमा मलाई धेरै खुशी लागेको छ ।

देशको भौतिक विकास निर्माणको मेरुदण्डको रुपमा स्थापित यस मन्त्रालय अन्तर्गतका सडक, खानेपानी तथा शहरी विकास र भवन निर्माण क्षेत्रसँग सम्बन्धित प्रगतिको जानकारी एउटै पुस्तिकामा उल्लेख गर्नाले यसबाट सम्बन्धित सरकारी निकाय एवं देशका सम्पूर्ण जनताले पूर्वाधार विकासको गति कुन किसिमबाट अघि बढिरहेको छ भन्ने जानकारी पाउन सक्ने छन् ।

यसरी विकास निर्माण सँग सम्बन्धित वार्षिक प्रगति विवरण प्रकाशनको कार्यले सदा सर्वदा निरन्तरता पाओस् र यस प्रकारको प्रकाशनबाट सदैव जनताले विकासमुखी कार्यक्रमहरुको प्रगति विवरणहरु सहजै प्राप्त गर्न सक्नेछन् भन्ने मैले विश्वास लिएको छु ।

अन्त्यमा यस प्रतिवेदन तयारी एवं प्रकाशन गर्ने कार्यमा प्रत्यक्ष र परोक्षरुपमा संलग्न सम्पूर्ण कर्मचारीहरुलाई बधाई तथा धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

....
विजय कुमार गच्छदार
मन्त्री
भौतिक योजना तथा निर्माण

नेपाल सरकार

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय

URL : www.moppw.gov.np
email : info@moppw.gov.np

फोन नं. ४२२७२८०, ४२२८९३१, ४२२८२८५
फ्याक्स नं. ४२२८४२०
सिंहदरबार, काठमाडौं,
नेपाल ।

पत्रसंख्या :-
च.नं. :-

मितिः.............................

शुभकामना

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयले आ.व. २०६४।६५ को मन्त्रालयको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन प्रकाशन गर्न लागेकोमा मलाई धेरै खुशी लागेको छ।

यस मन्त्रालयले सडक, खानेपानी तथा शहरी विकास र भवन निर्माण क्षेत्रमा निर्माण गरेका पूर्वाधार संरचनाहरू र ती संरचनाहरूबाट सेवाग्राहीलाई उपलब्ध गराइएको सेवाको प्रगतिको जानकारी प्रवाह हुनु अत्यावश्यक नै हो। यस मन्त्रालयले गरेका विकास निर्माणका काम कारवाहीहरू पारदर्शि रुपमा जनतामा प्रवाह होउन भन्ने कुरालाई हृदयङ्गम गरी मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूद्वारा आ.व. ०६४।६५ मा सम्पादित कार्यहरूलाई समेटी यस मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूका संक्षिप्त परिचय सहितको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन- २०६५ प्रकाशित गरिएको छ। पारदर्शिताको माध्यमबाट सुशासनको प्रत्याभूति जनस्तरसम्म सहज ढङ्गले पुऱ्याउने र सरकारी निकायहरू बीच पनि एक अर्काले गरेका कामहरूको जानकारी उपलब्ध गराउने यसको प्रमुख उद्देश्य हो। यस मन्त्रालय र अन्तर्गतका विभागहरू/निकायहरूको संक्षिप्त परिचय तथा कार्यक्षेत्रको जानकारी पनि यस प्रतिवेदनमा संलग्न गरिएको छ जसबाट सेवाग्राहीलाई कुन-कुन विभाग/निकायहरूबाट कुन-कुन सेवा उपलब्ध हुन्छ भन्ने कुराको जानकारी हुनेछ भन्ने मैले विश्वास लिएको छु।

अन्त्यमा, यस प्रतिवेदन तयारी एवं प्रकाशन गर्ने कार्यमा संलग्न सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई बधाइ तथा धन्यबाद दिन चाहन्छु।

....
(पूर्ण कडरिया)
सचिव

२०६६, वैशाख

नेपाल सरकार

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय

URL : www.moppw.gov.np
email : info@moppw.gov.np

फोन नं. ४२२७२८०, ४२२८९३१, ४२२८२८५
फ्याक्स नं. ४२२८४२०
सिंहदरबार, काठमाडौं,
नेपाल ।

पत्रसंख्या :-
च.नं. :-

मिति:.............................

शुभकामना

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय र अन्तर्गतका विभाग, निकाय तथा आयोजनाहरूको प्रगति विवरणहरू समावेश गरी वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन २०६४/६५ प्रकाशित हुन लागेको थाहा पाउँदा मलाई अत्यन्त खुशी लागेको छ। यस प्रकारको प्रशंसनीय र सकारात्मक कार्य गर्ने सम्पूर्ण विभाग तथा विभिन्न निकायहरू एवं यस कार्यमा संलग्न सवै कर्मचारीहरू प्रति हार्दिक धन्यवादका साथै बधाइ दिन चाहन्छु।

आ-आफ्ना क्षेत्र एवं चासोका स्थानहरूमा सडक यातायात, खानेपानी तथा सरसफाई एवं आवास तथा शहरी विकाससँग सम्बन्धित विकास निर्माणका कार्यहरू र त्यसमा भएका प्रगति विवरण एवं अप्ठ्याराहरू जनमानस समक्ष यसरी एउटै पुस्तिकाको रुपमा उपलब्ध हुनु निश्चय नै खुशीको कुरा हो। हामीले गरेका विकास निर्माणका कार्यहरूलाई पारदर्शी रुपमा प्रस्तुत गरेर सवैको राय, सुझाव, सल्लाह प्राप्त गर्न सकेमा हाम्रा योजनाहरू अझ जनमुखी हुनेछन्।

अन्त्यमा, यस किसिमको प्रगति विवरणको आगामी वर्षहरूमा समेत निरन्तर प्रकाशनको कामना सहित यस संस्करणले आफ्नो उद्देश्यमा सफलता प्राप्त गरोस् भन्ने शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

२०६६, वैशाख

....
(उमाकान्त झा)
सचिव,
भौतिक योजना

सम्पादकीय

सम्पादक मण्डल

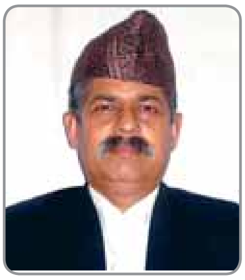

हरि प्रसाद शर्मा

राजीव घिमिरे

विकास काफ्ले

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयले आ. व. ०६४।६५ को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदनको दोस्रो अंक प्रकाशित गर्न लागेको ब्यहोरा सहर्ष जानकारी गराउन चाहन्छौं ।

यस प्रतिवेदनमा भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरुले सडक यातायात, खानेपानी तथा सरसफाई र आवास तथा शहरी विकास क्षेत्रमा आ.व. ०६४।६५ मा हासिल गरेको प्रगतिहरू समावेश गरिएका छन् । यस पटकको अंकमा यस मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरूले के कस्ता प्रकृतिका कामहरू गर्छन् भन्ने विवरणहरू पनि संक्षिप्तमा समेटिएको छ जसको अध्ययनबाट सेवाग्राही तथा अन्य निकायहरूलाई यस मन्त्रालय र मातहतका सम्पूर्ण विभाग, समिति, कोष, संस्थान, वोर्ड, आयोग, कम्पनी, केन्द्र जस्ता निकायहरूको बारेमा जानकारी हुनेछ । यस अंकमा तीन वर्षिय योजनाको लक्ष्य र प्रगति पनि समावेश गरिएको छ ।

आगामी दिनहरूमा यहाँहरुको अमूल्य राय, सुझाव र सल्लाहलाई मार्ग निर्देशनको रूपमा ग्रहण गरी यसमा छुट भएका विषयवस्तुलाई समेत समावेश गरी परिमार्जित र अझ गुणस्तयुक्त प्रगति प्रतिवेदनका आगामी संस्करणहरू यहाँहरू समक्ष ल्याउने नै छौं ।

अन्त्यमा यो प्रतिवेदन तयार पार्न सहयोग पुऱ्याउने यस मन्त्रालय, अर्न्तगतका निकायहरू र सम्पूर्ण सबै शुभेच्छुकहरूमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छौं ।

http://www.moppw.gov.np/publication.html बाट यो प्रतिवेदन डाउनलोड (Download) गर्न सक्नुहुने छ ।

राय, सुझाव र सल्लाहको लागि
सम्पर्क ठेगाना :

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय
योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा
Email: info@moppw.gov.np

i

विषय सूची

क्र.सं	विषय	पृष्ठ
१	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयको परिचय	१
२	मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरूको संक्षिप्त परिचय तथा निकाय प्रमुखहरू	४
३	मन्त्रालयका कर्मचारीहरूको दरबन्दी	२६
४	मन्त्रालयको आ.व. ०६४/६५ को वार्षिक प्रगति तथा आर्थिक विवरण	२८
५	मन्त्रालयको महाशाखाहरूको आ.व. ०६५/६६ को वार्षिक कार्यक्रम	३२
६	मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरूको आ.व. ०६४/६५ को वार्षिक प्रगति सारांश	३४
७	मन्त्रालय अन्तर्गतका विभागहरूको आ.व. ०६४/६५ को वार्षिक प्रगति विवरण	३६
८	मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरूको बजेट वक्तव्य ०६४/६५ को प्रकरणको प्रगति र समस्या	४२
९	आ. व. २०६५।६६ को बजेट वक्तव्यमा उल्लेखित यस मन्त्रालय अन्तर्गतका मुख्य मुख्य नीति तथा कार्यक्रम	७२
१०	वैदेशिक सहयोगमा संचालित मुख्य कार्यक्रमहरू/आयोजनाहरू	७९
११	तीन-वर्षिय योजनाको लक्ष्य र त्यसको प्रगति	८३
१२	सुखद र दु:खद क्षणहरू	८९

अनुसूची १
मन्त्रालय मातहतका विभागहरू तथा अन्तर्गतका कार्यालयहरू ९०

अनुसूची २
मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको सूची ९७

अनुसूची ३–क
आ. व. २०६४/०६५ मा सम्पन्न भएका सडकहरू, आवधिक मर्मत तथा पुलहरूको विवरण १०२

अनुसूची ३–ख
जिल्लागत खानेपानी आयोजनाहरूको प्रगति १०६

अनुसूची ३–ग
आ. व. २०६४/०६५ मा सम्पन्न खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनाहरूको विवरण १०९

परिच्चय

१ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयको परिचय

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय

देशको आर्थिक तथा सामाजिक क्षेत्रको विकासमा टेवा पुऱ्याउन विविध भौगोलिक क्षेत्र तथा आर्थिक क्षेत्रहरूलाई आर्थिक विकासका पूर्वाधार स्थल, जल, रेल्वे तथा रोप-वे मार्गहरूसँग आवद्ध गर्दै लगी राष्ट्रिय यातायात प्रणालीको समुचित विकास गरी देशका ग्रामीण क्षेत्रका गाउँहरूलाई बजारसँग आवद्ध गरी आर्थिक कृयाकलापहरूको अभिवृद्धि गर्न र देश भित्र सञ्चालन हुने पर्यटन, कृषि, विद्युत आदि विभिन्न आर्थिक क्षेत्रसँग सम्बन्धित विविध कृयाकलाप र आयोजनाहरूमा टेवा पुऱ्याउनु आजको प्रमुख आवश्यकता एवं चुनौति हो।

त्यस्तै गरी शहरीकरणलाई भौतिक विस्तारको रूपमा मात्र नहेरी यसले राष्ट्रिय अर्थतन्त्र र राष्ट्रिय एकीकरणको दिशामा पुऱ्याउन सक्ने योगदान समेतलाई पहिचान गरी यस क्षेत्रमा निजी क्षेत्रको सहभागिता समेत अभिवृद्धि गर्दै शहरीकरणको प्रकृयालाई स्थानीय अर्थतन्त्रको परिपूरक हुने किसिमले व्यवस्थित एवं वातावरणीय दृष्टिबाट स्वस्थ शहरी विकास र व्यवस्थापन गर्नु अर्को महत्वपूर्ण चुनौति हो।

यसको साथै सरकारी भवनहरू निर्माण गर्ने कार्यमा स्थानीय सीप र सामग्रीको प्रयोग गरी प्रयोजन अनुसारको किफायती डिजाइनको लागि प्रविधि विकास गर्ने र सरकारी भवनहरूलाई प्राकृतिक प्रकोपबाट बचाउन गुणस्तरमा सुधार ल्याउन तथा भवन निर्माण सम्बन्धी मापदण्ड र नियमहरू तर्जुमा गरी लागू गराउन पनि आवश्यक भएको छ। यसको अलावा सबै जनताको स्वास्थ्य रक्षाको लागि स्वच्छ पिउने पानी तथा सार्वजनिक सरसफाईको समुचित प्रबन्ध मिलाउन पनि त्यत्तिकै जरूरी देखिएको छ।

१.१ उद्देश्य

- देशका विभिन्न भौगोलिक तथा आर्थिक क्षेत्रहरूलाई परिपूरक गर्ने गरी विभिन्न मार्गहरूलाई एक अर्कोसँग आवद्ध गरी आर्थिक तथा समाजिक क्षेत्रको विकासमा टेवा पुऱ्याउन सडक, पुल, मुलबाटाहरू, रोप-वेमार्ग र जलमार्गहरूको समष्टीगत विकास, विस्तार, प्रवर्द्धन र सम्बर्द्धन गरी राष्ट्रिय यातायात प्रणालीको विकास गर्ने।

- देशका ग्रमीण क्षेत्रका गाउँहरूलाई बजारसँग आवद्ध गर्नुका साथै पर्यटन, कृषि, विद्युत आदि विभिन्न आर्थिक क्षेत्रसँग सम्बन्धित राष्ट्रिय महत्वका र अन्य आर्थिक क्षेत्रको विविध कृयाकलाप एवं आयोजनाहरूमा टेवा पुऱ्याई सन्तुलन कायम गर्ने।
- शहर ग्रामीण अन्तरसम्बन्ध तथा सन्तुलित क्षेत्रीय विकासको आवश्यकता अनुरूप ग्रामीण विकासको परिपूरकको रूपमा योजनावद्ध शहरी विकासलाई अगाडि बढाउने।
- शहरी क्षेत्र वा नयाँ क्षेत्रको भौतिक विकासको निमित्त आवास तथा भौतिक परियोजना तयार गर्ने।
- सम्पूर्ण नेपाली जनताको स्वास्थ्य रक्षाको लागि स्वच्छ पिउने पानी तथा सार्वजनिक सरसफाईको समूचित प्रबन्ध मिलाउने।

१.२. मुख्य मुख्य कार्यहरू

- स्थल, जल, रेल्वे तथा रज्जुमार्गको निर्माण र विकास सम्बन्धी नीति, योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने गराउने।
- भौतिक योजना र भौतिक पूर्वाधारको विकास, आवास, शहरीकरण र नगर विकास सम्बन्धी नीति, योजना तथा कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने, गराउने।
- केन्द्रीय सचिवालय, मन्त्री, संवैधानिक अंगका प्रमुख आदिको आवास व्यवस्था र सरकारी भवनको निर्माण तथा मर्मत संभार सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- सडक(घोडेटो बाटो बाहेक) तथा पुल (झोलुङ्गे पुल बाहेक) निर्माण, मर्मत संभार एवं संरक्षण सम्बन्धी काम गर्ने।
- भवन एवं अन्य निर्माण सामग्रीको प्रविधि सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा विकासका मापदण्डहरू तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने गराउने।
- विभिन्न स्थलमार्ग, जलमार्ग र रज्जुमार्गहरूको निर्माण र इन्जिनियरिङ कन्सल्टेन्सी विषयक संस्थान तथा संगठनहरू सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- बसोबास तथा बस्ती विकास र खानेपानी तथा ढल निकास सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने।
- आवास निर्माण सम्बन्धमा गैर सरकारी क्षेत्रका आवास निर्माण सम्बन्धी संस्थाहरूको प्रवर्द्धन र विकास गर्ने, गराउने।
- नगर विकास समितिहरू तथा सरकारी क्षेत्रका आवास निर्माण सम्बन्धी संस्थाहरूको रेखदेख सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- आवास तथा भौतिक योजना क्षेत्रहरूका अन्तर्राष्ट्रिय वा क्षेत्रीय संघ संस्थाहरूसँग सम्पर्क र सहयोग सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- स्थलमार्ग, जलमार्ग तथा रज्जुमार्गको निर्माणसँग सम्बन्धित अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरूको सम्पर्क सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- स्टोर्म वाटर (पानी ढल) सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- नेपाल इन्जिनियरिङ सेवाको हाईवे उपसमूह, जनरल, बिल्डिङ एण्ड आर्किटेक्ट तथा स्यानिटरी उपसमूहहरू सम्बन्धी नियुक्ति, सरूवा, बढुवा शुरू नियुक्तिको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता र बढुवामा गणना हुने सम्बन्धित विषयको शैक्षिक योग्यता निर्धारण तथा विभागीय कारवाही आदि सम्बन्धी कार्य गर्ने।

१.३ संगठन तालिका

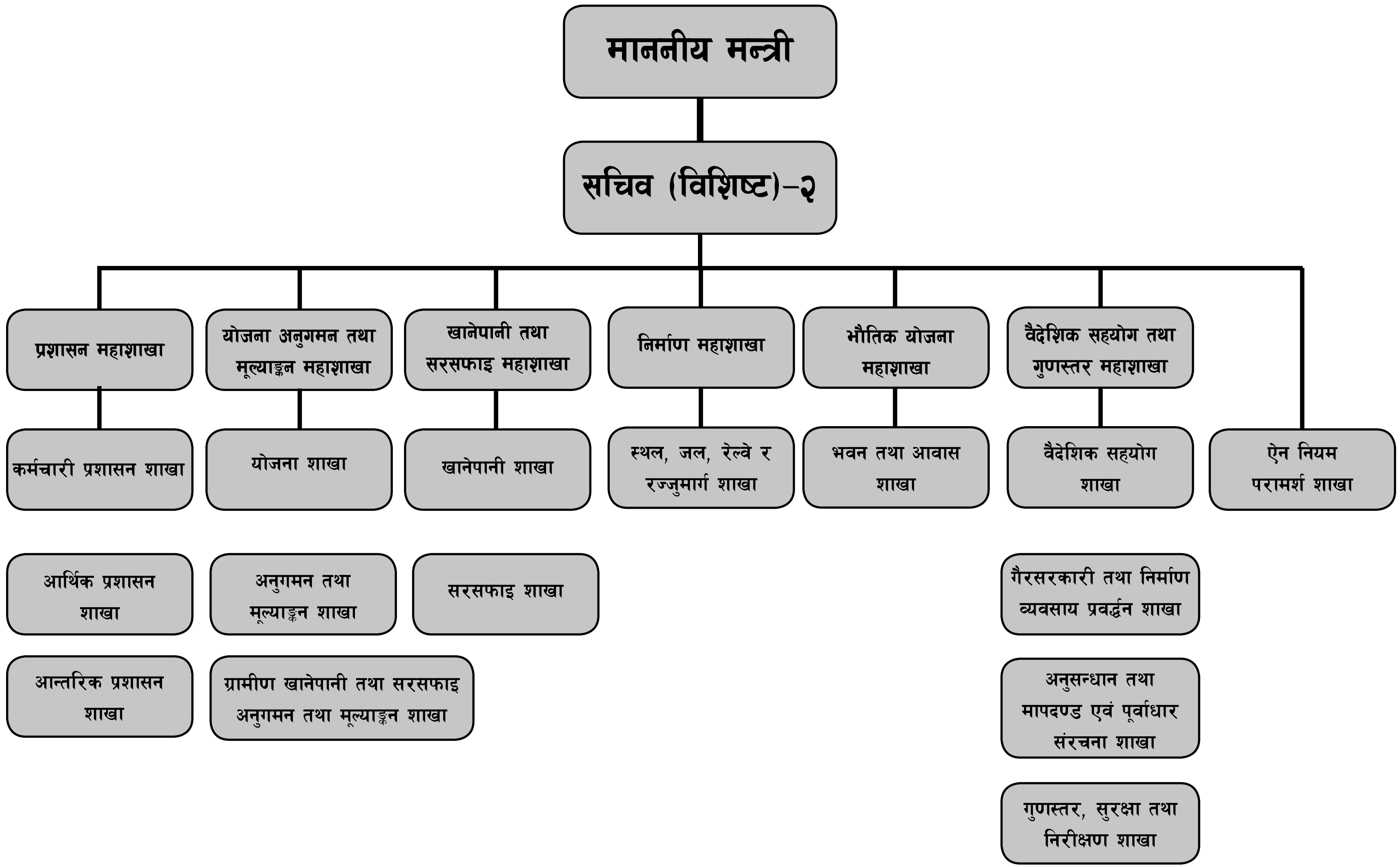

माननीय मन्त्री
सचिव (विशिष्ट)–२
प्रशासन महाशाखा
योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा
खानेपानी तथा सरसफाइ महाशाखा
निर्माण महाशाखा
भौतिक योजना महाशाखा
वैदेशिक सहयोग तथा गुणस्तर महाशाखा
कर्मचारी प्रशासन शाखा
योजना शाखा
खानेपानी शाखा
स्थल, जल, रेल्वे र रज्जुमार्ग शाखा
भवन तथा आवास शाखा
वैदेशिक सहयोग शाखा
ऐन नियम परामर्श शाखा
आर्थिक प्रशासन शाखा
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखा
सरसफाइ शाखा
गैरसरकारी तथा निर्माण व्यवसाय प्रवर्द्धन शाखा
आन्तरिक प्रशासन शाखा
ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाइ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखा
अनुसन्धान तथा मापदण्ड एवं पूर्वाधार संरचना शाखा
गुणस्तर, सुरक्षा तथा निरीक्षण शाखा

२ मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरूको संक्षिप्त परिचय तथा निकाय प्रमुखहरू

२.१. मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरू

२.१.१ सडक क्षेत्र अन्तर्गतका निकायहरू

१) सडक विभाग

वि.सं. २००७ साल भन्दा अगाडी वाटोकाज गोश्वाराबाट सडकको एउटै मात्र लेन भएको ढुंगा छापेको भिमफेदी अमलेखगन्ज सडक वुटवल भैरहवा सडक, राजधानी र तराईका केही शहरहरूमा इट्टा र ढुंगाले छापेका सडक निर्माण तथा मर्मत कार्य गरिन्थ्यो। वि.सं. २००७ साल पछि वि.सं. २०१४ सालमा सार्वजनिक निर्माण विभाग (Public Works Department, PWD) स्थापना भयो। भारत सरकारको सहयोगमा काठमाडौं-भैंसे (भिमफेदी-अमलेखगन्ज सडकमा पर्ने) सडक निर्माण गरी मोटरबाटो भारतसँग जोडियो। हेटौडा-नारायणगढ सडक खण्ड वि.सं. २०१५ सालमा निर्माण गरी पूर्व पश्चिम राजमार्गको मध्य भागमा यातायात सञ्चालन भयो।

उत्तर-दक्षिण व्यापारीक मुल बाटोलाई यातायात सञ्चालन गर्ने उद्देश्यले वि.सं. २०१४ सालमा Road Transport Organization (RTO) स्थापना भयो। RTO योजना PWD अन्तर्गत नभइ छुट्टै योजनाको रूपमा स्थापना भयो। उक्त योजना सफल नभएपछि वि.सं. २०१८ सालमा योजना वन्द गरियो।

वि.सं. २०१८ सालमा सडक विभाग स्थापना भएपछि पूर्व-पश्चिम राजमार्ग निर्माण गर्ने कार्य तर्जुमा भइ निर्माण कार्य शुरू भयो। वि.सं. २०२४ सालमा पहिलो दीर्घकालीन सडक योजना तर्जुमा गरि २०२७ सालबाट राजमार्ग तथा सहायक राजमार्गको अवधारणा अनुरूप सडक निर्माण कार्य अघि बढाईयो। साथै सहायक राजमार्गहरूको निर्माण कार्य तिव्र रूपमा वि.सं. २०३८ सालबाट अघि वढाईयो।

वि.सं. २०५१ सालमा अधिराज्यभरका सामरिक महत्वका सडकहरू (Strategic Road Network, SRN) लाई १५ वटा राजमार्ग र ५१ वटा सहायक राजमार्गहरूमा विभाजन गरी निर्माण/मर्मत संभार कार्य सडक विभागबाट अगाडी वढाईयो। सोही समय देखि विभिन्न दातृसंस्थाहरू, एशियाली विकास बैंक, विश्व बैंक र JICA को सहयोगमा सामरिक महत्वका सडकहरूलाई निर्माण/मर्मत सुधार गर्ने कार्य अघि वढाइयो।

वि.सं. २०५३ साल देखि सामरिक महत्वका सडक (SRN) मा परेका सडकहरूलाई निर्माण/मर्मत संभारको प्रभावकारी रूपमा निरन्तरता दिन प्राथमिक लगानी योजना (Priority Investment Plan, PIP) तथा २० वर्षे सडक योजनाको तर्जुमा

गरी कार्य आरम्भ गरियो। वि.सं. २०५८ साल देखि सामरिक महत्वका सडकहरूलाई अझ प्रभावकारी एवं व्यवस्थित गर्न भौगोलिक सुचना प्रणालीमा आवद्ध गर्ने गरी कार्यान्वयन गर्न तर्जुमा गरियो।

भरपर्दो एवं वातावरण मैत्री राष्ट्रिय सडक सञ्जालको निर्माण तथा स्तरोन्नतीद्वारा यातायात सुविधाको विकास गरी क्षेत्रीय तथा सामाजिक असन्तुलनमा कमी ल्याउन एवं उच्च तथा दिगो आर्थिक वृद्धिद्वारा गरिवी निवारणमा सहयोग पुऱ्याउने तथा सडक सम्पत्तिको संरक्षण गरी दिगो, भरपर्दो र सुरक्षित सडक यातायात सेवा सञ्चालन गर्ने उद्देश्य लिई सडक विभागले निरन्तर रूपमा कार्य गर्दै जाने लक्ष्य रही आएको छ।

यसरी यस विभाग अन्तर्गत हाल सामरिक महत्वका सडकहरू मध्ये कालोपत्रे ४२५८ कि.मी.(४५.३%), खण्डस्मित २०६२ कि.मी.(२१.९%) र माटे सडक ३०७९ कि.मी. (३२.८%) गरी जम्मा ९३९९ कि.मी. सडक निर्माण सम्पन्न भइ सुचारू रूपमा राज्यभरी यातायात सञ्चालन हुँदै आएको छ।

वि.सं. २०६४/०६५ सालको अन्त्य सम्ममा ६९ वटा जिल्ला सदरमुकाममा सडक यातायात पुगिसकेको छ र बाँकी ६ वटा जिल्ला सदरमुकाममा सडक जोड्ने कार्य तिब्रताकासाथ अघि वढिरहेको छ।

सडक विभाग अन्तर्गतका कार्यालयहरूको विवरणहरू *अनुसूची-१* मा दिइएको छ।

२) सडक बोर्ड

सडक बोर्ड ऐन २०५८ अन्तर्गत सडक बोर्ड नेपालको विधीवत गठन २०५९/०९/१५ मा भएको हो। सडकको मर्मत संभार गराउने, सडकको मर्मत संभार गर्दा लाग्ने खर्चमा न्यूनिकरण गर्ने तथा सडकको मर्मत संभार कार्यलाई पारदर्शी एवम् प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले यस बोर्डको स्थापना भएको हो। सडक बोर्ड नेपालको कार्यक्षेत्र भित्र सबै राष्ट्रिय राजमार्ग तथा सहायक राजमार्गहरू, कालोपत्रे भएका सबै शहरी तथा ग्रामिण सडकहरू, न्यूनतम सवारी चाप र स्तर भएका सबै खण्डास्मिथ ग्रामिण सडकहरू र न्यूनतम सवारी चाप र स्तर भएका सबै कच्ची ग्रामिण सडकहरू पर्दछन्। सडक बोर्ड नेपालले प्राथमिकता दिएका ३ प्रकारका सडक मर्मतहरू मध्ये क) नियमित, पटके, आवधिक मर्मत ख) आकस्मिक मर्मत, र ग) पुनःस्थापना, पूननिर्माण, स्तर वृद्धि पर्दछन्।

सडक मर्मतको लागि छुट्टाइएको रकम सामरिक महत्वको सडक संजालको लागि सडक विभाग र स्थानिय सडक संजालको हकमा स्थानिय पूर्वाधार तथा कृषि सडक विभाग (डोलिडार) को संयोजकत्वमा नगरपालिका र जिल्ला विकास समितिबाट कार्यक्रम तयार पारी सम्पादन हुने गर्दछन्।

२.१.२ खानेपानी तथा सरसफाइ क्षेत्र अन्तर्गतका निकायहरू

१) खानेपानी तथा ढल निकास विभाग

धेरै खानेपानी आयोजनाहरू सञ्चालन गरी खानेपानीको बढ्दो माग पूरा गर्न, जनशक्तिको उचित व्यवस्थापन गर्न एवं आन्तरिक तथा वाह्य स्रोतको अधिकाधिक परिचालन गर्न सक्षम संगठनको आवश्यकतालाई महसुस गरी २०२९ सालमा खानेपानी तथा ढल निकास विभागको स्थापना भएको थियो। २०३४ सालमा यस विभागले तत्कालिन चारै विकास क्षेत्रमा डिभिजन कार्यालयहरू मार्फत क्षेत्रियस्तरबाट र सन् १९८० को दशकलाई अन्तर्राष्ट्रिय खानेपानी दशकको रूपमा घोषणा गर्ने विश्व स्वास्थ्य संगठनको प्रस्ताव प्रति नेपालले प्रतिवद्धता जनाएपछि खानेपानी क्षेत्रमा सरकारी लगानी वृद्धि हुँदै जाँदा विभाग अन्तर्गत क्षेत्रिय स्तरका ४ वटा कार्यालयहरू र ती अन्तर्गतका डिभिजन कार्यालयहरूबाट कार्य सञ्चालन

गरिएको थियो। यस पश्चात खानेपानी र ढल निकास सम्बन्धि क्षेत्रसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण कार्यहरू खानेपानी तथा ढल निकास विभागबाट सञ्चालन गर्ने गरी ५ क्षेत्रिय निर्देशनालय र ७५ जिल्ला खानेपानी कार्यालयहरू सहितको संरचना वि.सं. २०४५ सालमा स्वीकृत गरि कार्य सञ्चालन शुरू गरियो।

सार्वजनिक खर्च पुनरावलोकन आयोगको प्रतिवेदनमा केन्द्रीय स्तरका कार्यक्रमहरू सम्बन्धित मन्त्रालय/विभाग अन्तर्गतका कार्यालयहरू मार्फत गराउने सुझाव रहे अनुसार मिति २०५८/८/६ मा यस विभागको सांगठनिक संरचना परिवर्तन गरि विभाग अन्तर्गत सिनियर डिभिजनल इन्जिनियर (रा.प.द्वि.प्रा.) कार्यालय प्रमूख रहने गरि ४२ खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन तथा इन्जिनियर (रा.प.तृ.प्रा.) कार्यालय प्रमुख रहने गरी २८ सव-डिभिजन कार्यालयहरू र तिनको नियमित निरिक्षण तथा अनुगमन कार्यको लागी नेपाल राज्यको पाँचै विकास क्षेत्रका क्षेत्रिय सदरमुकाम रहेका जिल्लाहरूमा सुपरीटेन्डेन्ट इन्जिनियर (रा.प.प्र.प्रा.) कार्यालय प्रमूख रहने गरी ५ क्षेत्रीय अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण कार्यालयहरूको स्थापना गरिएको छ। खानेपानी तथा ढल निकास विभाग अन्तर्गतका कार्यालयहरूको विवरणहरू *अनुसूची–१* मा दिइएको छ।

खानेपानी तथा सरसफाइ सम्वन्धी कार्यलाई अग्रगति दिन तथा भए गरेका कामहरूलाई प्रभावकारी रूपमा निरिक्षण तथा अनुगमन गर्न यस विभागमा १२ वटा शाखाहरू रहेका छन् भने ए.डि.वि. को ऋण सहयोगमा संचालित आयोजनाका लागि २ वटा केन्द्रीय आयोजना व्यवस्थापन कार्यालयहरू रहेका छन्।

खानेपानी तथा ढल निकास विभाग र अन्तर्गतका निकायहरूवाट केन्द्रीय स्तरका कार्यक्रमका रूपमा नेपाल सरकारको केन्द्रीय स्तरको बजेटवाट बजेट विनियोजन भइ सञ्चालन गरिने खानेपानी आपूर्ति, ढल निकास, जनसाधन विकास, वातावरणीय अध्ययन, खानेपानी गुणस्तर अनुगमन तथा सुधार र सरसफाइका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन हुने गर्दछन्। नेपाल सरकारको लगानीमा कार्यान्वयन गरिने केन्द्रीय तथा जिल्ला स्तरका सवै खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजना/कार्यक्रमहरू उपभोक्ता समितिको सक्रिय अग्रगामित्व तथा सहभागितामा कार्यान्वयन गरी सम्पन्न भए पश्चात सञ्चालन तथा मर्मत संभारको जिम्मेवारी सरकारको नीति अनुरूप उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गरिँदै आएको छ। स्थानीय आवश्यकता र राष्ट्रिय महत्वका केन्द्रीय स्तरका आयोजनाहरू/कार्यहरू खानेपानी तथा ढल निकास विभाग मातहतका निकायहरूवाट देहाएका आधारमा सञ्चालन गरिने व्यवस्था भएको छ।

क) जनसंख्याको हिसावले पहाडी तथा तराइमा एक हजार भन्दा बढी उपभोक्ता र हिमाली क्षेत्रमा पाँच सय भन्दा बढी उपभोक्ताहरूलाई सेवा सुविधा पुर्‍याउन सक्ने आयोजनाहरू

ख) खानेपानीको गुणस्तर सुधारको निमित्त पानी प्रशोधन प्रणाली व्यवस्था गरिने आयोजनाहरू

ग) विद्युतीय उपकरणहरूको प्रयोग गरी पानी संकलन वा वितरण गर्ने र अन्य यस्तै सापेक्षिक रूपमा जटिल प्रविधियुक्त आयोजनाहरू

घ) साना शहर र नगरोन्मुख क्षेत्रमा लागत असुलिको अवधारणा राखी सञ्चालन गरिने आयोजनाहरू

ङ) आधुनिक ढल प्रणाली र ढल प्रशोधन सम्वन्धी आयोजनाहरू र सतह ढल निकास सम्वन्धी आयोजनाहरू

च) खानेपानीको गुणस्तर परिक्षण, नियन्त्रण, अनुगमन र निगरानी कार्यसँग सम्वन्धित आयोजनाहरू

छ) तराइ क्षेत्रका भूमिगत पानीमा पाइने आर्सेनिक लगायत अन्य प्रदूषणको परिक्षण, अनुसन्धान एवं प्रशोधन संरचना सम्वन्धी व्यवस्था भएका आयोजनाहरू

ञ) जीर्ण भएका ठूला खानेपानी आयोजनाहरूमा प्रशोधन सुविधा समेत समावेश गरी मर्मत सुधार तथा पूनर्निर्माण गर्नुपर्ने आयोजनाहरू

झ) वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन र दैवी प्रकोप व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य समावेश भएका आयोजनाहरू

ञ) नेपाल सरकारले केन्द्रीयस्तरवाट सञ्चालन गरिने भनी तोकिएका आयोजनाहरू।

२) मेलम्ची खानेपानी विकास समिति

हाल काठमाडौं उपत्यकामा करिब २२ लाख जनसंख्या रहेको तथ्याङ्कले देखाएको छ। उपत्यकाको खानेपानीको माग दैनिक २२ करोड लिटर छ। तर मौजुदा अवस्था भने खानेपानीको आपूर्ति हिउँदमा ९ करोड र वर्षामा १३ करोड लिटर प्रतिदिन छ। अतएवः काठमाडौं उपत्यकाको खानेपानीको वर्तमान काकाकुल र हाहाकार अवस्थालाई दीर्घकालीन रूपमा समाधान गर्न विगत तीन दशक पहिलेदेखि अन्तर्राष्ट्रिय दातृ संघ/संस्थाद्वारा विस्तृत अध्ययन र अनुसन्धान गरी बैकल्पिक उत्कृष्ट स्रोत मेलम्ची नै हो भन्ने ठहर गऱ्यो।

मेलम्ची खोलाको पानी २६.५ कि.मी. सुरूङ्गको माध्यमबाट काठमाडौं उपत्यकामा भित्र्याउने उद्देश्यले वि.सं. २०५२ सालमा मेलम्ची खानेपानी लिमिटेडको स्थापना गरी कार्य सञ्चालन गरिएको थियो। एसियाली विकास बैंक, जापानी तथा नर्वेजियन सरकार जस्ता प्रमुख दाताहरूले मेलम्ची खानेपानी आयोजनामा लगानी गर्ने इच्छा देखाएपछि तत्कालिन सरकारले खानेपानी समस्या निराकरणका लागि विशेष महत्व दिई आ.व. २०५५/५६ (सन् १९९८, अगष्ट) मा आवास तथा भौतिक योजना मन्त्रालय अन्तर्गत मेलम्ची खानेपानी विकास समितिको गठन गरी कार्य सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ। मेलम्ची खानेपानी आयोजनाले प्रथम चरणमा सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको हेलम्बु गा. वि. स. अन्तर्गत मेलम्ची खोलाको दैनिक १७ करोड लिटर, दोस्रो र तेस्रो चरणमा क्रमशः लार्के र याङ्ग्रीबाट थप १७/१७ करोड लिटरका दरले दैनिक गरी कुल ५१ करोड लिटर पानी काठमाडौंमा ल्याई वितरण गर्ने उद्देश्य राखेको छ। यस आयोजनाबाट उपत्यकामा रहेका धार्मिक, साँस्कृतिक तथा वातावरणीय पक्षमा सुधार ल्याउने छ। आर्थिक, सामाजिक र प्राविधिक दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त भएको यस आयोजनामा पर्याप्त पानी दीर्घकालीन रूपमा समेत धान्न सकिने गरी स्रोत रहेको छ।

यस मेलम्ची खानेपानी आयोजना अन्तर्गत ५ वटा Components (मेलम्ची डाईभर्सन स्किम, पानी प्रशोधन केन्द्र, Bulk Distribution System, Distribution Network Improvement तथा ढल निर्माण कार्य) रहेकोमा पुनसंरचना पश्चात यस आयोजना अन्तर्गत मेलम्ची डाईभर्सन स्किम, पानी प्रशोधन केन्द्र, तथा Safeguard कार्यक्रम रहेको र काठमाडौं उपत्यका खानेपानी लिमिटेड अन्तर्गत Bulk Distribution System, Distribution Network Improvement रहेको छ। जसमा मेलम्ची उपत्यका सव-प्रोजेक्ट १ को लागि २४९ मिलियन यु.एस.डलर र काठमाडौं उपत्यका सव-प्रोजेक्ट २ को लागि ६८ मिलियन यु.एस.डलर गरी जम्मा ३१७ मिलियन यु.एस.डलरको संशोधित लागत अनुमान रहेको छ।

३) अधिकार सम्पन्न वाग्मती सभ्यता एकीकृत विकास समिति

हिन्दुहरूको पवित्र तीर्थस्थल एवम् सभ्यताको प्रतीकको रूपमा रहेको वाग्मती नदी पछिल्लो डेढ दुई दशकयता मानवीय अतिक्रमणको कारणले प्रदूषणको चपेटामा परिन्। मुलुकको अमूल्य निधिको अस्तित्व नै संकटमा परेपछि सचेत नागरिक समाजको चर्को दवावका साथै सरकारी क्षेत्रबाट उच्च प्राथमिकताकासाथ नदी प्रदूषणमुक्त गर्ने कार्यको थालनी नै वर्तमान समितिको अस्तित्वको आधारशीला हो। राजधानीको बढ्दो जनसंख्या, अनियन्त्रित शहरीकरण, अव्यवस्थित ढल निकास र औद्योगिक एवं गार्हस्थ फोहोरमैला निष्काशनको सम्पूर्ण विकृति व्यहोर्न वाध्य बनाइएको वाग्मती नदीको शुद्धीकरणको लागि वि.सं. २०५१ चैत २८ गते तत्कालीन सरकारले पशुपति क्षेत्र वातावरण सुधार कार्यान्वयन तथा अनुगमन समिति

गठन गरेको थियो। यस समितिको अधिकार एवं कार्यक्षेत्र सीमित रहेकाले समितिको कार्य क्षेत्रमा व्यापकता ल्याउन तत्कालीन श्री ५ को सरकारले वि.सं. २०५२ मंसीर ६ गते अधिकार सम्पन्न वाग्मती क्षेत्र ढल निर्माण सुधार आयोजना कार्यान्वयन तथा अनुगमन समिति गठन गरेको थियो। समिति गठनको उद्देश्य ढल निर्माण सम्वन्धी मात्र कार्य गर्ने नभइ उपत्यकाको प्राकृतिक सम्पदा, मानव सभ्यता, संस्कृति र वातावरण संरक्षणका साथै सम्वर्द्धन गर्ने समेत रहेकोले हालको नामले साघुरो दायरामा कार्य गर्ने निकायको रूपमा परिचित गराएको हुँदा यस समितिले सम्पादन गर्ने कार्य अनुसारको नाम नेपाल सरकारको मिति २०६५।२।२६ को निर्णयानुसार "**अधिकार सम्पन्न वाग्मती सभ्यता एकीकृत विकास समिति**" नामाकरण गरेको छ।

समितिको स्थापनाकालदेखि २०६३ सालसम्म नेपाल सरकारको तेस्रो प्राथमिकताको क्रममा रहेको यो आयोजना आ.व. ०६४/६५ को वजेट वक्तव्य मार्फत नेपाल सरकारले राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त (P1) आयोजनाको क्रममा समावेश गरी सकेको छ। वाग्मती नदीको उद्‌गम थलो शिवपुरी जलाधारदेखि चोभारसम्मको प्राकृतिक सम्पदा, मानव सभ्यता, संस्कृति र वातावरण स्वच्छ र सफा राखी यसका सहायक नदीनालाहरूलाई असर गर्ने कुनै पनि काम कारवाही रोकी वाग्मती नदीलाई स्वच्छ, सफा राख्ने कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने व्यक्ति, संघ संस्थालाई प्रोत्साहित गर्ने गराउने अधिकार समेत यसै समितिलाई प्रदान गरिनुका साथै उपत्यका भित्र भएर बग्ने अन्य नदीनालाहरूलाई सफा सुग्घर राखी वाग्मती लगायतका खोला नालाहरूमा कुनै प्रकारको दुषित (ठोस वा तरल) पदार्थ मिसिन नपाउने र कुनै तरल पदार्थ मिसाउनै परेमा पनि प्रशोधन गरेर मात्र मिसाउन पाउने व्यवस्था गर्नको निमित्त नदी किनारामा ढल निर्माण गर्ने, फोहोर पानी प्रशोधन केन्द्रहरूको निर्माण, सञ्चालन तथा संभार, नदी कटान नियन्त्रण गर्न तटबन्ध निर्माण गर्ने, नदी किनारामा आवश्यकता अनुसार सडक निर्माण र वृक्षारोपण गर्ने, काठमाडौं उपत्यकाका अन्य नदीहरूको वहावक्षेत्र र हरितक्षेत्र अतिक्रमण भैरहेकोले त्यसलाई नियन्त्रण गर्ने समितिको उद्देश्य तथा कार्यक्रम रहेको छ। यस समितिले पहिलो चरणको कार्य अन्तर्गत गोकर्णदेखि राजराजेश्वरी घाट खण्डको नदी शुद्ध बनाई पवित्र तीर्थस्थल पशुपतिनाथ अवस्थित वाग्मती नदी प्रदूषणमुक्त गराउने कार्य भइरहेको छ। दोस्रो चरण अन्तर्गत गोकर्णदेखि सुन्दरीजल र तेस्रो चरणको तिलगंगादेखि चोभारखण्डको नदी किनारामा ढल, फोहोर पानी प्रशोधन केन्द्र, तटवन्ध, सडक तथा हरित क्षेत्र निर्माण गर्ने कार्यक्रम रहेको छ। काठमाडौं उपत्यकाका अन्य नदीहरू रूद्रमती, इच्क्षुमती, मणिमती र विष्णुमती लगायत उपत्यकामा वहने सबै नदीनालाहरूले पनि वाग्मती नदी शुद्धीकरणका निम्ति निर्माण हुने संरचनाहरूलाई असर पार्ने भएकोले उपत्यकाभित्र रहेका सबै नदीनाला, खोलाहरूको शुद्धीकरण, हरितक्षेत्र तथा सडक निर्माण र नदीको वहाव क्षेत्र कायम गर्न बृहत्तर एकीकृत योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने उद्देश्य राखेको छ।

४) काठमाडौं उपत्यका खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड

काठमाडौं उपत्यका भित्रका नगरपालिका क्षेत्रको खानेपानी तथा सरसफाई सेवालाई नियमित, व्यवस्थित र प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गराउनको लागि यस वोर्डको गठन भएको हो। गठन सम्वन्धी व्यवस्था नेपाल राजपत्रमा मिति २०६२।१।५ मा प्रकाशित छ। नेपाल सरकारको मिति २०६४।६।१३ को निर्णयानुसार काठमाडौं उपत्यका भित्रको नेपाल खानेपानी संस्थानले सञ्चालन र व्यवस्थापन गरी रहेको खानेपानी तथा सरसफाई सेवा प्रणाली र सो सेवा प्रणालीसँग सम्वद्ध सम्पत्ति र दायित्व यस वोर्डमा हस्तान्तरण भइ मिति २०६४।११।१ देखि लागू हुने गरी काठमाडौं उपत्यका खानेपानी लिमिटेड (KUKL) लाई सेवा सञ्चालन गर्न अनुमति पत्र दिइएको छ। यस बोर्डले गर्ने कामहरू निम्न अनुसारका छन्-

क) काठमाडौं उपत्यका भित्रको सम्पत्तिको जिम्मा लिने

ख) KUKL वा अन्य सेवा प्रदायकले प्रदान गर्ने सेवाको अनुगमन गर्ने

ग) भूमिगत पानी उत्खनन तथा वितरण सम्वन्धी नीति निर्माण गरी लागू गर्ने

घ) सम्भाव्य आयोजनाहरू निर्माण गर्नको लागि आर्थिक श्रोत जुटाउने र

ङ) मन्त्रालय र सम्वन्धित अन्य निकायहरूसँग समन्वय कायम गर्ने।

५) खानेपानी महसुल निर्धारण आयोग

खानेपानी तथा सरसफाइ सेवाको महशूल निर्धारण गरी मनासिव मूल्यमा उपभोक्तालाई गुणस्तरीय र भरपर्दो खानेपानी तथा सरसफाइ सेवा उपलब्ध गराइ उपभोक्ताको हित संरक्षण गर्ने उद्देश्यका साथ खानेपानी महशूल निर्धारण आयोग ऐन, २०६३ अनुसार यस खानेपानी महशूल निर्धारण आयोगको स्थापना भएको हो।

आयोगले स्थापना कालदेखि नै खानेपानी तथा सरसफाइ सेवालाई उपभोक्ता हित अनुकुल वनाउन सेवा प्रदायकले उपभोक्तासँग लिन पाउने सेवाको महसुल निर्धारण गर्ने, सेवा प्रदायकले महशूल निर्धारणको निम्ति आयोग समक्ष निवेदन पेश गर्दा अपनाउनु पर्ने नीति तथा कार्यविधि स्वीकृत गर्ने,उपलब्ध सेवाको अनुगमन गरी सेवाको गुणस्तर कायम गर्ने गराउने, महशूल निर्धारण सम्बन्धि मापदण्ड निर्धारण गरी कार्यान्वयन गराउने, खानेपानी तथा सरसफाइ सेवा सम्बन्धमा नेपाल सरकारलाई आवश्यक सल्लाह र सुझाव दिने जस्ता अधिकार र कर्त्तव्यको सिमाभित्र रहि कार्य गरिरहेको छ। आयोगले नेपाल राज्यभित्र प्राकृतिक पानी सङ्कलन गरी प्रशोधन गर्ने, बिक्री गर्ने, वा व्यापारीक प्रयोजनको लागि उपभोग गर्ने वा सरसफाई सम्बन्धि काम गर्ने कुनै पनि व्यक्ति, संघ, संस्था, कम्पनी, फर्म आदि जस्ता निकायहरूलाई आफ्नो क्षेत्राधिकार भित्र राखेर कार्य गर्दै आएको छ।

खानेपानी महशूल निर्धारण आयोगको साङ्गठनिक संरचना अनुसार आयोगको प्रशासन आयोगका अध्यक्षको मातहतमा रहि दैनिक प्रशासनिक कार्य सञ्चालन हुने गर्दछ। आयोग ऐनमा ब्यवस्था गरिए अनुसार अध्यक्ष पूर्णकालीन रहने र दुई जना सदस्यहरू बैठक वा आवश्यकता भएमा आउने ब्यवस्था गरिएको छ।

आयोगले सचिवालय सञ्चालनको लागि काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं. ३४, आलोकनगरमार्ग–४१, मीनभवनमा अवस्थित भवन भाडामा लिइ आफ्नो कार्य सञ्चालन गर्दै आएको छ।

६) काठमाडौं उपत्यका खानेपानी लिमिटेड (के. यु. के. एल.)

तत्कालीन नेपाल खानेपानी संस्थानले उपत्यकामा सञ्चालन गर्दै आएको सेवा प्रणालीलाई पब्लिक प्राइभेट पार्टनरसिप अवधारणा अन्तर्गत गठित काठमाडौं उपत्यका खानेपानी लिमिटेडको स्थापना २०६४।११।१ गते देखि अस्तित्वमा आएको हो। के.यु.के.एल.ले काठमाडौं उपत्यकाभित्रका काठमाडौं महानगरपालिका, ललितपुर उपमहानगरपालिका, भक्तपुर नगरपालिका, मध्यपुर ठिमी नगरपालिका, किर्तिपुर नगरपालिकालाई निम्न शाखा कार्यालयहरू मार्फत खानेपानी तथा ढल सेवा प्रदान गरीरहेको छ।

(१) मुख्य कार्यालय, त्रिपुरेश्वर

(२) त्रिपुरेश्वर शाखा कार्यालय, त्रिपुरेश्वर

(३) क्षेत्रपाटी शाखाकार्यालय, क्षेत्रपाटी

(४) महाराजगञ्ज शाखा कार्यालय, महाराजगञ्ज

(५) महांकालचौर शाखाकार्यालय, महांकालचौर

(६) कमलादी शाखा कार्यालय, कमलादी

(७) वानेश्वर शाखाकार्यालय, मिनभवन

(८) ठिमी शाखा कार्यालय, ठिमी

(९) भक्तपुर शाखाकार्यालय, भक्तपुर

(१०) ललितपुर शाखा कार्यालय, ल.पु.

(११) इलेक्ट्रोमेकानिकल शाखाकार्यालय, किर्तिपुर

(१२) किर्तिपुर शाखा कार्यालय, किर्तिपुर.

(१३) ढल सञ्चालन विभाग, जावलाखेल

(१४) गुणस्तर नियन्त्रण शाखा कार्यालय, किर्तिपुर.

(१५) टैंकर शाखा कार्यालय महांकालचौर

७) नेपाल खानेपानी संस्थान

साविकमा पानी गोश्वाराबाट प्रारम्भ भएको र वि.सं. २०३० बैशाखमा तत्कालिन पानी गोश्वारा विगठन गरी विकास समिति ऐन, २०१३ अन्तर्गत खानेपानी तथा ढल निकास समितिको गठन भएको र वि.सं. २०४१ साल श्रावण देखि उक्त समिति खानेपानी तथा ढल निकास संस्थानमा परिणत भयो। वि.सं. २०४६ साल फाल्गूण १५ गते देखि यसको नाम “नेपाल खानेपानी संस्थान” रहेको छ। हाल यो संस्थान “नेपाल खानेपानी संस्थान ऐन, २०४६” अन्तर्गत संचालित छ।

नेपाल सरकारले तोकि दिएको निम्न नगर क्षेत्रहरूमा नियमित रूपले स्वच्छ खानेपानीको सेवा तथा ढल निकासको समुचित व्यवस्थापन गर्नु संस्थानको मुख्य उद्देश्य रहेको छ।

सि.नं.	नगरपालिका/उप महानगरपालिका	जिल्ला
१	भद्रपूर नगरपालिका	झापा
२	विराटनगर उप महानगरपालिका	मोरङ्ग
३	धरान नगरपालिका	सुनसरी
४	राजविराज नगरपालिका	सप्तरी
५	लाहान नगरपालकिा	सिरहा
६	मलंगवा नगरपालिका	सर्लाही
७	गौर नगरपालिका	रौतहट
८	जलेश्वर नगरपालिका	महोत्तरी
९	कलैया नगरपालिका	बारा
१०	बीरगञ्ज उप महानगरपालिका	पर्सा
११	जनकपूर नगरपालिका	धनुषा
१२	हेटौडाँ नगरपालिका	मकवानपुर
१३	भरतपूर नगरपालिका	चितवन
१४	बनेपा नगरपालिका	काभ्रे
१५	पनौति नगरपालिका	काभ्रे
१६	बूटवल नगरपालिका	रूपन्देही
१७	भैरहवा नगरपालिका	रूपन्देही
१८	तौलिहवा नगरपालिका	कपिलबस्तु
१९	कृष्णनगर गा.वि.स.	कपिलबस्त
२०	पोखरा उप महानगरपालिका	कास्की
२१	नेपालगञ्ज नगरपालिका	बाँके
२२	धनगढी नगरपालिका	कैलाली
२३	महेन्द्रनगर नगरपालिका	कञ्चनपुर

८) ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई कोष विकास समिति

ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाइ कोष विकास समितिको स्थापना वि.सं. २०५२ चैत्र १ गते विकास समिति ऐन २०१३ अन्तर्गत नेपाल सरकारको गठन आदेश बमोजिम भएको हो। ‘जनताको खानेपानी तथा सरसफाइ कार्यक्रम’ (जखापास) को स्थलगत परिक्षणको आधारमा परम्परागत खानेपानी आपूर्ति तथा वितरण प्रणालीमा मौलिक परिवर्तन ल्याई ग्रामीण जनतालाई स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाइ सुविधा उपलब्ध गराउन, मागमा आधारित तथा सहभागितामूलक विकास

अवधारणालाई समाहित गर्ने गरी समितिको स्थापना भएको हो। हाल समितिले सञ्चालन गरिरहेको दोस्रो ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजना (सन् २००४-२००९) यस अघि सफलतापूर्वक कार्यान्वयन भइ सम्पन्न भएको पहिलो ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजना (सन् १९९६-२००३) को निरन्तरता हो। दोस्रो आयोजनाले पहिलो आयोजनामा अपनाएको सामान्य सिद्धान्त र अवधारणालाई निरन्तरता दिँदै विगतमा सिकेका पाठहरू एवं अनुभवको आधारमा पाइएका त्रुटि एवं कमि-कमजोरी हटाइ दोस्रो आयोजना सञ्चालनमा आएको हो। समितिद्वारा सञ्चालित आयोजनालाई विश्व बैंक/अन्तर्राष्ट्रिय विकास नियोगको प्रमुख रूपमा सहयोग प्राप्त छ भने बेलायती सरकारको अन्तर्राष्ट्रिय विकास विभाग डीएफआइडीले पनि चौथौ र पाँचौ समूहको आयोजनामा सहयोग पुऱ्याएको छ। साथै नेपाल सरकार र समुदायले पनि आयोजना सञ्चालनमा सहयोग पुऱ्याउँदै आएका छन्। भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय नै यस समितिको सम्पर्क/सम्बन्धित मन्त्रालय हो। लागत प्रभावी, मागमा आधारित र दिगोरूपमा ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाइ कार्यक्रमहरूलाई अझ सुदृढ पारी सामुदायिक स्वामित्व र जिम्मेवारी भावनाको विकास गरी ग्रामीण क्षेत्रको गरिबी न्यूनीकरण गर्दै लैजाने समितिको समष्टिगत लक्ष्य रहेको छ। ग्रामीण क्षेत्रका समुदायको जीवनस्तर उकास्न आयोजनाको निम्नानुसार उद्देश्यहरू छन्:

- क्षेत्रगत सांगठनिक कार्यक्षमतामा अभिवृद्धि गरी "समितिको अवधारणालाई" नेपाल सरकारको कार्यपद्धतिमा समाहित गर्दै लैजाने।
- ग्रामीण समुदायलाई समावेशी स्थानीय खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समूहको गठन गर्न मद्दत पुऱ्याउने, जुन समूहले योजना तर्जुमा गर्न, कार्यान्वयन गर्न र सञ्चालन गर्न सकून तथा ग्रामीण परिवारलाई दिगो स्वास्थ्य, सरसफाइ तथा उत्पादनशील लाभ प्रदान गर्न सकुन।

२.१.३ आवास तथा शहरी विकास क्षेत्र अन्तर्गतका निकायहरू

१) शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग

यो विभाग साविकमा विभिन्न नामहरूबाट कार्य गर्दै हालको नाममा परिणत हुन आएको छ। सरकारी कार्यालयहरूको भवनको नक्सा एवम् लगत इष्टिमेट तयार गर्नुका साथै ती भवनहरूको सुपरिवेक्षण गर्ने उद्देश्यले भवन विभागको स्थापना भएकोमा पछि २०२८ सालमा आवास, भवन तथा भौतिक परियोजना विभागको नामाकरण गरियो। त्यसपछि वि.सं. २०४५ सालमा आवास तथा शहरी विकास विभाग गठन गरियो। त्यसपछि एकीकृत रूपमा कार्य गर्ने उद्देश्यले वि.सं. २०५७।३।२६ मा शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागको स्थापना गरियो जुन हालसम्म यसै नामबाट कार्यरत रहेको छ। शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग अन्तर्गतका कार्यालयहरूको विवरणहरू *अनुसूची–१* मा दिइएको छ।

यसका कार्यक्षेत्र निम्न अनुसारका छन्-

क) शहरी नीति, योजना तथा कार्यान्वयन

ख) आवास नीति, योजना तथा कार्यान्वयन

ग) सरकारी भवन निर्माण, मर्मत तथा सम्भार र

घ) नगर विकास योजना र पूर्वाधार विकास

यसका उद्देश्यहरू निम्न अनुसारका छन्-

क) शहरी विकास : विद्यमान सांस्कृतिक, पर्यटकीय तथा ऐतिहासिक क्षेत्रहरूको संरक्षण तथा सम्वर्द्धन हुने गरी आधुनिक भौतिक सुविधाहरूको व्यवस्था गरी दिगो रूपले शहरहरूको विकास तथा गाउँ/नगरबीचको अन्तरसम्वन्ध सुदृढ गर्ने।

ख) आवास तथा ग्रामीण बसोबास : व्यवस्थित बसोबासको प्रवर्द्धन गर्दै सुरक्षित तथा किफायती खालका आवासहरू उपलव्ध गराउने र
ग) भवन : सुरक्षित, किफायती र वातावरण अनुकूल सकभर स्वदेशी वास्तुकला झल्कने खालका भवनहरू निर्माण तथा विकास गराउने।

२) काठमाडौं उपत्यका नगर विकास समिति

काठमाडौं उपत्यका भित्र हुन सक्ने शहरको बिस्तारलाई सुव्यवस्थित गर्ने र योजनावद्ध रूपमा विकास गर्दै लैजाने नेपाल सरकारको नीति अनुरूप वि.सं. २०३३ साल आषाढमा निम्न, अल्पकालीन तथा दीर्घकालीन उद्देश्य लिई काठमाडौं उपत्यका नगर विकास समितिको गठन भएको हो। यसका दीर्घकालीन उद्देश्यहरू निम्न अनुसारका छन्-

क) उपत्यका निवासीहरूको जीवनस्तर (Standard of Living) उच्च र स्वस्थ पार्दै लैजानु र
ख) उपत्यकाको ऐतिहासिक, धार्मिक एवं पुरातात्विक वस्तु तथा स्थलहरू (Man made as well as natural) को संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गर्नु।

यसका अल्पकालीन उद्देश्यहरू निम्न अनुसारका छन्-

क) शहरको जथाभावी विस्तार क्रमलाई नियन्त्रण गरी एक ठोस दिशातिर निर्देशित गर्नु
ख) कृषियोग्य जमिन र वन क्षेत्रको संरक्षण गर्नु
ग) पुरातात्विक, प्राकृतिक तथा पर्यटन सम्बन्धी स्थानहरूको संरक्षण र सुधार गर्नु
घ) काठमाडौं, पाटन र भक्तपुरको पुरानो बाक्लो शहरी क्षेत्र (Old city core) मा जनचापलाई बढ्न नदिनु
ङ) आवासीय क्षेत्र विकास गरी योजनाबद्ध रूपमा बसोबास गराउनु
च) शहर विस्तार कार्य सुहाउँदो ठाँउमा केन्द्रित गर्नु र
छ) भू-उपयोग योजना बनाई विभिन्न क्षेत्रहरू निर्धारण गर्नु।

३) सिंहदरवार सचिवालय पुनः निर्माण समिति

वि.सं. २०३० साल अघि राज्यका प्रमुख निकायहरू सिंहदरवार भित्र (सिंहदरवार मुल भवन) मा रहेका थिए। वि.सं. २०३० आषाढ २५ गते सिंहदरवार भवन आगलागिबाट क्षतिग्रस्त भएपछि राज्यका केन्द्रीय निकायहरू काठमाडौं र ललितपुरका विभिन्न स्थानमा छरीनुपर्ने र भाडामा बस्नुपर्ने अवस्था आएको थियो। केन्द्रीय निकायहरू अव्यवस्थित र छरिएर रहेका कारणले राज्यको काममा स्वभावैले असुविधा उत्पन्न हुन गएको अवस्था थियो। यसरी सरकारका विभिन्न निकायहरू समेतमा पर्न गएको प्रभावलाई समाधान गर्न, आगलागिको प्रकोपबाट भएको क्षतिलाई पुरा गर्न र त्यसको असर प्रभावलाई क्रमशः समाधान गर्दै जान, राज्यका प्रमुख अंग व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिकाका केन्द्रीय निकायहरूलाई व्यवस्थित गर्न, सिंहदरवार क्षेत्रको विस्तृत गुरूयोजना तयार गर्न र सो बमोजिम यस हाताभित्र रहने निकायहरूलाई व्यवस्थित गर्ने उद्देश्य अनुरूप क्षतिग्रस्त सिंहदरवार भवनलाई पुनः निर्माण गर्ने, सिंहदरबार क्षेत्रको गुरूयोजना तयार गरी स्वीकृत गुरूयोजना अनुसार कार्यपालिका अन्तर्गत प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषद कार्यालय, मन्त्रालय, सचिवालय तथा अरू कार्यालयहरू, व्यवस्थापिकाको लागि संसद भवन, न्यायपालिकाको लागि सर्वोच्च अदालत र यस हाताको सुरक्षाको निमित्त आवश्यक न्यूनतम सुरक्षा युनिटको साथै सरकारी सञ्चार युनिटहरू (नेपाल टेलिभिजन, रेडियो नेपाल) समेतलाई व्यवस्थित गर्न पूर्वमा अनामनगर, पश्चिममा रामशाहपथ, उत्तरमा कालीकास्थान र दक्षिणमा अरनिको राजमार्ग भित्रलाई

वृहद गुरूयोजना क्षेत्रभित्र पारी वि.सं. २०३८ सालमा गुरूयोजना स्वीकृत भै उक्त गुरूयोजना समयानुकुल संसोधन गर्दै कार्यान्वयन भइरहेको छ।

गुरूयोजना कार्यान्वयनको चरणमा सिंहदरवार पहिला चोक भवन निर्माण सम्पन्न गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषद कार्यालय, राष्ट्रिय योजना आयोग लगायत अन्य कार्यालयको लागि स्थान व्यवस्था गरीएको छ। गुरूयोजना वमोजिम विभिन्न १३ मन्त्रालय भवनहरू, नेपाल टेलीभिजन, रेडियो नेपाल, सुरक्षण मुद्रण को लागि उपयुक्त स्थानमा आवश्यकता अनुसारको भवन र आवश्यक अन्य भौतिक पूर्वाधारको व्यवस्था गरीएको छ। संसद भवनको लागि स्थान व्यवस्था गरी आवश्यकता अनुरुपको भवन निर्माण गर्न भवनको आर्किटेक्चरल डिजाइन कार्य भैरहेको छ। राष्ट्रिय योजना आयोग र विभिन्न अन्य मन्त्रालय सचिवालयको लागि उपयुक्त भवन निर्माण गर्न डिजाइन कार्य सम्पन्न भइसकेको छ। गुरूयोजना हाताभित्र करीव ६० प्रतिशत स्थानमा आवश्यकता अनुसारको पूर्वाधार व्यवस्थाको काम भइसकेको छ। कार्यक्रम अनुसार न्यायपालिका (सर्वोच्च अदालत) को लागि आवश्यकता अनुरूपको उपयुक्त संरचना निर्माणको साइट व्यवस्था गर्न गुरूयोजना संसोधनको काम भैरहेको छ। सिंहदरवार परिसरको लागि आवश्यक न्यूनतम सुरक्षा युनिटको निम्ति संरचना व्यवस्थापनको काम भइरहेको छ।

विभिन्न समयमा देशको राजनैतिक परिवर्तनको प्रभाव सिंहदरबार क्षेत्रको गुरूयोजना कार्यान्वयनमा पनि पर्न गएको छ। यसको कारण विभिन्न समयमा गुरूयोजनामा संशोधन गर्नुपर्ने आवश्यकता भएको छ। यसै क्रममा सिंहदरवार परिसरको पर्खाल सारी चारैतर्फ बाटो खोलीएको कारणले सिंहदरवारको पहिलेको स्वरूपमा परिवर्तन भै उत्तर पिपा गोश्वारा क्षेत्र करीव ५७ रोपनी, दक्षिण ववरमहल क्षेत्र करीव ३७ रोपनी र सिंहदरवार मुख्य भागमा करीव ८०८ रोपनी क्षेत्रफल छुट्टीन गई विभाजन हुन गयो। यस विभाजनबाट गुरूयोजनाको वृहद स्वरूपमा प्रभाव पर्न गएको र विभाजित क्षेत्रहरू ववरमहल, पिपा गोश्वारा क्षेत्रमा सिंहदरवार वैधखाना लगायत विभिन्न निकायहरूवाट आफूखुसी संरचनाहरूको निर्माण हुन गएको अवस्था छ। यसले यस क्षेत्रको स्वरूपमा नकारात्मक प्रभाव पर्न गएको छ।

स्वीकृत गुरूयोजनालाई कार्यान्वयन चरणमा जांदा क्षतीग्रस्त सिंहदरवार भवनलाई जोगाइएको पश्चिम भाग सँग जोडि सोहि डिजाइन र स्वरूपमा भवनको पुनः निर्माण गर्नु, सिंहदरवार क्षेत्रको सिमित क्षेत्रफलमा राज्यको आवश्यकता अनुसारका अंगहरूलाई स्थानको व्यवस्था गरी गुरूयोजना तयार गर्नु, स्वीकृत गुरूयोजना हाताभित्र रहेका स्थानान्तरण गर्नुपर्ने विभिन्न निकायहरूलाई उपयुक्त समयमा स्थानान्रण गर्नु, सिंहदरवार वाहिर रहेका विभिन्न निकायहरू सुरक्षा, सुगमता आदिको कारणले सिंहदरवार भित्र व्यवस्थित हुन वढेको आकर्षण र यस हाताभित्र रहेका विभिन्न निकायहरू सकेसम्म सिंहदरवार वाहिर स्थानान्तरण हुन नचाहने प्रवृत्ती र तत्कालीन (सिंहदरवार भवन आगलागिको) समयमा जनसाधारण र विभिन्न संघ संस्थाहरूबाट संकलित चन्दा रकम र नेपाल सरकारबाट सालवसालि हुने विनियोजन अन्तर्गत रहि गुरूयोजनाको उद्देश्य पुरा गर्नुपर्ने अवस्थाहरू गुरूयोजना कार्यान्वयनका चुनौतीका रूपमा रहेका छन्। यी चुनौतीहरू अहिले पनि यथावत छन हाल सिंहदरबार परिषर भित्र संसद सचिवालय, सर्वोच्च अदालत, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषद् कार्यालय र विभिन्न १८ मन्त्रालय सहित ३९ निकायहरूलाई व्यवस्थित गरी राखिएको छ। गुरूयोजना बमोजिम केही निकायहरूलाई स्थानान्तरण गर्नुपर्ने र सिंहदरबार वाहिर रहेका र व्यवस्थित भवन नभएका मन्त्रालयहरूलाई तत्काल व्यवस्थित गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ। यसको निमित्त यस क्षेत्रमा कार्यान्वयन तहमा रहेको सिंहदरवार सचिवालय पुनः निर्माण समितिलाई साधन श्रोतले सवल बनाउनु र निर्णय र त्यसको कार्यान्वयन तहमा चुस्तता बनाउनु अहिलेको आवश्यकता रहेको छ।

४) नगर विकास कोष

देशमा नगरहरूको निर्माण, विकास र विस्तार एंव नगरहरूमा आधारभूत सामाजिक सेवा र आयमूलक आयोजना

सञ्चालन गर्न गराउन तथा त्यस्ता सेवा तथा आयोजना सञ्चालन गर्ने नगर विकाससँग सम्बन्धित निकायलाई आवश्यक आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग पुऱ्याई व्यवस्थित ढंगले नगरको विकास गर्न, गराउनको लागि वि.सं. २०५३ सालमा नगर विकास कोष ऐन, २०५३ बमोजिम नगर विकास कोष स्यावत्त सस्थाको रूपमा स्थापना भएको छ। यस कोष अन्तर्गतका आयोजना/कार्यक्रमहरूको संक्षिप्त परिचय निम्न अनुसार छन।

क) नगर विकास कार्यक्रम – दोस्रो चरण (Town Development Programme- II Phase)

जमर्न विकास बैंक (के.एफ.डब्ल्यू.) को पहिलो चरणको सफल कार्यान्वयन पश्चात् सन् २००१ देखि २००८ सम्मको लागि पुनः नगर विकास कार्यक्रम दोस्रो चरण अन्तर्गत देशका नगरपालिकाहरूमा सामाजिक पूर्वाधार तथा आयमूलक आयोजनाहरूमा लगानी गर्नको लागि कोषलाई करिब रू. ६५ करोड अनुदान सहयोग प्राप्त भएको थियो। यस कार्यक्रम अन्तर्गत कोषले देशका ५८ वटा नगरपालिकाहरूमा विभिन्न सामाजिक पूर्वाधार तथा आयमूलक आयोजनाहरूमा ऋण, सरल ऋण तथा अनुदान सहयोग प्रदान गरिरहको छ। हालसम्म यस आयोजना अन्तर्गत ८३ वटा विभिन्न सामाजिक पूर्वाधार तथा आयमूलक आयोजनाहरू सम्पन्न भैसकेका छन् भने ७९ वटा आयोजनाहरू चालु अवस्थामा रहेका छन्।

ख) जिल्ला स्वास्थ्य आयोजना (District Health Project)

कोषले हालसम्म सामाजिक पूर्वाधार विकासको क्षेत्रमा हासिल गरेको अनुभवको आधारमा नेपाल सरकार, स्वास्थ्य सेवा विभागद्वारा सञ्चालन यस आयोजना अन्तर्गत कोषले स्वास्थ्य सेवा भवनहरूको पुनःनिर्माण तथा विस्तारका लागि सन् २००३ देखि अनुदान सहयोग प्रदान गर्ने प्रावधान रहेको छ। यस आयोजना अन्तर्गत हाल भेरी अञ्चल अस्पताल, धादिङ्ग र वर्दिया जिल्ला अस्पताल, राजापुर, सोरहवा र गजुरी प्राथमिक स्वास्थ्य उपचार केन्द्रहरूको विस्तार तथा पुर्ननिर्माणको लागि कोषले अनुदान सहयोग प्रदान गरिरहेको छ।

ग) साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना (Small Town Water Supply and Sanitation Sector Project)

एशियाली विकास बैंकबाट प्राप्त ऋण सहयोगबाट संचालित यस साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना अन्तर्गत कोषले देशका ४० देखि ५० साना शहरहरूमा खानेपानी प्रणाली निर्माण गर्न कुल लागतको ३०% रकम ऋण स्वरूप खानेपानी उपभोक्ता तथा सरसफाई संस्थालाई उपलब्ध गराईरहेको छ। हालसम्म यस आयोजना अन्तर्गत २९ वटा आयोजनाहरू सञ्चालनमा रहेकोमा ९ वटा आयोजनाहरू सम्पन्न भएका छन्। यो कार्यक्रम सन् २००१ देखि शुरू भइ सन् २००८ सम्ममा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य लिईएको थियो।

घ) शहरी वातावरणीय सुधार आयोजना (Urban Environment Improvement Project)

एशियाली विकास बैंककै ऋण सहयोगमा कोषले उपत्यका नजिकका नगरहरूमा शहरी पूर्वाधारको उचित व्यवस्था गरि काठमाडौं उपत्यकामा परेको जनसंख्याको चापलाई न्यूनिकरण गर्न संचालित शहरी तथा वातावरणीय सुधार आयोजना अन्तर्गत धुलिखेल, हेटौंडा, भरतपुर, वनेपा, पनौती, रत्ननगर, विदुर, कमलामाई र धादिङ्गवेशी शहरमा आयमूलक आयोजनाहरूमा ऋण सहयोग प्रदान गरिरहेको छ। यो कार्यक्रम सन् २००३ देखि शुरू भइ सन् २००९ मा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य लिईएको छ।

५) नेपाल आवास वित्त कम्पनी लिमिटेड

नेपाल अधिराज्यमा बढ्दो आवासको माग परिपूर्ति गर्न मौजुदा आवास व्यवस्थामा सुधार ल्याउनु, नयाँ आवास परियोजना सञ्चालन गर्न, आवास ऋण सुविधाहरू उपलब्ध गराउन तथा तत्सम्बन्धी अन्य सेवाहरू प्रदान गर्न, हायर पर्चेज कर्जा, शैक्षिक कर्जा, प्राविधिक कर्जा प्रदान गर्न, धितो कारोबार तथा मर्चेन्ट बैंकिङ कारोबार गर्नका साथै नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन,२०५८ प्रचलित बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी कानूनको अधिनमा रही ऋण कर्जा प्रवाह गर्न कम्पनीको स्थापना भएको हो। यस वित्तीय संस्थाले आफ्नो उद्देश्य हासिल गर्न बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन २०६३ को दफा ४७ को उपदफा (३) बमोजिम 'ग' वर्गको इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाको रूपमा रही सो ऐन, कम्पनी ऐन २०६३ तथा अन्य प्रचलित कानून को अधिनमा रही विभिन्न कार्यहरू गरीरहेको छ।

६) ग्रामीण आवास कम्पनी लिमिटेड

यस कम्पनीको स्थापना हुनुपूर्व २०२० साल फाल्गुण ११ गते कृषिमा आधारित पुनर्वास कार्यक्रम सञ्चालनार्थ तत्कालिन सरकारबाट गठित नेपाल पुनर्वास कम्पनी प्रा.लि. को महत्वपूर्ण भूमिका रहेको छ। दैवी प्रकोप पीडित भइ वसाई सर्न वाध्य भएका र भूमीमा आश्रित रहेता पनि भूमीहिन भइ असहाय हुन पुगेका परिवारहरूको गाँसबासको व्यवस्था गर्न तथा पुनर्वास क्षेत्रमा निर्देशित कृषि प्रणालीद्वारा कृषि उत्पादन वृद्धि गराउने उद्देश्यले यो कम्पनीको स्थापना भएको थियो। वि.सं. २०४६ साल फाल्गुण ८ गते सम्ममा तराईको ७ जिल्लाको १० स्थानमा २६,३४७ हेक्टर जग्गामा १९,०७६ परिवारलाई आधारभुत आवश्यकताको व्यवस्था सहित पुनर्वास गराएको थियो। जग्गाको सिमितताले कृषिमा आधारित पुनर्वास कार्यक्रम जारी राख्न सम्भव नभएको हुँदा योजनावद्ध आवास कार्यक्रम सञ्चालन गर्न निम्न उद्देश्यहरू पूरा गर्ने लक्ष्य राखि २०४६ फाल्गुण ९ मा ग्रामीण आवास कम्पनी लि. मा रूपान्तरण गरियो।

ग्रामीण आवास कम्पनी लि. को उद्देश्यहरू निम्न अनुसार छन्।

क) दैवी प्रकोप पीडित असहाय र आश्रम विहिन परिवारका लागी राज्यका विभिन्न भागहरूमा सम्बन्धित निकायहरूबाट साधन लिई आवासको व्यवस्था गर्ने

(ख) योजनावद्ध वस्ती विकास गर्ने

(ग) गरिबीको रेखामुनी रहेका आफ्नो घडेरी नभएका परिवारहरूलाई वित्तिय साधन जुटाई आवासको व्यवस्था गर्ने

(घ) कुनै योजना सञ्चालन गर्दा (खानी, जलविद्युत, सडक निर्माण, कारखाना स्थापना आदि) विस्थापित हुन जाने परिवारहरूलाई आयोजना सञ्चालन गर्ने, निकायबाट आवश्यक रकम लिई पुनः स्थापनाको व्यवस्था मिलाउने।

२.१.४ विविध क्षेत्र अन्तर्गतका निकायहरू

१) अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन केन्द्र विकास समिति

अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन केन्द्र विकास समिति हाल करिब १५३ रोपनी १३ आना १ दाम जमिनको क्षेत्रफलमा रहेको छ।
वि.स. २०४४ आश्विन १ गते तत्कालिन श्री ५ को सरकार तथा मित्र राष्ट्र चीन सरकार बीच अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन केन्द्र निर्माण गर्ने सहायता सम्वन्धी सम्झौता भएपछि वि.सं. २०४६ मंसिर ५ गते तत्कालिन चिनियाँ प्रधानमन्त्री Li Peng बाट भवनको शिलान्यास र वि.सं. २०४६ पौष २ गते तत्कालिन श्री ५ को सरकार र चिनियाँ सरकारका बिच निर्माण सम्बन्धि सम्झौता भए अनुरूप वि.सं. २०४७ आश्विन ६ गते निर्माण कार्य प्रारम्भ भइ वि.सं. २०५० श्रावण ५ गते निर्माण सम्पन्न र वि.सं. २०५० श्रावण २० गते तत्कालिन श्री ५ को सरकारलाई हस्तान्तरण भएको हो।वि.स. २०५० मंसीर ३ गते तत्कालिन राजा

स्व. श्री ५ वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट समुद्घाटन भइ वि.सं. २०५१ आश्विन १० गते विकास समिति ऐन, २०१३ अनुसार विकास समितिको रूपमा परिणत भएको र वि.सं. २०५३ माघ २३ गते तत्कालिन श्री ५ वीरेन्द्र गद्दी आरोहणको रजत महोत्सवको अवसरमा यस केन्द्रको नाम वीरेन्द्र अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन केन्द्र भएको हो। हाल यसको नाम अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन केन्द्र विकास समिति रहेको छ। केन्द्रको मुख्य भवन भित्र साना-ठूला गरी ८ वटा हलहरू रहेका र तीनको सीट क्षमता ५० जना देखि १००४ जनासम्म रहेको छ।

२) नेशनल कन्स्ट्रक्सन कम्पनी नेपाल (एन.सी.सी.एन.)

सार्वजनिक निर्माण कार्य सञ्चालन गर्ने दक्ष निर्माण व्यवसायीहरूको अवस्थामा शुन्य प्राय: रहेको तत्कालिन अवस्थामा वि.सं. २०१८ साल भाद्र ५ गते प्राइभेट कम्पनीको रूपमा "दि नेशनल कन्स्ट्रक्शन कम्पनी नेपाल प्रा.लि." को स्थापना भएको थियो। तत्कालिन श्री ५ को सरकारको ५१% र इजरायलको प्रख्यात निर्माण कम्पनी सोलेल वानेह (Solel Boneha Co.) को ४९% गरी कूल रू ३० लाखको संयुक्त शेयर लगानीमा यस कम्पनीको स्थापना भएको हो। हाल कम्पनीको अधिकृत पूंजी रू.१० करोड तथा जारी एवं चुक्ता पुँजी रू.६ करोड कायम भएको छ। वि.सं. २०२५ सालमा सरकारले कम्पनीको पूर्ण स्वामित्व प्राप्त गरी "नेशनल कन्सट्रक्शन कम्पनी नेपाल लि. (N.C.C.N.)" नामाकरण गरी कम्पनी ऐन अन्तर्गत यो कम्पनी संचालित हुँदै आईरहेको छ।

३) नेपाल इन्जिनियरिङ कन्सल्टेन्सी सेवा केन्द्र (नेपिकन)

मिति २०४३।९।१० मा तत्कालीन श्री ५ को सरकारको मन्त्रीपरिषदको को निर्णयानुसार कम्पनी ऐन, २०२१ अन्तर्गत रही सरकारको स्वामित्वमा नेपाल इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी सेवा केन्द्र लि. (नेपिकन)को वि.सं. २०४४।२।१३ मा स्थापना भै कार्य सञ्चालन गर्न थालिएको हो। नेपिकनमा हाल रहेका शेयरहोल्डरहरू यस प्रकारका छन्।

१. जलश्रोत मन्त्रालयः २३.८१%
२. भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयः ३५.७२ %
३. नेपाल विद्युत प्राधिकरणः ३५.७२ %
४. इन्जिनियरिङ्ग अध्ययन संस्थानः ४.७६ %

२.२ मन्त्रालय, महाशाखा र अन्तर्गतका निकायहरुका प्रमुखहरू

२.२.१. मन्त्रालयका प्रमुखहरू

२.२.१.१ मन्त्रालयका सचिवहरू

- **पदः** सचिव, भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय
- **नामः** पूर्ण कडरिया
- **शैक्षिक योग्यताः**
  - पि.जी. डिप्लोमा (हाउजिङ्ग, प्लानिङ्ग एण्ड विल्डिङ्ग)
  - व्याचलर अफ आर्किटेक्चर (अनर्स)

- **तालिमः**
  - सिनियर इग्जिक्यूटिभ्स डिभलपमेन्ट प्रोग्राम
  - डिभलपमेन्ट एडमिनिस्ट्रेशन एण्ड म्यानेजमेन्ट
  - कन्टिन्यूअस वाटर सप्लाई इन अरवान एरियाज
- **पेशागत विशेषज्ञताः** हाउजिङ्ग, अरवान प्लानिङ्ग एण्ड विल्डिङ्ग
- **सेवा प्रवेशः** २०३६।८।२७

- **पदः** सचिव (भौतिक योजना), भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय
- **नामः** उमाकान्त झा
- **शैक्षिक योग्यता :**
  - बी.ई. (सिभिल), भारत
  - एम.ई. (इरिगेशन), बेल्जियम
- **तालिमः** सिनियर इग्जिक्यूटिभ्स डिभलपमेन्ट प्रोग्राम, स्टाफ कलेज
- **पेशागत विशेषज्ञताः** वाटर रिसोर्सेज
- **सेवा प्रवेशः** २०३५।१०।१२

२.२.१.२ मन्त्रालयका महाशाखा प्रमुखहरू

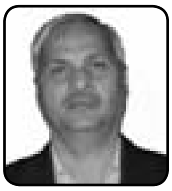

- **पदः** सहसचिव, भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय,
- **महाशाखाः** बैदेशिक सहयोग तथा गुणस्तर महाशाखा
- **नामः** कमल राज पाण्डे
- **शैक्षिक योग्यताः**
  - बि.इ. (सिभिल इन्जिनियरिङ्ग)
  - एम.इ. (जिओटेक्निकल एण्ड ट्रान्सपोर्टेशन इञ्जिनियरिङ्ग)
- **तालिमः**
  - हाइवे डेभलपमेन्ट एण्ड म्यानेजमेन्ट (एच.डि.एम.-४), काठमाडौं, अगस्त २००२
  - डिजास्टर मिटिगेसन एण्ड रिस्टोरेसन सिस्टम फर इन्फ्रास्ट्रक्चर, जापान (अक्टोबर १९९९ देखि डिसेम्बर १९९९)
  - डिजाइन अफ केबल स्टेइड कर्णाली ब्रिज, न्यूयोर्क (मे १९८५ देखि जुलाई १९८५)
- **पेशागत विशेषज्ञताः**
  - रोड प्लानिङ्ग, मेन्टेनेन्स, डिजाइन
  - प्रोजेक्ट म्यानेजमेन्ट, कन्ट्रैक्ट म्यानेजमेन्ट
- **सेवा प्रवेशः** २०३६।३।३२

- **पदः** सहसचिव, भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय
- **महाशाखाः** निर्माण
- **नामः** ध्रुवप्रसाद रेग्मी
- **शैक्षिक योग्यताः** एम.एस्सी

- **तालिमः**
  - डिभलपमेन्ट एडमिनिस्ट्रेसन
  - प्रोक्यूरमेन्ट अफ वर्क्स
- **पेशागत विशेषज्ञताः** प्रोजेक्ट मैनेजमेन्ट एण्ड कन्ट्र्याक्ट एडमिनिस्ट्रसन
- **सेवा प्रवेशः** २०३६।७।२७

- **पदः** सहसचिव, भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय
- **महाशाखाः** प्रशासन
- **नामः** प्रकाश मान श्रेष्ठ
- **शैक्षिक योग्यताः**
  - एम.पि.ए. (हार्वड विश्वविद्यालय)
  - एम.ए. (अर्थशास्त्र)
  - वि.एस्सी. (तथ्याङ्क)
- **पेशागत विशेषज्ञताः**
  - बैदेशिक सहायता तथा समन्वय
  - राजस्व अनुसन्धान विभाग (निर्देशक)
  - आन्तरिक राजस्व विभाग, अनुगमन र विकास (निर्देशक)
  - निजामती किताबखाना (महानिर्देशक)
- **सेवा प्रवेशः** २०३६ साल

- **पदः** सहसचिव, भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय
- **महाशाखाः** खानेपानी तथा सरसफाई
- **नामः** सुमन प्रसाद शर्मा
- **शैक्षिक योग्यताः** मास्टर्स अफ इन्जिनियरिङ्ग
- **तालिमः**
  - प्रोक्यूरमेन्ट सम्बन्धी तालिम
  - एडभान्स वाटर एण्ड वेस्ट वाटर म्यानेजमेन्ट ट्रेनिङ्ग, स्वीडेन
- **पेशागत विशेषज्ञताः**
  - खानेपानी तथा सरसफाई
  - प्रोक्युरमेन्ट (सार्वजनिक खरिद/करार व्यवस्थापन)
- **सेवा प्रवेशः** २०४५ (स्थायी)

- **पदः** सहसचिव, भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय
- **महाशाखाः** भौतिक योजना
- **नामः** सुरेश प्रकाश आचार्य
- **शैक्षिक योग्यताः**
  - एम.एस्सी. अर्वन प्लानिङ्ग, नेपाल १९९९,
  - बी.एस्सी. इन्जिनियरिङ्ग (सिभिल), भारत १९८२

- **तालिमः**
  - सिनीयर एक्जीक्यूटिभ्स डेभलपमेन्ट प्रोग्राम, नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, २००९ जनवरी
  - टेक्नीकल अडिटर ट्रेनिङ्ग, राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र, २००५ मार्च
- **पेशागत विशेषज्ञताः** शहरी जग्गा एकीकरण, शहरी विकास तथा भवन निर्माण सम्बन्धी
- **सेवा प्रवेशः** २०३९।९।१३

- **पदः** सहसचिव, भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय
- **महाशाखाः** योजना, अनुगमन तथा मूल्यांकन
- **नामः** हरि प्रसाद शर्मा
- **शैक्षिक योग्यताः**
  - एम.एस्सी. इन इन्डस्ट्रीयल एण्ड सिभिल इन्जिनियरिङ्ग, १९८१, बेलारसियन पोलिटेक्निकल इन्स्टिट्यूट, मिन्स बेलारूस
  - एम.एस्सी इन इन्भारमेन्टल इन्जिनियरिङ्ग, १९८५, एसियन इन्टिच्यूट अफ टेक्नोलोजी, बैंकक, थाइलैण्ड
- **तालिमः**
  - सिनियर एक्जीक्युटिभ डेभलपमेन्ट प्रोग्राम (SEDP) तालिम, स्टाफ कलेज, जावलाखेल, २००९
  - जि.आई.एस. तालिम, २००३
  - खानेपानी गुणस्तर तालिम, नरलिन, अप्रिल २७–३०,२००३
- **पेशागत विशेषज्ञताः**
  - खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धित २६ वर्ष अघि देखि सर्भे डिजाइन तथा निर्माण सुपरभिजन गर्ने काम गर्दै आएको,
  - ठेक्का व्यवस्थापन सम्बन्धी विशेषज्ञता हासिल गरेको, वातावरणीय अध्ययन सम्बन्धी काम गरेको,
  - खानेपानी प्रशोधन केन्द्र डिजाइन र स्यानिटेसन कार्यक्रम सञ्चालन आदीमा पनि विशेषज्ञता हासिल गरेको।
- **सेवा प्रवेशः** २०३८।१२।१२ (स्थायी)

२.२.२. मन्त्रालय अन्तर्गतको निकायका प्रमुखहरू

२.२.२.१ सडक क्षेत्र अन्तर्गतका निकाय प्रमुखहरू

- **पदः** महानिर्देशक, सडक विभाग
- **नामः** तुलसी प्रसाद सिटौला
- **शैक्षिक योग्यताः** मास्टर्स अफ टेक्नोलजी
- **तालिमः**
  - रोड सेक्टर म्यानेजमेन्ट तालिम
  - एच.डि.एम.-४ तालिम

- ट्रेनर्स तालिम
- **पेशागत विशेषज्ञताः**
  - सडक र सडक संरचनाको योग्यता तथा डिजाइन, सडक मर्मत संभार
  - पुल संरचनाको योजना तथा डिजाइन
  - प्राध्यापन तथा सोध
- **सेवा प्रवेशः** २०४७।३।१२

- **पदः** कार्यकारी निर्देशक, सडक बोर्ड नेपाल
- **नामः** दीपक नाथ चालिसे
- **शैक्षिक योग्यताः**
  - एम.एस्सी. (सिभिल इन्जिनियरिङ्ग, १९७९, फरमर यु.एस.एस.आर)
  - एम.एस्सी. (प्रोजेक्ट म्यानेजमेन्ट, १९९४, युके)
- **तालिमः**
  - जिओटेक्निक्स एण्ड जिओलोजी अप्लाइड टु सिभिल इन्जिनियरिङ्ग कन्सट्रक्सन, म्यानेजमेन्ट एण्ड डिभलपमेन्ट एडमिनिस्ट्रेशन
  - एडभान्स कोर्स अन डिभलपमेन्ट एण्ड म्योनजमेन्ट
  - एडभान्स्ड जि.आइ.एस. एण्ड एच.डि.एम.-४
- **पेशागत विशेषज्ञताः**
  - पब्लिक प्राइभेट पार्टनरसिप इन इन्फ्रास्ट्रक्क्चर डिभलपमेन्ट
  - वर्क्ससप डिजाइन, फ्यासिलिटेशन, मोडेरेशन एण्ड प्रिजेन्टेशन
  - इन्फ्रास्ट्रक्चर एसेट म्यानेजमेन्ट
- **सेवा प्रवेशः** १६ नोभेम्बर २००३ (कार्यकारी निर्देशकको रूपमा)

२.२.२.२ खानेपानी तथा सरसफाइ क्षेत्र अन्तर्गतका निकाय प्रमुखहरू

- **पदः** महानिर्देशक, खानेपानी तथा ढल निकास विभाग
- **नामः** राजकुमार मल्ल
- **शैक्षिक योग्यताः**
  - बी. टेक, सिभिल इन्जिनियरिङ्ग, इण्डियन इन्स्टिच्युट अफ टेक्नोलोजी, IIT मद्रास, इण्डिया १९८२
  - पोष्ट ग्राजुयट डिप्लोमा, स्यानिटरी इन्जिनियरिङ्ग इन्टरनेशनल इन्स्टिच्युट फर हाइड्रोलिक एण्ड इन्भाएरोनमेन्टल इन्जिनियरिङ्ग, IHE डेल्फट, निदरल्याण्ड, १९९१
- **तालिमः**
  - सिनियर एक्जुकेटिभ डेभलपमेन्ट प्रोग्राम,स्टाफ कलेज, जावलाखेल, फेब्रुवरी २८-अप्रिल १६, २००६
  - प्रोजेक्ट मेनेजमेन्ट एण्ड प्रोक्युरमेन्ट, मनिला, ए.डि.वि द्वारा संचालित, मे २००१
  - टेक्निकल अडिटर ट्रेनिङ कोर्स, TITI, राष्ट्रिय सर्तकता केन्दद्वारा संचालित, फेब्रुवरी २१-मार्च ११, २००५
- **पेशागत विशेषज्ञताः**
  - वाटर सप्लाई एण्ड सेनिटरी इन्जिनियरिङ्ग

- प्रोक्युरमेन्ट एण्ड कन्ट्राक्ट मेनेजमेण्ट
- टेक्निकल अडिट

- **सेवा प्रवेश**: २०४१ मंसिर

- **पद**: कार्यकारी निर्देशक, मेलम्ची खानेपानी विकास समिति
- **नाम**: गजेन्द्र कुमार ठाकुर
- **शैक्षिक योग्यता**: एम.एस्सी. इन इन्भायोरोमेण्टल इन्जिनियरिङ्ग
- **तालिम**: मेनेजमेण्ट ट्रेनिङ्ग फर सिनियर ईन्जिनियर्स
- **पेशागत विशेषज्ञता**: खानेपानी र सरसफाई सम्वन्धि
- **सेवा प्रवेश मिति**: २०४६।९।२८

- **पद**: का.मु. आयोजना प्रवन्धक, वाग्मती सभ्यता एकीकृत विकास समिति
- **नाम**: श्री अनिलभद्र खनाल
- **शैक्षिक योग्यता**: एम.एस.सी. इञ्जिनीयरिङ्ग (इन्भारोमेन्टल)
- **तालिम**:
  - नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठानबाट सञ्चालित प्रशासनिक तालीम
  - ट्रेनिङ्ग अन वाटर सप्लाइ टेक्नोलोजी, NWTTI, थाइलैण्ड,
  - वाटर सप्लाइ सिष्टम, जापान
- **पेशागत विशेषज्ञता**: Water and Waste Water Engineering
- **सेवा प्रवेश मिति**: २०४४ साल पौष

- **पद**: कार्यकारी निर्देशक, काठमाडौं उपत्यका खानेपानी व्यवस्थापन वोर्ड
- **नाम**: हरि प्रसाद ढकाल
- **शैक्षिक योग्यता**:
  - वि.ई (सिभिल)
  - पोष्ट ग्राजुएट डिप्लोमा इन सेनिटरी इन्जिनियरिङ
  - एम.एस.सि. – प्राकृतिक श्रोत व्यवस्थापन
- **तालिम**:
  - खानेपानी प्रशोधन, ढल निकास तथा प्रशोधन, घरेलु ढल प्रशोधन
  - आयोजना व्यवस्थापन, आयोजना कार्यान्वयन
  - तालिम दिनका लागि तालिम
  - वातावरणिय प्रभाव मूल्यांकन
- **पेशागत विशेषता**: खानेपानी तथा सरसफाई व्यवस्थापन
- **सेवा प्रवेश मिति**: २०६४।१०।१

- **पद**: अध्यक्ष, खानेपानी महसुल निर्धारण आयोग
- **नाम**: वालकृष्ण मान सिंह
- **शैक्षिक योग्यता**: वि.कम., चार्टर्ड एकाउण्टेण्ट
- **तालिम**:
  - अर्थ तथा बैकिङ्ग सम्वन्धी तालीम
  - खानेपानी बितरण र महशूल सम्वन्धी अवलोकन भ्रमण
- **पेशागत विशेषज्ञता**: अर्थ, बैकिङ्ग र लागत निर्धारण र व्यवस्थापन सम्वन्धी
- **सेवा प्रवेश मितिः** भाद्र २०, २०६४

- **पदः** म्यानेजिङ्ग डाईरेक्टर, काठमाडौं उपत्यका खानेपानी लिमिटेड
- **नामः** श्री रुद्र प्रसाद गौतम
- **शैक्षिक योग्यताः** वि.ई (सिभिल), एम.ए. (सोसियोलोजी)
- **तालिमः**
  - इन्भारोमेन्टल म्यानेजमेन्ट कोर्स-३ महिना (डेनमार्क)
  - सोलिड वेस्ट म्यानेजमेन्ट-३ महिना (जापान)
  - जि.आई.एस. ट्रेनिङ्ग-२ हप्ते
- **पेशागत विशेषज्ञताः** सिभिल ईन्जिनियर (१५ वर्षको अनुभव, सडक/ढल/भवन निर्माण आयोजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन, सम्पती मूल्याङ्कन, सहभागितामूलक योजना संचालन आदि)।
- **सेवा प्रवेश मितिः** २०६५/१२/१४

- **पदः** महाप्रबन्धक, नेपाल खानेपानी संस्थान
- **नामः** धर्म कुमार वजिमय
- **शैक्षिक योग्यताः** एम.बि.ए., त्रिभुवन विश्वविद्यालय, २०३९
- **तालिमः**
  - नेदरल्याण्ड स्थित डेल्फटको रिसर्च इन्स्टिीच्युट फर म्यानेजमेन्ट साइन्स (आभिबी) बाट सन् १९८४ मा इन्डस्ट्रीयल म्यानेजमेन्ट मा पोष्ट ग्रयाजुएट डिप्लोमा हासिल गरेको।
  - सन् १९९३ मा संयुक्त राज्य अमेरिकाको वासिँगटन डिसि स्थित यु.एस.डि.ए. ग्याजुएट स्कुलबाट फाइनान्सीयल म्यानेजमेन्ट मा म्यानेजेरियल इकोनोमिक्स मा विशेषतालिम हासिल गरेको।
- **पेशागत विशेषज्ञताः**
  - २०३३ साल देखि नेपाल खानेपानी संस्थानको विभिन्न पदमा रहि हाल संस्थानमा महाप्रबन्धक पदमा कार्यरत
- **सेवा प्रवेशः** २०३३।३।१

- **पदः** कार्यकारी निर्देशक, ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई कोष विकास समिति
- **नामः** अर्जुन नरसिंह रायमाझी
- **शैक्षिक योग्यताः**
  - एम.एस्सी. (सिभिल इन्जिनियरिङ्ग, वारसव टेक्निकल यूनिभर्सिटी, वारसव, पोल्याण्ड, १९७२)
  - डिप्लोमा इन स्यानिटरी इन्जिनियरिङ्ग, आइ. एच.इ., डेल्फ, द नेदरल्याण्ड, १९८१/८२

- **तालिमः**
  - यूज अफ हाइड्रोलिक रैम्स इन हिल इरिगेशन एण्ड रूरल वाटर सप्लाई प्रोजेक्टस, ६ महिने तालिम, जापान, १९७६/७७
  - एडमिनिस्ट्रेटिभ ट्रेनिङ्ग, एडमिनिस्ट्रेटिभ म्यानेजमेन्ट डिपार्टमेन्ट अफ एच.एम.जि./एन., ११/२ महिना, काठमाडौं, १९८०
  - प्रोजेक्ट प्रिप्रेशन एण्ड अपराइजल, नेपाल एडमिनिस्ट्रेशन स्टाफ कलेज, ११/२ महिना, १९७७
- **पेशागत विशेषज्ञताः**
  - आइडेन्टिफिकेशन, प्लानिङ्ग, अपराइजिङ्ग, मैनेजिङ्ग, मोनिटरिङ्ग एण्ड इभ्यालुएशन अफ दि डिभलपमेन्ट प्रोग्राम/प्रोजेक्टस (इन्फ्रास्ट्रक्चर, सोसिओ-इकोनोमिक एण्ड टेक्नोलोजी), पोलिसी रिसर्च एण्ड प्रिपेयरिङ्ग डकुमेन्टस
  - ह्यूमन रिसोर्स प्लानिङ्ग एण्ड इम्प्लिमेन्टेशन
  - कन्ट्रयाक्ट एडमिनिस्ट्रेशन, फाइनान्सियल एडमिनिस्ट्रेशन एण्ड लोजिस्टीक सपोर्ट एक्टिभिटिज
- **सेवा प्रवेशः** जुन २००४ (फण्डबोर्डको कार्यकारी निर्देशक पदमा)

२.२.२.३ शहरी विकास तथा आवास क्षेत्र अन्तर्गतका निकाय प्रमुखहरू

- **पदः** महानिर्देशक, शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग
- **नामः** इन्द्र बहादुर श्रेष्ठ
- **शैक्षिक योग्यताः**
  - ब्याचलर्स अफ आर्किटेक्चर
  - रूडकी विश्वविद्यालय , भारत- २०३६
  - माष्टर्स अफ प्लानिङ्ग, स्कूल अफ प्लानिङ्ग एण्ड आर्किटेक्चर, नयाँ दिल्ली, भारत - २०४५
- **तालिमः**
  - हाउजिङ्ग इन डिभलपमेन्ट - बेल्जियम
  - मेन्टिनेन्स अफ विल्डिङ एण्ड सर्भिसेज - बेलायत
- **पेशागत विशेषज्ञताः** बास्तुकला, जग्गा विकास, आवास विकास तथा शहरी योजना
- **सेवा प्रवेशः** वि.सं. २०३९/३/७

- **पद** : सदस्य सचिव, काठमाडौं उपत्यका नगर विकास समिति
- **नामः** हेमनाथ शर्मा खनाल
- **शैक्षिक योग्यताः**
  - बि.ई. (सिभिल)
  - पोष्ट ग्र्याजुएट डिप्लोमा (स्यानीटरी)
- **तालिमः**
  - योजना र व्यवस्थापन (न.प्र.प्र.प्र.)
  - एसियाको आवास नीति (कोरिया)
  - आवास योजना (इण्डोनेशिया)
- **पेशागत विशेषज्ञता** : भवन निर्माण, शहरी विकास योजना
- **सेवा प्रवेशः** २०३२।१२।१८

- **पदः** सदस्य सचिव, सिंहदरवार सचिवालय पुनःनिर्माण समिति
- **नामः** मनी प्रसाद राई
- **शैक्षिक योग्यताः** बी. आर्किटेक्चर
- **तालिमः**
  - विल्डिङ्ग म्यान्टिनेन्स म्यानेजमेन्ट, यु.के.
  - स्कुल विल्डिङ्ग म्यान्टिनेन्स म्यानेजमेन्ट, डेनमार्क
  - कन्ट्रयाक्ट म्यानेजमेन्ट, चीन
  - डिजास्टर म्यानेजमेन्ट, एन.ए.एस.सी., काठमाडौं
- **सेवा प्रवेशः** २०३९।३।२५

- **पदः** कार्यकारी निर्देशक, नगर विकास कोष
- **नामः** ओमृधरानन्द राजोपाध्याय
- **शैक्षिक योग्यताः** एम.एस.सी (सिभिल इन्जिनियर)
- **तालिमः** कन्ट्रक्चुअल क्लेम्स एण्ड डिस्पुट रिजोलुसन
- **पेशागत विशेषज्ञताः** आर.सी.सी. स्ट्रक्चर्स (विलिडङ्ग)
- **सेवा प्रवेशः** २०४५ मार्ग २५ *(नेपाल सरकार (मन्त्रीस्तर) को मिति २०६५।०८।०२ को निर्णयानुसार)*

- **पदः** महाप्रबन्धक, नेपाल आवास वित्त कम्पनी लि.
- **नाम** : अच्युत राज सापकोटा
- **शैक्षिक योग्यता** : एम.पी.ए., वि.कम.
- **तालिम** :
  - स्मल लोन्स म्यानेजमेन्ट, रिजनल हाउजिङ्ग एण्ड अरवान डिभलपमेन्ट अफिस, नयाँ दिल्ली १९९४
  - न्यू फाइनान्सियल सर्भिसेज एण्ड इट्स लिगल एस्पेक्ट्स, नेपाल राष्ट्र बैंक, १९९३
  - वित्त कम्पनी तथ्यांक कार्यशाला गोष्ठी, नेपाल राष्ट्र बैंक, २०६०
- **पेशागत विशेषज्ञता** : आवाससँग सम्बन्धित क्षेत्रहरूमा विगत १५/१६ वर्ष देखि काम गर्दै आएको
- **सेवा प्रवेश** : २०४९ साल

- **पदः** निमित्त महाप्रबन्धक, ग्रामीण आवास कम्पनी लिमिटेड
- **नामः** नातिबाबु बुढाथोकी
- **शैक्षिक योग्यताः** बी.ए.
- **तालिमः** प्रशासन र कार्यक्रम तर्जुमा सबन्धि
- **पेशागत विशेषज्ञताः** वि.खा.का. र बसोबास व्यवस्था एवं कार्यक्रम तर्जुमा सबन्धि
- **सेवा प्रवेशः** २०३२।२।१५

२.२.२.४ विविध क्षेत्र अन्तर्गतका निकाय प्रमुखहरू

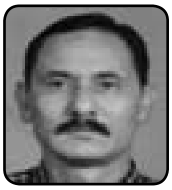

- **पद** : निमित्त कार्यकारी निर्देशक, अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन केन्द्र विकास समिति
- **नाम** : महेश्वर राम जोशी
- **शैक्षिक योग्यताः** स्नातकोत्तर (समाजशास्त्र)
- **तालिमः** विकास प्रशासन सम्बन्धि तालिम स्टाफ कलेजबाट प्राप्त र अन्य आर्थिक विषयको तालिमहरू।
- **पेशागत विशेषज्ञताः** सरकारी संस्थान र विभिन्न मन्त्रालय, विभाग तथा विकास निर्माण आयोजनाहरू समेतको गरी ३० वर्ष भन्दा बढी कार्य अनुभव
- **सेवा प्रवेशः** २०३७ साल

- **पद** : महा प्रवन्धक, नेशनल कन्स्ट्रक्सन कम्पनी नेपाल
- **नाम** : त्रिवेन्द्र राज पन्त
- **शैक्षिक यो**ग्यता : एम.एस. म्यनेजमेन्ट ईन्जिनियरिङ्ग
- **तालिम** : प्राइभेट फाइनान्स इन इन्फ्रास्ट्रक्चर (अमेरीका)
- **पेशागत विशेषज्ञता** : म्यानेजमेण्ट इन्जिनियर
- **सेवा प्रवेश मितिः** २०२९।४।९

- **पदः** निमित कार्यकारी निर्देशक, नेपाल इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी सेवा केन्द्र लि. (नेपिकन)
- **नामः** दीपक रत्न शाक्य
- **शैक्षिक योग्यताः** एम.एस्सी. इन सिभिल इन्जिनियरिङ्ग वीथ ओनर, स्पेसियलाइज्ड इन ब्रिज एण्ड टनेल्स, बेलारसियन पोलिटेक्निकल इन्सिटच्युट, यु.एस.एस.आर, १९८३-१९८९
- **तालिमः**
  - कम्प्युटर ऐडेड डिजाइन अफ एस.डब्लु.-रोडस सोफ्टवेयर फरोम, १ अक्टुबर–१५ नोभेम्बर २००५ (१.५ महिना)
  - तीन हप्ते टेक्नीकल अडिट ट्रेनिङ्ग (६-२४, डिसेम्बर २००४)
  - कम्प्युटर ऐडेड एनालाइसिस एण्ड डिजाइन अफ ब्रिज स्ट्रक्चर (१६-२०, जुलाइ २००२) यूजिङ्ग एस.ए.पि.२००० डिजाइन सोफ्टवेयर)
  - स्यानिटरी ल्याण्डफिल साइट म्यानेजमेन्ट ट्रेनिङ्ग फरोम २१-२५ मार्च १९९४ (७ दिन)

३ मन्त्रालयका कर्मचारीहरूको दरबन्दी

३.१ दरबन्दी तेरिज

क्र.सं.	पदको नाम	श्रेणी	सेवा	समूह	उपसमूह	जम्मा
१.	सचिव	विशिष्ट				२
२.	सहसचिव	रा.प.प्रथम	प्रशासन	सा.प्र.		१
३.	सहसचिव	रा.प.प्रथम	ने.इ.	सिभिल	हाइवे	२
४.	सहसचिव	रा.प.प्रथम	ने.इ.	सिभिल	स्यानिटरी	२
५.	सहसचिव	रा.प.प्रथम	ने.इ.	सिभिल	वि.एण्ड आ.	१
६.	उपसचिव	रा.प.द्वितिय	प्रशासन	सा.प्र.		६
७.	उपसचिव (लेखा)	रा.प.द्वितिय	प्रशासन	लेखा		१
८.	उपसचिव	रा.प.द्वितिय	न्याय	कानून		१
९.	ट्रा.इकोनोमिष्ट	रा.प.द्वितिय	विविध			१
१०.	उपसचिव (सि.डि.इ)	रा.प.द्वितिय	ने.इ.	सिभिल	हाइवे	३
११.	उपसचिव (सि.डि.इ)	रा.प.द्वितिय	ने.इ.	सिभिल	स्यानिटरी	३
१२.	उपसचिव (सि.डि.इ)	रा.प.द्वितिय	ने.इ.	सिभिल	वि.एण्ड आ.	२
१३.	वरिष्ठ समाजशास्त्री	रा.प.द्वितिय	विविध			१
१४.	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	सा.प्र.		९
१५.	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	लेखा		२
१६.	अर्थशास्त्री	रा.प.तृतीय	विविध			१
१७.	कम्प्युटर प्रोग्रामर	रा.प.तृतीय	विविध			१

क्र.सं.	पदको नाम	श्रेणी	सेवा	समूह	उपसमूह	जम्मा
१८.	इन्जिनियर	रा.प.तृतीय	ने.इ.	सिभिल	हाइवे	३
१९.	इन्जिनियर	रा.प.तृतीय	ने.इ.	सिभिल	स्यानिटरी	२
२०.	इन्जिनियर	रा.प.तृतीय	ने.इ.	सिभिल	वि.एण्ड आ.	२
२१.	जलमार्ग अधिकृत	रा.प.तृतीय	ने.इ.	सिभिल	हाइवे	१
२२.	ना.सु.	रा.प.अनं.प्रथम	प्रशासन	सा.प्र.		२४
२३.	लेखापाल	रा.प.अनं.प्रथम	प्रशासन	लेखा		३
२४.	सव-इन्जिनियर	रा.प.अनं.प्रथम	ने.इ.	सिभिल	स्यानिटरी	२
२५.	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्रथम	विविध			३
२६.	जेटवार्ज निरीक्षक	रा.प.अनं.प्रथम	विविध			१
२७.	खरिदार	रा.प.अनं.द्वितिय	प्रशासन	सा.प्र.		५
२८.	सहलेखापाल	रा.प.अनं.द्वितिय	प्रशासन	लेखा		२
२९.	टेलफोन अपरेटर	रा.प.अनं.द्वितिय	विविध			१
३०.	फोटोकपी अपरेटर	रा.प.अनं. द्वितिय	विविध			१
३१.	टाइपिष्ट		प्रशासन	सा.प्र.		९
३२.	लिथो अपरेटर	रा.प.अनं.द्वितिय	विविध			१
३३.	ड्राइभर	श्रेणी विहिन				१०
३४.	पियन	श्रेणी विहिन				३३
जम्मा						१४२

३.२ मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको सूची

यस मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको सूची अनुसूची २ मा दिइएको छ ।

४ मन्त्रालयको आ.व. ०६४/६५ को वार्षिक प्रगति तथा आर्थिक विवरण

४.१ महाशाखागत वार्षिक प्रगति

आ.व. ०६४/६५ मा यस मन्त्रालय अन्तर्गतका महाशाखाहरूका लक्ष्य तोकिएका कार्यक्रमहरूका वार्षिक प्रगति विवरण यस खण्डमा प्रस्तुत गरिएको छ।

क्र.सं.	महाशाखा	वार्षिक वजेट (रू. हजारमा)	भौतिक प्रगति (%)	वित्तिय प्रगति (%)	सम्पन्न कार्यक्रमहरू
१.	योजना, अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखा	३,५००	८२%	६०%	• खा.पा. तथा स.स. क्षेत्रको तथ्यांकको • तथ्याङ्क व्यवस्थापन संवन्धि तालिम • प्रारम्भिक वातावरणिय परिक्षण प्रतिवेदन तयारीको निर्देशिका तयार • कार्यालय अनुगमन तथा निरीक्षण भ्रमण कार्यक्रम • वार्षिक प्रतिवेदन तयारी तथा वितरण
२.	खानेपानी तथा सरसफाई महाशाखा	२,०५०	८५%	७२%	• खानेपानी आयोजना अनुगमन तथा निरीक्षण भ्रमण कार्यक्रम दैनिक तथा भ्रमण भत्ता, इन्धन मसलन्द आदि समेत • अनुगमन प्रतिवेदन तयार गर्ने कार्य • नीति, नियम, निर्देशिका सामयिक परिमार्जन संबन्धि छलफल तथा गोष्ठी • अनुगमन बैठक गोष्ठी कार्यशाला संचालन • अनुगमन सवारी साधन मर्मत तथा संचालन • तालिम तथा क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम

क्र.सं.	महाशाखा	वार्षिक वजेट (रू. हजारमा)	भौतिक प्रगति (%)	वित्तिय प्रगति (%)	सम्पन्न कार्यक्रमहरू
३.	निर्माण महाशाखा	६००	८०%	६६%	• मन्त्रालय अन्तर्गतका विभागहरू एवं निकायहरूद्वारा संचालित सार्वजनिक निर्माण कार्यको खरिद प्रक्रिया करार प्रशासन कार्यको स्थलगत अध्ययन कार्य, कार्यालय तथा आयोजना (TADA तथा भ्रमण खर्च समेत) • अध्ययन प्रतिवेदन तयारी र प्रस्तुती
४.	भौतिक योजना महाशाखा	८००	१००%	९०%	• नगर विकास समितिहरूबाट कार्यान्वयन भएका आयोजनाहरूको अनुगमन गर्ने • शहस्राब्दी विकास लक्ष्य अध्ययन गर्ने।
५.	बैदेशिक सहयोग तथा गुणस्तर महाशाखा	३,६००	८३%	६२%	• निजी लगानीमा कार्यान्वयन गर्न सम्भाव्य आयोजनाहरूको पहिचान गर्ने • निजी लगानीमा कार्यान्वयन गर्न सम्भाव्य कुनै एक आयोजनाको सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने। • आयोजनाको प्राविधिक परिक्षण गर्ने (तालिम समेत) • गुणस्तर अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने। • आयोजनाहरूको प्रोफाइल तथा डाटावेस तयार गर्ने। (आवश्यक Computer Software, Database उपलब्धता समेत) • विदेशी लगानीमा बनेका सडकहरूको प्रभाव अध्ययन गर्ने।

४.२ मन्त्रालयको वार्षिक आर्थिक विवरण

यस मन्त्रालयको आ.व. ०६४/६५ मा भएको व.उ.शि.नं. ४८-३।४-११० अन्तर्गतको चालु तथा पूँजीगततर्फको वार्षिक आर्थिक विवरण यस खण्डमा प्रस्तुत गरिएको छ।

४.२.१ आ.व. ०६४/६५ को व.उ.शि.नं. ४८।३।११० (चालु) तर्फको वार्षिक आर्थिक विवरण

नेपाल सरकार

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय

आ.व. ०६४/०६५ को बार्षिक आर्थिक विवरण

गजेट उ.शि.नं. ४८।३।११० (चालु)
उप शिर्षकको नाम : भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय

रकम नं.	बजेट शिर्षक	वार्षिक बिनियोजन	पुरक बजेट बाट		रकमान्तर			बार्षिक बजेट	निकासा	खर्च	बाँकी		कैफियत
			थप (+)	घट (–)	संकेत नं.	थप (+)	घट (–)				नगद	बजेट	
१.०१	तलब	२१,६१८,०००.००				७०,५८८.००	११०,०००।००	२१,५७८,५८८.००	१८,११२,२७४.३०	१८,११२,२७४.३०		३,४६६,३१३.७०	
१.०२	भत्ता	१००,०००.००				१००,०००.००		२००,०००.००	२००,०००.००	२००,०००.००		–	
१.०३	दै.भ्र.भ.सरुवा	५०,०००.००					४४,०००.००	६,०००.००	६,०००.००	६,०००.००		–	
१.०४	पोशाक	६३,०००.००						६३,०००.००	६०,०००.००	६०,०००.००		३,०००.००	
१.०६	औषधी उपचार					१९३,३४८.००		१९३,३४८.००	१९३,३४८.००	१९३,३४८.००		–	
१.०७	सेवा निवृत सूविधा					१६६,४४०.००		१६६,४४०.००	१६६,४४०.००	१६६,४४०.००		–	
१.०८	तालिम कार्यक्रम खर्च	१००,०००.००				१००,०००.००		२००,०००.००	९६,६१५.००	९६,६१५.००		१०३,३८५.००	
२.०१	धारा निजूली	६००,०००.००				११०,०००.००		७१०,०००.००	६३८,१८१.०८	६३८,१८१.०८		७१,८१८.९२	
२.०२	संचार महसूल	९००,०००.००					२०६,०००.००	६९४,०००.००	६३८,८६७.३२	६३८,८६७.३२		५५,१३२.६८	
२.०३	कार्यालय सम्नन्धि खर्च	१,२००,०००.००				१,२७५,०००.००		२,४७५,०००.००	२,४७४,९९९.८४	२,४७४,९९९.८४		०.१६	
२.०५	मर्मत तथा संभार	५००,०००.००				५००,०००।००		१,०००,०००.००	९९२,५४३.००	९९२,५४३.००		७,४५७.००	
२.०६	इन्धन तथा अन्य इन्धन	१,२००,०००.००						१,२००,०००.००	१,२००,०००.००	१,२००,०००.००		–	
२.०७	परामर्श तथा अन्य सेवा शूल्क	५००,०००.००						५००,०००.००	४७४,७३३.००	४७४,७३३.००		२५,२६७.००	
२.०८	गिगिध खर्च	३००,०००.००				२५,०००.००		३२५,०००.००	३२५,०००.००	३२५,०००.००		–	
३.०३	सामाजिक संस्थानलाई अनूदान	३,०००,०००.००						३,०००,०००.००	२,९६२,०००.००	२,९६२,०००.००		३८,०००.००	
४.०४	कार्यक्रम खर्च	५००,०००.००				३,१५०,०००.००	३००,०००.००	३,३५०,०००.००	१,७१३,३११.८९	१,७१३,३११.८९		१,६३६,६८८.११	
४.०५	कार्यक्रम भ्र. खर्च	६००,०००.००						६००,०००.००	५९६,७८३.००	५९६,७८३.००		३,२१७.००	
	जम्मा (क)	३१,२३१,०००.००				५,६९०,३७६.००	६६०,०००.००	३६,२६१,३७६.००	३०,८५१,०९६.४३	३०,८५१,०९६.४३	०.००	५४१०२७९.५७	
	अर्थ गजेट तर्फको												
१.०७	उपदान	७५७९४.००			९०।३।९०७			७५,७९४.००	७५,७९४.००	७५,७९४.००			
१.०६	औषधी उपचार	२०३९०६७.००			९०।३।९३०			२,०३९,०६७.००	२,०३९,०६७.००	२,०३९,०६७.००		०.००	
१.०४	पोशाक	८४०००.००			९०।३।९३२			८४,०००.००	८४,०००.००	८४,०००.००		०.००	
४.०५	कार्यक्रम भ्रमण खर्च	८९२३७८.००			९५।३।९०३			८९२,३७८.००	८९२,३७८.००	८९२,३७८.००			
४.०५	कार्यक्रम भ्रमण खर्च	३४१०६.००			९५।३।९०२			३४,१०६.००	३४,१०६.००	३४,१०६.००			
१.०१	संचित गिदा (तलब)	८२२१९३.००			९०।३।९१०			८२२,१९३.००	८२२,१९३.००	८२२,१९३.००		०.००	
३.०५	सामाजिक सेवा सर्शत अनूदान	७१६६९०.००			९५।३।९१७			७१६,६९०.००	७१६,६९०.००	७१६,६९०.००			
३.०५	सामाजिक सेवा सर्शत अनूदान	३०००००.००			९०।३।९३१			३००,०००.००	३००,०००.००	३००,०००.००			
	जम्मा (ख)	४९६४२२८.००						४,९६४,२२८.००	४,९६४,२२८.००	४,९६४,२२८.००		०.००	
	कुल जम्मा (क) र (ख)	**३६१९५२२८.००**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**५,६९०,३७६.००**	**६६०,०००.००**	**४१,२२५,६०४.००**	**३५,८१५,३२४.४३**	**३५,८१५,३२४.४३**		**५,४१०,२७९.५७**	

<u>मौज्दातको अवस्था</u>

१ नैंकको नाम र ठेगाना : नेपाल राष्ट्र नैंक थापाथली
२ नैंक खाता नं. स.अ. ११०१४४।०६३
३ नैंक अनूसार गांकी रु.: x
४ पेश्की गांकी २६९५००
५ नगद मौज्दात रु. x
क) गत आ.न. सम्मको गांकी रु. x
ख) यस आ.न. को रु. २६९५००।०० x
६ जम्मा वा भूक्तानी हून गांकी चेकको रकम रु. ४२८०७०।५९ ४८।३।७०६ र ४८।३।७६३ को सहित

४.२.२ आ.व. ०६४/६५ को व.उ.शि.नं. ४८।४।११० (पूँजीगत) तर्फको वार्षिक आर्थिक विवरण

नेपाल सरकार

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय

आ.व. ०६४/०६५ को बार्षिक आर्थिक विवरण

म.ले.प. फा. नं. १७

गजेट उ.शि.नं. ४८।४।११० पूंजिगत
उप शिर्षकको नाम : भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय

रकम नं.	बजेट शिर्षक	वार्षिक बिनियोजन	पुरक बजेट बाट		रकमान्तर			बार्षिक बजेट	निकासा	खर्च	बाँकी		कैफियत
			थप (+)	घट (-)	संकेत नं.	थप (+)	घट (-)				नगद	बजेट	
६.०१	फर्निचर तथा फिक्चर्स	२०००००.००						२०००००.००	१९७५८०.००	१९७५८०.००		२४२०.००	
६.०३	मेशिनरी औजार	८०००००.००						८०००००.००	८०००००.००	८०००००.००		०.००	
	कुल जम्मा क +ख	१,०००,०००.००				-	-	१,०००,०००.००	९९७,५८०.००	९९७,५८०.००		२४२०.००	

मौज्दातको अवस्था

१ नैंकको नाम र ठेगाना : नेपाल राष्ट्र नैंक थापाथली
३ नैंक अनुसार गांकी रु.: x
५ नगद मौज्दात रु. x
६
जम्मा वा भूक्तानी हून
गांकी चेकको रकम रु. १८८४९७३।९७ ४८।४।६८१ र ४८।४।७०६

२ नैंक खाता नं. स.अ. १२०७४३।०६३
४ पेश्की गांकी x
क) गत आ.न. सम्मको गांकी रु. x
ख) यस आ.न. को रु. x

कार्यक्रम

५

मन्त्रालयको महाशाखाहरूको आ.व. ०६५/६६ को वार्षिक कार्यक्रम

आ.व. ०६५/६६ मा यस मन्त्रालय अन्तर्गतका महाशाखाहरूका लक्ष्य तोकिएका कार्यक्रमहरूका विवरण यस खण्डमा प्रस्तुत गरिएको छ। यस खण्डले मन्त्रालय अन्तर्गतका महाशाखाहरूका कामका प्रकृतिको जानकारी हुने छ।

क्र.सं.	महाशाखा	वार्षिक वजेट (रू. हजारमा)	मुख्य कार्यक्रमहरू
१.	प्रशासन महाशाखा	१,६००	• बढुवा तथा सम्बद्धता सम्बन्धी कार्य सञ्चालन • प्रशासन व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यहरू • निजामती सेवाको तहगत प्रणाली सम्बन्धी कार्यहरू
२.	योजना, अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखा	५,८००	• कार्यक्रम तयारी तथा सुदृढीकरण गोष्ठी • ग्रा.खा.पा. तथा स.स. क्षेत्रका अनुगमन तथा मूल्यांकनको Data Verification • योजनाहरूको Technical Audit गर्ने • आयोजना/कार्यक्रम तथा कार्यालय अनुगमन तथा निरीक्षण (इन्धन, सवारी साधन मर्मत समेत) • अनुगमनलाई व्यवस्थित गर्नको लागि स्कानर मेशिन तथा फ्याक्स मेशिन खरिद • वार्षिक प्रतिवेदन तयारी, प्रकाशन तथा वितरण • मन्त्रालयको चौमासिक बुलेटिन प्रकाशन • चेतनामूलक, जानकारीमूलक (सडक, खा.पा. र भवन सम्बन्धी) रेडियो कार्यक्रम सञ्चालन • GIS/कम्प्युटर सम्बन्धी तालिम/प्रशिक्षण कार्यक्रम • PEFA (Public Expenditure and Financial Accountancy) कार्यक्रम सञ्चालन • CGAS (Computerized Government Accountancy System) सञ्चालन

क.सं.	महाशाखा	वार्षिक वजेट (रू. हजारमा)	मुख्य कार्यक्रमहरू
३.	खानेपानी तथा सरसफाई	२,५००	• खानेपानी आयोजना अनुगमन तथा मूल्यांकन कार्यक्रम • शहरी खानेपानी तथा सरसफाई नीति, तर्जुमा • क्षेत्रगत अध्ययन सम्बन्धी कार्य • क्षेत्र समन्वय अवधारणा (SWAP) विकासको लागि तयारी तथा व्यवस्थापन कार्य
४.	भौतिक योजना महाशाखा	५००	• नेपाल राज्यमा गठन भएका नगर विकास समितिहरूको नगर योजना कार्यान्वयनको स्थलगत अनुगमन गर्ने
५.	बैदेशिक सहयोग तथा गुणस्तर महाशाखा	३,६००	• निजी लगानीमा कार्यान्वयन गर्न सम्भाव्य आयोजनाहरूको सम्भाव्यता तथा वातावरणीय अध्ययन गर्ने • आयोजनाहरूको प्रभाव अध्ययन तथा प्राविधिक परिक्षण गर्ने • E-procurement Guideline तयार गर्ने (सरोकारवालाहरूसँग अन्तरक्रिया समेत) • निजी लगानी सम्बन्धी ऐन नियमको अंग्रेजी अनुवाद तथा बैदेशिक लगानीका आयोजनाहरूको अनुगमन पुस्तिका छपाई

प्रगति सारांश

६ मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरूको आ.व. ०६४/६५ को वार्षिक प्रगति सारांश

आ.व. ०६४/६५ मा यस मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरूका लक्ष्य तोकिएका कार्यक्रमहरूका वार्षिक प्रगति साराशं यस खण्डमा प्रस्तुत गरिएको छ।

१) सडक क्षेत्र अन्तर्गतका निकायहरू

क्र.सं.	विभाग/निकायहरू	वार्षिक बजेट (रू हजारमा)	खर्च (रू हजारमा)	भौतिक प्रगति (%)	वित्तिय प्रगति (%)	कैफियत
१	सडक विभाग					
	सडक विभाग तर्फ	७,५९,१४,००	६५,३७,५५३	८७.२३	८०.५२	
	नेपाली सेना तर्फ	५२,८१,००				
२	सडक बोर्ड	७४,५५,००	५४,०५,४४		६५	कार्य सम्पन्न गर्ने अवधि २०६५ कार्तिक मसान्तसम्म रहेकोले थप प्रगति हुने

२) खानेपानी तथा सरसफाइ क्षेत्र अन्तर्गतका निकायहरू

क्र.सं.	विभाग/निकायहरू	वार्षिक बजेट (रू हजारमा)	खर्च (रू हजारमा)	भौतिक प्रगति (%)	वित्तिय प्रगति (%)	कैफियत
१	खानेपानी तथा ढल निकास विभाग	२,३६,२९,५४	२,०४३९,५५	९०.४०	८६.५०	
२	मेलम्ची खानेपानी विकास समिति	७६,५८,००	६०,६१,७८	८०.२५	८५.७६	
३	वाग्मती सभ्यता एकीकृत विकास समिति	३३,८५,३२	४,५४,६१	९८.८७	८१.५	
४	काठमाडौं उपत्यका खानेपानी लिमिटेड (के.यु.के.यल)	६,००,००	२,२२,४६	७६.९२	३७.०७	

क्र.सं.	विभाग/निकायहरू	वार्षिक बजेट (रू हजारमा)	खर्च (रू हजारमा)	भौतिक प्रगति (%)	वित्तिय प्रगति (%)	कैफियत
५	नेपाल खानेपानी संस्थान	६,९७,५४	३,९७,६०	८२.५	५७	
६	ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई कोष विकास समिति	५९,०७,४८	४३,८०,८१	८९.३६	७४.१६	

३) आवास तथा शहरी विकास क्षेत्र अन्तर्गतका निकायहरू

क्र.सं.	विभाग/निकायहरू	वार्षिक बजेट (रू हजारमा)	खर्च (रू हजारमा)	भौतिक प्रगति (%)	वित्तिय प्रगति (%)	कैफियत
१	शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग	१,०५,३५,५५	९०,६५,२४	८६.४९	७८.१८	
२	काठमाडौं उपत्यका नगर विकास समति	२,३५,५१	१,९२,५३	८६.८३	८१.७५	
	मूल समिति, काठमाडौं	२९,५०	१८,३६	८५	६२.२४	
	कार्यान्वयन समिति, काठमाडौं	१,१४,२९	८४,२५	७७.६८	७३.७२	
	कार्यान्वयन समिति, ललितपुर	५३,२५	५१,४७	९८.०१	९६.६६	
	कार्यान्वयन समिति, भक्तपुर	३८,४७	३८४५	१००	९९.९५	
३	सिंहदरवार सचिवालय पुनः निर्माण समिति	२,६१,३८	२५,९,४९	१००	९९.२२	(यस आ.व.को खर्च अन्य निकायको बजेट समेत)
४	नगर विकास कोष	६३,५४,००	४०,६२,००		६३.९२	ऋण लगानी– रू.४८.४५ करोड अनुदान– रू. १५.०९ करोड

विभागीय प्रगति

७ मन्त्रालय अन्तर्गतका विभागहरूको आ.व. ०६४/६५ को वार्षिक प्रगति विवरण

आ.व. ०६४/६५ मा यस मन्त्रालय अन्तर्गतका विभागहरूका लक्ष्य तोकिएका कार्यक्रमहरूका वार्षिक प्रगति विवरण यस खण्डमा प्रस्तुत गरिएको छ।

७.१. सडक विभाग

७.१.१ वजेट उपशिर्षकगत प्रगति

आ. व. ०६४/६५ मा सडक क्षेत्रसग सम्बन्धित जम्मा ६५ वटा आयोजनाहरू मध्ये सडक बिभागबाट ५६ वटा आयोजनाहरू र नेपाली सेना बाट ८ वटा आयोजनाहरू संञ्चालित रहेका छन। जसमध्ये ३५ वटा पहिलो प्राथमिकता क्रम, २६ वटा दोस्रो प्राथमिकता क्रम, ३ वटा तेस्रो प्राथमिकता क्रम र १ वटा विशेष क्षेत्र विकास कार्यक्रम अन्तर्गत रहेका छन्। यसका विवरण निम्न छन।

(रू. हजारमा)

सि. नं.	व. उ. शि. नं.	प्रथमिकता क्रम	आयोजनाको नाम	यस आ. व. को वजेट	यस आ. व. को खर्च	भौतिक प्रगति %	वित्तिय प्रगति %
१	४८–४–२०१	१	सगरमाथा राजमार्ग (गाईघाट-दिक्तेल खण्ड)	३९१००	३०६८५	७७.३१	७८.४८
२	४८–३/४–२०२	१	बिश्वेश्वर प्रसाद कोइराला मार्ग (बनेपा-सिन्धुली-बर्दिवास)	२५७७४९	२५७७४९	९८.३३	१००
३	४८–३/४–२०३	१	राप्ती राजमार्ग (अमिलिया-तुल्सीपुर-सल्यान कालोपत्रे)	७६८४	२८६५	१००	३७.२९
४	४८–३/४–२०४	१	कर्णाली राजमार्ग (सुर्खेत-जुम्ला खण्ड)	८४००	९६९९५	९६.५०	९८.५७
५	४८–४–२०५	१	महाकाली राजमार्ग (बैतडी-दार्चुला-टिङ्कर खण्ड)	१५०००	१५०००	६६.००	१००
६	४८–४–२०६	२	कान्ती राजपथ	७५००	३१७६	६२.४१	४२.३५
७	४८–४–२४९	२	केन्द्रीय स्तरका बिभिन्न क्रमानुगत सडक आयोजनाहरू	६४८६५५	५५६०४६	८६.६४	८५.७२
८	४८–३/४–२५५	१	नारदमुनी थुलुङ्ग मार्ग (हिले-लेगुवाघाट-भोजपुर)	६३६२८	६३३१८	१००	९९.५१

सि. नं.	व. उ. शि. नं.	प्रथमिकता क्रम	आयोजनाको नाम	यस आ. व. को वजेट	यस आ. व. को खर्च	भौतिक प्रगति %	वित्तिय प्रगति %
९	४८–४–२६२	२	गुर्जेभन्ज्याङ्ग-छहरे-तादी	३००००	२८५८०	८०.६४	९५.२७
१०	४८–४–२६४	२	गणेशमान सिंह मार्ग (थानकोट-चित्लाङ्ग)	४०००	३९८१	९०.८६	९९.५३
११	४८–४–२७०	१	वाग्लुङ्ग-वेनी-जोमसोम	१९९७५२	१९९१४०	९७.१४	९९.६९
१२	४८–४–२७२	१	छिन्चु-जाजरकोट	९७६००	९२००१	५४.४२	९४.२६
१३	४८–३/४–२७३	१	सुर्खेत-रानीमत्ता-दैलेख	६४८४	३७०८	१००	५७.१९
१४	४८–३/४–२७५	२	जयपृथ्वी बहादुर सिंह मार्ग (खोड्पे-वझाङ्ग)	१५८००	१५५०९	९४.९४	९८.१६
१५	४८–३/४–२७७	१	साँफेवगर-मार्तडी	८७२०२	८१४०४	८९.८४	९३.३५
१६	४८–४–२७८	१	साँफेवगर-मंगलसेन (सडक-कालोपत्रे)	३०००	२६२२	१००	८७.४०
१७	४८–४–२८२	२	गंगटे-लव्धु-समुन्द्रटार-गल्फुभञ्ज्याङ्ग सडक	३८१००	३८१००	८८.९०	१००
१८	४८–४–२८३	१	ग्रामिण पहुंच सडक कार्यक्रम (वसन्तपुर-तेह्रथुम)	५१०००	४४१००	१००	८६.४७
१९	४८–४–२८४	२	चक्रपथ-टोखा झोर	१००००	७१९९	६२.५१	७१.९९
२०	४८–४–२९५	१	कर्णाली कोरिडोर	१००००	५९६८	७४.३०	५९.६८
२१	४८–४–२९६	२	ब्यास मार्ग (दमौली दुइपिप्ले भोर्लेटार)	१००००	९९७९	१००	९९.७९
२२	४८–४–२९७	२	क्षेत्रीय स्तरका सडकहरू	४१८००	३८२९८	८०.०७	९१.६२
२३	४८–३/४–२९८	१	तराई सडकहरू (स्तरोन्नती)	२९५४३२	१११७	८२.४६	०.३८
२४	४८–४–२९९	२	हुलाकी सडकहरूको स्तरोन्नती तथा मर्मत	२१५००	१८६३३	७८.४९	८६.६७
२५	४८–४–३०२	२	दमक-चिसापानी	१००००	९९८७	१००	९९.८७
२६	४८–४–३१५	२	धरान-चतरा-गाईघाट-कटारी-सिन्धुलीवजार-हेटौडा	६००००	४६२९३	६५.८६	७७.१६
२७	४८–४–३५८	२	तल्लोडुङ्गेश्वर-सातखम्वा-दुल्लु-पिपलकोट, दैलेख	१००००	९९२३	१००	९९.२३
२८	४८–४–३६४	२	देवस्थल-कनैडाँडा-चौरजहारी-डोल्पा	१५०००	१५०००	१००	१००
२९	४८–४–३६८	२	गुमी-पाटीहाल्नाचौर (सुर्खेत)	१००००	१००००	८४.००	१००
३०	४८–३/४–३७५	१	स्यापुबेसी-रसुवागढी	१०२११३	१०१०९१	१००	९९.००
३१	४८–४–३७६	१	टनकपुर लिङ्क सडक	८४०००	०		०
३२	४८–४–३८६	२	मुसीकोट-वुर्तिवाङ्ग	१००००	१००००	१००	१००
३३	४८–३/४–३९३	१	ओखलढुङ्गा-हिलेपानी-दिक्तेल	१४०४२	५११९	७५.०७	३६.४५
३४	४८–३/४–३९४	१	सडक स्तरोन्नति (भालुवाङ्ग-प्युठान र चन्द्रनिगाहपुर-गौर सडक)	११००६	४२९	५०.००	३.९०
३५	४८–४–३९९	३	मिर्दि-क्याक्मी-भिमाद	१००००	९९७३	१००	९९.७३
३६	४८–४–४००	३	पुतलीखेत-कार्कीनेटा-कुश्मा	१००००	८८५२	१००	८८.५२
३७	४८–४–४०१	२	११ किलो-छेपेटार-भालुस्वारा-वारपाक	४७०००	४५८३५	१००	९७.५२
३८	४८–४–४०२	१	शहिद मार्ग (घोराही-नुवागाँउ-तिला-घर्तिगाँउ-थवाङ्ग मुसिकोट)	७७०००	६७६०२	८८.१४	८७.७९
३९	४८–४–४०३	१	मध्य पहाडी राजमार्ग	४५०००	३३७९२	७६.४१	७५.०९

सि. नं.	व. उ. शि. नं.	प्रथमिकता क्रम	आयोजनाको नाम	यस आ. व. को वजेट	यस आ. व. को खर्च	भौतिक प्रगति %	वित्तिय प्रगति %
४०	४८–४–४०४	१	नाग्मा गमगढी	३००००	३००००	१००	१००
४१	४८–४–४०५	१	जाजरकोट - दुनै (डोल्पा)	४००००	४००००	१००	१००
४२	४८–४–४०६	२	काठमाडौं-तराई फाष्ट ट्र्याक आयोजना	२३२००	२००००	१००	८६.२१
४३	४८–३/४–४०७	१	सडक क्षेत्र विकास आयोजना	३९०५५८	१६२५०३	३२.६६	४१.६१
४४	४८–३/४–४०८	१	काठमाडौं-भक्तपुर सडक बिस्तार	१०२११३	८०७९८	९८.९६	७९.१३
४५	४८–४–५००	२	काठमाडौं उपत्यका सडक निर्माण तथा सुधार	२२५२५९	२१५४०७	८५.५८	९५.६३
४६	४८–४–५०२	२	अन्य शहरी सडक	५७०००	५००६२	८६.५७	८७.८३
४७	४८–४–५०३	२	काठमाडौं उपत्यका सडक बिस्तार आयोजना	२२४२६३	१८९०८२	८६.९३	८४.३१
४८	४८–४–५५५	२	विभिन्न सडक मर्मत तथा निर्माण सुधार (आकस्मिक)	२७६२२६	२५३४८४	९०.८०	९१.७७
४९	४८–३/४–५५७	१	रोड मेन्टेनेन्स एण्ड डेभलपमेन्ट प्रोजेक्ट	३९९००	९२५६	१००	२३.२०
५०	४८–३/४–५५८	१	सब रिजनल ट्रान्सपोर्ट फ्यासिलिटेशन प्रोजेक्ट	६०५७०५	५७२१२८	८८.९३	९४.४६
५१	४८–३/४–५५९	१	रोड कनेक्टिभिटी प्रोजेक्ट	१५६३०९	१३२८७१	१००	८५.०१
५२	४८–४–५७५	१	अरनिको राजमार्ग सुधार आयोजना	३५०००	३४७४८	१००	९९.२८
५३	४८–४–५७९	१	वेशी शहर-चामे	१०६२५०	१०६२५०	१००	१००
५४	४८–३/४–५८२	१	चकचके-लिवाङ्ग (कालोपत्रे)	७०९२	१५६	१००	२.२०
५५	४८–३/४–५८४	१	सडक संजाल विकास आयोजना-चौथो सडक सुधार	१६८२९५१	१२५८८१२	८१.२४	७४.८०
५६	४८–४–६५०	२	पुल निर्माण कार्यक्रम	७७४९४५	७५०४४३	७४.९५	९६.८४
५७	४८–४–६६०	२	पुल पुलेसा संरक्षण तथा मर्मत सम्भार	३९४५५	३५१९०	८९.९६	८९.१९
५८	४८–४–६६१	२	सडक तथा पुलहरूको बिस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन	२८५६०	२५५८२	१००	८९.५७
५९	४८–४–६६४	३	मुआब्जा	५२८१३	५१७६०	१२२.०१	९८.०१
६०	४८–४–६७०	१	मेशिन मर्मत तथा संभार	१७०००	१६३४१	९५.९४	९६.१२
६१	४८–४–६७१	२	यान्त्रिक उपकरण खरीद	८८००	८७०८	९८.९५	९८.९५
६२	४८–४–६७३	१	सडक यातायात सुरक्षा, अतिक्रमण नियन्त्रण तथा सीमा सुरक्षा	१००००	८०९९	८७.८२	८२.७०
६३	४८–४–६८१	१	योजना, कार्यक्रम, अनुगमन, मूल्याङ्कन, भू-बातावरण अध्ययन तथा अन्य कार्यक्रमहरू	२९९९०	२४६५०	९५.६६	८२.१९
६४	४८–३/४–६९५	१	सडक वोर्ड	५२०५६१	४१६५६८	८७.५८	८०.०२
६५	४८–३/४–९६४		विशेष क्षेत्र विकास कार्यक्रम	६१०००	५४५८७	८६.९१	८९.४९
			जम्मा	**८११९४९७**	**६५३७५५४**	**८७.५८**	**८०.५२**

७.१.२ सडक वर्गीकरण अनुसार वार्षिक खर्च विवरण

सडक बर्गीकरण	खर्च (रू. हजारमा)	खर्च (प्रतिशतमा)
नयाँ निर्माण	३४,२९,४००	५२
स्तरोन्नति	१५,०७,२७७	२३
मर्मत संभार	११,०५,४९९	१७
बिबिध	४,९५,३७७	८
जम्मा	**६५,३७,५५३**	**१००**

७.१.३ भौतिक प्रगति विवरण

आ. व. ०६४/६५ मा निर्माण सम्पन्न भएका माटे सडक, कालोपत्रे पुनःस्थापना, सुदृढीकरण तथा स्तरोन्नती, खण्डास्मित स्तरोन्नती, आवधिक मर्मत, PBMC मर्मत सम्भार गरिएका सडकहरू, पुलहरू तथा जिल्ला सदरमुकाम जोड्ने सडकहरूको विस्तृत विवरणहरू *अनुसूची–३ (क)* मा दिइएको छ।

सि.नं.	विवरण	इकाई	वार्षिक लक्ष्य	बार्षिक प्रगति	वार्षिक प्रगति प्रतिशत
१	नयाँ माटे सडक निर्माण	कि. मी.	२००	३१९	१६०
२	कालोपत्रे पुनःस्थापना, सुदृढीकरण तथा स्तरोन्नती	कि. मी.	४७५	१३४	२८♣
३	खण्डास्मित स्तरोन्नती	कि. मी.	३५	१५९	४५४
४	आवधिक मर्मत	कि. मी.	३५०	३३४	९५
५	सडक संजाल विकास योजना (PBMC मर्मत सम्भार)	कि. मी.	२८०	२८०	१००
६	निर्माण सम्पन्न पुल	संख्या	३०	१३	४३♥
७	जिल्ला सदरमुकाम जोड्ने	संख्या	७	६	८६♠

७.२. खानेपानी तथा ढल निकास विभाग

७.२.१. वजेट उपशिर्षकगत प्रगति

आ. व. ०६४/६५ मा खानेपानी तथा ढल निकास विभागसग सम्बन्धित जम्मा १० वटा आयोजनाहरू छन। जसमध्ये ९ वटा पहिलो प्राथमिकता क्रम र १ वटा दोस्रो प्राथमिकता क्रम अन्तर्गत रहेका छन।

♣ भारतीय सहयोग, विश्व बैंक र एशियाली विकास बैंक तर्फको कार्यक्रम सञ्चालनमा ढिलाई हुंदा प्रगति कम भएको।

♥ सम्पन्न भएको पुलको संख्या १३ भएतापनि थप ७ वटा पुल प्रायः सम्पन्न भएको तर सानातिना काम बाँकी रहेकोले सम्पन्न भनि उल्लेख नगरिएको।

♠ संखुवासभा, भोजपुर, खोटाङ्ग, बझाङ्ग, मुस्ताङ्ग र जाजरकोट जिल्लाको सदरमुकाम सम्म ट्र्याक खोल्ने कार्य सम्पन्न भइ जाजरकोट जिल्लाको सदरमुकाममा मोटर पुगिसकेको।

सि.नं.	व.उ.शि.नं.	प्राथमिकता क्रम	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	वार्षिक बजेट (रू हजारमा)	खर्च (रू हजारमा)	वार्षिक भौतिक प्रगति (%)	वार्षिक वित्तिय प्रगति (%)
१	४८–३/४–७०५	१	वातावरणीय सरसफाइ आयोजना	९२००	७८००	९७.७	८५.००
२	४८–३/४–७०६	१	राष्ट्रिय सूचना व्यवस्थापन तथा अनुगमन आयोजना	८३२७	५३४७	९०.८७	५४.३७
३	४८–३/४–७०७	१	अन्य मर्मत सुधार आयोजना	२९८५०	२८६४०	९५.९५	९७.७०
४	४८–३/४–७०८	१	डीप ट्यूबवेल तथा मिटरिङ्ग आयोजना	१२०५०	११२४९	१००	९३.३५
५	४८–३/४–७०९	१	जनसाधन विकास आयोजना	९४७५	८४६८	९५.०५	८९.३७
६	४८–३/४–७१०	१	खानेपानी गुणस्तर सुधार आयोजना	१०७८२५	८८४८७	९५.५३	८२.१
७	४८–३/४–७१६	१	सानाशहरी खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजना	७६९७९२	५८४१३०	७७.८८	७५.८८
८	४८–३/४–७२०	२	ढल निर्माण आयोजना	७८१५	५७४६	९६.८	७३.४५
९	४८–३/४–७२२	१	सामुदायिक खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	३२६८८०	२७७५०३	८८.७९	८४.८९
१०	४८–३/४–८०४	१	खानेपानी आयोजनाहरू	१०८४३४८	१०२६५८५	९८.९३	९४.७
			जम्मा	**२३६५५६२**	**२०४३९५५**	**९०.४**	**८६.४**

७.२.२ सम्पन्न खानेपानी आयोजनाहरूबाट लाभान्वित थप जनसंख्या

आ. व. ०६४ /६५ मा व.उ.शि.नं. ४८-३/४-८०४ अन्तर्गतको जिल्लागत खानेपानी आयोजनाहरूमध्ये १०० वटा खानेपानी आयोजनाहरू सम्पन्न गरी थप २ लाख ९१ हजार जनतालाई खानेपानी सुविधा उपलब्ध भएको छ। सम्पन्न भएका उक्त जिल्लागत खानेपानी आयोजनाहरूको वार्षिक बजेट, खर्च, वार्षिक भौतिक प्रगति र वार्षिक वित्तिय प्रगतिका साथै ती आयोजनाहरूबाट लाभान्वित थप जनसंख्याको जिल्लागत विवरण *अनूसूची–३ (ख) र (ग)* मा दिइएको छ। सम्पन्न भएका उक्त खानेपानी आयोजनाहरूको विकास क्षेत्रगत लाभान्वित थप जनसंख्या निम्नानुसार छन्।

विकास क्षेत्र	क्रमागत आयोजनाहरूको संख्या	नयाँ खा.पा.आ. हरुको संख्या	जम्मा खा.पा.आ.हरू को संख्या	सम्पन्न गर्ने लक्ष्य भएका आयोजनाहरू को संख्या	सम्पन्न भएका आयोजनाहरू को संख्या	थप लाभान्वित जनसंख्या
पुर्वाञ्चल	५७	४५	१०२	१९	१९	६०,३८४
मध्यमाञ्चल	१०३	६७	१७०	३०	२४	१,०२,८३६
पश्चिमाञ्चल	७८	५७	१३५	३६	२७	५२,६७२
मध्य पश्चिमाञ्चल	४१	२६	६७	१८	१९	४९,७९६
सुदुर पश्चिमाञ्चल	२३	२९	५२	१२	११	२५,५०८
जम्मा	**३०२**	**२२४**	**५२६**	**११५**	**१००**	**२,९१,१९६**

७.३. सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग

स.नं.	ब.उ.शि.नं.	प्राथमिकता	कार्यक्रम	वार्षिक बजेट (रू. हजारमा)	वास्तविक खर्च (रू. हजारमा)	भौतिक प्रगति (%)	वित्तिय प्रगति (%)
१	४८–३/४–७५०	२	शहरी क्षेत्र विकास तथा बजार केन्द्र अध्ययन कार्यक्रम	२४९६५	१४७७८.८५	७५.७४	५९.१९
२	४८–३/४–७५१	१	साना शहर विकासबाट ग्रामीण विकास	१२५००	११४२०	९४.२१	९१.३५
३	४८–३/४–७५३	१	एकिकृत कार्यमुलक योजना	६९३०	४२७०	८४.८६	६१.६१
४	४८–३/४–७५८	१	विशेष भौतिक तथा पूर्वाधार क्षेत्र विकास आयोजना	१५८०५	१५१०३.२५	९८.६५	९५.५६
५	४८–३/४–७६३	१	शहरी विकास आयोजना	२६२००६	२१६५२२	९२.३५	८२.६४
६	४८–३/४–७६५	१	शहरी तथा वातावरणीय सुधार आयोजना	५१७३८५	४६२२३१.८०	९०.८६	८९.३४
७	४८–३/४–७६६	२	वाहिरी चक्रपथ विकास आयोजना	२१२६०	१५६६०.१२	९२.४३	७३.६६
८	४८–३/४–७६८	२	भवन निर्माण संहिता, सरकारी भवन निर्माण	६७०२८	६११७१.८०	९४.०५	८७.५४
९	४८–३/४–७६९	३	विराटनगर चक्रपथ आयोजना	१९२००	५४२५.९२	२८.२४	२८.२६
१०	४८–३/४–१७२	१	सरकारी भवन मर्मत सम्भार	२००००	१९५७८	१००	९७.८९
११	४८–३/४–१७६	१	भवन निर्माण सम्भार डिभिजन कार्यालय	८६४७६	८०३६२.१५	१००	९२.९३
			जम्मा	**१०५३५५५**	**९०६५२३.८९**	**८६.४९**	**७८.१८**

८ मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरूको बजेट वक्तव्य ०६४/६५ को प्रकरणको प्रगति र समस्या

आ.व. ०६४/६५ मा यस मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरूका लक्ष्य तोकिएका कार्यक्रमहरूका वार्षिक प्रगति विवरण यस खण्डमा प्रस्तुत गरिएको छ।

८.१. सडक क्षेत्र अन्तर्गतका निकायहरू

८.१.१ सडक विभाग

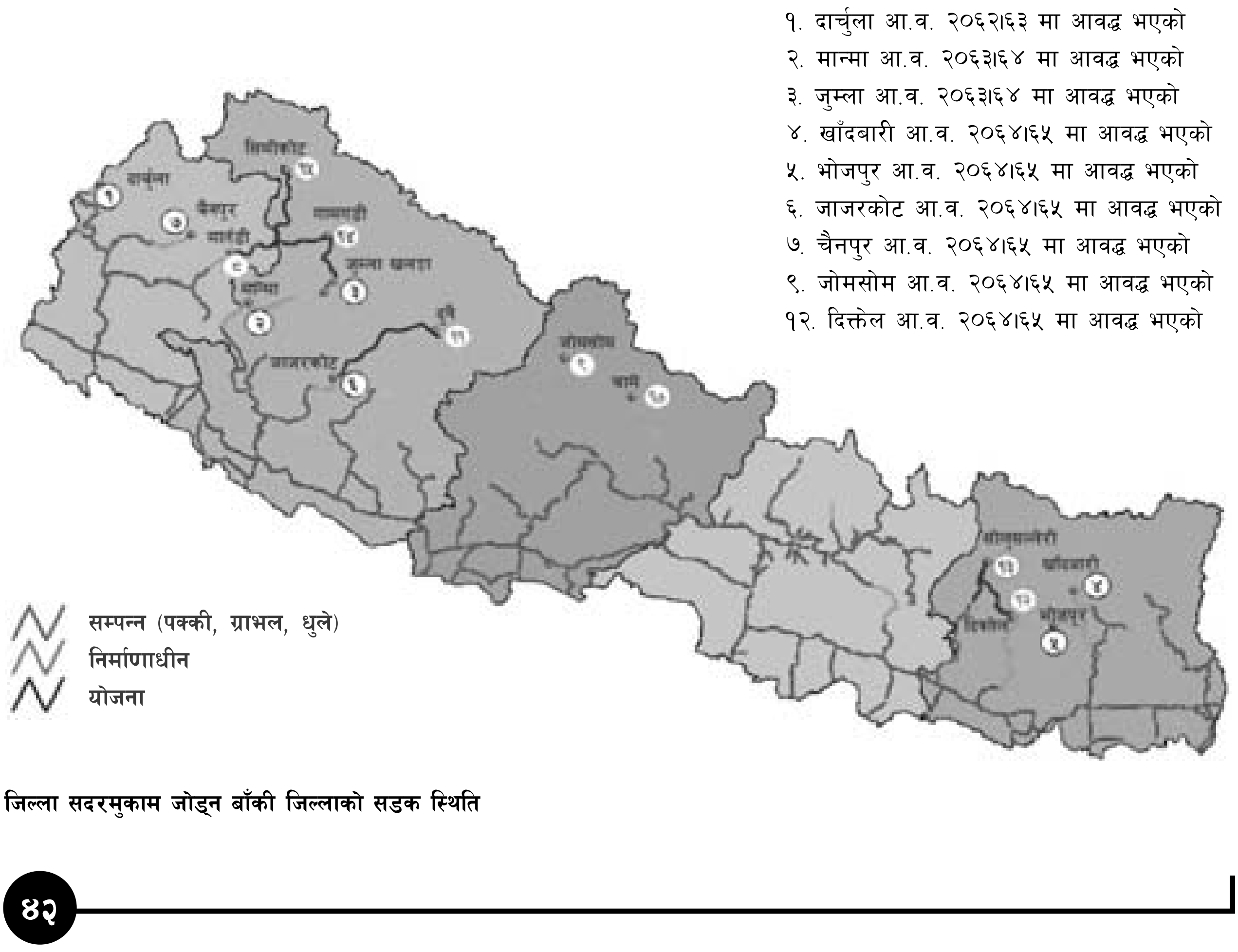

जिल्ला सदरमुकाम जोड्न बाँकी जिल्लाको सडक स्थिति

८.१.१.१ सडक विभागसग सम्बन्धित नीति कार्यक्रम र प्रगति विवरणहरू

वजेट वक्तव्यको प्रकरण नं.	नीति कार्यक्रम	प्रगति विवरणहरू
५१	तराई विकास कार्यक्रम अन्तर्गत प्रथम चरणमा अगामी आर्थिक वर्ष देखि झापा, मोरङ्ग, सप्तरी, सिरहा, धनुषा, महोत्तरी, सर्लाही, बारा, रूपन्देही, कपिलबस्तु, बाँके, बर्दिया र कैलालीको हुलाकी एवं अन्य सहायक मार्ग गरी ५९१ कि.मी. सडकको निर्माण प्रारम्भ गरिनेछ।	तराई सडक विकाश कार्यक्रम अन्तर्गत प्रथम चरणको २० वटा सडकको DPR तयार गर्न भारत सरकारले नियुक्त गरेको परामर्शदाताबाट सर्भे कार्य सम्पन्न। १६ वटा सडकहरूको DPR स्विकृत भइ ठेक्का व्यवस्था प्रकृयामा रहेको र ४ वटा सडकहरूको रिपोर्ट स्विकृतिको प्रकृयामा रहेको।
५२	सडक सुविधा नपुगेका सवै जिल्ला सदरमुकामहरूमा तीन वर्ष भित्रमा मोटर बाटो पुऱ्याउने लक्ष्य लिइएको छ। यस अनुरूप अगामी तीन महिना भित्र जाजरकोटको सदरमुकाममा मोटर बाटो पुग्नेछ। संखुवासभा, भोजपुर, खोटाङ्ग, सोलुखुम्बु र मुस्ताङ्ग जिल्ला सदरमुकामहरूमा आगाामी आर्थिक वर्षभित्र मोटरबाटो पुऱ्याइनेछ। बाजुरा, मनाङ्ग र हुम्लाको निर्माणाधिन सडकलाई निरन्तरता दिइन्नेछ।	- जाजरकोट जिल्लाको सदरमुकाम जोड्ने सडकको ट्र्याक खोल्ने कार्य सम्पन्न भइ सदरमुकाममा मोटर पुगिसकेको। - संखुवासभा जिल्लाको सदरमुकाम जोड्ने सडकको मुढे - खांदवारी खण्ड ६२.५ कि. मी. ट्र्याक खुलेको मध्ये ५.५ कि. मी. सडक Ottaseal कार्य सम्पन्न भएको। संखुवासभा सदरमुकाम सम्म ट्र्याक खुलेको। - भोजपुर जिल्लाको सदरमुकाम जोड्ने सडकको लेगुवाघाट - भोजपुर ६६.५ कि. मी. खण्ड मोटरेवल ट्र्याक खुलेको। - खोटाङ्ग जिल्लाको सदरमुकाम जोड्ने सडक, हिलेपानी-दिक्तेल सडकको दुधकोशी नदीमा फेरी मर्मत कार्य सम्पन्न भएको। डोजर मेसिनवाट ट्र्याक खोल्ने कार्य चालु। - सांफेवगर - मार्तडी सडकको कि. मी. ४३ सम्म ट्र्याक खोल्ने कार्य सम्पन्न भएको। कि. मी. ४३ देखि कि. मी. ५७ सम्म नयाँ निर्माण कार्य र शुरू ३० कि. मी. को स्तरोन्नति कार्यको वोलपत्रको प्रकृया अन्तिम चरणमा रहेको। - नेपाली सेनाबाट मुस्ताङ्ग र मनाङ्ग जिल्ला सदरमुकाम जोड्ने सडकको निर्माण कार्य चालु रहेकोमा मुस्ताङ्ग जिल्लाको सदरमुकाम जोड्ने सडकको ट्र्याक खोल्ने कार्य सम्पन्न भएको। - सोलुखुम्बु र हुम्लाको सडक निर्माण कार्य सडक विभागको कार्यक्रम भित्र नपरेको। उक्त कार्यहरू स्थानिय विकास मन्त्रालय अन्तर्गत सञ्चालित रहेकोछ। - डोल्पा र मुगु जिल्ला सदरमुकामहरूमा पुचाउने सडक निर्माण कार्य नेपाली सेना मार्फत शुरू भएको।

वजेट वक्तव्यको प्रकरण नं.	नीति कार्यक्रम	प्रगति विवरणहरू
५३	देशका विभिन्न भुभागमा क्षेत्रीय महत्व राख्ने सडकहरूको विकास गरी राष्ट्रिय यातायात सञ्जाल विस्तार गरिनेछ। पूर्वीमहाभारत क्षेत्रको राँके–रवी–बुधवारे–भेडेटार सडक र चुरेक्षेत्रको चतरा–गाईघाट–कटारी–सिन्धुली–हेटौडा सडकको स्तरोन्नती एवं निर्माण कार्य गरिदै लगिनेछ। मध्यमाञ्चलको गल्छी–त्रिशुली–स्याफ्रुबेसी– रसुवागढी सडक निर्माण एवं स्तरोन्नतीको कार्य प्रारम्भ गरिनेछ। गोरखा–बारपाक एवं भच्चेक–सिरानाडाँडा सडकको निर्माण कार्य अघि बढाइनेछ। पश्चिमाञ्चलका महत्वपूर्ण उपत्यका एवं सास्कृतिक क्षेत्रहरूलाई सडक संजालहरूमा आवद्ध गर्न सक्ने कालीगण्डकी कोरीडोरको रेखाङ्कन एवं निर्माण गरिदै लगिनेछ। बाग्लुङ्ग–बुर्तिवाङ्ग सडकको स्तरोन्नती कार्य गरिनेछ। कर्णाली क्षेत्रको थप पूर्वाधार विकासका लागि कर्णाली कोरीडोरको रेखाङ्कन एवं ट्र्याक खोल्ने कार्य प्रारम्भ गरिनेछ। त्यस्तै, मध्यपश्चिमाञ्चलको घोराही–नुवागाँउ–तिला–घर्तीगाँउ मुसीकोट मार्गको काम अगाडि बढाउन बजेट व्यवस्था गरेको छु। सुदूरपश्चिमाञ्चलको ब्रह्मदेवमण्डी–जोगबुढा–दार्चुला–टिङ्कर सडकको बाँकी खण्डको निर्माणलाई निरन्तरता दिइनेछ।	- राँके - रवी - बुधवारे - भेडेटार सडक स्तरोन्नती कार्य अन्तर्गत २.१ कि. मी. सडकमा Ottaseal कार्य सम्पन्न। - चतरा - गाईघाट - कटारी - सिन्धुली - हेटौडा सडक निर्माण कार्य चालु। हेटौडा - सिन्धुली खण्डको मकवानपुर जिल्लामा ५.५ कि. मी. ट्र्याक खुलेको, सिन्धुली जिल्लामा ०.५ कि. मी. सडक चौडा र गाईघाट - कटारी खण्डको उदयपुर जिल्लामा ७ कि. मी. सडक ग्रेड कटिङ्ग तथा सडक चौडा गरी ट्र्याक सुधार गरिएको। धरान - चतरा खण्डमा १ कि. मी. सडक कालोपत्रे गर्न ठेक्का व्यवस्था भइ १ कि. मी. सडक वेशकोर्ष राख्ने कार्य सम्पन्न। - वाग्लुङ्ग - वुर्तिवाङ्ग सडक खण्डमा २ कि. मी. सडक चौडा गर्ने कार्य (स्तरोन्नति) सम्पन्न। • गल्छी - त्रिशुली - स्याफ्रुवेसी सडक खण्डको स्तरोन्नति कार्यको लागि वोलपत्र मुल्याङ्कन भैरहेको। हाल सम्म डि. स. का. वाटै मर्मत संभार भइ यातायात चालु रहेको। • स्याफ्रुवेसी - रशुवागढी सडक खण्डको ठेक्का प्रकृया चीन सरकारको तर्फवाट पुरा भइ ठेकेदारले निर्माण कार्य शुरू गरेको। - गोरखा - बारपाक सडकः २५ कि.मी. ट्र्याक चौडा गर्ने कार्य सम्पन्न, ७ कि. मी. ट्र्याक खोल्ने कार्य, ४७ वटा पाईप कलभर्ट र ८ कि. मी. कच्ची ड्रेन निर्माण कार्य सम्पन्न। - कालीगण्डकी कोरिडोरः • ४ कि. मी. ट्र्याक खुलेको। • रेखाङ्कनको कार्य सम्पन्न। • २६ कि. मी. सडकको डिटेल सर्भे कार्य सम्पन्न भएको। - कर्णाली कोरिडरः • ०.३ कि. मी. ट्र्याक खुलेको। • १८ कि. मी. सडकको डिटेल सर्भे कार्य सम्पन्न भएको। - घोराही - नुवागाउँ - तिला - घर्तिगाउँ - मुसिकोट मार्गः • कि. मी. ५६ देखि २७ कि. मी. सडक पहिरो फाली, ढुङ्गा काटी ट्र्याक चौडा गर्ने कार्य सम्पन्न। • कि. मी. ४० देखि कि. मी. ८० भित्रका क्रस ६५ वटा पाईप कलभर्ट र स्लाव कलभर्ट निर्माण कार्य भएको। ११ कि. मी. ग्राभेल विछ्याउने गर्ने कार्य सम्पन्न। कि. मी. ८२ देखि कि. मी. ८९ सम्मको नयाँ सडक निर्माण कार्य चालु रहेको मध्ये ५ कि. मी. ट्र्याक खोल्ने कार्य सम्पन्न। • वैतडी - दार्चुला - टिङ्कर सडकको वैतडी-दार्चुला सडक खण्डको मर्मत संभार कार्य गरी यातायात सञ्चालन गरिएको।

वजेट वक्तव्यको प्रकरण नं.	नीति कार्यक्रम	प्रगति विवरणहरू
५४	पूर्वमा पाँचथर जिल्लाको च्याङथापुदेखि पश्चिममा बैतडी जिल्लाको झुलाघाट जोड्ने मध्य पहाडी राजमार्गका बाँकी खण्डहरूको निर्माण कार्य चरणवद्ध रूपमा ५ वर्ष भित्र सम्पन्न गर्ने गरी अगाामी वर्ष विस्तृत रेखाङ्कनका साथै निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ। जनसहभागिता जुटाई यस कार्यलाई अभियान रूपमा निर्माण गरिनेछ।	***मध्य पहाडी राजमार्ग:*** - थर्पु-च्याङ्गथापु सडक ३ कि. मी. ट्रयाक निर्माण कार्य सम्पन्न। जोरशाल - तमोर सडक खण्डमा ११ कि. मी. सडक पहिरो फाली, ढुङ्गा काटी ट्रयाक निर्माण कार्य सम्पन्न। खुर्कोट - घुर्मी सडक खण्डमा ४.२ कि. मी. ट्रयाक निर्माण, वाग्लुङ्ग - वुर्तिवाङ्ग सडक खण्डमा (स्तरोन्नति) २ कि. मी. सडक चौडा गर्ने कार्य सन्पन्न, दैलेख - जाजरकोट सडक १ कि. मी. ट्रयाक निर्माण कार्य सम्पन्न। मंगलसेन - वेलखेत सडक खण्डमा (स्तरोन्नति) २ कि. मी. ग्राभेल विछ्याउने गर्ने कार्य सम्पन्न। - रेखाङ्कनको कार्य सम्पन्न। - ९० कि. मी. सडकको डिटेल सर्भे कार्य सम्पन्न भएको।
५५	सडकको स्तरोन्नती कार्यक्रम अन्तर्गत चन्द्रनिगाहपुर–गौर, बेलबारी–चोहर्वा, विराटनगर–रङ्गेली –बरदङ्ग–उर्लावारी, दमक–गौरीगञ्ज, भालुभाङ्ग-प्यूठान, साँफेबगर–मंगलसेन, अमिलियन–तुल्सीपुर–सल्यान र चकचके–लिवाङ्ग कालोपत्रे कार्य शुरू गरिनेछ। फिदिम –ताप्लेजङ्ग, तामाकोशी-मन्थली–खुर्कोट ढल्केवार –जनकपुर, खोड्पे –बझाङ्ग, सुर्खेत –कालिकोट, वैतडी –सतवाँझ–गोकुलेश्वर,–सुनकोशी–ओखलढुङ्गा र बसन्तपुर तेह्रथुम -म्याङ्गलुगङ्ग सडकको स्तरोन्नति कार्य प्रारम्भ गरिनेछ।	- वेलवारी - चौहर्वा सडकको १४० कि. मी. मध्ये ८२.३५ कि. मी. कालोपत्रे स्तरोन्नति भएको। - बिराटनगर - रंगेली - बरडङ्गा - उर्लाबारी सडकको ६५.५ कि. मी. कालोपत्रेमा स्तरोन्नति गर्ने कार्य सम्पन्न भइ मिए चालु रहेको। - दमक - गौरीगन्ज सडकको २१.८ कि. मी. कालोपत्रेमा स्तरोन्नति गर्ने कार्य सन्पन्न भइ DLP चालु रहेको। - फिदिम - ताप्लेजुङ्ग सडक स्तरोन्नति कार्यको डिटेल डिजाईन कार्य सम्पन्न भइ ठेक्का प्रकृया शुरू भएको। - तामाकोशी - मन्थली - खुर्कोट सडक स्तरोन्नति कार्यको ठेक्का प्रकृया शुरू भएको। - ढल्केवार - जनकपुर सडकको स्तरोन्नति कार्यको निर्माण शुरू भएको। - तुल्सीपुर - सल्यान, चन्द्रनिगाहापुर - गौर र सांफेबगर - मंगलसेन सडकहरूको वोलपत्र स्वीकृत भइ EXIM वैंकको सहमतिको लागि पठाईएको। भालुवाङ्ग - प्युठान र चकचके - लिवाङ्ग सडकहरूको स्तरोन्नति कार्यको ठेक्का प्रकृया अन्तिम चरणमा रहेको। - खोड्पे - वझाङ्ग, सुर्खेत - कालिकोट, वैतडी - सतवांझ - गोकुलेश्वर सडकहरू मध्ये १४ वटा ठेक्का ब्यवस्था भएको, ६ वटा ठेक्काको प्रकृया भैरहेको। सतवांझ - त्रिपुरासुन्दरी सडक खण्डको २ वटा ठेक्काको काम शुरू भइसकेको। - बसन्तपुर - तेह्रथुम (म्याङ्गलुङ्ग) स्तरोन्नती कार्य RAP योजना अन्तर्गत चालु रहेको। - सुनकोशी - ओखलढुंगा सडकको स्तरोन्नति कार्य सडक विभागको कार्यक्रम भित्र नपरेको। कनेक्टीभिटी कार्यक्रम अन्तर्गत फिजिबिलिटी स्टडी सम्पन्न हुने क्रममा रहेको।

वजेट वक्तव्यको प्रकरण नं.	नीति कार्यक्रम	प्रगति विवरणहरू
५६	उपत्यकाभित्रको अत्याधिक सवारी चाप हुने स्थानहरूमा यातयात व्यवस्थालाई सुव्यवस्थित गर्न सोल्टीमोड–कलकी–नागढुङ्गा सडक चौडा गरिनेछ। कंलकी कलंकी वाइपास र चावहिल र चोक वाइपासको लागि चक्रपथ गल्फकोर्स वा गल्फकोर्स वाग्मती सडक निर्माण गरिनेछ। वाग्मती करिडोर, र विष्णुमति करिडोर, धोबीखोल करिडोर, र विष्णुमती करिडोर सडक निर्माणलाई प्राथमिकता दिइनेछ।	- सोल्टीमोड-कलंकी - नागढुंगा सडक चौडा गर्ने कार्यको Public Utilities हटाउने कार्य सम्पन्न। सोल्टीमोड - कलंकी खण्डमा १६ मिटर चौडा १ कि. मी. Asphalt Concrete गर्ने कार्य सम्पन्न भएको। - कलंकी चोकको अन्य तीन साईडमा सववेश र वेश कोर्श विछ्चाउने कार्य सम्पन्न। Footpath को काम भइरहेको। - बागमती करिडोर सडक निर्माण कार्यको वालकुमारी पुल देखि तीनकुने खण्डको १.६८ कि. मी. खण्डमा नयाँ ६ वटा क्रस डेनेज राखी १.१ कि.मी. कालोपत्रे र ०.५८ कि. मी. वेश कोर्श laying गर्ने कार्य सम्पन्न। थापाथली पुल देखि वल्खु पुल भन्दा अगाडी सम्म जम्मा १.५ कि. मी. सडक कालोपत्रे र १.३ कि. मी. सववेश कोर्श विछ्चाउने कार्य भएको। थापाथली पुल देखि शंखमुल तर्फ ०.५ कि.मी. कालोपत्रे र ०.७ कि. मी. सववेश कोर्श विछ्चाउने कार्य सम्पन्न। - धोवीखोला कोरिडोर अन्तर्गत सेतो पुल देखि रातो पुल सम्मको (रूद्रमती मार्ग) पुर्वि किनारातर्फको सडकमा ५ वटा क्रश ड्रेनेज निर्माण कार्य सम्पन्न। ०.६ कि. मी. वेश कोर्श laying कार्य सम्पन्न भएको। - विष्णुमति करिडोर सडकको ईन्द्रायणी कोल्ड स्टोर देखि सोह्रखुट्टे सम्म ३२४ मिटर Asphalt Concrete कार्य सम्पन्न। विष्णुमति गोंगबु - साङ्लाभ्फोर खण्डमा २ कि. मी. सववेश कोर्श विछ्चाउने कार्य र १ वटा Slab Culvert निर्माण कार्य सम्पन्न।
५७	काठमाडौ जोड्ने छोटो बैकल्पिक राजमार्ग निर्माण गरी ढुवानी लागत कम गर्न काठमाडौंलाई तराइसँग जोड्ने छोटो दूरीको उतर–दक्षिण फास्ट ट्र्याक सडकको संभाव्यता अध्ययन र रेखाङ्कनको कार्य सम्पन्न गरिनेछ।	- उत्तर-दक्षिण फाष्ट ट्र्याक सडकको Alignment नेपाल सरकारबाट स्विकृत भइ हेटौडा लिङ्क समेतको प्रारम्भिक Design कार्य सन्पन्न गरी Final report प्राप्त भएको। म. प. वाट BOOT प्रकृयामा जान स्विकृति प्राप्त भए अनुरूप आशय पत्र माग भइ मूल्याङ्कन प्रकृयामा रहेको।
५८	पथलैया–वीरगंज सुख्खा बन्दरगाहसम्मको औद्योगिक करिडोर र सुनौली-परासी सडक खण्डको निर्माण कार्य चालु रहनेछ।	- पथलैया - बिरगंज, सुख्खाबन्दरगाह सम्मको औद्योगिक कोरिडोर अन्तर्गतको सडकमा ढुङ्गामाटोको तथा कल्भर्ट निर्माणको काम भइरहेको। - सुनौली - परासी सडकको भैरहवा देखी महाव पुल खण्डमा निर्माण कार्य चालु। महाव पुल देखी भूमही खण्डको सडकमा ठेकेदारहरू मोविलाईज भइ निर्माण कार्य शुरू गरेको।

बजेट वक्तव्यको प्रकरण नं.	नीति कार्यक्रम	प्रगति विवरणहरू
५९	निर्माण कार्य भइसकेका सडकहरूको नियमित, पटके र आवधिक मर्मतका लागि आवश्यक श्रोतको प्रत्याभूति दिन सडक बोर्डमा जाने बजेटमा दोब्बर भन्दा बढी वृद्धि गरेको छ।	- निर्माण भैसकेका सडकहरूको नियमित मर्मत चालु रहेको। पटके मर्मत तथा आबधिक मर्मतको कार्य चालु रहेको।
६०	प्रमुख राजमार्गहरू र सहायक मार्गहरूमा पर्ने ३० वटा निर्माणाधिन पुलहरूको निर्माण कार्य सम्पन्न गरिनेछ। बाँकी पुलहरू निर्माण कार्य जारी राखिनेछ। मेची पुल र राजापुर पुल निमाणको अध्ययन गरी प्रारम्भिक कार्य शुरू गरिनेछ।	- प्रमुख राजमार्गहरू र सहायक मार्गहरूमा पर्ने ६६ वटा निर्माणाधिन पुलहरू मध्ये १३ वटा पुलहरूको (माईखोला पुल, त्रिशुला पुल, विजयपुर खोला, घट्टेखोला, लिलावती खोला, सापडिग्री खोला, काँढा खोला, तारूगाड, धनवाङ्ग खोला, देउखुरी खोला पुल, खुट्टी खोला, मनहरा र लदरी खोला पुल) निर्माण कार्य सम्पन्न भएको। बाँकी पुलहरूको निर्माण कार्य चालु रहेको। मेची पुल र राजापुर पुल निर्माणको लागि परामर्शदाताहरूको प्रस्ताव माग भएको।

८.१.१.२ नीतिगत उपलब्धी

- नयाँ सडक निर्माण, सडक मर्मत संभार तथा स्तरोन्नति तर्फ अपेक्षित उपलब्धी हासिल भएको।
- पुल निर्माण तर्फ प्रगति सन्तोषजनक रहेको। सम्पन्न भएको पुलको संख्या १३ भएतापनि थप ७ वटा पुल प्राय: सम्पन्न भएको तर सानातिना काम बाँकी रहेको।
- जिल्ला सदरमुकाम जोड्ने सडकमा चालु आ. ब. मा ६ वटा जिल्ला सदरमुकाममा (संखुवासभा, भोजपुर, खोटाङ्ग, बझाङ्ग, मुस्ताङ्ग र जाजरकोट) ट्र्याक खुलेको मध्ये जाजरकोटमा यातायात चालु भएको।
- काठमाडौं तराई द्रुतमार्गको सम्भाब्यता अध्ययन सम्पन्न भइ मनसाय पत्रको मूल्यांकनबाट २ वटा कम्पनी छनोट भएको।

८.१.१.३ प्रमुख समस्या

- केही आयोजनाहरूमा जग्गा अधिग्रहण, मुआब्जा बितरणमा वजेट नपुग भइ रकमान्तर गरी काम चलाउनु परेको।
- संविधान सभा निर्वाचन तथा तराई बन्दको प्रभाब।
- EIA स्विकृत हुन बढी समय लाग्ने गरेको।
- सडकमा काम गर्ने ज्यालादारी श्रमिकहरूको बिभिन्न मागहरूले सडक मर्मत तर्फ समस्या।
- सडक मर्मत संभारमा विनियोजन अपर्याप्त।
- हेभि ईक्विपमेन्ट पुराना Replacement गर्ने सोचअनुसार अर्थ मन्त्रालयबाट विनियोजन हुन नसकेको।
- भेरिएसनको लामो प्रकृयाको कारणबाट आयोजना कार्यान्वयनमा कठिनाई।

- Alignment का रूख कटान बिद्युत, टेलिफोन र खानेपानीको सेवा स्थानान्तरण गर्न अन्य निकायबाट सहयोग प्राप्त गर्न कठिनाई।
- Counterpart fund मा नपुग हुने गरी भएको विनियोजनले गर्दा उत्पन्न समस्या।
- फिल्ड सुपरभिजन गर्ने कर्मचारीको कमी।
- भारतीय सहयोग, विश्व बैंक र एशियाली विकास बैंक तर्फको कार्यक्रम सञ्चालनमा ढिलाई हुंदा प्रगति कम भएको।

८.१.१.४. चुनौतीहरू

- सडकले जोड्न बाँकी विकट जिल्ला सदरमुकामहरू
- सार्वजनिक सडक सम्पत्तीको बचावट (Asset Management)
- संगठन सुदृढीकरण र क्षमता विकास र सडक मर्मत संभार
- श्रोत साधनको समुचित सदुपयोग
- कार्य सम्पादन र खर्च गर्ने क्षमता वृद्धि
- सडक बोर्ड नेपालको सदृढीकरण

८.१.२. सडक बोर्ड नेपाल

८.१.२.१. बजेट वक्तव्यको प्रकरण र प्रगति

बजेट वक्तव्यको प्रकरण नं.	प्रगति विवरणहरू	नितिगत उपलब्धी	समस्या	समस्या समाधानका उपाय/ सुझाव	समस्याबाट सिर्जित असरहरू	समाधानको लागि लाग्ने समयावधि
७६	प्राप्त बजेट निर्धारित समयमा सडक सम्बन्धि निकायहरूमा निकासा दिएको।	सडक सम्बन्धी निकायहरूमा बजेट निकासा प्रकृया सरलीकृत गरिएको	▪ बजेट अपर्याप्त ▪ सडक सम्बन्धी निकायहरूबाट मर्मत संभारको कार्य कार्यान्वयनमा ढिलाई हुने गरेको।	▪ समस्या निराकरण हुनु पर्ने। ▪ बजेट उपलब्ध गराउनु पर्ने। ▪ सम्बन्धीत निकायले जिम्मेवारी बोध गर्नु पर्ने ▪ सम्बन्धीत निकायले समयमा मर्मत सम्बन्धी कार्यहरू कार्यान्वयन गर्नु पर्ने।	सडक प्रयोगकर्ताहरूले यथोचित लाभ उठाउन नसकेको।	

८.१.२.२. उपलब्धी

- Road Maintenance Culture शुरू भएको र Road Surface Condition केही हदसम्म सुधार भइ यात्रा सुविधाजनक भएको।
- सडक प्रयोगकर्ताहरूको सहभागिता बढेको र मर्मत संभारमा सजकता/चेतना बढेको

८.१.२.३.समस्याहरू र समाधानका लागि हालसम्म अवलम्बन गरिएका प्रयासहरू

समस्या	सुधार
स्थानीय सडक सम्बन्धी निकायहरूबाट कार्यक्रमहरू समयमा प्राप्त हुन नसकेको	२०६४ भाद्र र मंसिरमा स्थानिय सडक निकायका प्राबिधिकहरूलाई ARMP सम्बन्धी तालिम दिइएता पनि सो निकायहरूबाट समयमा कार्यक्रमहरू प्राप्त हुन नसकेको कारण सो प्राप्त गर्ने व्यवस्थाको लागि स्थानिय विकास मन्त्रालय र DOLIDAR सँग समन्वय गरिनुपर्ने।
सडक सम्बन्धी निकायहरूबाट सडक बोर्ड निर्देशिकामा निर्दिष्ट गरिएको समयमा प्रगति तथा अन्य बिबरण (Progress & Reporting) समयमा प्राप्त नहुनाको कारण को. ले. नि. का. बाट निकाशा लिन कठीनाई परेको।	सडक सम्बन्धी निकायहरूबाट सडक बोर्ड निर्देशिकामा निर्दिष्ट गरिएको समयमा प्रगति तथा अन्य बिबरण (Progress & Reporting) पठाउने र प्राप्त गर्ने ब्यबस्था हुनुपर्ने।
स्थानिय निकायहरूमा सडक मर्मत संभारतर्फ ध्यान नपुगेको र उपभोक्ता समितिबाट हुने गरेका कार्यहरूमा प्राविधिक सुपरिवेक्षण न्यून हुने गरेको पाइएको।	स्थानिय निकायहरूले सडक मर्मत संभार कार्यमा यथेष्ट ध्यान पुऱ्याउन आन्तरिक नीति स्थापित गर्नुपर्ने र उपभोक्ता समितिबाट हुने कार्यहरूमा प्राबिधिक सुपरिवेक्षण पर्याप्त हुने ब्यवस्था गर्ने।
नेपाल सरकारले आ.ब. ०६४।०६५ मा पुंजिगत खर्चमा रू ७४ करोड ५५ लाख बिनियोजित गरेकोमा चालु आ.ब. ०६५।०६६ मा रू ६५ करोड मात्र बिनियोजन गरि कुल १३ प्रतिशत कम रकम बिनियोजन गरेको छ	सडक मर्मत संभारमा आवश्यकता अनुसार रकम वृद्धि गर्दै जानु पर्नेमा बिगतको भन्दा कम रकम उपलब्ध गराइदा सडक सम्पत्तिको ह्रास हुन गई निकट भविष्यमा नै बिद्यमान सडकहरूमा अत्यधिक बढी धनराशी खर्च गरी पुनस्थापन गर्नु पर्ने अवस्थालाई कम गर्न आवश्यक पहल हुन आवश्यक देखिएको छ।
नेपाल सरकारले सडक बोर्डको Reform Process सम्बन्धमा बिश्व बैंक समक्ष गरेको प्रतिवद्धता अनुरूपको प्रगति नभएको।	यस बिषयमा ध्यान दिइनु पर्ने।

८.२. खानेपानी तथा सरसफाइ क्षेत्र अन्तर्गतका निकायहरू

८.२.१. खानेपानी तथा ढल निकास विभाग

८.२.१.१ खानेपानी तथा ढल निकास विभागसग सम्बन्धित नीति कार्यक्रम र प्रगति विवरणहरू

बजेट वक्तव्यको प्रकरण न.	बजेट वक्तव्यको प्रकरण	प्रगति
१५२	जिल्लास्तरका क्रमागत खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजनाहरू मध्ये १२६ वटा आयोजनाहरू सम्पन्न गरीने छन्।	स्विकृत कार्यक्रम अनुसार ११५ वटा आयोजनाहरू सम्पन्न गर्ने लक्ष्य रहेकोमा १०० वटा सम्पन्न भएको।
१५३	साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजना अन्तर्गत रत्ननगर, लेखनाथ, विरेन्द्रनगर, सुनवल, त्रिभुवननगर, तुल्सीपुर, बुधवारे, विर्तामोड, वेलघारी, बर्दघाट, लमही, लगायतका १८ स्थानका आयोजना सम्पन्न गरिनेछ।	सम्पन्न भएका आयोजनाहरू: ११ वटा (त्रियुगा, लेखनाथ, रत्ननगर, विरेन्द्रनगर, महेन्द्रनगर, कावासोती, कोहलपुर, लम्की, विजुवार, त्रिभुवननगर र सुनवल)
१५५	विराटनगर खानेपानी आपुर्तिमा सुधार ल्याउन प्रणाली मर्मत सम्भार र नयाँ स्रोतवाट थप खानेपानी आपुर्ति गरिनेछ।	आयोजना क्षेत्र पहिचान गरी विस्तृत डिजाइन तथा लागत अनुमान तयार गरी स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको कार्य सम्पन्न भएको।
१५६	झापा, मोरङ्ग, महोत्तरी, चितवन, बांके, बर्दिया र दाङ्गमा खानेपानीका लागि प्रयोग हुने ३ लाख ५० हजार स्यालो टयूववेलमा आर्सेनिक परिक्षण सम्पन्न गरिनेछ।	झापा, मोरङ, महोत्तरी, चितवन, बाँके, बर्दिया तथा दाङ्गमा ४ लाख ३० हजार स्यालो टयूववेलमा आर्सेनिक परिक्षण कार्य सम्पन्न भएको।

८.२.१.२ मुख्य मुख्य उपलब्धीहरू

- आ. व. ०६४/ ६५ मा १०० वटा खानेपानी आयोजनाहरू संपन्न गरी थप २ लाख ९१ हजार जनतालाई खानेपानी सुविधा उपलब्ध भएको छ।
- राज्यका ७५ वटै जिल्लामा नेपाल सरकारको आन्तरिक स्रोत परिचालन गरी उपभोक्ता समुदायको सहभागितामा ५२६ योजना सञ्चालनमा भइ ९४.७७ प्र.श. भौतिक प्रगति र ९४.७ प्र.श. वित्तिय प्रगति हासिल भएको।
- उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्न बाँकी ५९ वटा आयोजनाहरू मर्मत सुधार गरी हस्तान्तरण भएको।
- दैवि प्रकोपबाट क्षतिग्रस्त ५३ वटा आयोजनाहरू मर्मत सुधार गरी पुनस्थापन भएको।
- तिनथाना, विरेन्द्रनगर तथा राजपुर गुणस्तर सुधार आयोजनाहरू सम्पन्न गरी मध्यम तथा उच्च स्तरको सेवाबाट थप ३९,६०० जनसंख्या लाभान्वित।
- झापा, मोरङ, चितवन, महोत्तरी बर्दिया र बाँकेमा ४,३०,००० ट्यूबवेलको आर्सेनिक परीक्षणको कार्य भएको।

८.२.१.३ समस्याहरू

- पटक पटकको बन्द र हडताल।
- निर्माण सामग्रीहरूको अत्याधिक मुल्यवृद्धि। ईन्धनको मुल्यवृद्धि तथा अभाव।
- डिप टयुववेल ड्रिलिङ्ग कार्यमा अनुभव प्राप्त ब्यवसायीहरूको सिमितता।
- मुल विवादले काम हुन नसकेको।
- मूल्यवृद्धिले गर्दा ओभरहेड ट्यांक निर्माणमा ठेकेदारबाट काम हुन नसकेको।
- साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजनामा निम्न समस्याहरू देखिएका कारणले कुश्मा, वालिङ्ग र कमलामाई नगर आयोजनाहरू पछि परेका छन्।
  - कुश्मा (८८% प्रगति) - चक्का जाम बन्दको प्रभाव, निर्माण व्यवसायीको व्यवस्थापकीय कमजोरी, EDC को कमी कमजोरी आदि
  - वालिङ्ग (९२% प्रगति) - मूहान र पानी प्रशोधनशालाको बिबादले गर्दा प्रगति हुन नसकेको
  - कमलामाई (७६% प्रगति) - उपभोक्ता समितिभित्रको आन्तिरिक विवाद र समिति विघटन/पुनर्गठन

८.२.१.४ चुनौतिहरू

- राष्ट्रिय खानेपानी गुणस्तर मापदण्ड २०६३ मा उल्लेखित प्रावधान अनुसारको उपलब्धी हासिल गर्न गुणस्तर सुधार कार्यक्रममा तिव्रता ल्याउनुपर्ने र यसको लागि आवश्यक श्रोत सुनिश्चित गरिनुपर्ने।
- त्रिवर्षीय अन्तरिम योजनाले ६०% जनतालाई सरसफाइ सुविधा उपलब्ध गराउन राखेको लक्ष हासिल गर्न अहिलेको स्रोत विनियोजन पर्याप्त नहुने भएकोले आवश्यक मात्रामा स्रोत सुनिश्चित गरिनुपर्ने।
- विगतमा सम्पन्न आयोजनाहरूबाट अपेक्षित सेवा सुनिश्चित गर्न नियमित, आवधिक तथा दीर्घकालीन रूपमा मर्मत संभार तथा सुधारका कार्यक्रम योजनाबद्धरूपमा कार्यान्वयन गरिनुपर्ने।

- शहरी तथा नगरोन्मुख क्षेत्रमा सरसफाइ प्रवर्द्धनको लागि प्रशोधन सहितको ढल प्रणाली विकास गर्ने कार्यक्रम प्राथमिकताका साथ सञ्चालन गरिनुपर्ने।
- साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजनामा निम्न चुनौतिहरू देखिएका छन्।
    - o नगर आयोजनाहरूमा निजी धारा वितरण हुन समय लाग्ने कारणले अपेक्षाकृत रूपमा तोकिएको समयमा आम्दानी उठ्न कठिनाई।
    - o निर्माण व्यवशायीहरूमा व्यवशायिकता तथा व्यवस्थापकिय कमी कमजोरी।
    - o इन्जिनियरिङ्ग डिजाइन परामर्शदाताहरूमा व्यवशायिक दक्षताको न्यूनता।
    - o इन्धनको अभाव, निर्माण सामाग्रीको अत्याधिक मुल्य वृद्धि र आवागमनमा अवरोध।

८.२.१.५ खानेपानी तथा ढल निकास विभागसग सम्बन्धित समस्या र समाधानका लागि हालसम्म अवलम्वन गरिएका प्रयासहरू

समस्या	समस्यावाट सिर्जित असरहरू	समाधानका लागि हाल सम्म अवलम्वन गरिएका प्रयासहरू	समाधानका लागि अब गर्नुपर्ने प्रयास	समाधानको प्रयास गर्ने जिम्मेवार निकाय	समाधा(नमा लाग्ने समयावधि
तीन बर्षीय अन्तरिम योजनाले ६० प्रतिशत जनतालाई सरसफाइ सुविधा उपलव्ध गराउन राखेको लक्ष्य हासिल गर्न अहिलेको स्रोत विनियोजन पर्याप्त नहुने भएकोले आवश्यक मात्रामा स्रोत सुनिश्चित गरिनुपर्ने।	वजेट सुनिश्चित नहुँदा निर्धारित लक्ष्य पुरा गर्न बाधा पुग्ने।	थप रकम आवश्यकता सम्बन्धि जानकारी गरिएको।	थप रकम बिनियोजन हुनु पर्ने।	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय र अर्थ मन्त्रालय	
राष्ट्रिय खानेपानी गुणस्तर मापदण्ड २०६३ मा उल्लेखित प्रावधान अनुसारको उपलव्धी हासिल गर्न गुणस्तर सुधार कार्यक्रममा तिव्रता ल्याउनुपर्ने र यसको लागि आवश्यक स्रोत सुनिश्चित गरिनुपर्ने।	वजेट सुनिश्चित नहुँदा निर्धारित उपलव्धी हासिल गर्न बाधा	थप रकम आवश्यकता सम्बन्धि जानकारी गरिएको।	थप रकम बिनियोजन हुनु पर्ने।	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय र अर्थ मन्त्रालय	
विगतमा सम्पन्न आयोजनाहरूवाट अपेक्षित सेवा सुनिश्चित गर्न नियमित, आवधिक तथा दीर्घकालीन मर्मत संभार तथा सुधारका कार्यक्रम योजनावद्धरूपमा कार्यान्वयन गरिनुपर्ने।	सम्पन्न आयोजनाहरूवाट अपेक्षित सेवा दिन नसकिने।	थप रकम आवश्यकता सम्बन्धि जानकारी गरिएको।	योजनाबद्ध रूपमा रकम बिनियोजन हुनु पर्ने।	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय र अर्थ मन्त्रालय	
शहरी तथा नगरोन्मुख क्षेत्रमा सरसफाइ प्रवर्द्धनको लागि प्रशोधन सहितको ढल प्रणाली विकास गर्ने कार्यक्रम प्राथमिकताका साथ सञ्चालन गरिनुपर्ने।	वातावरणिय प्रदुषण बढ्ने	थप रकम आवश्यकता सम्बन्धि जानकारी गरिएको।	दरवन्दि समितीको बैठक वसाउनु पर्ने।	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय र अर्थ मन्त्रालय	

८.२.२ मेलम्ची खानेपानी आयोजना

८.२.२.१. मेलम्ची खानेपानी आयोजनासग सम्बन्धित नीति कार्यक्रम र प्रगति विवरणहरू

बजेट वक्तव्यको प्रकरण नं.	नीति कार्यक्रम	प्रगति विवरणहरू
१५४	मेलम्ची खानेपानी आयोजनालाई अगाडी वढाउने।	▪ लामीडाँडा-मेलम्ची पुल बजार खण्डको सम्झौता। ▪ सुरूङ्ग निर्माण सुपरिवेक्षण परामर्शदाता सँग सम्झौता। ▪ सिन्धु तथा ग्याल्थुम एडिट प्रवेशमार्ग सम्पन्न।

८.२.२.२. आयोजनाको हालसम्मको उपलब्धी

(क) मेलम्ची डाईभर्सन स्किम

१) सुरूङ्ग मार्ग तथा हेडवर्क्स निर्माण

मेलम्ची खानेपानी आयोजनाको मूख्य निर्माण कार्य भनेको सुरूङ्ग निर्माण कार्य (२६.५ कि.मि.) हो। सन् २००८ फेब्रुअरी ८ (वि.सं. २०६४ माघ २५) मा मेलम्ची खानेपानी आयोजनाको लागि ए.डी.वी.को ऋण निश्चितता भए पश्चात सुरूङ्ग निर्माण गर्नको लागि आधार स्तम्भ तयार भयो। पूर्व योग्यता निर्धारण भएका ७ मध्ये ४ वटा अन्तर्राष्ट्रिय निर्माण कम्पनीहरूवाट टेण्डर पेश भएको छ। प्राप्त हुन आएको टेण्डरहरूको आर्थिक तथा प्राविधिक प्रस्तावहरू मूल्याङ्कन गरी सहमतिको लागि एडीवि पठाईएको छ।

२) Upgrading of Access Road (UAR)

यस अन्तर्गत लामीडाँडा मेलम्ची पुल बजार सडक स्तरोन्नति (UAR) को २२.२० कि.मी. सडक विस्तार तथा पिच कार्यको लागि मारूसिन-सिताका टुण्डी जे.भी. निर्माता कम्पनीसँग १५ अप्रिल २००८ मा सम्झौता भइ १५ मे २००८ देखि निर्माता कम्पनी साइटमा परिचालित भएको, यस कार्यको डिजाइन सुपरिवेक्षण परामर्शदाता सिडेफ-टेक जे.भी. पनि १ जुन २००८ देखि पनि साइटमा परिचालित भएको, हाल सडकको विस्तृत सर्वेक्षण कार्य निर्माता र परामर्शदाताको संयुक्त पहलमा भइरहेको छ।

३) Main Access Road (MAR)

अन्तर्गत १८ कि.मी.सडक निर्माण कार्य करिव सम्पन्न भएको र सो मार्गमा यातायात सुचारू रूपमा सन्चालन भएको छ। सो मार्गमा पर्ने ११ वटा पुल निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ। अम्बाथान सुरूङ्ग प्रवेश मार्ग २.३० कि.मी. निर्माणधिन अवस्थामा रहेको छ।

४) Adit Access Road (AAR)

अन्तर्गत सिन्धु तथा ग्याल्थुम सुरूङ्ग प्रवेश मार्ग सम्पन्न भएको छ।

(ख) पानी प्रशोधन केन्द्र

मेलम्ची खानेपानी आयोजनाको सुरूङ्ग मार्गबाट दीर्घकालिन रूपमा प्राप्त हुने ५१ करोड लिटर पानी प्रशोधन क्षमता भएको पानी प्रशोधन केन्द्र सुन्दरीजलको महाँकाल फाँटमा निर्माण गर्ने डिजाइन इष्टिमेट तयार भएको छ। सो प्रशोधन केन्द्र निर्माणका लागि आवश्यक २०० रोपनी जग्गा (१३३ कित्ता) प्राप्त गर्नु पर्नेमा १७३.७७ रोपनी (११७ कित्ता) जग्गाको लालपुर्जा यस आयोजनाले प्राप्त गरिसकेको र बाँकि जग्गा अधिग्रहणको क्रममा छ। साथै निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको सो स्थान सम्म जाने प्रवेश मार्ग आगामी डिसेम्बर २००८ सम्ममा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य राखिएको छ।

सिन्धु तथा ग्याल्थुम एडिट प्रवेशमार्ग सम्पन्न भएको । सिन्धु सुरूङ्ग प्रवेश मार्ग

(ग) Safeguard कार्यक्रम

१) वातावरणीय व्यवस्थापन कार्यक्रम

पूर्वाधारहरू निर्माण हुँदा वातावरणमा पर्न सक्ने नकारात्मक प्रभावलाई न्यूनिकरण गर्न वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन प्रतिवेदन को आधारमा वातावरण व्यवस्थापन कार्यक्रमले ध्वनी, धुँवा, धुलोले पर्यावरणमा पर्ने असर न्यूनीकरण गर्ने, पानीको गुणस्तर विश्लेषण गरी अभिलेख राख्ने, माछाको नमूना संकलन गरी प्रकार र संख्याको अभिलेख राख्ने, माछाको नर्सरी स्थापना गर्ने, नदिको कटान र पहिरो रोकथाम, वृक्षारोपण, मुहान संरक्षण जस्ता विविध कार्य गरिरहेको छ।

मेलम्ची उपत्यकाबासीहरूलाई बैकल्पिक रोजगारका निम्ति विभिन्न तालिम, सेमिनार, गोष्ठी सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ।। आयोजनाले वातावरण व्यवस्थापन योजना समेत तयार गरेको छ।

२) सामाजिक उत्थान कार्यक्रम

डाइभर्सन स्कीमको निर्माण तथा सञ्चालनबाट मेलम्ची उपत्यकाबासीको सामाजिक तथा आर्थिक कृयाकलापमा पर्न सक्ने प्रत्यक्ष एवं परोक्ष प्रतिकुल प्रभावलाई न्यूनिकरण गर्न र दीर्घकालीन रूपमा जीवनस्तर उकास्न, आयोजनाबाट हुने फाइदाहरूको निश्चितता दिलाउन र मौजुदा जीवनस्तरबाट खस्कन नदिने उद्देश्यले सामाजिक उत्थानकार्यक्रम (साउका) लागु गरिएको छ। आयोजनाबाट प्रभावित हुने १४ वटा गा.वि.स.हरूमा शिक्षा, स्वास्थ्य, आय-आर्जन तथा सामुदायिक विकास र मध्यवर्ती क्षेत्र विकास कार्यक्रम जस्ता महत्वपूर्ण कार्यक्रमहरू समावेश गरिएका छन्। सामाजिक उत्थान कार्यक्रममा हाल देखिएका समस्यालाई स्थानीय स्तरमै समाधान गर्न, आयोजना निर्माणका क्रममा आइ पर्ने समस्या समाधान गर्न सहयोग पुऱ्याउन यसको

अग्रणी भूमिका रहने र स्थानीय जनतालाई आफ्नै अग्रसरतामा रकम खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ। जसको लागि **ह्योल्मो सिन्धु मेलम्ची उपत्यका सामाजिक उत्थान कार्यक्रम संचालक समिति** गठन समेत गरिएको र उक्त समिति सँग २ वर्षे कार्य योजनाको समेत सम्झौता गरिएको छ।

३) **क्याम्प साईट निर्माण**

पहिलो चरणको निर्माण कार्य सम्पन्न भइ साईट अफिस सन्चालनमा रहेको र दोश्रो चरणको ठेक्का रद्द भै प्रगति हुन नसकेको अवस्था छ।

८.२.२.३. समस्या तथा समाधानका लागि गरिएका प्रयासहरू

१. ए.डी.वी.ले राखेको पूर्व शर्त मूताविक निजी क्षेत्रको व्यवस्थापनलाई नियूक्ति गरिनुपर्ने भन्ने मान्यताको आधारमा पुनर्संरचना नीति अनुरूप संस्थागत सुधार अन्तर्गत खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड मार्फत काठमाडौ उपत्यका खानेपानी लिमिटेडलाई ३० वर्षे करारमा जिम्मेवारी हस्तान्तरण गरिएको छ। यस सम्झौता तथा ऐतिहासिक निर्णय यसै चालु वर्ष २०६४ मा भएको कारणले ए.डी.वी. को ९ अर्व रूपैया ऋण निश्चितता हुनु आयोजनाको लागि कोषेढुङ्गा सावित भएको छ।

२. स्थानीय समस्याहरूलाई सम्बोधन गर्ने उद्देश्यले केन्द्रीय स्तरमा सिन्धुपाल्चोक जिल्लाका विधायक तथा सभासदहरू, प्रमुख आठ दलका प्रतिनिधिहरू तथा अन्य प्रवुद्ध व्यक्तिहरू रहेको सल्लाहकार समिति गठन गरी समस्या समाधानको लागि पहल गरिएको छ।

३. व्यवस्थापन करारको सम्बन्धमा वि.सं. २०६४/५/३ को मन्त्रिपरिषदको निर्णयबाट ठेक्का रद्ध गर्ने निर्णय भइ विद्यमान अन्यौल समाप्त भएको छ।

४. प्रभावित गा.वि.स. तथा स्थानीयवासीको सहभागितामा निर्मित समिति मार्फत सामाजिक उत्थान कार्यक्रम सञ्चालन सर्वपक्षीय समिति गठन भइ निष्पक्ष तवरबाट आयोजनाको शास्वत कार्यान्वयन गर्ने प्रतिवद्धता र सम्झौता भइ आएको छ। जुन कार्यले सहज वातावरण सृजना हुनेमा विश्वसनीय देखिन्छ।

८.२.३. अधिकार सम्पन्न वाग्मती सभ्यता एकीकृत विकास समिति

८.२.३.१ हालसम्म सम्पन्न क्रियाकलापहरू

- नेपाल सरकारको योजना प्राथमिकीकरणमा राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त P1 आयोजनामा समावेश भएको।
- समिति र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोषबीच वाग्मती एकीकृत कार्य योजना तयारीका लागि Memorandum of Understanding मा हस्ताक्षर सम्पन्न भइ कार्य प्रारम्भ।
- UN HABITAT को आर्थिक सहयोगमा सुन्दरील-गोकर्ण खण्ड र तिलगङ्गा-चोभार खण्डको वाग्मती नदीको वहाव क्षेत्र वि.सं. २०२१ सालको नाप नक्सा अनुसार गरिएको वातावरणीय सुधार रणनीति अध्ययन प्रतिवेदन तयार।
- UDLE को आर्थिक सहयोग, लुमन्ती र सुकुम्वासी संघहरूको सहभागितामा वाग्मती नदी किनारमा बसोवास गरेका सुकुम्वासी सम्वन्धी अध्ययन प्रतिवेदन तयार भइ निम्न जानकारी प्राप्त भएको छ।

सुकुम्वासी	घरधुरी संख्या	वस्ती संख्या	जनसंख्या
उपत्यकामा सुकुम्वासी	२,८४४	४५	१३,२४३
वागमती नदी किनारका सुकुम्वासी वस्ती	८६३	११	३,९०३

नदीको वहाव नियन्त्रणको लागि वाग्मती नदीमा चेक ड्याम निर्माण

- शहीदहरूका आश्रीत परिवारहरूलाई सम्मान कार्यक्रम- वि.सं. २०६४ भाद्र १४, वाग्मती शान्ति महायज्ञ, वि.सं. २०६५।०२।२७ देखि २०६५।०३।०२ सम्म।
- वाग्मती महाअभियान सम्वन्धी सार्वजनिक वहस कार्यक्रम, वाग्मती महाअभियान कार्यक्रम अन्तर्गत बैंकर्स एसोसियसन नेपालसँग अन्तर्क्रिया कार्यक्रम, सरकारी, गैरसरकारी, नागरिक समाज, पत्रकार, व्यापारी, उद्योगपती, कलाकार आदिबाट वाग्मती नदीको वाग्द्वार-सुन्दरीजल-चोभारसम्म अवलोकन भ्रमण।
- वाग्मती शान्ति महोत्सव २०६५ तयारीका लागि खेलकुद परिषदको भिजन २०२० हलमा छलफल कार्यक्रम, वाग्मती शान्ति महोत्सव २०६५ शुभारम्भ कार्यक्रम।
- भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयको सभा कक्षमा वाग्मती नदी सफाइ अभियान सञ्चालनका लागि तैयारी वैठक।
- वाग्मती सफाइ अभियान २०६५ असार १ गते शुभारम्भ, जनसहभागिताबाट वाग्मतीमा सरसफाइ सुरू।
- वाग्मती हरियाली अभियान, जनआन्दोलन, जनयुद्ध र जनसंर्घषका शहीदहरूको स्मृति जीवन्त राख्न र सम्मान गर्न वृक्षारोपण।
- नयाँ नेपालको निम्ति एक महिने हरियाली अभियान (श्रावण महिना), Flood Plain लाई उपयुक्त हुने ५ फिट अग्लो बृक्षहरू लगाउन।
- विभिन्न राज नेता, राष्ट्रिय व्यक्तित्वहरू, शहीदहरू, प्राकृतिक सम्पदा प्रेमीहरूको नाममा निर्माण गर्ने।

८.२.३.२. समस्याहरू र समाधानका लागि हालसम्म अवलम्बन गरिएका प्रयासहरू

समस्याहरू	समस्याबाट सिर्जित असरहरू	समाधानका लागि हालसम्म अवलम्बन गरिएका प्रयासहरू	समाधानका लागि अब गर्नु पर्ने प्रयास	समाधानको प्रयास गर्ने जिम्मेवार निकाय	समाधानमा लाग्ने समयावधि	कैफियत
अधिकार सम्पन्न वाग्मती सभ्यता एकीकृत विकास समितिको म्याद समाप्त भएको	समिति नभएको अवस्थामा कार्यक्रमहरू अगाडी बढाउन बाधा पुगेको	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय मार्फत प्रक्रिया अगाडी बढाईएको		भौ.यो. तथा नि. मन्त्रालय		
आयोजनाको लागि आवश्यक पर्ने वाग्मती नदीको तिलगंगा–मीनभवन खण्डको ४४५ रोपनी जग्गा मध्ये २४५ रोपनी व्यक्तिगत र सो क्षेत्रमा निर्मित ११० घर तथा संरचनाहरूको अधिग्रहण गर्ने कार्य निर्णय हुन नसकेको	उक्त खण्डमा निर्माण कार्य अगाडि बढाउन बोलपत्र आव्हान गरेता पनि निर्माण कार्य अगाडि बढ्न नसकेको	आयोजनालाई आवश्यक पर्ने जग्गा नाप जाँच गरी अधिग्रहण प्रक्रिया लाई अगाडि बढाउन नाम नामेसी सहित भौ.यो. तथा नि. म.मा पठाएको	नेपाल सरकारको मन्त्रिपरिषदबाट निर्णय हुनुपर्ने	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय/ समिति	३ महिना	
ढल निर्माण सम्वन्धी राष्ट्रिय नीतिको अभाव	विभिन्न निकायबाट विभिन्न मापदण्डका आधारमा आफूखुसी ढल निर्माण कार्य भइरहेको	समितिबाट मन्त्रालयमा पटक पटक अनुरोध गरिएको	ढल निर्माण सम्वन्धी राष्ट्रिय नीति निर्माण गरी लागू गर्नुपर्ने	भौ.यो. तथा नि.मन्त्रालय		
काठमाडौं उपत्यका नगर विकास समिति २०५० भाग २ को दफा ११ बमोजिम वाग्मती नदीको किनाराबाट २० मिटर छाडेर मात्र निर्माण गर्न पाउने व्यवस्था भएता पनि उक्त मापदण्ड विपरित कार्यहरू भैरहेको	अ. स. वा.स.ए.वि.स. को गुरूयोजना अनुसार कार्य सञ्चालन गर्न प्रत्यक्ष असर गरेको	सरोकारवालाहरूसँग नियमित छलफल गरी उक्त समास्या समाधान गर्न संयोजन समिति गठन भएको	२०२१ सालको नापी नक्सा अनुसार नदीहरू को क्षेत्र निर्धारण गरी सो क्षेत्रबाट २०/२० मिटर छोडी संरचनाहरू निर्माण गर्ने प्रावधान संवद्ध निकायहरू बाट पालन गर्नु पर्ने	उपत्यका नगर विकास समिति, नगरपालिकाहरू, नापी विभाग आदि	३ महिना	
निजी क्षेत्रबाट संचालित सेप्टिक टैंक सफा गर्ने ट्याङ्करहरूले अनियन्त्रितरूपबाट विभिन्न ठाउँमा रहेका मंगाल वा सिधै नदीमा फ्याक्ने गरेको	प्रशोधन केन्द्र सञ्चालनमा वाधा, नदी प्रदूषण नियन्त्रणमा कठिनाइ	सम्वन्धीत सरोकारवालाहरू सँग छलफल गरी व्यवस्थित व्यवस्थापनका लागि UNDP र PPPUE मार्फत अध्ययन भइरहेको	उल्लेखित प्रतिवेदनमा प्रस्तावित गरिने कार्ययोजना लागू गरिनु पर्ने	कार्य योजनामा उल्लेख गरिए अनुसार		
अवैध वालुवा चोरी निकासी	महत्वपूर्ण संरचनाहरू जस्तै पुल, तटवन्धन आदिको सुरक्षामा प्रत्यक्ष असर परेको	वाग्मती नदीको किनारामा १/१ कि.मि.को दूरीमा सुरक्षा पोष्ट निर्माण गरिएको	सुरक्षा पोष्टको लागि आवश्यक जनशक्ति तथा वजेट व्यवस्था हुनुपर्ने	समिति, प्रशासनिक निकायहरू आदि	१ वर्ष	

८.२.४ खानेपानी महशूल निर्धारण आयोग

८.२.४.१ आ. व. २०६४/६५ को वार्षिक प्रगति विवरण

१) अन्तरक्रिया कार्यक्रमः

काठमाडौं उपत्यकामा बितरित खानेपानीको गुणस्तर परीक्षणको कार्य विगत केही बर्ष देखि गर्दै आएको शहरी खानेपानी र सरसफाईका लागि गैसस मञ्च (गैर सरकारी संस्था) ले पानीको परीक्षण गर्दा उपत्यकामा बितरित खानेपानीमा क्लोरिनको मात्रा कतै मापदण्ड भन्दा बढी र कतै घटी भएको तथ्य सहितको प्रतिवेदन सार्वजनिक भएकोले सो बिषय उपर आयोगको ध्यानकर्षण भइ निम्न निकायहरूको समेत सहभागितामा एकदिने अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गरियो।

(१) राष्ट्रिय योजना आयोग,	(२) भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय,
(३) खानेपानी तथा ढल निकास बिभाग,	(४) नेपाल खानेपानी संस्थान,
(५) उपत्यका स्थित पाचवटै नगरपालिकाहरू,	(६) काठमाडौं उपत्यका खानेपानी लि. (KUKL)
(७) उपभोक्ता हित संरक्षण मञ्च,	(८) प्रो-पब्लिक
(९) मेलम्ची खानेपानी विकास समिति	(१०) रा.स.स.
(११) नेपाल टेलिभिजन	(१२) दी हिमालयन टाईम्स।

होटल अर्किडमा सम्पन्न उक्त कार्यक्रमबाट प्राप्त निचोडलाई कार्यान्वयन गर्न सम्वन्धित निकायमा पत्राचार गरियो।

२) खानेपानी महशूल सम्वन्धमाः

काठमाडौ उपत्यका खानेपानी लि. लाई महशूल उठाउन प्रदान गरिएको सहमती अनुमोदनः काठमाडौं उपत्यका खानेपानी लि.ले यस आयोग समक्ष मितिः २९/१०/०६४ (आयोगमा प्राप्त मितिः ०१/११/०६४) मा महशूल उठाउन सहमती मांग गरी आवेदन पेश गरे अनुसार आयोगले मितिः ०१/११/०६४ मा खानेपानी संस्थानले उक्त समयमा उठाउदै आएको महशूल दररेट (मिति सेप्टेम्वर १७, २००४ देखि लागू भएको) अनुसारनै कायम हुने गरी शुल्क तथा जरिवाना लगाउन पाउने गरी उक्त कम्पनीलाई सहमती दिइयो।

३) खानेपानीको आपूर्ति श्रोत परीक्षणः

काठमाडौं उपत्यका खानेपानी लि. ले बिभिन्न क्षेत्रमा सङ्कलन गरी परिचालन गरेको पानीको श्रोत र सङ्कलन केन्द्रको मुहानस्थलमानै परीक्षण गर्न आयोगका अध्यक्ष लगायत सम्पूर्ण सदस्यहरू सम्मिलित टोलीले मितिः १६/१२/०६४ र १७/१२/०६४ मा सुन्दरीजल, छहरे, शिवपुरी, महाराजगञ्ज र महाङ्कालचौरमा स्थलगत निरीक्षण र रिपोर्ट लिने कार्य गरियो। उक्त स्थलगत निरीक्षणमा निम्न ब्यहोरा अवगत गरियो।

मितिः चैत्र १७, २०६४ मा नागार्जुन अवस्थित छहरे खोलामा सम्वन्धित विज्ञहरूबाट गराईएको पानी परिमाण मापन सम्वन्धी कार्यमा उक्त क्षेत्रमा प्रतिसेकेण्ड ८.०० (आठ) लिटर पानी रहेकोमा केवल ५.०० (पांच) लिटर मात्र पानी दोहन गरेको पाईयो। तर दोहन गरिएता पनि बालाजु अवस्थित पानी सङ्कलन केन्द्र (Reservoir) मा एक थोपा पानी खस्न सकेको देखिएन। यसरी दोहन गरिएको प्रति सेकेण्ड ५ लिटरलाई गणना गर्दा पनि उक्त कम्पनीले प्रतिदिन ४,३२,००० लिटर पानी चुहावट/जर्ति भएको देखिन्छ। त्यस्तै मितिः बैशाख ०९, २०६५

का दिन सुन्दरीजल अवस्थित पानी सङ्कलन केन्द्रको बागमती र नागमतीमा गरी प्रतिसेकेण्ड कूल २७३ लिटर पानीको बहाव देखिएकोले प्रतिदिन २ करोड ३६ लाख लिटर पानी श्रोतमा भएको देखिन आउंदछ तर सो पानी महाङ्काल अवस्थित सङ्कलन केन्द्रमा मितिः २०६५ बैशाख १०, ११ र १२ गतेको आधारमा पानी सङ्कलन औषत प्रतिदिन १ करोड ७ लाख लिटर मात्र हुन सकेको देखिन्छ। यसबाट ५५ प्रतिशत पानी अर्थात १ करोड २९ लाख लिटर पानी महाङ्काल सङ्कलन केन्द्रमा आउन सकेको छैन। सुन्दरीजल देखि महाङ्कालचौरसम्मको सङ्कलन क्षेत्रको बीच भागमा के कति ग्राहकलाई के कति परिमाणको पानी बिक्री बितरण गर्ने गरिएको छ, थप जानकारी लिने जसबाट उक्त कम्पनीलाई वास्तविक रूपमा कति पानी चुहावट/जर्ति भयो भन्ने पनि स्पष्टनै देखिनेछ। अतः Illegal connection र पानीको चुहावट/जर्ति नियन्त्रण गरी Service area मा पानी बितरणको स्तर बढाउने बारे थप योजना भएमा सो पनि पेश गर्न काठमाडौं उपत्यका खानेपानी लि.लाई अनुरोध गरि पठाईयो।

४) काठमाडौ उपत्यका खानेपानी लि.ले पेश गरेको महशूल बृद्धि समायोजन सम्वन्धमाः

काठमाडौं उपत्यका खानेपानी लि.ले उपरोक्त प्रयोजनको लागि मिति १७/१२/२०६४ मा आयोग समक्ष पेश गरेको प्रस्ताव अध्ययन गर्दा बिश्लेषणको लागि थप बिवरणहरू आवश्यक पर्न आएकोले उपलब्ध गराउन अनुरोध सहित मितिः ०३/०१/०६५ मा पत्राचार गरिएकोमा आयोगले मागेका बिवरणहरू सन्तोषजनक रूपमा प्राप्त नभएको कारण प्राप्त बिवरणहरू र प्रस्तावको आधारमा मात्र महशूल वृद्धि समायोजन गर्न नसकिने भएकोले मनासिव माफिकका आधार तथा बिवरणहरू पेश गर्न अनुरोध सहित पूनः मितिः १९/०२/०६५ मा पत्राचार गरिएकोमा उक्त कम्पनीबाट पुनः सन्तोषजनक जवाफ नआएको र पछि उक्त कम्पनीले सो महशुल वृद्धि प्रस्ताव मुल्तवी (Suspend) राख्न अनुरोध गरेको थियो। सो पृष्ठभूमिमा खानेपानी महशूल निर्धारण आयोग ऐन, २०६३ को दफा १२ को उपदफा ४ अनुसार महशूल परिवर्तन गर्नुपर्ने आधार मनासिव नभएको कारणले उक्त महशुल समायोजन सम्वन्धी प्रस्तावलाई अस्वीकृत गरिएको ब्यहोरा सहितको जानकारी कम्पनीलाई दिईयो।

५) सेवा प्रदायकले उपभोक्ताहरूसंग लिने गरेको महशूल र अन्य दै-दस्तुर पुनरावलोकन गर्ने वारेः

आयोग ऐन, २०६३ अन्तर्गत नेपाल सरकारले लागू गरेको नियमावलीको नियम ३ को खण्ड (क) अनुसार सेवा प्रदायकले सेवा उपलब्ध गराए वापत उपभोक्तासँग लिने विद्यमान महशूल तथा अन्य दै-दस्तुर यस आयोगले पुनरावलोकन गरी निर्णय गर्ने ब्यवस्था भए अनुसार सोही प्रयोजनार्थ नेपालमा उपरोक्त ऐनले निर्दिष्ट गरे अनुसार सेवा प्रदायक भइ काम गरिरहेका सबै व्यक्ति तथा संस्थालाई ६० (साठी) दिन भित्र आफूले उपभोक्ताहरूसँग लिने गरेको महशूल र अन्य दै-दस्तुर आयोगबाट पुनरावलोकन तथा स्वीकृत गराउनु हुन मितिः ज्येष्ठ ०६, २०६५ को गोरखापत्र र मितिः ज्येष्ठ ०७, २०६५ को नेपाल समाचारपत्र दैनिकमा सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएकोमा हालसम्म कुनै पनि सेवा प्रदायकले यस बिषयमा आयोग समक्ष सोधखोज समेत नगरेको हुंदा तोकिएको समय भित्र पनि पुनरावलोकन नगराउने सेवा प्रदायकहरूलाई पत्रको माध्यमद्वारा ३५ (पैतिस) दिनको म्याद दिई महशूल तथा अन्य दै-दस्तुर पुनरावलोकन गराउन आउन निर्देशन दिईयो। सो अनुसार केही सेवा प्रदायकहरूले यस आयोगमा सम्पर्क राखी कारवाही अगाडी बढिरहेको छ।

६) आर्थिक प्रशासनः

आयोगको आर्थिक प्रशासन नियमावली तयार भइ लागू भैनसकेकोले खानेपानी महशुल निर्धारण आयोग नियमावली, २०६४ मा आर्थिक प्रशासन सम्वन्धमा उल्लेख गरिए अनुसार तथा नेपाल सरकारको सार्वजनिक खरीद ऐन तथा नियमावलीमा ब्यवस्था गरिएका प्रावधानहरूलाई अनुसरण गरि दैनिक आर्थिक प्रशासनको कार्य गरिएको छ।

८.२.५. काठमाडौं उपत्यका खानेपानी लिमिटेड (के.यु.के.एल)

८.२.५.१. उपलब्धी

१) खानेपानी उत्पादन बृद्धि कार्यक्रम :

- काठमाडौं उपत्यकामा खानेपानीको वढ्दो माग पूरा गर्न पानीको उत्पादन वृद्धि गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम सुरू गरिएको हो। आ.व. २०६४।६५ मा खानेपानी वृद्धि गर्न उपत्यकाभित्र ४ गोटा (त्याङला फाँट, कोटेश्वर, दमैचाघाट, मनहरा) मा टयूववेल निर्माण कार्य राखिएकोमा सतप्रतिसत सम्पन्न भइ कन्या मन्दिरमा समेत थप एक थान सम्पन्न भएको छ। नेपाल सरकारबाट प्राप्त ऋण सहयोगमा निर्माण भएका उक्त टयूववेलहरूवाट खानेपानी वितरण क्षेत्रमा केहि हद सम्म सुधार भएको छ।
- गत आ.व. मा सतह श्रोतबाट पानी संकलन गर्ने उद्देश्यले ग्वालिन्दह खानेपानी आयोजना राखिएको थियो। यस आयोजनामा जम्मा ३ गोटा प्याकेज छन्। जस मध्ये १ गोटा सम्पन्न भइसकेको र १ गोटा टेण्डर प्रकृया सम्पन्न भइ सकेको र १ गोटा कार्य भइरहेको छ।
- खानेपानी उत्पादन वृद्धि कार्यक्रमवाट हालसम्म ५०००० जन सख्या लाभान्वित भएको र १० एम.एल.डि खानेपानी वितरण प्रणालीमा थप गरिएको छ।

२) खानेपानी तथा ढल निकास कार्यक्रम : काठमाडौं उपत्यकामा खानेपानीको पाईप लाइन सुधार विस्तार गर्ने लक्ष्य रहेकोमा टेण्डर आव्हान भइ कार्य आदेश अनुरूप सामाग्री उपलब्ध भै वितरण भै सकेको र साथै उपत्यका भित्र ढल निकास सुधार विस्तार गर्ने कार्यक्रम रहेकोमा लगत ईष्टिमेट, सर्भे र डिजाईन भइ टेण्डर भएकोमा कुनै पनि टेण्डर नपरेको।

८.२.६. नेपाल खानेपानी संस्थान

८.२.६.१. उल्लेखनीय उपलब्धी:

नेपाल सरकारको निर्णय अनुसार वि.सं. २०६४ फागुन १ गतेदेखि काठमाडौं उपत्यका भित्रको सेवा प्रणाली, सम्पत्ति तथा दायित्व काठमाडौं उपत्यका खानेपानी व्यवस्थापन बोर्डमा हस्तान्तरण भएको।

८.२.६.२. आ.व. २०६४/०६५ को प्रगति :

- काठमाडौं उपत्यका बाहिरका विभिन्न ६ शहरहरू क्रमशः धरान, विराटनगर, लाहान, पोखरा, राजविराज र बुटवलमा १/१ वटा गरी ६ गोटा डिप ट्यूबवेल निर्माण गरि थप ९.० एम.एल.डी. (MLD) पानी उत्पादन गरिएको।
- नेपालभरका सबै शाखा कार्यालयहरूमा गरि २५ गोटा पम्प सेट खरिद गरिएको। जसमध्ये बिराटनगरमा २ गोटा, पोखरामा ३ गोटा र अन्य शाखा कार्यालयहरू क्रमशः राजविराज, लहान, जनकपुर, जलेश्वर, मलंगवा, गौर, बीरगंज, कलैया, हेटौडा, भरतपुर, बुटवल, कृष्णनगर, भैरहवा, तौलिहवा, नेपालगंज, धनगढी र महेन्द्रनगरमा १/१ गोटा खरिद गरिएको।

- बुटवल शाखामा पानी प्रशोधन केन्द्र निर्माण अन्तर्गत रेपिड फिल्टर (Rapid Filter) को Structure निर्माण कार्य सम्पन्न भएको।
- पोखरा शाखा अन्तर्गतको मर्दी देखि अमला बिसौनी पानी पोखरी सम्म आएको १६" ट्रंक पाइप लाइन सेती नदीको किनारा कटान भएको ठाउमा पाइप लाइन बचावटको कार्य सम्पन्न भएको तथा मर्दी मुहान देखि बिन्दवासिनी पानी पोखरी सम्म नयाँ २०" को पाइप लाइन बिछ्याउने तथा मर्दीमा पानी प्रशोधनको लागि प्रिसेडिमेन्टेशन ट्याँकको डिजाइन इष्टिमेट तयार भएको।
- विभिन्न शाखाहरूमा पानी परिक्षण केन्द्र स्थापनाको लागि आवश्यक टेष्टकिट र आर्सेनिक टेष्ट किट (रसायन सहित) खरिद गरेको।

८.२.७. ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई कोष विकास समिति

८.२.७.१. आ.ब. ०६४/६५ सम्मको दोश्रो आयोजनाको स्थिति र समुहगत उपलब्धीहरू

- समितिको विभिन्न कार्यक्रम र थप आयोजना सञ्चालन गर्नको निम्ति विश्व बैंक र नेपाल सरकार बिच सम्झौता भइ यस समितिलाई २७ मिलियन यु.एस. डलर अनुदान स्वरूप प्राप्त भएको छ।
- यस समितिले दोश्रो आयोजना अन्तर्गत चार वटा समुह मार्फत १३५५ आयोजनाहरू सम्पन्न गरी ८,१३,००० ग्रामीण जनतालाई स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाई सेवा उपलब्ध गराउने लक्ष्य लिएकोमा हाललाई यी चार समुह (समुह ५,६,७ र ८) अन्तर्गत १६२४ आयोजनाहरू निर्माण चरणमा सञ्चालन भइरहेको छ।

समुह	चरण	आयोजना संख्या	घरसंख्या	जनसंख्या	हालसम्मको स्थिति
चौथो	कार्यान्बयन	४७	५,८७८	३५,५६२	सम्पन्न
पांचौ	कार्यान्बयन	३१५	३८,९५९	२,३५,७७४	३०१ वटा सम्पन्न, ११ वटा आयोजनामा करिब ९५% काम सम्पन्न भइ सकेको।
छैठौं	कार्यान्बयन	३६५	४७,७०८	२,७३,७३२	९३ वटा सम्पन्न, २३४ कार्यान्वयन चरणमा, ३८ आयोजना निर्माण चरणमा जान बाँकी।
सातौं	विकास	४४६	५३,३६८	३,०५,४६०	विकास चरणको कार्यसम्पन्न भइ निर्माण चरणमा जाने क्रममा रहेको।
आठौं	पुर्व विकास	४५०	–	–	आयोजना छनौट गर्ने क्रममा भएको हुँदा घरसंख्या र जनसंख्या विवरण एकिन हून बाँकी
जम्मा		१६२४	१,४५,९१३	८,५०,५२८*	*समुहवाट लावान्वित हुने घरसंख्या र जनसंख्या समावेश गरिएको छैन

८.२.७.२. समस्याहरू र समाधानका लागि हालसम्म अवलम्बन गरिएका प्रयासहरू

क्र. सं.	आयोजना/कार्यक्रम	समस्याहरू	समस्याबाट सिर्जित असरहरू	समाधानका लागि हालसम्म अवलम्बन गरिएका प्रयासहरू	समाधानको लागि अब गर्नुपर्ने प्रयास	समाधानको प्रयास गर्ने जिम्मेवार निकाय	समाधानमा लाग्ने समयावधि
१	ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	Non Local Material को बजार भाउ वृद्धि भएको कारणले आयोजनाको लागत अत्यधिक वृद्धि भएको	Non Local Material को बजार भाउ वृद्धि भएको कारणले आयोजना सञ्चा(लनमा ढिलाई	The World Bank सँग additional रकम माग, बजार सर्भेक्षण, मुल्य निर्धारण, सम्फौता संशोधन तथा Non Local Material को ढुवानी छिटो छिटो गर्ने प्रयास गरेको	ढुवानी छिटो छिटो गर्ने वातावरण तयार गर्नुपर्ने	फण्डबोर्ड	निरन्तर
२	ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	नेपाल सरकारबाट RWSS Sector M&E unit को MIS System स्थापना कार्य सम्पन्न भै नसकेको	यस सम्बन्धमा World Bank बाट सो कामको ढिलाइ Fund Board को Performance सँग जोडेर हेर्ने गरेको (Fund Board को Performance Evaluation मा असर)	सो काम छिटो भन्दा छिटो सम्पन्न गर्न मन्त्रालयको योजना महाशाखा तथा M&E Unit सँग सम्पर्क गरी कार्य भैरहेको	मन्त्रालय र फण्डवोर्डले संयुक्त रूपमा कामलाई निरन्तरता दिइरहनुपर्ने	नेपाल सरकार, फण्डबोर्ड	

८.३ शहरी विकास तथा आवास क्षेत्र अन्तर्गतका निकायहरू

८.३.१. शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग

८.३.१.१. शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागसँग सम्बन्धित नीति कार्यक्रम र प्रगति विवरणहरू

प्रकरण न.	बजेट वक्तव्यको प्रकरण	प्रगति
७३	व्यवस्थित आवास विकासको प्रवर्द्धन र आवास तथा जग्गा विकास कार्यक्रममा निजी क्षेत्रको लगानी प्रवर्द्धन गर्न राष्ट्रिय आवास नीति, २०५३ लाई परिमार्जन गरिनेछ। व्यवस्थित आवास गृहहरू निर्माण गर्ने कम्पनीहरूलाई सोही प्रयोजनमा छ वर्षभित्र उपयोगमा ल्याउने शर्तमा जग्गाको हदवन्दी नलाग्ने व्यवस्था गरिनेछ। लिजहोल्ड सम्पत्तिको कारोवार सहज गराउन आवश्यक नीति तर्जूमा गरिनेछ।	▪ राष्ट्रिय आवास नीतिको अन्तिम मस्यौदा प्रतिवेदन मन्त्रालयस्तरको गोष्ठीबाट प्राप्त Feedback अनुसार परिमार्जन गरिएको। ▪ जग्गाको हदवन्दी र लिजहोल्ड सहितको घर जग्गाको व्यावसायिक कारोवार सम्वन्धि विधेयकको मस्यौदा कानून मन्त्रालयवाट भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयमा प्राप्त भइ मिति २०६४।१०।३ मा मन्त्री परिषदमा स्वीकृतीको लागि पेश भएको। भौतिक प्रगति : ९०%

प्रकरण न.	बजेट वक्तव्यको प्रकरण	प्रगति
७४	छरिएर रहेका वस्तीहरूलाई एकत्रित गरी भौतिक सुविधा प्रदान गर्ने हेतुले यस वर्ष अध्ययन सम्पन्न भएका हुम्ला र कालीकोट जिल्लाका केही स्थानहरूमा घनावस्तीको विकास गर्न पूर्वाधार निर्माणको काम शुरू गरिनेछ। आगामी वर्ष प्यूठान र म्याग्दी जिल्लामा घनावस्ती विकासको सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ।	▪ कालिकोटको स्यूनामा भौतिक पूर्वाधार विकास कार्यक्रम अन्तर्गत सडक ढल १७२ मी., सिढी निर्माण ८० मी. र हुम्लाको श्रीनगरमा सडकमा ढुङ्गा सोलिङ्ग गर्ने कार्य १५०० मी. सम्पन्न भएको। *भौतिक प्रगति : ८१%, वित्तिय ६४.२२%* ▪ प्यूठान, म्याग्दी र रसुवाको अन्तिम मस्यौदा प्रतिवेदन प्राप्त भएको। *भौतिक प्रगति १००%, वित्तिय : ८५.९६%*
७५	अव्यवस्थित रूपमा बढ्दै गएको शहरीकरणले त्यस्ता अव्यवस्थित क्षेत्रमा थप पूर्वाधार विकास गर्नका लागि जग्गा प्राप्त गर्न कठिन भएको छ। जग्गाको मुआब्जा दिई सडक, ढल जस्ता पूर्वाधार विकास गर्न सरकारको स्रोतले धान्न नसक्ने अवस्था छ। त्यसैले, शहरी क्षेत्र विकासका लागि पूर्वाधार विकासको कारणबाट वृद्धि हुने लाभको केही अंश त्यस्तो लाभ पाउने जनताले व्यहोर्नु पर्ने व्यवस्था गर्ने गरी जग्गा विकास तथा अधिग्रहण नीति ल्याइनेछ।	▪ Benefit tax सम्वन्धी अन्तिम प्रतिवेदन प्राप्त भएको। *भौतिक प्रगति : १००%, वित्तिय ८५.९६%*
७६ (क)	सुनसरीको इटहरी र कैलालीको अत्तरिया क्षेत्रको एकीकृत शहरी विकासको भौतिक पूर्वाधार निर्माण।	▪ अत्तरियाको चोक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत ३ मी. चौडा ६०० मी. फुटपाथ, ६०० मी. सर्भिस रोल, ६०० मी. ढल र चोकमा वृक्षारोपण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको। *भौतिक प्रगति : १००%, वित्तिय ८५.९६%* ▪ भित्री सडकहरूको सडक अधिकार क्षेत्र सिमाङ्कन गरी ९५० मी. सडकमा ग्राभेलिङ्ग गर्ने कार्य सम्पन्न भएको। *भौतिक प्रगति : १००%, वित्तिय ८५.९६%* ▪ ६०० मी. ढल निर्माण कार्य सम्पन्न। *भौतिक प्रगति : १००%, वित्तिय ८५.९६%* **प्रगति** १) इटहरी- गत आ.व. को वांकी ५.६८ कि.मी. सडक पिच, २५०० मी. ट्र्याक, एक ओभर हेड खानेपानी ट्याङ्की, ७ वटा पिकनिक सेड, १ सार्वजनिक शौचालय र इन्फर्मेशन सेन्टर भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भएको। *भौतिक प्रगति : १००%, वित्तिय प्रगति :८९.६७%* २) १७८० मी. ढल निर्माण कार्य सम्पन्न भएको। *भौतिक प्रगति : १००%, वित्तिय प्रगति : ९८.५५%*

प्रकरण न.	बजेट वक्तव्यको प्रकरण	प्रगति
७६ (ख)	काठमाडौंमा वाहिरी चक्रपथ निर्माणको प्रारम्भिक कार्य पुरा गरिनेछ।	**प्रगति** १. गत आ.व. मा शुरू गरिएको (२७ कि.मी.) को डि.पी.आर. मध्ये ३ वटा (२३.५ कि.मी.) को Final Report पेश भइ कार्य सम्पन्न भएको र एउटा प्याकेज (३.५ कि.मी.) को Final Report प्राप्त हुन बाँकी रहेको। २. वाहिरी चक्रपथमा EIA र SIA अध्ययन सम्वन्धी TOR or Scoping Document वातावरण मन्त्रालयबाट स्वीकृत भएको र सो को Draft Report प्राप्त भएको। ३. संशोधित वार्षिक कार्यक्रम अनुसार चोभारदेखि हरिसिद्धिसम्मको डि.पी.आर. तयार गर्ने कार्य र चोभारदेखि सतुंगलसम्मको जग्गा एकिकरण कार्य र सर्भिस ट्र्याक सुपरिवेक्षण कार्यको लागि परामर्शदाताहरूको संक्षिप्त सूची तयार गर्नको लागि मूल्याकंन प्रक्रिया पुरा भइ संक्षिप्त सूची तयार भएको। ४. यस आ.व. को कार्यमध्ये नयाँ ठिमी देखि जगडोलसम्मको बाटोको रेखाकंन एकिन गरी विस्तृत योजना तर्जुमा गर्ने कार्यको Final Report प्राप्त भइ कार्य सम्पन्न भएको। ५. अध्ययन कार्य भइरहेको क्षेत्रहरूमा स्थलगत भ्रमण भएको, टोर अनुसार जि.वि.स., किर्तिपुर न.पा., गा.वि.स. र साइटहरूमा अन्तरक्रिया कार्य भएको साथै शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग सभाकक्षमा आयोजनाको कार्यसँग सम्वन्धित सरकारी निकाय पदाधिकारीहरू, वैंक, वित्तिय संस्थाका पदाधिकारीहरू, संचार समूहको लागि अन्तरक्रिया कार्यहरू भएको। वित्तिय प्रगति : ६७.०८%
७६ (ग)	विराटनगरमा चक्रपथ निर्माण प्रारम्भ गर्नुको साथै व्यवस्थित शहरी विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।	**प्रगति** चक्रपथ निर्माण कार्य भैरहेको। *(३.७ कि.मी. सडकमा ग्राभेल विछ्याउने कार्य र सडक अधिकार क्षेत्र निर्धारण गर्ने कार्य भैरहेको।)* वित्तिय प्रगति : १००%

सदरलाइन जग्गा एकिकरण आयोजना दोस्रो चरण

८.३.२. काठमाडौं उपत्यका नगर विकास समिति

८.३.२.१ समस्याहरू

- उपयुक्त कार्यालय भवनको अभाव रहेको।
- समितिको कार्यक्षेत्र अनुरूप पर्याप्त बजेटको अभाव रहेको।
- व्यवस्थित शहरीकरणको माध्यमको रूपमा रहेको जग्गा विकास आयोजनामा सिमित स्वार्थ भएका व्यक्तिहरूबाट अनावश्यक विवाद सिर्जना गर्नुका अलावा अदालतबाट समेत अवरोध हुने गरी भएका आदेशले सञ्चालनमा रहेका आयोजनामा समयमै सम्पन्न हुन नसकी लागतमा वृद्धि हुने गरेको।
- जग्गा एकीकरण आयोजनामा बाटो लगायतका सम्पूर्ण पूर्वाधार निर्माण र प्रशासनिक खर्चमा उपभोक्ताको मात्र योगदान रहने हुँदा केही पूर्वाधार निर्माणमा सम्बन्धित निकाय र नेपाल सरकारबाट केही लगानीको अपेक्षा गर्दै उपभोक्ताबाट जोडदार माग भएको।

८.३.२.२ समाधान

- भवन निर्माणको लागि बजेट विनियोजन हुनु पर्ने ।
- प्रत्येक आर्थिक वर्षमा न्यून बजेट विनियोजन हुने गरेकोले थप कार्यक्रम सञ्चालनको लागि रकम विनियोजन हुनु पर्ने।
- नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भइ सञ्चालन भएका जग्गा विकास आयोजनाहरूमा कुनै पनि अवरोध आउन नपाउने गरी सञ्चालन गर्न कानूनी व्यवस्था हुनु पर्ने।
- यस समितिबाट सञ्चालन हुने विभिन्न जग्गा एकीकरण आयोजनाहरूको लागि नेपाल सरकारको तर्फबाट पनि केही पूर्वाधार निर्माणको लागि जग्गा विकास आयोजनाहरूलाई अनुदान बजेट व्यवस्था हुनु पर्ने देखिन्छ।

८.३.२.३ समस्याहरू र समाधानका लागि हालसम्म अवलम्बन गरिएका प्रयासहरू

क्र.सं.	आयोजना/कार्यक्रम	समस्या	समस्याबाट सिर्जित असरहरू	समाधानका लागि हालसम्म अवलम्बन गरिएका प्रयासहरू	समाधानको लागि अब गर्नु पर्ने प्रयास	समाधानको प्रयास गर्ने जिम्मेवार निकाय	समाधानमा लाग्ने समयावधि
१.	इचंगु नारायण (रानीवन) जग्गा एकीकरण आयोजना (दोश्रो)	अदालतमा मुद्दा परेकोले रोक्का रहेको	निर्णयमा पुग्न नसकेको	स्थानीय उपभोक्ता मार्फत् सहभागिता जुटाउने प्रयास भएको	छिटो निर्णयमा पुगी कार्य अगाडि बढाउनु पर्ने	नेपाल सरकार र स्थानीय उपभोक्ता समिति	अदालतको निर्णयमा भर पर्ने।
२.	कीर्तिपुर जग्गा एकीकरण आयोजना (दोश्रो)	केही जग्गा धनीको विरोध आएका कारण रोक्का रहेको	निर्माण कार्य समयमा हुन नसक्दा स्थानीय जग्गा धनीहरूलाई बाधा परेको	की.न.पा. मार्फत् सहमति जुटाउन प्रयास भएको	नयाँ उपभोक्ता समिति गठन गरी योजनाको कार्यमा सहमति जुटाउँदै अगाडि बढ्नु पर्ने	नेपाल सरकार र स्थानीय न.पा. तथा जग्गा धनीहरू	जनसहभागितमा आधारित

८.३.३. सिंहदरवार सचिवालय पुनः निर्माण समिति

८.३.३.१. समस्याहरू :

१) स्थानीय विकास मन्त्रालय भवन निर्माण साइटबाट सर्नुपर्ने राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र स्थानान्तरण हुन नसक्दा भवन भत्काई साइट खाली गर्न र भवन निर्माणको काम शुरू गर्नमा वाधा उत्पन्न भएको छ। समयमा स्थानान्तरण नभएमा कार्यक्रममा वाधा पर्ने देखिएको छ।

२) सिंहदरबार पूर्वी पर्खालसँगै अनामनगर तर्फ ढललाई धोविखोला सम्म छुट्टै निकास व्यवस्था गर्न पर्याप्त बजेट निकासा आवश्यक छ, व्यवस्थित निकास नभएकोले सो क्षेत्रमा दुर्गन्धको समस्या आएको छ।

८.३.३.२. समस्याहरू र समाधानका लागि हालसम्म अवलम्बन गरिएका प्रयासहरू

क्र.सं.	आयोजना/कार्यक्रम	समस्याहरू	समस्याबाट सिर्जित असरहरू	समाधानका लागि हाल सम्म अवलम्वन गरिएका प्रयासहरू	समाधानको लागि अब गर्नु पर्ने प्रयास	समाधानको प्रयास गर्ने जिम्मेवार निकाय	समाधानमा लाग्ने समयावधि
१	सिंहदरबार क्षेत्र गुरूयोजना कार्यान्वयन	-स्थानान्तरण हुनुपर्ने निकाय समयमा स्थानान्तरण नहुनु। -लक्ष अनुसार बजेट व्यवस्था नहुनु।	-गुरूयोजना कार्यान्वयन ढिलाइ -लक्षित समयमा काम समपन्न हुन नसक्ने। -लागत बढने। -समय बढने।	-सम्वन्धित निकाय सँग पटक पटक पहल भएको	-स्थानान्तरण गर्नुपर्ने निकायलाई उपयुक्त स्थानमा तत्काल स्थानान्तरण गर्नुपर्ने। -कार्यक्रम अनुसार बजेट व्यवस्था गर्नुपर्ने ।	-सम्वन्धीत निकायका मन्त्रालय -अर्थ मन्त्रालय -भौतिक योजना मन्त्रालय -सिंहदरबार सचिवालय पुनः निर्माण समिति।	६ महिना

८.३.४ नगर विकास कोष

८.३.४.१. कोषका सवल पक्षहरू र कमजोरीहरू

सवल पक्षहरू	कमजोरीहरू
• छुट्टै ऐनको व्यवस्था	• दातृ संस्थाको लगानीमा पूर्णरूपले निर्भर रहनु।
• पूर्वाधार विकासमा ऋण परिचालन संस्कारको शुरूवात	• सम्वन्धित दातृसंस्थाकै नीति अनुसार निर्देशिका लागु गर्नु पर्ने।
• आफ्नै बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा	• भविष्यको अनिश्चितता।
• असुली दर राम्रो	• शहरी क्षेत्र नै छायाँमा पर्नु।
	• शहरी क्षेत्रको लगानीमा एकात्मक प्रणालीको अभाव।

८.३.४.२ आयोजनाको हाल सम्मको उपलब्धीः

भित्रि सडकमा ढुंगा छपाई, धुलिखेल न.पा.

- नगर विकास कार्यक्रम–दोस्रो चरण अन्तर्गत विभिन्न नगरपालिकामा सामाजिक पूर्वाधार तथा आयमूलक आयोजना सञ्चालनको लागि हालसम्म रू. २५ करोड ९४ लाख ऋण, सरल ऋण तथा अनुदान सहयोग प्रदान गरिएको छ। हालसम्म यस कार्यक्रम अन्तर्गत ४२ वटा

अनुदान आयोजनाहरू र १७ वटा ऋण आयोजनाहरू सम्पन्न भैसकेका छन भने २२ वटा निर्माण सुपरिवेक्षण तथा अध्ययन आयोजनाहरू सम्पन्न भैसकेका छन।

- नगर विकास कार्यक्रम–प्रथम चरण र दोस्रो चरणको सफल कार्यान्वयन पश्चात जर्मन विकास बैंक (के.एफ.डब्ल्यू.) ले नगर विकास कार्यक्रम तेस्रो चरणको लागि ७.५ मिलियन यूरो प्रदान गर्ने सम्बन्धमा सहमती भएको छ।
- साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना अन्तर्गत
  - ➢ भौतिकः स्वीकृत आयोजना-२९, सम्पन्न आयोजना-९
  - ➢ वित्तिय खर्च (ने.रू.): २७ करोड ५७ लाख
  - ➢ वास्तविक खर्च (ने.रू.): २७ करोड ५७ लाख
  - ➢ लाभान्वित जनसंख्याः २९ साना शहरका जनताहरू
  - ➢ यस आयोजना अन्तर्गत संचालित २९ वटा साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना निर्माणार्थ कुल आयोजना लागतको ३०% बराबर रकम ऋण सहयोग प्रदान गरिएकोमा हालसम्म ९ वटा आयोजनाहरु क्रमशः वन्दिपुर, सुरूंगा, खैरेनीटार, पर्सा, बेनी, खैरेनीटार, अत्तरिया, पृथ्वीनारायण र फिक्कल साना शहरी खानेपानी तथा सरफाई आयोजना सम्पन्न भैसकेका र विभिन्न स्वीकृत २९ वटा आयोजनाहरूमा रू. ६९ करोड ९६ लाख ऋण सहयोग प्रदान गरिएको छ।

कावासोती साना शहरी खानेपानी आयोजना

८.३.४.३. आयोजना कार्यान्वयनमा देखिएका मुख्य समस्या र त्यसबाट सिर्जित असरहरूः

(क) के.एफ.डब्ल्यू., दोस्रो चरण तर्फः

लामो समयसम्म देशका नगरपालिकाहरूमा जनप्रतिनिधीको अभावले गर्दा कोषका कार्यक्रमहरू नगरपालिकासम्म पुऱ्याईएता पनि त्यसको उचित कार्यान्वयन गर्न गराउन नसकिएको।

(ख) साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना तर्फः

साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना आयोजना व्यवस्थापन कार्यालयबाट सम्बन्धित साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना सञ्चालनको सिलसिलामा सरोकारपक्षहरूसँग गरिनुपर्ने समन्वयको अभावले आयोजना कार्यान्वयनमा असर परेको।

८.३.५ नेपाल आवास विकास वित्त कम्पनी लिमिटेड

८.३.५.१. उपलब्धी

- आवास क्षेत्रमा ऋण प्रवाह गर्ने नेपालको पहिलो वित्त कम्पनीको रूपमा स्थापित भएको।
- Stock Exchange को वर्गिकरणमा यो कम्पनी विगत वर्षहरू देखि निरन्तर रूपमा 'क' श्रेणीमा पर्न सफल भएको।
- यस कम्पनीले अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा BID Business Initiative Direction Spain बाट International Star Award For Quality (ISAQ) "Gold Category" पदक प्राप्त गरेको।

- स्थापना काल देखि यस कम्पनी निरन्तर रूपमा नाफामा सञ्चालन भएकोले कर्मचारीहरूलाई बोनस, शेयरधनीहरूलाई लाभांस र नेपाल सरकारलाइ कर उपलब्ध गराउन सफल भएको।
- नेपाल राष्ट्र बैंकबाट Clearing House को सदस्यता प्राप्त गरी ग्राहकहरूलाई cheque collection को सुविधा प्रदान गरिएको।
- Remittance को कारोबारहरू गरेको।

८.३.५.२. आ.व. २०६४।०६५ को प्रगति विवरण

क्र.सं.	विवरण	संख्या	रकम (रू. लाखमा)	प्रतिशत	कैफियत
१.	२०६३।०६४ सम्मको बाँकी ऋण	७९०	४४,३५		
२.	२०६४।०६५ को ऋण लगानी लक्ष		३३,६०		
३.	२०६४।०६५ को ऋण लगानी प्रगति	१९५	१८,९८	५६.४९	
४.	२०६४।०६५ को ऋण असूली लक्ष		३०३		
५.	२०६४।०६५ को ऋण असूली प्रगति		१६,२२	५३.३१	
६.	२०६४।०६५ को बाँकी ऋण लगानी लक्ष		७४,९२		
७.	२०६४।०६५ को बाँकी ऋण लगानी प्रगति	७१६	४७,११	६२.८८	
८.	२०६४।०६५ को कूल आम्दानी लक्ष		८,७९		
९.	२०६४।०६५ को कूल आम्दानी प्रगति		७,०४	८०.०९	
१०.	२०६४।०६५ को कूल खर्च लक्ष		६,०७		
११.	२०६४।०६५ को कूल खर्च प्रगति		४,८३	७९.५७	
१२.	२०६४।०६५ को व्याज असूली लक्ष्य		७,२६		
१३.	२०६४।०६५ को व्याज असूली प्रगति		५,६९	७८.३७	
१४.	२०६४।०६५ को खूद नाफा लक्ष		२,७२		
१५.	२०६४।०६५ को खूद नाफा प्रगति		२,२१	८१.२५	
१६.	२०६४।०६५ को बाँकी निक्षेप लक्ष		७४,४७		
१७.	२०६४।०६५ को बाँकी निक्षेप प्रगति	१५११	४३,१८	५७.९८	

८.३.६. ग्रामीण आवास कम्पनी लि.

८.३.६.१. मुख्य उपलब्धीहरू

- कम्पनीबाट विभिन्न १० जिल्लाको १४ स्थानमा योजना सञ्चालन गरी आवश्यक भौतिक पूर्वाधारहरूको निर्माण गरी आवास तथा बजार क्षेत्रमा सरल मूल्यमा सर्वसाधारणहरूलाई र राहत मूल्यमा न्यून आय वर्गका स्थानीय वासिन्दाहरूलाई आ.व. ०६५ आषाढ सम्म २३,६५२ घडेरी विक्रि वितरण गरिएको छ। आवास तथा बजार क्षेत्रहरूमा सडक, खानेपानी, पुल, पुलेसा, विद्यालय, क्याम्पस, खेलमैदान, हाटबजार, खुल्ला पार्क, बसपार्क, यात्रु प्रतिक्षालय, मन्दिर, गुम्वाको व्यवस्था र सामाजिक वातावरण स्वच्छ र स्वस्थ राख्न जनचेतना जगाउने कार्यको लागि वृक्षारोपण समेत गरिएको छ।

- हाल झापा, सर्लाही, नवलपरासी, बर्दिया र कञ्चनपुर ५ स्थानमा योजना सञ्चालनमा रहेको र कम्पनीबाट ५० वटा सरकारी कार्यालय, ३३ वटा संघ संस्थाहरू, ५९ वटा धार्मिक संस्थाहरू र सार्वजनीक प्रयोजनको लागी समेत करिब रू. १४ करोड मूल्य बराबरको १६३ विगाहा जग्गा र नगद रू. ९३,५७,६८१ अनुदान उपलब्ध गराईएको छ।
- न्यून आय भएका वर्गका १३२७ परिवारलाई ५ र १० प्रतिशत मूल्यमा १११ विगाहा जग्गा उपलब्ध गराईएको छ। ती सबै परिवारहरूलाई करिब रू. १६ करोड बराबरको घडेरी उपलब्ध गराइएको छ। सर्लाही, कैलाली र कञ्चनपुरमा कमैया भूमि हिनलाई बसाउन आयोग मार्फत रू. ५ करोड बराबरको १९७ विगाहा जग्गा उपलब्ध गराइएको छ। उपलब्ध गराइएको जग्गा र नगद गरी करिब रू. ३८ करोड बराबरको अनुदान प्रदान भएको छ।
- कम्पनीबाट हाल सम्म रू.३ करोड ७ लाख रूपैया कर वापत नेपाल सरकारलाई राजस्व समेत बुझाईएको छ।

८.३.६.२. कम्पनीसँग बाँकी रहेको प्लट र जग्गाको विवरण

(१) बिक्री गर्न बाँकी पूर्वाधार युक्त घडेरी प्लटहरू संख्या -९४४ को जम्मा मूल्य रू.८,७०,६६,५१५।-

(२) कम्पनीको स्वामित्वमा रहेको जग्गाहरू विघा २१५ को मूल्य १२,९५,००००।-

(३) अतिक्रमित अवस्थामा रहेको जग्गा विगाहा १,५४० को मूल्य २९,१०,०००००।-

(४) धुलिखेल नगरपालिका ९[*] (श्रीखण्डपुरमा खरिद भएको ५५ रोपनी जग्गा)को मूल्य ४ करोड ५० लाख

जम्मा ५० करोड ७५ लाख बराबर[*]

८.३.६.३. वर्तमान अवस्था र समस्याहरू

- विगत केही वर्ष सम्म द्वन्द्वले गर्दा कम्पनीका घडेरीहरू आशातित रूपमा विक्रि हुन सकेन, भय र असुरक्षाको कारणले घडेरी खरिद गर्न जन चाहना कमी भएको देखिन्छ।
- वि.सं. ०४९ सालमा विभिन्न पाँच स्थानमा सरकारबाट कार्यक्रम सञ्चालन गर्न जग्गा प्राप्त भएपछि अरू थप जग्गा प्राप्त भएको छैन। थप जग्गाको लागी सरकारसँग माग भइरहेको छ।
- हाल सम्म अन्य स्थानहरूको साथै कैलाली जिल्लाको चौमाला र चिसापानी समेत दुई स्थानमा र झापाको शान्ति नगर भन्ने स्थानमा स्थानीय बसोबासीहरूको माँग र राजनैतिक दलहरूको सहमतिमा जिल्ला बन कार्यालयहरूको सिफारिस समेतमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न भएको कार्यवाही फाईल बन मन्त्रालयमा रोकिएको छ।
- कम्पनीबाट निःशुल्क जग्गा वितरण, विकास निर्माणका कार्यहरू गरी जन कल्याणकारी कामलाई प्राथमिकता दिई काम गर्दै आएतापनि कम्पनीलाई सरकारी क्षेत्रबाट उत्प्रेरणा, सहयोग र हुन पर्ने प्रतिवद्धताको ज्यादै कमि छ। साधन र श्रोतको कमि हुँदै गएको यस कम्पनीले आफैले आय आर्जन गरि कार्य सञ्चालन गर्नुपर्ने बाध्यताले गर्दा पनि कम्पनी ठोस रूपमा अगाडी बढ्न सकेको छैन।
- स्थानीय स्तरमा कम्पनीलाई आय आर्जन हुने कार्यमा सहयोग पुर्‍याउनुको साटो कम्पनीको साधन र श्रोतले ब्यहोर्न नसकिने पुर्वाधार निर्माण गर्न र आवश्यकता पूर्ति गर्ने तर्फ मात्र स्थानिय स्तरमा दिन पर दिन माग बढ्दै गएकोले कम्पनीले कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने क्षेत्रमा समस्या भोगी रहनु परेको छ।

---

[*] *१) प्लटको रकम निर्धारित मूल्य अनुसार अन्य जग्गाको रकम मालपोत मूल्याङ्कन र प्रस्तावित दरभाउ अनुसार भएको।*

(२) अतिक्रमित क्षेत्रको जग्गा उवड, खावड, भीरालो, बलौटे हुनाको साथै अतिक्रमण गर्ने मध्ये ७५% दलित, जनजाति र सुकुम्वासी भएको कारणबाट अतिक्रमित जग्गामा उक्त मूल्यको २५% देखी ३५% सम्म मात्र रकम आम्दानी हुन सक्ने।

- कम्पनीसँग बाँकी रहेका घडेरी प्लटहरू र अन्य विक्री योग्य जग्गाहरू विक्री गर्नको लागी प्रयास गर्दा कम्पनीबाट तत्काल पुरा गर्न नसक्ने मागहरू राखि स्थानीय जनता एवं राजनितिक दलहरूबाटै बाधा अड्चन गरेकाले कम्पनीको लक्ष्य अनुसार आय आर्जन गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्न नसकिएकोले सबै पक्षहरूसँगै समन्वय राखि छलफल गरि समस्या समाधान गर्न प्रयत्नसिल रहन योजना कार्यालयहरूलाई निर्देशन गरिएको छ।
- हाल कम्पनीको आय आर्जन हुने क्षेत्र तराईको जिल्लाहरूमा रहेको जग्गा र घडेरीहरू भएका र हालको तराईको बन्द द्वन्द्व र असुरक्षाको कारणबाट पनि लक्षीत कार्यक्रम सञ्चालन गर्नमा बाधा पुगी राखेको छ।

८.३.६.४. दीर्घकालिन सोंच

- सहज र स्वस्थकर आवास र रोजगार मुलक व्यवस्थीत बसोबासको लागी सक्षम सेवामूलक एवं आत्मनिर्भर ग्रामीण आवास कम्पनी लि.।
- आवास तथा बस्ती विकास मार्फत ग्रामीण क्षेत्रमा आवास निति कार्यान्वयन गर्न अगुवाईको भूमिका निर्वाह गर्ने।
- सेवामूलक कार्य अनुरूप गरिब र निमुखाको आवासको आपूर्ति र सीपमुलक तालिम, रोजगारी सिर्जना गर्न पहल गर्ने, साथै नेपाल सरकारको गरिवी न्यूनीकरण कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने।
- कम्पनीको उद्देश्य अनुरूप दैवी प्रकोप पीडित वा ठूला योजनाबाट विस्थापित वर्गलाई पुनर्वास गर्न नेपाल सरकारको सहयोगी संयन्त्रको भूमिका निर्वाह गरि कार्यान्वयन गर्ने।
- राज्यको पुनः संरचनात्मक अवस्थामा प्राथमिकताको क्रमका लक्षित वर्गको आवास तथा व्यवस्थीत बसोबास सम्बन्धी कार्यहरूमा नेपाल सरकारको सहयोगी निकायको भूमीका निर्वाह गरी कार्यान्वयन गर्ने।
- उद्देश्य परिपूर्ति गर्न दक्ष जनशक्तिको विकास, कार्यशैलीमा पारदर्शित अपनाई तालीम र वृत्ति विकासको सम्भावनालाई निरन्तरता राख्न नियमावली परिमार्जन गर्ने। कार्यालयको भौतिक सुदृढिकरण गर्ने। कम्पनीलाई साधन र श्रोत सम्पन्न गर्दै लैजाने।
- कम्पनीको अर्थ तन्त्र सुदृढ गर्न विधमान कार्य क्षेत्र र सम्पतीको प्रभावकारी परिचालन गर्न प्रतिफल हासील गर्न सकिने निति तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने।
- सरकारी र अन्य निकायसँग साझेदारी कार्य गर्ने निति अपनाई कम्पनीको कार्यक्षेत्र फराकिलो गर्न सरकारी मार्गदर्शनलाई अनुसरण गरी चालु ३ वर्षे कार्यक्रमलाई नेपाल सरकारबाट समेत सहयोग र अनुदान लिई कार्यान्वयन गर्दै लैजाने।
- दैवी प्रकोप पीडित, द्वन्द पीडित तथा अन्य सामाजिक तवरबाट विस्थापीत परिवारको पुनः स्थापनाका लागी नेपाल सरकारसँग साधन श्रोत उपलब्ध गरी आवासको व्यवस्थाको साथै ती परिवारहरूलाई रोजगार सिर्जना गर्न सहयोगी संस्थाको रूपमा कार्य सञ्चालन गर्ने।

८.३.६.५. सरकारबाट हुनु पर्ने निर्णय र सहयोग

- कम्पनीले प्रस्ताव गरेको सेवामुखि कार्यक्रमलाई सरकारबाट स्विकृत गरि श्रोत र साधनको व्यवस्था मिलाई दिएमा राज्यले हाल भोगीराखेको जटिल समस्या समाधान हुने निर्विवाद छ, तसर्थ सरकारी कार्यक्रम र बजेट भित्र समावेश गरिनु पर्दछ।
- देशका विभिन्न भागमा दिन पर दिन बढ्दै गएको अब्यवस्थित बसोबासलाई व्यवस्थित गर्न सरकारबाट ती क्षेत्रहरू कम्पनीलाई हस्तान्तरण हुनुपर्दछ।

- हाल स्थानीय स्तरबाटै स्थानीय बसोबास र राजनैतिक दलहरूबाट समेत व्यवस्थित बसोबासको लागी वन मन्त्रालय कार्यवाही चलाईएका झापाको शान्तिनगर, कैलालीको चिसापानी र चौमाला क्षेत्र यसै आ.व. भित्र व्यवस्थित बसोबासको कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सरकारबाट कम्पनीलाई हस्तान्तरण गर्ने व्यवस्था हुनु पर्दछ।
- कम्पनीबाट कार्यक्रम सञ्चालन गरिने क्षेत्रमा आफ्नो श्रोतले भ्याएसम्म पुर्वाधार निर्माण गरि सेवा पुऱ्याउदै आएता पनि लामो समय सम्म कम्पनीले मात्र ति सेवालाई निरन्तरता दिन नसक्ने हुँदा सडक, स्वास्थ, शिक्षा, खानेपानी र विद्युतिकरण जस्ता अति आवश्यक र सधै सेवा दिनु पर्ने निकायहरूको व्यवस्था सरकार मातहतका सम्बन्धित निकायहरूबाटै स्थायी रूपमा गर्ने व्यवस्था सरकारबाट हुनु पर्छ।
- ८६% ग्रामीण क्षेत्र भएको देशमा आवास र बसोवासको समस्या समाधान गर्न साविक पुनर्वास र हालको ग्रामीण आवास कम्पनीको ४५ वर्षको कार्य अनुभवबाट समस्या समाधान गरि सेवा पुऱ्याउदै आएको निर्विवाद छ। कम्पनीले गरि आएको र भविष्यमा गर्ने कार्यक्रमको लागी स्थायी रूपमा काम गर्ने कुनै सरकारी निकाय छैन। हाम्रो जस्तो अविकसित र विभिन्न समस्याले ग्रस्त देशले भोगी राखेको आवास र बसोबासको समस्या समाधान गर्न सरकारबाट आफ्नो कार्यक्रम र बजेट भित्र पारि कम्पनीलाई काम गर्न छुट्टै ऐन निर्माण गरि जिम्मेवारी दिन समसामायिक र उपयुक्त देखिन्छ।

८.३. विविध क्षेत्र अन्तर्गतका निकायहरू

८.३.१. अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन केन्द्र विकास समिति

८.३.१.१. आ. व. २०६४।६५ को कार्य प्रगति

यस केन्द्रलाई सो आर्थिक वर्षमा प्राप्त अनुदान मध्येबाट निम्न बमोजिमको कार्यहरू सम्पादन गरिएका छन् :–

१. केन्द्रका विभिन्न संरचनाहरूको समसामयिक तथा नियमित मर्मत संभार र रंगरोगनको कार्य गरिएको।

२. केन्द्रमा रहेका विभिन्न उपकरणहरूको आवश्यक मर्मत संभार गरी उपयोग योग्य अवस्थामा ल्याई सञ्चालन गरिएको।

३. परिसर भित्र रहेको बोट र वृक्षहरूलाई काटछाट र संभार गरी हरियाली कायम गरिएको।

४. केन्द्रमा उपलब्ध पुराना गाडीहरू, वातानुकुलित मेसिनहरू तथा अन्य विभिन्न किसिमका सेवा सुविधाहरूलाई न्यूनतम मर्मत संभार गरी काम लिन योग्य रूपमा ल्याइएको।

५. केन्द्रको सञ्चालनका लागि आवश्यक तर १५ वर्ष भन्दा बढी समयदेखि अस्थायी, ज्यालादारी र करारको अवस्थामा रही भविष्य प्रति अनिश्चित रूपमा काम गरिरहेका कर्मचारीहरूलाई लोकसेवा आयोगबाट निर्देशित मार्गदर्शन अपनाई ४० जना कर्मचारीहरूलाई स्थायी नियुक्ति गरिएको छ र बाँकी ५१ जनालाई पनि स्थायी गर्ने प्रक्रिया अपनाइएको छ।

६. यस केन्द्रलाई प्राप्त हुदै आएको सशर्त अनुदान तथा नेपाल सरकारको निर्णय अनुसार UMNIN को कार्यालयलाई स्थान उपलब्ध गरे वापत निसशर्त अनुदान गरी जम्मा रू.२ करोड अनुदान प्राप्त हुदै आएकोमा हाल प्रस्तुत गरिएको बजेट विनियोजनमा अनुदान रकम शुन्य भएको छ। नेपाल सरकारको निर्णय

अनुसार UMNIN को कार्यालयलाई स्थान उपलब्ध गरे वापत केन्द्रलाई प्राप्त गत वर्ष उपलब्ध गरिए जस्तै सशर्त अनुदानको व्यबस्था हुन अनुरोध गर्दछु।

८.३.२. नेपाल इन्जिनियरिङ कन्सल्टेन्सी सेवा केन्द्र (नेपिकन)

८.३.२.१. हालसम्मको कार्य प्रगति

यस केन्द्रले हालसम्म ४४८ भन्दा बढी आयोजनाहरू सम्पन्न गरी रू. ४४ करोड भन्दा बढिको कार्य गरिसकेको छ। स्थापनाको २०औं वर्षसम्ममा केन्द्रले आफै परामर्श संस्थासँग मिली सम्पन्न गरेका केही ठूला र दीर्घकालीन आयोजनाहरू यस प्रकारका छन्।

१. २० वर्षे सडक योजना
२. बाहिरी चक्रपथ
३. बाग्मती कोरिडोर
४. हुलाकी सडक (तराइ सडक)
५. निर्माण कार्यको स्पेशिफिकेशन र दर विश्लेषण नर्मस (Norms)
६. Seventh Power Project
७. ग्रामीण विद्युतीकरण आयोजना
८. नेपाल आयल निगमको इन्धन सञ्चय भण्डार (थानकोट, एयरपोर्ट, पोखरा र अमलेखगंज)
९. महाकाली नदीको झोलुङ्गे पुल
१०. Feasibility Study of Second International Airport

८.३.३.२. आ. व. २०६५।६६ को कार्य योजना

हालैको नेपाल सरकार (मन्त्रीस्तरीय)को निर्देशन तथा संचालक समितिको निर्णयानुसार IL&FS Nepal Infrastructure Development Company (p) Ltd. लि. नेपिकनसँग मिलेर Public Private Partnership (PPP) को अवधारणा अनुरूप विभिन्न BOOT Project हरूको अध्ययन अनुसन्धान गरी विस्तृत डिजाइन तथा प्रोजेक्ट प्रतिवेदनहरू तयार गर्न एक Joint Venture खडा गरी नेपिकन र IL&FS Nerpl ले (PPP) को अवधारणा अनुरुप विभिन्न आयोजनाहरूको विकास र कार्यान्वयन गर्दै जाने छ। सम्भावित केही आयोजनाहरू यस प्रकारका छन्।

१.काठमाडौंको बाहिरी चक्रपथ
२. पूर्व पश्चिम रेलमार्ग
३. नेपाल भारत सिमा क्षेत्र जोड्ने सडकहरू
४. निजी क्षेत्रलाई बिक्री गर्न बाँकी शेयर बिक्री गर्ने,
५. केन्द्रको प्रतिस्पर्धि क्षमता वृद्धि गर्न विद्यमान आर्थिक तथा प्रशासनिक विनियमावली केन्द्रले गर्नु पर्ने सेवा अनुरूप काम गर्न सहयोगी हुने गरी संशोधन गर्ने।

५ आ .व. २०६५।६६ को बजेट वक्तव्यमा उल्लेखित यस मन्त्रालय अन्तर्गतका मुख्य मुख्य नीति तथा कार्यक्रम

५.१ सडक यातायात क्षेत्रसँग सम्बन्धित

बजेट वक्तव्यको बुँदा नं.	नीति कार्यक्रम	कार्यान्वयन गर्ने निकाय		सम्पन्न गर्नुपर्ने अवधि
		मुख्य निकाय	सहयोगी निकाय	
१०७	पूर्वमा पाँचथर जिल्लाको चियाभञ्ज्याङ्ग देखि पश्चिममा बैतडी जिल्लाको झुलाघाट जोड्ने करीब १ हजार ७ सय किलामिटरको निर्माणाधिन मध्यपहाडी लोकमार्गको नामाकरण पुष्पलाल लोकमार्ग गरी निर्माण हुन बाँकी करीब ६ सय ५० कि.मी. सडकको निर्माण कार्य तीन वर्ष भित्रान सम्पन्न गरिनेछ। चालु वर्ष जाजरकोट-दैलेख खण्ड, घुर्मी (उदयपुर)-खुर्कोट खण्ड र च्याङथापु (पाँचथर)-गोपेटार (इलाम) खण्डको करीब १ सय ८० कि.मी. सडक निर्माण सम्पन्न गरिनेछ र बाँकी ४ सय ७० कि.मीं सडकको निर्माण कार्य यसै वर्षभित्र प्रारम्भ गरिनेछ। पुष्पलाल लोकमार्ग लागि चालु आर्थिक वर्षमा रू. ३५ करोड विनियोजन गरेको छ।	सडक विभाग		
१०८.	काठमाडौं-तराई फाष्ट ट्र्याकको निर्माण कार्य निर्माण-स्वामित्व-सञ्चालन-हस्तान्तरण (BOOT) अवधारणा अन्तर्गत यसै वर्षदेखि उच्च प्राथमिकताका साथ शुरू गरिनेछ। यसको व्यवस्थापन कार्य र जग्गाअधिग्रहणको मुआब्जा वापत चालु वर्ष रू. १७ करोड १७ लाख विनियोजन गरेको छ।	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय		

बजेट वक्तव्यको बुँदा नं.	नीति कार्यक्रम	कार्यान्वयन गर्ने निकाय		सम्पन्न गर्नुपर्ने अवधि
		मुख्य निकाय	सहयोगी निकाय	
१०९.	अझै पनि ६ वटा जिल्ला सदरमुकाम सम्म मोटर बाटो नपुगेकोले ती जिल्लाहरू आर्थिक सामाजिक रूपमा निकै पछाडि परेका छन्। दुई वर्षभित्रमा सबै जिल्लामा मोटरबाटो पुऱ्याउने संकल्पका साथ सडक निर्माण कार्य तीब्र पारिनेछ। सोलुखुम्बु, बाजुरा र मनाङ्ग जिल्ला सदरमुकामहरूमा चालु आर्थिक वर्ष भित्रै मोटर बाटो पुऱ्याइनेछ। हुम्लाको निर्माणाधिन सडकलाई निरन्तरता दिइनेछ। डोल्पा र मुगु जिल्ला सदरमुकाम जोड्ने सडकको निर्माण चालु रहनेछ। यी सडकहरूका लागि रू. ४५ करोड विनियोजन गरेको छ।	सडक विभाग, नेपाली सेना		वर्षभरी निरन्तर
११०.	तराईमा मेची देखि महाकालीसम्मको विद्युतीय रेलमार्गको निर्माण यसै आर्थिक वर्षदेखि प्रारम्भ गर्न, जयनगर-जनकपुर-बर्दीवास रेलमार्ग स्तरोन्नती तथा विस्तार गर्न र काठमाडौं पोखरामा समेत रेलमार्ग विस्तारको अध्ययन गर्न रू. १५ करोड छुट्याएको छ।	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय		वर्षभरी निरन्तर
१११.	महाकाली, कर्णाली, कालीगण्डकी र कोशी लोकमार्गहरूलाई उत्तर-दक्षिण लोकमार्गको रूपमा निर्माण विस्तार गर्न रू. १२ करोड ५० लाख छुट्याएको छु। केचना-इलाम-फिदिम-ताप्लेजुङ्ग-ओलाङचुङ्गगोला मार्गलाई मेची लोकमार्गको रूपमा र टिकापुर-बेनी-लोडे-खप्तड-चैनपुर-उरैलेक-ताक्लाकोट मार्गलाई सेती लोकमार्गको रूपमा विस्तृत सर्वे डिजाइन गरिनेछ। साथै हुलाकी सडक अन्तर्गत भरतपुर-ठोरी बैकल्पिक मार्गको सर्भे र डिजाइनको कार्य यसै वर्ष सम्पन्न गरी निर्माण गरिनेछ।	सडक विभाग		वर्षभरी निरन्तर
११२.	तराई सडक विकास कार्यक्रम अन्तर्गत प्रथम चरणमा झापा, मोरङ्ग, सुनसरी, सप्तरी, सिरहा, धनुषा, महोत्तरी, सर्लाही, रौतहट, बारा, पर्सा, चितवन, नवलपरासी, रूपन्देही, कपिलबस्तु, दाङ्ग, बाँके, बर्दिया, कैलाली र कञ्चनपुर जिल्लाहरूमा ३१ वटा उत्तर दक्षिण र १७ वटा हुलाकी सडकको स्तरोन्नती गरिनेछ। यो वर्ष ६ सय ५० कि.मी. सडकको स्तरोन्नती गरिने र दाश्रो चरणमा परेको ५ सय १५ कि.मी. सडकको डिजाइन सम्पन्न गरी यसै वर्ष निर्माण शुरू गरिनेछ। यसका लागि रू. ७७ करोड ५५ लाख छुट्याएको छ।	सडक विभाग		वर्षभरी निरन्तर

बजेट वक्तव्यको बुँदा नं.	नीति कार्यक्रम	कार्यान्वयन गर्ने निकाय		सम्पन्न गर्नुपर्ने अवधि
		मुख्य निकाय	सहयोगी निकाय	
११३.	बैतडी-साँतबाझ-गोकुलेश्वर, सुर्खेत-कालिकोट, खोडपे-बझाङ्ग तल्लो ढुङ्गेश्वर-सियाकोट-दैलेख, सुनकोशी-ओखलढुंगा सडकको स्तरोन्नती कार्य शुरू गरिनेछ। जनकपुर-ढल्केवर, गल्छी-त्रिशुली-स्याप्रुबेसी, तामाकोशी-मन्थली-खुर्कोट, फिदिम-ताप्लेजुङ्ग, भैरहवा-तौलिहवा, चाँगुनारायण-भक्तपुर सडकको स्तरोन्नती गरिने छ।	सडक विभाग		
११४.	हेटौडा-काठमाडौं उपत्यका जोड्ने बैकल्पिक मार्गरूपमा लामो समय देखि निर्माणाधिन रहेको कान्ति लोकपथको स्तरोन्नती गर्न रू. ५ करोड छुट्याइएको छ।	सडक विभाग		वर्षभरी निरन्तर
११५.	शहीद मार्ग (तिला-घर्तीगाउँ-थवाङ-रूकुमकोट) निर्माण कार्यको लागि रू. ९ करोड ९८ लाख विनियोजन गरेको छ।	सडक विभाग		वर्षभरी निरन्तर
११६.	बेनीघाट-आरूघाट-लार्के सडकका लागि रू. २ करोड छुट्याएको छ।	सडक विभाग		वर्षभरी निरन्तर
११७.	चन्द्रनिगाहपुर-गौर, भालुवाङप्यूठान, चकचके-लिवाङ्ग, साँफेबगर-मार्तडी, साँफेबगर-मंगलसेन, सुर्खेत-सियाकोट, अकिलिया-तुल्सीपुर-सल्यान, बसन्तपुर-तेह्रथुम (म्याङ्गलुङ्ग) र मालढुंगा-बेनी सडकको स्तरोन्नती कार्य पनि यसै वर्ष शुरू गरिनेछ।	सडक विभाग		वर्षभरी निरन्तर
११८.	पथलैया-बीरगंज सुख्खा बन्दरगाहसम्मको औद्योगिक कोरिडोर सुनौली परासी सडक खण्डको निर्माण कार्य समेतको निरन्तरताका लागि रू. ८४ करोड ३३ लाख विनियोजन गरेको छ।	सडक विभाग		वर्षभरी निरन्तर
११९.	चुरे क्षेत्रको धरान-चतरा-गाइघाट-सिन्धुली-हेटौडा सडकको ट्र्याक नखुलेको करीब ४० कि.मी. बाटो ट्र्याक खोल्न रू. ८ करोड २१ लाख विनियोजन गरेको छु।	सडक विभाग		
१२०.	स्याप्रुबेसी-रसुवागढीको करीब १६ कि.मी. सडक र उक्त सडकमा पर्ने ८ वटा पुल निर्माणको कार्यलाई तिब्रता दिइनेछ। यसका लागि रू. ६४ करोड ९९ लाख विनियोजन गरेको छु।	सडक विभाग		
१२१.	काठमाडौं-भक्तपुर सडक साँघुरो भइ अहिलेको सवारी साधनको चाप धान्न नसक्ने अवस्थामा पुगेकोले सडकलाई विस्तार गरी ६ लेनको बनाउने कार्य प्रारम्भ गरिनेछ। यसका लागि चालु वर्षमा रू. १५ करोड ९४ लाख छुट्याएको छु।	सडक विभाग		

बजेट वक्तव्यको बुँदा नं.	नीति कार्यक्रम	कार्यान्वयन गर्ने निकाय		सम्पन्न गर्नुपर्ने अवधि
		मुख्य निकाय	सहयोगी निकाय	
१२२.	उपत्यका भित्रको अत्यधिक सवारी चाप हुने स्थानहरूमा यातायात व्यवस्थालाई सुव्यवस्थित गर्न सोल्टीमोड-कलंकी-नागढुङ्गा सडक चौडा गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ। कलंकी वाइपास र चाहबिलचोक वाइपासको लागि चक्रपथ (गल्फ कोर्स)-बाग्मती सडक निर्माण गरिनेछ। बाग्मती करिडोर, धोबिखोला करिडोर र विष्णुमती करिडोर सडक कालोपत्रे गरिनेछ। काठमाडौं उपत्यकाको सवारी चापलाई तत्कालै व्यवस्थित गर्ने क्रममा चालु आर्थिक वर्षको पहिलो चौमासिक देखि नै कोटेश्वर र कलंकी चोकको सुधारको कार्य थालिनेछ।	सडक विभाग		
१२३.	सबै पक्की सडकहरू मर्मत सम्भारका लागि रू. ८६ करोड ४५ लाख विनियोजन गरेको छु।	सडक विभाग		वर्षभरी
१२४.	चालु आर्थिक वर्षमा प्रमुख लोकमार्गहरू र सहायक मार्गहरूमा पर्ने ३० वटा निर्माणाधिन पुलहरूको निर्माण कार्य सम्पन्न गरिनेछ र निर्माणाधिन ११८ वटा पुलहरूको निर्माण कार्य जारी राखिनेछ। तमोर, अरूण, दुधकोशी, त्रिशुली, काली गण्डकी लगायतका केहि प्रमुख पुलहरूको डिजाइन तथा निर्माण शुरू गरिनेछ। मेची पुल, राजापुर पुल र कोशीको चतराघाटमा पुल निर्माणको डिजाइन गरी कार्य प्रारम्भ गरिनेछ। यसका लागी रू. ७१ करोड विनियोजन गरेको छु।	सडक विभाग		वर्षभरी
१२५.	जिल्ला सदरमुकाम छुने सडक निर्माण भइसकेको तर पुल नभएको कारणबाट यातायत सञ्चालन हुन नसकेको परिप्रेक्ष्यमा त्यस्ता नदीहरूमा पुल निर्माण गर्न समय लाग्ने भएकोले तत्काल यातायात सुचारू गर्न बेलि ब्रिज जडान गर्नका लागि रू. ४० करोड विनियोजन गरेको छु।	सडक विभाग		वर्षभरी

९.२ खानेपानी तथा सरसफाईक्षेत्रसँग सम्बन्धित

बजेट वक्तव्यको बुँदा नं.	नीति कार्यक्रम	कार्यान्वयन गर्ने निकाय		सम्पन्न गर्नुपर्ने अवधि
		मुख्य निकाय	सहयोगी निकाय	
१९४	"खानेपानीको नारा, गाउँघरमा धारा" भन्ने अभियानमा साथ ग्रामीण तथा सहरी क्षेत्रमा खानेपानी सम्बन्धी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ। क) ग्रामीण खानेपानी तर्फ स्थानीय विकास मन्त्रालय अन्तर्गतका विभिन्न आयोजनाहरू मध्ये चालु वर्ष २१५ वटा आयोजना सम्पन्न हुनेछन् भने ७३८ आयोजनाहरूको निर्माणलाई निरन्तरता दिइनेछ। ख) जिल्ला खानेपानी डिभिजन कार्यालय अन्तर्गत संचालित ५३३ आयोजनाहरू मध्ये, १०० वटा सम्पन्न हुनका साथै बाँकी ४०७ आयोजनाहरूको निर्माण कार्यमा तिब्रता ल्याइनेछ। ग) ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई कोष समिति अन्तर्गत ६९० वटा आयोजनाहरू मध्ये १०६ वटा आयेजनाहरू सम्पन्न गरी अरू आयोजनाहरूको निमाणलाई निरन्तरता दिइनेछ। ग्रामीण खानेपानी क्षेत्रमा विभिन्न क्रमागत आयोजनाहरू सञ्चालन गर्न ३ अर्ब ३० करोड छुट्याएको छ।	स्था.पू. वि.तथा कृ.स. विभाग, स्थानीय विकास मन्त्रालय खानेपानी तथा ढल निकास विभाग, ग्रामीण खा.तथा स.कोष विकास समिति		
१९५.	नुवाकोट, मोरङ्ग, सिन्धुपाल्चोक, नवलपरासी, इलाम र झापा जिल्लाका १० वटा आयोजनाहरूमा खानेपानी गुणस्तर सुधारको लागि पानी प्रशोधन प्रणाली निर्माण गरी शुद्ध पानी उपलब्ध गारइनेछ।	खानेपानी तथा ढल निकास विभाग		
१९६.	क) काठमाडौं उपत्यकामा खानेपानीका वैकल्पिक स्रोतहरू खोज्नुको साथै मौजुदा स्रोतको समुचित व्यवस्थापन गरी आगामी एक वर्ष भित्र खानेपानीको आपूर्तिलाई सहज बनाइनेछ। ख) मेलम्ची आयोजना आगामी पाँच वर्षभित्र सम्पन्न गर्ने प्रतिवद्धताका साथ चालुवर्ष मुलतः सुरूङ्ग निर्माणको १५ प्रतिशत कार्य, लामीडाँडा देखि मेलम्चीसम्मको २२ किलोमिटर सडक स्तरोन्नती गर्ने कार्य, १८ किलोमिटर मूल प्रवेश मार्गको निर्माण कार्य सम्पँन्न गरिनेछ। यसका लागि रू. १ अर्ब ८९ करोड ४६ लाख विनियोजन गरिएको छ।	काठमाडौं उपत्यका खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड/काठमाडौं उपत्यका खानेपानी लिमिटेड मेलम्ची खानेपानी विकास समिति		

बजेट वक्तव्यको बुँदा नं.	नीति कार्यक्रम	कार्यान्वयन गर्ने निकाय		सम्पन्न गर्नुपर्ने अवधि
		मुख्य निकाय	सहयोगी निकाय	
१९७.	पश्चिमाञ्चल र मध्य पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रका ६ वटा पहाडी जिल्लामा खानेपानीको व्यवस्था गर्न पश्चिम नेपाल ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना सञ्चालन गरिनेछ। पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रका तराई जिल्लाहरू (कपिलवस्तु, रूपन्देही र नवलपरासी)मा पश्चिम नेपाल ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनाबाट आर्सेनिक न्यूनिकरण सम्बन्धी कार्यक्रम संचलान गरिनेछ।	हेल्भेटास /खानेपानी तथा ढल निकास विभाग		
१९९.	२१ जिल्लामा ६९० सामुदायिक खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना सम्पन्न गरी ८३ हजार जनतालाई खानेपानी सुविधा उपलब्ध गराउन रू. ९८ करोड ४४ लाख छुट्याएको छ।	खानेपानी तथा ढल निकास विभाग		

९.३ आवास तथा शहरी विकासक्षेत्रसँग सम्बन्धित

बजेट वक्तव्यको बुँदा नं.	नीति कार्यक्रम	कार्यान्वयन गर्ने निकाय		सम्पन्न गर्नुपर्ने अवधि
		मुख्य निकाय	सहयोगी निकाय	
२२	नारायणहिटी परिसरभित्र विशिष्ट ढाँचाको गणतन्त्र प्रतिमूर्ति (Statue of Republic) निर्माण गरिनेछ। नारायणहिटी परिसरलाइ आधुनिक सँग्रहालयको रूपमा विकास गरिनेछ।	शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग		
१५८.	काठमाडौं उपत्यका लगायत देशमा विना पूर्वयोजना अव्यवस्थित रूपमा विस्तार भएका र यिनीहरूलाई तत्कालै व्यवस्थित नगर्ने हो भने निर्माण भइसकेका भौतिक संरचनाहरू भत्काउनु पर्ने स्थिति हुनेहुँदा ठूलो धनराशी खेर जाने अवस्था छ। यसका लागि निर्मित शहरहरूको दीर्घकालीन विस्तृत योजना र मार्गदर्शन बनाई अब बन्ने संरचना सोही अनुरूप हुनुपर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ। काठमाडौं उपत्यकाको एकीकृत योजना बनाई दृढताका साथ लागू गरिनेछ। नयाँ शहर विकास गर्ने सम्भावना भएका स्थलहरूमा शहरी विकास गुरूयोजना बनाई योजनाबद्ध ढङ्गले पूर्वाधार विकास गरिनेछ। देशका पाँचवटा स्थानहरू क्रमशः कैलाली, कास्की, काभ्रे र सुनसरीमा ठूला शहरका गुरूयोजना तर्जुमा र पूर्वाधार निर्माणको कार्य शुरू गरिनेछ। यसैगरी नगरपालिका नभएका जिल्ला सदरमुकामहरूमा व्यवस्थित ढङ्गले पूर्वाधार विकास गरिनेछ। यो कार्यक्रमका लागि रू. १५ करोड विनियोजन गरेको छ।	शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, काठमाडौं उपत्यका नगर विकास समिति		
१५९.	छरिएर रहेका ग्रामीण वस्तीहरूलाई एकीकृत गरी भौतिक सुविधा प्रदान गर्न विगत वर्षदेखि हुम्ला र कालीकोट जिल्लामा सञ्चालन भएको घनावस्तीको पूर्वाधार निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ भने हिमाल, पहाड, तराईको विभिन्न जिल्लामा एकीकृत वस्ती विकास गर्न पूर्वाधार निर्माणको कार्य शुरू गरिनेछ। यसका लागि रू. १४ करोड छुट्याएको छ।	शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग		

बजेट वक्तव्यको बुँदा नं.	नीति कार्यक्रम	कार्यान्वयन गर्ने निकाय		सम्पन्न गर्नुपर्ने अवधि
		मुख्य निकाय	सहयोगी निकाय	
१६०.	जलजला संरक्षण क्षेत्रका लागि रू. ५० लाख छुट्याएको छ। जनमुक्ति अभियानको केन्द्र रहेको थवाङ्गमा नमूना वस्ती विकास गर्न रू. ५० लाख छुट्याएको छ। समग्र बलिदानी क्षेत्रको विकासका लागि रू. २४ करोड ८५ लाख विनियोजन गरको छ।	शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग		
१६१	काठमाडौं उपत्यकाका नदीहरूको ठूलो सांस्कृतिक र वातावरणीय महत्व छ तर यी अति दुर्गन्धित भएका छन्। नदी किनार अतिक्रमण भएका छन्। चालु आर्थिक वर्षमा उपत्यकाभित्रका बागमती, विष्णुमती, धोबिखोला जस्ता नदीहरूलाई स्वच्छ र सफा बनाउन, ढल प्रशोधन गर्ने, नदी किनारमा बाटो निर्माण, पार्क निर्माण तथा वृक्षारोपण गर्ने कार्य अभियानका रूपमा सञ्चालन गरिनेछ। उपत्यकाका नदीहरूबाट बालुवा झिक्न निषेध गरिनेछ। यी नदीहरूको १० ठाउँमा नियन्त्रण बाँध निर्माण गरिनेछ। प्रस्तुत कार्यक्रम बागमती सभ्यता विकास समितिले स्थानीय जनसमुदायलाई समेत परिचालन गरी गर्नेछ। यो अभियानका लागि स्रोत जुटाउन काठमाडौं उपत्यका भित्रका नगरपालिकाहरूको जग्गा किनबेच गर्दा लाग्ने रजिष्ट्रेशन दस्तुरमा ०.५ प्रतिशतले थप गरी दस्तुर असुल गर्ने प्रस्ताव गरेको छु। यसबाट करीब रू. ३० करोड उठ्ने अनुमान गरेकाले त्यति नै रकम थप गरी बागमती सभ्यता विकास समितिलाई विनियोजन गरेको छु।	वाग्मती सभ्यता एकीकृत विकास समिति		
१६२.	काठमाडौं उपत्यकाका नदी किनारको जग्गा अतिक्रमण गरी बनाइएका घरटहरा क्रमशः हटाइनेछ। यस्तो घरटहरा बनाउने वास्तविकता सुकुम्बासी/घरवारविहिनको पहिचान गरी उनीहरूको आवासको व्यवस्था गरिनेछ।	शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग		
१६३.	आवास तथा शहरी विकास क्षेत्रको गत आर्थिक वर्षको संशोधित खर्चको तुलनामा ६१.७६ प्रतिशतले वृद्धि गरी रू. २ अर्व २१ करोड प्रस्ताव गरेको छु।			
१६४.	मुलुकमा रहेको सरकारी तथा निजी घरहरू भूकम्पिय दृष्टिले सुरक्षित भवन निर्माण गर्न विद्यमान कानून अझ प्रभावकारी रूपमा लागु गरिनेछ।	शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग		
१६५.	मुलुकमा भएको परिवर्तन पछि जननिर्वाचित प्रतिनिधिहरूले जनआंकाक्षा मुखरित गर्ने र जनताको समस्या छलफल गर्ने राष्ट्रिय धरोहरको रूपमा रहने व्यवस्थापिका-संसदको सुविधासम्पन्न र अत्याधुनिक भवन निर्माणको कार्य यसै वर्ष प्रारम्भ गरिनेछ। नयाँ व्यवस्थापिका-संसद भवन निर्माणको लागि रू. २५ करोड छुट्याएको छु।	सिंहदरवार सचिवालय पुनः निर्माण समिति		

१० वैदेशिक सहयोगमा संचालित मुख्य कार्यक्रमहरू/आयोजनाहरू

१०.१ सडक विभाग र अन्तर्गतका आयोजनाहरूको विवरण

सि.नं.	दातृसंस्थाको नाम	आयोजनाको नाम	मुख्य मुख्य संरचनाहरूको विवरण	सुरू मिति	सम्पन्न हुने मिति	लागत (रू. हजारमा)	स्थान	कैफियत
१	जापान सरकारको अनुदान सहयोग	विश्वेश्वर प्रसाद कोइराला लोकमार्ग (बनेपा-सिन्धुली-बर्दिवास)	१५८ कि. मी. कालोपत्रे सडक निर्माण हुने।	आ.व. ०५३/०५४	आ.व. ०६७/०६८	ने. रू. १३६४००००	काभ्रे, सिन्धुली, महोत्तरी, धनुषा जिल्लाहरू	
		काठमाडौं - भक्तपुर सडक बिस्तार	६ लेनको ९ कि. मी. कालोपत्रे सडक निर्माण तथा मनहरा र हनुमन्ते खोलामा पुल निर्माण हुने।	सन् २००७ अगष्ट	सन् २०११ मार्च	ने. रू. १३६००००	काठमाडौं जिल्ला, भक्तपुर जिल्ला	
२	विश्व बैंकको ऋण सहयोग	सडक क्षेत्र विकास योजना (RSDP)	४ वटा सडकको २९७ कि. मी. Sealed Gravel स्तरमा स्तरोन्नति र ४५० कि. मी. सडक आवधिक मर्मत कार्य हुने।	आ.व. २०६४/६५		$ 50 million	विभिन्न जिल्लाहरू	

सि.नं.	दातृसंस्थाको नाम	आयोजनाको नाम	मुख्य मुख्य संरचनाहरूको विवरण	सुरू मिति	सम्पन्न हुने मिति	लागत (रू. हजारमा)	स्थान	कैफियत
३	एशियाली विकास बैंकको ऋण सहयोग	सव-रिजनल ट्रान्स्पोर्ट फयासिलिटेशन प्रोजेक्ट (STFP)	भैरहवा-भुमही-परासी सडक योजना, विरगञ्ज-जितपुर सडक योजना, काकडभिट्टा ICD योजना	सन् २००५ अक्टोबर	सन् २०१० अक्टोबर	ने.रू. २,२२,७९,३२,०००	विभिन्न जिल्लाहरू	
		सडक सञ्जाल विकास आयोजना (RNDP)	वेलबारी-चौहरवा सडक योजना, विराटनगर-रंगेली-उर्लाबारी-वरडगां सडक योजना, दमक-गौरीगजं सडक योजना, पौवा-फिदिम सडक योजना, हिले-बसन्तपुर-मुढे सुडक योजना, मुढे-खाँदवारी सडक योजना, दोलालघाट-चौतारा सडक योजना, पिलुवा खोला पुल योजना	सन् २००३ जुन	सन् २००८ डिसेम्बर	ने.रू. ५,१६,२१,०८,०००	विभिन्न जिल्लाहरू	आयोजनाको म्याद थपको कारवाही हुँदै।
४	एशियाली विकास बैंकको अनुदान सहयोग	रोड कनेक्टीभिटी सेक्टर १ प्रोजेक्ट (RCSP)	गल्छी-त्रिशुली-स्याफ्रुबेशी सडक योजना, तामाकोशी-मन्थली-खुर्कोट सडक योजना, फिदिम-ताप्लेजुगं सडक योजना, भक्तपुर-चाँगुनारायण सडक योजना, सुनकोशी पुल योजना	सन् २००७ मार्च	सन् २०१२ मार्च	ने.रू. ५,६१,४६,२५,०००	विभिन्न जिल्लाहरू	

सि.नं.	दातृसंस्थाको नाम	आयोजनाको नाम	मुख्य मुख्य संरचनाहरूको विवरण	सुरू मिति	सम्पन्न हुने मिति	लागत (रू. हजारमा)	स्थान	कैफियत
५	भारत सरकारको अनुदान सहयोग	तराई सडकहरू (स्तरोन्नती)	१,४४४ कि. मी. सडक कालोपत्रेमा स्तरोन्नति हुने।	आ.व. ०६३/६४	आ.व. ०६८/६९	ने. रू. ८०,५९,२००	तराईका विभिन्न जिल्लाहरू	
६	भारत सरकारको ऋण सहयोग	सुर्खेत - सियाकोट सडक, सांफेवगर - मार्तडी सडक, साँफेवगर - मंगलसेन सडक, तुल्सीपुर - सल्यान सडक, ओखलढुङ्गा - हिलेपानी - दिक्तेल सडक, भालुवाङ्ग - प्युठान सडक, चन्द्रनिगाहपुर - गौर सडक, चकचके - लिवाङ्ग सडक	करिव ४०० कि. मी. सडक कालोपत्रेमा स्तरोन्नति हुने र १३ कि. मी. माटे सडक निर्माण हुने।	आ.व. ०६३/६४	आ.व. ०६७/६८	$ 50 million	विभिन्न जिल्लाहरू।	
७	चीन सरकारको अनुदान सहयोग	स्याफ्रुबेंसी - रसुवागढी सडक योजना	१६ कि. मी. खण्डास्मित सडक र १० वटा पुल निर्माण हुने।	आ.व. ०६१/६२	आ.व. ०६६/६७	ने. रू. १५,६३,८२५	रसुवा जिल्ला	

१०.२ खानेपानी तथा ढल निकास विभाग र अन्तर्गतका आयोजनाहरूको विवरण

क्र.सं.	दातृसंस्थाको नाम	आयोजनाको नाम	मुख्य मुख्य संरचनाहरूको विवरण	शुरू मिति	सम्पन्न हुने मिति	लागत	स्थान	कैफियत
१.	नेपाल सरकार/ए.डि.वी.	सामुदायिक खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना		आ.व. २०६१।६२	आ.व. २०६६।६७	३५७०० हजार अमेरिकी डलर	डोटी, बैतडी, बझाङ्ग, रोल्पा, अछाम, बाजुरा, हुम्ला, जाजरकोट, दैलेख, दार्चुला, डोल्पा, सल्यान, दाङ्ग, गुल्मी, कालिकोट, मुगु, जुम्ला, प्यूठान, रूकुम, डडेल्धुरा र कपिलबस्तु	
२.	नेपाल सरकार/ए.डि.वी.	नगरोन्मुख शहरी खानेपानी गुणस्तर तथा सरसफाई सुधार कार्यक्रम		आ.व. २०६४।६५	आ.व. २०६५।६६	८४० हजार अमेरिकी डलर		आयोजना तथा सम्झौता लागि कार्य भइरहेको

क्र.सं.	दातृसंस्थाको नाम	आयोजनाको नाम	मुख्य मुख्य संरचनाहरूको विवरण	शुरू मिति	सम्पन्न हुने मिति	लागत	स्थान	कैफियत
३.	नेपाल सरकार/हेल्भेटास	ग्रामीण खानेपानी आयोजना		आ.व. २०५७।५८	आ.व. २०६६।६७	१७०८८४ हजार अमेरिकी डलर	अछाम, डोटी, दैलेख, जाजरकोट र कैलाली	

१०.३ शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग र अन्तर्गतका आयोजनाहरूको विवरण

क्र.सं.	दातृसंस्थाको नाम	आयोजनाको नाम	मुख्य मुख्य संरचनाहरूको विवरण	शुरू मिति	सम्पन्न हुने मिति	लागत	स्थान	कैफियत
१.	एशियाली विकास बैंक	शहरी तथा वातावरणीय सुधार आयोजना	काठमाडौं उपत्यका निकटका ८ वटा शहरहरूको वातावरण तथा पूर्वाधार विकास।	वि.सं. २०६० आश्विन १५	वि.सं. २०६६ आश्विन १४	रू. २ अर्व ८५ करोड	बनेपा, पनौती, धुलिखेल, हेटौंडा, रत्ननगर, भरतपुर, कमलामाई र विदुर	

१०.४ नगर विकास कोष अन्तर्गतका आयोजनाहरूको विवरण

क्र.सं.	दातृसंस्थाको नाम	आयोजनाको नाम	मुख्य मुख्य संरचनाहरूको विवरण	शुरू मिति	सम्पन्न हुने मिति	लागत	स्थापना	कैफियत
१	जर्मन विकास बैंक (के.एफ.डब्ल्यू.)	नगर विकास कार्यक्रम– दोस्रो चरण	देशका ५८ नगरपालिकाहरूमा सामाजिक पूर्वाधार तथा आयमूलक आयोजना	सन् २०००	सन् २००८	रू. ६५ करोड	सन् १९९५	
		जिल्ला स्वास्थ्य आयोजना	भेरी अञ्चल अस्पताल, धादिङ्ग र वर्दिया जिल्ला अस्पताल, राजापुर, सोरहवा र गजुरी प्राथमिक स्वास्थ्य उपचार केन्द्रहरूको विस्तार तथा पुर्ननिर्माण	सन् २००३	सन् २००९	रू. २० करोड	सन् २००३	
२.	एशियाली विकास बैंक	साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	२९ साना शहरहरूमा साना शहरी खानेपानी आयोजनाको निर्माण	सन् २००१	सन् २००८	रू. ८८ करोड	सन् २००१	
		शहरी वातावरणीय सुधार आयोजना	धुलिखेल, हेटौडा, भरतपुर, वनेपा, पनौती, रत्ननगर, विदुर कमलामाई र धादिङ्गवेशी शहरमा आयमूलक आयोजनाहरूमा ऋण सहयोग	सन् २००३	सन् २००९	रू. २३ करोड	सन् २००३	

११ तीन वर्षीय योजनाको लक्ष्य र त्यसको प्रगति

११.१ सडक यातायात

११.१.१ बजेट र साधनको अनुमान

तीन वर्षीय योजनामा सडकतर्फ संचालन हुने कार्यक्रमको लागि आ.व.०६३।६४ को स्थिर मूल्यमा रू. ३३०८.४० करोड खर्च हुने अनुमान गरिएको छ। जसको हालसम्मको कार्यक्रमगत विवरण निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

(रू. करोडमा)

क.सं.	कार्यक्रम	तीन वर्षिय अनुमानित रकम	आ.व. ०६४/६५ को खर्च	आ.व. ०६५/६६ को वजेट	आ.व. ०६६/६७ को अनुमानित वजेट
क.	**जिल्ला सदरमुकाम जोड्ने सडक**				
१	सदरमुकाम जोड्ने नयाँ सडक निर्माण	१७५	६३.२७	५२.००	३८.७
२	सदरमुकाम जोड्ने सडकहरूको स्तरोन्नती	३००	५.३५	७२.१४	११३.३३
ख	**उत्तर-दक्षिण व्यापारिक तथा पारवहन सडक**	२३०	६९.४२	१६७.८३	१३९
ग	**काठमाडौं उपत्यका शहरी सडक**	१९५	४८.५३	५३.३१	६२
घ	**मध्य पहाडी सडक**	२८	५.८८	३८.२०	७७.५
ङ	**अन्य स्तरोन्नती**				
१	तराई सडक सुधार आयोजना (भारत सरकार) अन्तर्गतका योजनाहरू	४८०	१.९८	७७.५५	११०
२	सडक संजाल विकास आयोजना-चौथो सडक सुधार अन्तर्गतका योजनाहरू	१९५	१२५.८८	७५.६७	१२.८
३	सडक स्तरोन्नती (भारत सरकार)	२६५	०.४२९	३२.३४	३७
४	सडक क्षेत्र विकास योजना अन्तर्गतका योजनाहरू	२९०	१६.२५	१६७.१९	१३७.१७
५	रोड कनेक्टीभिटी प्रोजेक्ट अन्तर्गतका योजनाहरू	३००	१३.२९	१५२.९३	२६०.८६
६	अरनिको राजमार्ग मर्मत सुधार	७.४०	३.४७	१.५	१.५
७	अन्य योजनाहरू	३५	१६.४४	१०	१८.९
च	**नयाँ सडक निर्माण तथा सडक विस्तार**	४००	१९२.४६	२६९.३६	२७३.७५

क.सं.	कार्यक्रम	तीन वर्षिय अनुमानित रकम	आ.व. ०६४/६५ को खर्च	आ.व. ०६५/६६ को वजेट	आ.व. ०६६/६७ को अनुमानित वजेट
छ	**सडक मर्मत सम्भार**	**३५०**	७०.५२	७३.९०	१५५
ज	**अध्ययन तथा अनुसन्धान**				
१	काठमाडौं तराई फास्ट ट्र्याक अयोजना	६	२	१७.१७	५
२	सडक तथा पुलहरूको विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन	६	२.५६	२.५०	३
३	योजना, कार्यक्रम, अनुगमन, मूल्यांकन, भू-वातावरण अध्ययन तथा अन्य कार्यक्रमहरू	१०	२.४७	३.६५	३.६५
४	संस्थागत सुदृढीकरण				
५	बाहिरी चक्रपथ विस्तृत इन्जिनियरिङ्ग				
६	बैकल्पिक यातायात (रेलवे, जलमार्ग रज्जुमार्ग) को सम्भाव्यता अध्ययन				
झ	**विविध**	**२५**	८.४९	६.७१	१४
	कुलजम्मा	**३३०८.४**	**६४८.२९**	**१२७३.९५**	**१४६३.१६**

११.१.२ परिमाणात्मक लक्ष्य र हालसम्मको प्रगति

सडक यातायाततर्फ तीन वर्षिय योजना अवधिको परिमाणात्मक लक्ष्य र त्यसको हालसम्मको प्रगति तल दिइएको छ।

क.सं.	विवरण	ईकाई	तीन वर्षिय अन्तरिम योजनाको लक्ष्य	पहिलो आ. ब. ०६४/६५ को प्रगति	आ. ब. ०६५/६६ को लक्ष्य	आ. ब. ०६४/६५ को लक्ष्य
१	नयाँ सडक निर्माण	कि.मी.	७८०	३१९	३००	३५०
२	सडक मर्मत सम्भार	कि.मी.	७३००	सालवसाली	सालवसाली	सालवसाली
३	स्तरोन्नती, पुनः निर्माण र पुनःस्थापना	कि.मी.	२५००	२९३	४२५	८००
४	आवधिक मर्मत	कि.मी.	१४५०	६१४	२८०	४००
५	पुल निर्माण	संख्या	१०४	१३	३०	३७
६	जिल्ला सदरमुकाम जोड्ने	संख्या	१२*	६	३	–

नोट :

- *भारत सरकारको सहयोगमा तराई सडकहरुको स्तरोन्नति कार्य लक्ष्य अनुसार हुने नदेखिएको ।*
- *मर्मत संभार कार्यको लागि वजेट विनियोजन न्यून भएको कारणले आवधिक मर्मत कार्य लक्ष्य अनुसार हुन नसक्ने।*
- *पुल निर्माण कार्य लक्ष्य अनुसार प्रगति हासिल गर्ने प्रयास भइरहेको ।*
- *हुम्ला जिल्ला सदरमुकाम जोड्ने सडकको निर्माण कार्य स्थानीय विकास मन्त्रालय अन्तर्गत भएको।*
- *मुगु र डोल्पा सदरमुकाम जोड्ने सडकको कार्य नेपाली सेनाबाट भइरहेको।*

* हुम्ला जिल्लाको सदरमुकाम सिमिकोटमा तिब्बततर्फबाट सडक यातायात सुविधा पुऱ्याउने। साथै जिल्ला सदरमुकाम जोड्ने सडकमा डोल्पा र मुगु जिल्ला सदरमुकाम जोड्ने कार्य योजना अवधिभित्र हुन नसकिने।

११.२ खानेपानी तथा सरसफाई

यस खण्डमा खानेपानी तथा सरसफाइको क्षेत्रमा कार्यरत निकायहरुमध्ये खानेपानी तथा ढल निकास विभाग, नेपाल खानेपानी संस्थान, ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाइ कोष र स्थानीय पूर्वाधार विकास तथा कृषि सडक विभाग (डोलिडार) र के.यु.के.एल बाट प्राप्त तथ्याङ्कहरुलाई एकमुष्ट रुपमा प्रस्तुत गरिएको छ।

११.२.१ बजेट तथा साधनको अनुमान

तीन वर्षिय योजना अवधिमा खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्रको लागि आ.व. ०६३।६४ को स्थिर मूल्यमा रू. १७५०.८ करोड खर्च हुने अनुमान अनुमान गरिएको छ। जसको कार्यक्रम गत विवरण निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

(रू. करोडमा)

क्र.सं.	कार्यक्रम	तीन वर्षिय अनुमानित लागत	आ.व. ०६४/६५ को मात्र खर्च	आ.व. ०६५/६६ को मात्र वजेट	आ.व. ०६६/६७ को अनुमानित मात्र वजेट
१.	आधारभूत खानेपानी सेवा उपलब्ध गराउने कार्यक्रम	९३१	२०६.०८	३६०.५२	६४९.४६
२.	खानेपानी सेवास्तर अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रम	६१२	४.८९	२९.५७	६३.२९
३.	खानेपानी गुणस्तर सुधार गर्ने कार्यक्रमहरू	४०	६४.९०	१७.०६	३४.५०
४.	मर्मत सुधार तथा पुनःस्थापना कार्यक्रमहरू	१३.८	४.८५	१३.५०	३१.४०
५.	सरसफाई सुविधा र सेवास्तर अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रम	५४	०.९६	८.४०	३२.२०
६.	क्षमता अभिवृद्धि तथा संस्थागत सुधार गर्ने कार्यक्रमहरू	१००	०.९४	१६.६६	९.३९
	कुल जम्मा	**१७५०.८**	**२८२.६२**	**४४५.७१**	**८२०.२४**

११.२.२ परिमाणात्मक लक्ष्य र हालसम्मको प्रगति

तीन वर्षिय योजना अवधिको अन्तमा खानेपानी तथा सरसफाईको स्थिति निम्न अनुसार हुने अनुमान गरिएको छ।

सूचकहरू	आ. ब. ०६३।६४ को अवस्था	तीन वर्षिय योजनाको लक्ष्य	पहिलो आ. ब. ०६४/६५ को प्रगति विवरण मात्र	आ. ब. ०६५/६६ को लक्ष्य मात्र	आ. ब. ०६४/६५ को लक्ष्य मात्र
आधारभूत खानेपानी सेवा					
कुल लाभान्वित जनसंख्या (हजारमा)	२०४३४	२४३२७	८१६	१०८५	१९९२
कुल लाभान्वित जनसंख्याको प्रतिशत	७६.६	८५	१.७६	२.३४	४.३०
उच्च तथा मध्यम स्तरको खानेपानी सेवा					
कुल लाभान्वित जनसंख्या (हजारमा)	२१३४.१	४२९३.०	२९१	४४०.४	१४२७.४
कुल लाभान्वित जनसंख्याको प्रतिशत	८	१५	०.९४	१.४३	४.६३

सूचकहरू	आ. ब. ०६३।६४ को अवस्था	तीन वर्षिय योजनाको लक्ष्य	पहिलो आ. ब. ०६४/६५ को प्रगति विवरण	आ. ब. ०६५/६६ को लक्ष्य	आ. ब. ०६४/६५ को लक्ष्य
सरसफाई					
कुल लाभान्वित जनसंख्या (हजारमा)	१२२३२	१७१७२	४००	८००	३७४०
कुल लाभान्वित जनसंख्याको प्रतिशत	४५.८	६०	१.१५	२.३०	१०.७५

११.३ आवास तथा शहरी विकास

११.३.१ बजेट तथा साधनको अनुमान

तीन वर्षिय योजनामा आवास तथा शहरी विकास तर्फ संचालन हुने कार्यक्रमको लागि आ.व. ०६३।६४ को स्थिर मूल्यमा रू. ६ अरब खर्च हुने अनुमान गरिएको छ। जसको कार्यक्रम गत विवरण निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

(रू. करोडमा)

सूचकहरू	तीन वर्षिय योजनाको लक्ष्य	तीन वर्षिय अनुमानित लागत	आ.व. ०६४/६५ को खर्च	आ.व. ०६५/६६ को वजेट	आ.व. ०६६/६७ को अनुमानित
शहरी क्षेत्र विकास कार्यक्रम		४९८	७२.५५	१४८.२८	१९५.७१
आवास क्षेत्र		२४.५५	१.९९	४.७१	२५.८७
भवन क्षेत्र		७७.४५	१५.८६	४४.०१	५५.६५
	कुल जम्मा	**६००**	**९०.४०**	**१९७.००**	**२७७.२३**

११.३.२ परिमाणात्मक लक्ष्य र हालसम्मको प्रगति

तीन वर्षिय योजना अवधिको अन्तमा आवास तथा शहरी विकासको स्थिति निम्न अनुसार हुने अनुमान गरिएको छ।

सूचकहरू	तीन वर्षिय योजनाको लक्ष्य	ईकाई	पहिलो आ. ब. ०६४/६५ को प्रगति विवरण	आ. ब. ०६५/६६ को लक्ष्य	आ. ब. ०६६/६७ को लक्ष्य
शहरी क्षेत्र विकास कार्यक्रम					
काठमाडौं उपत्यका बाहिरी चक्रपथ विकास कार्यक्रम	४० कि.मि. वाटोको डी.पी.आर. तयार हुने।	कि.मि.	२७	१०	८

सूचकहरू	आ. ब. ०६३।६४ को अवस्था	तीन वर्षिय योजनाको लक्ष्य	पहिलो आ. ब. ०६४/६५ को प्रगति विवरण	आ. ब. ०६५/६६ को लक्ष्य	आ. ब. ०६४/६५ को लक्ष्य
शहरी पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	• १२ वटा नगरपालिकामा स्वस्थ शहर कार्यक्रम कार्यन्वयन हुने	वटा	४	४	४
	• ३० वटा नगरपालिकाको डिजिटल आधार नक्सा तयार हुने।	वटा	३	१०	१७
काठमाडौं उपत्यका विकास कार्यक्रम	• हरिसिद्धि उपनगर आयोजनाको डि.पि.आर. तयार हने।			अध्ययनको लागि KOICA मा proposal पेश भएको	
	• काठमाडौं उपत्यकाभित्र नगरोन्मुख गा.वि.स. क्षेत्रको Detail Digital Land Use Map तयार हुने।		८	१७	वजेटको आधारमा तय हुने
शहरी तथा वातावरणीय सुधार अयोजना	८ वटा शहरहरूको पूर्वाधार विकास तथा वातावरणीय सुधार हुने।	वटा	८ वटाको सुधार कार्य भएका	८ वटाको सुधार कार्य भइरहेको	८ वटा सुधार कार्य हुने
भौतिक विकास योजना तर्जुमा	• १२ वटा नगरपालिकामा आवधिक योजना तर्जुमा हुने	वटा	५	१०	१०
	• ३० वटा नगरपालिकामा भौतिक विकास योजना तर्जुमा हुने।	वटा	२	४	-
साना शहर तथा बजार केन्द्र विकास कार्यक्रम	• २५ जिल्लाको १/१ गा.वि.स. मा नमूना पूर्वाधार निर्माण कार्यक्रम संचालन हुने।	वटा	१६	१६	१६
	• २८ नगरोन्मुख गा.वि.स.को ढल तथा सडक संजाल योजना तर्जुमा हुने।	वटा	१३	आवधिक योजनामा समावेश भएको (१० वटा)	आवधिक योजनामा समावेश भएको (१० वटा)
आवास क्षेत्र					
न्यून आय परिवार लक्षित आवास तथा सुकुम्बासी बस्तीको भौतिक सुधार कार्यक्रम	१००० गरिव परिवारले वित्त कम्पनी मार्फत सहुलियत ऋण प्राप्त गर्ने।	परिवार	वित्त कम्पनी मार्फत संचालन हुने		
	२५ वटा सुकुम्वासी वस्तीको भौतिक वातावरण सुधार हुने।	वटा	५	१३	७

सूचकहरू	आ. ब. ०६३।६४ को अवस्था	तीन वर्षिय योजनाको लक्ष्य	पहिलो आ. ब. ०६४/६५ को प्रगति विवरण	आ. ब. ०६५/६६ को लक्ष्य	आ. ब. ०६४/६५ को लक्ष्य
ग्रामीण आवास विकास कार्यक्रम	• ५०० ग्रामीण घरको भौतिक सुधार हुने।	–	–	–	–
	• २०० वटा कम लागतका आवास निर्माण भई वितरण हुने।	वटा	२४	८६	५०
	• करिव ५०० पिछडिएका परिवारले आवास सुविधा प्राप्त गर्ने।	परिवार	११०	१००	७५
एकिकृत घनाबस्ती कार्यक्रम	६ जिल्लामा एकीकृत घनावस्ती सम्भाव्यता अध्ययन सम्पन्न भई छानिएको वस्ती नमूना घनावस्तीको रूपमा विकसित हुने।	जिल्ला	३	१	२
जग्गा तथा आवास विकास कार्यक्रम	• ६०० विस्थापित परिवारको पुनः स्थापना हुने।	परिवार	–	–	–
	• जग्गा एकीकरणको माध्यमबाट १२ हजार घडेरी उपलव्ध गराइने।	हजार	२३९४	१८७०	५०६३
भवन क्षेत्र					
सरकारी तथा सामुदायिक भवन मर्मत तथा सुधार कार्यक्रम	करिव १००० भवनको मर्मत तथा १५ वटा दरवार र स्मारकको मर्मत संभार कार्य हुने।	वटा	२३०	४६०	३२५
भवन प्रवलिकरण कार्यक्रम	भवन निर्माण संहिता अनुरूप १२ भवन प्रवलिकरण हुने।	वटा	१	२	५

१२ सुखद र दुःखद क्षणहरू

पदवहाली !

माननीय भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्री
बिजय कुमार गच्छदारज्यूको बहाली **२०६५।५।६ गते शुक्रवार**

हार्दिक वधाई तथा शुभकामना !

यस मन्त्रालयका सहसचिव श्री किशोर थापा नेपाल सरकारको मिति २०६५।७।१९ को निर्णयानुसार कायम मुकायम सचिव पदमा पदोन्नति हुनु भएकोमा भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय परिवार वहाँ प्रति हार्दिक वधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछ। साथै वहाँको कार्यकालको पूर्ण सफलताको कामना गर्दछ।

यस मन्त्रालय अन्तर्गतका मेलम्ची खानेपानी विकास समितिका कार्यकारी निर्देशक श्री हरिराम कोइराला नेपाल सरकारको मिति २०६५।७।१९ को निर्णयानुसार कायम मुकायम सचिव पदमा पदोन्नती भएकोमा भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय परिवार वहाँ प्रति हार्दिक वधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछ। साथै वहाँको कार्यकालको पूर्ण सफलताको कामना गर्दछ।

यस मन्त्रालयका सहसचिव श्री किशोर थापा निजामती सेवा पुरस्कार २०६५ बाट सम्मानित हुनु भएकोमा र आ.व. ०६४।६५ को यस मन्त्रालयका उत्कृष्ट कर्मचारी (Best Employee of the Year) को रूपमा छानिनु भएकोमा उहाँको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय परिवार हार्दिक वधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछ।

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयका निम्नलिखित कर्मचारीहरू अति प्रशंसनीय र प्रशंसनीय कार्य गरी पुरस्कृत हुनु भएकोमा वहाँहरू प्रति मन्त्रालय परिवार हार्दिक बधाई ज्ञापन गर्दछ।

सि.नं.	पद	नामथर
१.	कार्यालय सहयोगी	श्री हरिबहादुर मगर
२.	हलुका सवारी चालक	श्री मैते तामाङ्ग
३.	कार्यालय सहयोगी	श्री तारा बहादुर रायमाझी
४.	कार्यालय सहयोगी	श्री रीता खत्री
५.	कार्यालय सहयोगी	श्री दश बहादुर महर्जन

अ१ अनुसूची १
मन्त्रालय मातहतका विभागहरू तथा अन्तर्गतका कार्यालयहरू

१. सडक विभाग

१.१ निर्देशनालय:

सि.नं.	निर्देशनालय	स्थान	संख्या
१	पूर्वाञ्चल क्षेत्रिय निर्देशनालय	दमक	१
२	मध्यमाञ्चल क्षेत्रिय निर्देशनालय	काठमाडौं	१
३	पश्चिमाञ्चल क्षेत्रिय निर्देशनालय	पोखरा	१
४	मध्य-पश्चिमाञ्चल क्षेत्रिय निर्देशनालय	सुर्खेत	१
५	सुदुर-पश्चिमाञ्चल क्षेत्रिय निर्देशनालय	दिपायल	१
६	आयोजना निर्देशनालय एडिवि	बिशालनगर	१

१.२ डिभिजन:

सि.नं.	डिभिजन	स्थान	संख्या
१	पूर्वाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - १	इलाम	१
२	पूर्वाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - २	दमक	१
३	पूर्वाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - ३	विराटनगर	१
४	पूर्वाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - ४	धनकुटा	१
५	पूर्वाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - ५	लाहान	१
६	मध्यमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - १	चरिकोट	१
७	मध्यमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - २	काठमाडौं	१
८	मध्यमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - ३	ललितपुर	१
९	मध्यमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - ४	भक्तपुर	१

सि.नं.	डिभिजन	स्थान	संख्या
१०	मध्यमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - ५	बटार, नुवाकोट	१
११	मध्यमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - ६	भरतपुर	१
१२	मध्यमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - ७	हेटौडा	१
१३	मध्यमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - ८	जनकपुर	१
१४	पश्चिमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - १	दमौली	१
१५	पश्चिमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - २	पोखरा	१
१६	पश्चिमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - ३	तानसेन, पाल्पा	१
१७	पश्चिमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - ४	बुटवल	१
१८	पश्चिमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - ५	शिवपुर	१
१९	मध्य-पश्चिमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - १	देविस्थान, प्यूठान	१
२०	मध्य - पश्चिमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - २	दाङ्ग	१
२१	मध्य - पश्चिमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - ३	नेपालगन्ज	१
२२	मध्य - पश्चिमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - ४	सुर्खेत	१
२३	सुदुर - पश्चिमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - १	महेन्द्रनगर	१
२४	सुदुर - पश्चिमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - २	दिपायल, डोटी	१
२५	सुदुर - पश्चिमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय नं. - ३	वैतडी	१
	जम्मा		**२५**

१.३ हेभिईक्यूपमेण्ट डिभिजन

सि.नं.	डिभिजन	स्थान	संख्या
१	पूर्वाञ्चल हेभि ईक्यूपमेण्ट डिभिजन	ईटहरी	१
२	मध्यमाञ्चल हेभि ईक्यूपमेण्ट डिभिजन	हेटौडा	१
३	मध्यमाञ्चल हेभि ईक्यूपमेण्ट डिभिजन	काठमाडौं	१
४	पश्चिमाञ्चल हेभि ईक्यूपमेण्ट डिभिजन	बुटवल	१
५	मध्य-पश्चिमाञ्चल हेभि ईक्यूपमेण्ट डिभिजन	नेपालगञ्ज	१
६	सुदुर-पश्चिमाञ्चल हेभि ईक्यूपमेण्ट डिभिजन	गोदावरी	१
७	पूर्वाञ्चल यान्त्रिक कार्यालय	झापा, बिर्तामोड	१
८	पूर्वाञ्चल यान्त्रिक कार्यालय	लाहान	१
९	मध्यमाञ्चल यान्त्रिक कार्यालय	जनकपुर	१
१०	मध्यमाञ्चल यान्त्रिक कार्यालय	भरतपुर	१
११	मध्यमाञ्चल यान्त्रिक कार्यालय	काठमाडौं	१

सि.नं.	डिभिजन	स्थान	संख्या
१२	पश्चिमाञ्चल यान्त्रिक कार्यालय	पोखरा	१
१३	मध्य-पश्चिमाञ्चल यान्त्रिक कार्यालय	दाङ्ग	१
१४	मध्य-पश्चिमाञ्चल यान्त्रिक कार्यालय	सुर्खेत	१
१५	सुदुर-पश्चिमाञ्चल यान्त्रिक कार्यालय	डोटी	१
	जम्मा		**१५**

१.४ तालिम केन्द्र:

सि.नं.	निर्देशनालय	स्थान	संख्या
१	मेकानिकल तालिम केन्द्र	काठमाडौं	१
२	केन्द्रीय प्रयोगशाला	काठमाडौं	१

२. खानेपानी तथा ढल निकास विभाग

२.१ विभाग अन्तर्गतका शाखाहरू

सि.नं.	शाखाको नाम	स्थान	संख्या
१.	प्रशासन शाखा	पानीपोखरी, काठमाडौं	१
२.	आर्थिक प्रशासन शाखा		१
३.	वर्षातको पानी संकलन तथा उपयुक्त प्रविधि विकास शाखा		१
४.	खानेपानी गुणस्तर सुधार तथा अनुगमन शाखा		१
५.	ढल निकास तथा व्यवस्थापन शाखा		१
६.	वातावरणीय सरसफाई तथा दैवी प्रकोप व्यवस्थापन शाखा		१
७.	गैरसरकारी संस्था तथा सामुदायिक परिचालन शाखा		१
८.	जनसाधन विकास तालिम तथा अनुसन्धान शाखा		१
९.	प्रगति अनुगमन एवं आयोजना डिजाइन तथा मूल्याङ्कन शाखा		१
१०.	इलेक्ट्रोमेकानिकल तथा संभार शाखा		१
११.	राष्ट्रिय सूचना व्यवस्थापन शाखा		१
१२.	वैदेशिक सहयोग, समन्वय तथा योजना शाखा		१
	जम्मा		**१२**

२.२ क्षेत्रीय कार्यालयहरू

सि.नं.	क्षेत्रीय कार्यालयको नाम	स्थान	संख्या
१.	क्षेत्रीय अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण कार्यालय	धनकुटा	१
२.	क्षेत्रीय अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण कार्यालय	पानीपोखरी, काठमाडौं	१
३.	क्षेत्रीय अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण कार्यालय	पोखरा, कास्की	१
४.	क्षेत्रीय अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण कार्यालय	वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत	१
५.	क्षेत्रीय अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण कार्यालय	दिपायल, डोटी	१
	जम्मा		**५**

२.३ डिभिजन/सव-डिभिजन कार्यालयहरू

सि.नं.	कार्यालयको नाम	स्थान	संख्या
१.	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	इलाम, झापा, मोरङ्ग, सुनसरी, ओखलढुंङ्गा, उदयपुर, सप्तरी, सिरहा, धनुषा, महोत्तरी, सर्लाही, सिन्धुली, रामेछाप, दोलखा, सिन्धुपाल्चोक, काभ्रे, भक्तपुर, ललितपुर, नुवाकोट, धादिङ्ग, मकवानपुर, रौतहट, बारा, पर्सा, चितवन, तनहुँ, स्याङ्गजा, लम्जुङ्ग, गोरखा, पर्वत, बाग्लुङ्ग, गुल्मी, आर्घाखाची, पाल्पा, नवलपरासी, दाङ्ग, प्युठान, बाँके, बझाङ्ग, कैलाली, डडेल्धुरा र बैतडी	४२
२.	खानेपानी तथा सरसफाई सव-डिभिजन कार्यालय	ताप्लेजुङ्ग, पाँचथर, संखुवासभा, तेह्रथुम, भोजपुर,सोलुखुम्बु, खोटाङ्ग, रसुवा, मनाङ्ग, मुस्ताङ्ग, रूपन्देही, कपिलबस्तु, म्याग्दी, रूकुम, रोल्पा, सल्यान, डोल्पा, मुगु, जुम्ला, हुम्ला, कालीकोट, जाजरकोट, दैलेख, बर्दिया, बाजुरा, अछाम, दार्चुला र कञ्चनपुर	२८

२.४ आयोजनाहरू

सि.नं.	आयोजनाको नाम	स्थान	संख्या
१.	साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	आयोजना व्यवस्थापन कार्यालय (पानीपोखरी, काठमाडौं) र **पहिलो चरणका आयोजनाहरू:** फिक्कल, त्रियुगा, रत्ननगर, लेखनाथ, विरेन्द्रनगर र अत्तरिया **दोश्रो चरणका आयोजनाहरू :** सुरूङ्गा, कमलामाई, बर्दिबास, पृथ्वीनारायण, बालिङ, कावासोती, सुनवल, कुश्मा, कोहलपुर, विजुवार, त्रिभुवननगर, तुल्सीपुर र महेन्द्रनगर **तेश्रो चरणका आयोजनाहरू :** बुधबारे, विर्तामोड, वेलबारी, इटहरी, वर्दघाट र लम्की	पहिलो चरणका आयोजनाहरू– ६ दोश्रो चरणका आयोजनाहरू– १३ तेश्रो चरणका आयोजनाहरू– ६ जम्मा– २५

सि.नं.	आयोजनाको नाम	स्थान	संख्या
२.	सामुदायिक खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	आयोजना व्यवस्थापन कार्यालय (टंगाल, काठमाडौं) र **नमूना चरण** –कपिलवस्तु, प्युठान, डडेल्धुरा र वैतडी **प्रथम चरण**–वझाङ, डोटी, रूकुम र रोल्पा **दोस्रो चरण**–अछाम, वाजुरा, जाजरकोट र हुम्ला **तेस्रो चरण**–दैलेख, दार्चुला, सल्यान र डोल्पा **चौंथो चरण**–दाङ्ग, गुल्मी, कालीकोट, मुगु र जुम्ला	नमूना चरण–४ प्रथम चरण–४ दोस्रो चरण–४ तेस्रो चरण–४ चौंथो चरण–५ **जम्मा–२१ जिल्ला**

२.५ तालिम केन्द्र

सि.नं.	तालिम केन्द्रको नाम	स्थान	संख्या
१.	जनसाधन विकास तालिम तथा अनुसन्धान केन्द्र	नगरकोट, भक्तपुर	१

३. शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग

३.१ विभाग अन्तर्गतका महाशाखा र शाखा

सि.नं.	महाशाखा	शाखाहरू
१	शहरी विकास महाशाखा	१. भौतिक योजना तथा शहरी विकास शाखा २ .शहरी वातावरण शाखा ३. साना शहर शाखा ४. नगरपालिका शाखा ५. तथ्यांक तथा भू-सूचना शाखा
२	भवन महाशाखा	१. भवन निर्माण शाखा २. भवन संहिता शाखा ३. भवन सर्भिसेज शाखा ४. भवन मर्मत तथा मुल्यांकन शाखा ५. मापदण्ड शाखा
३	आवास महाशाखा	१. आवास शाखा २. योजना शाखा ३. अनुगमन शाखा ४. बैदेशिक सहयोग समन्वय शाखा
	जम्मा	**१४**

३.२ "क" वर्गको डिभिजन कार्यालय

सि.नं.	कार्यालय	मुकाम	प्रादेशिक क्षेत्र
१.	डिभिजन कार्यालय, धनकुटा	धनकुटा	धनकुटा,तेह्रथुम,भोजपुर र संखुवासभा
२.	डिभिजन कार्यालय, काठमाडौं	काठमाडौं	काठमाडौं, ललितपुर र भक्तपुर
३.	डिभिजन कार्यालय, कास्की	कास्की	कास्की, स्याङ्जा र पर्वत
४.	डिभिजन कार्यालय, सुर्खेत	सुर्खेत	सुर्खेत, जाजरकोट र दैलेख
	जम्मा	**५**	

३.३ "ख" वर्गको डिभिजन कार्यालय

सि.नं.	कार्यालय	मुकाम	प्रादेशिक क्षेत्र
१.	डिभिजन कार्यालय, इलाम	इलाम	इलाम, पाँचथर र ताप्लेजुङ्ग
२.	डिभिजन कार्यालय, मोरङ	मोरङ	मोरङ, सुनसरी र झापा
३.	डिभिजन कार्यालय, सप्तरी	सप्तरी	सप्तरी, सिराहा र उदयपुर
४.	डिभिजन कार्यालय, धनुषा	धनुषा	धनुषा, महोत्तरी, सर्लाही र सिन्धुली
५.	डिभिजन कार्यालय, काभ्रे	काभ्रे	काभ्रे,सिन्धुपाल्चोक,दोलखा र रामेछाप
६.	डिभिजन कार्यालय चितवन	चितवन	चितवन र नवलपरासी
७.	डिभिजन कार्यालय, नुवाकोट	नुवाकोट	नुवाकोट, रसुवा र धादिङ
८.	डिभिजन कार्यालय, पर्सा	पर्सा	पर्सा, बारा र रौतहट
९.	डिभिजन कार्यालय, गोरखा	गोरखा	गोरखा, तनहुँ, लमजुङ र मनाङ
१०.	डिभिजन कार्यालय, रूपन्देही	रूपन्देही	रूपन्देही, कपिलवस्तु र अर्घाखाची
११.	डिभिजन कार्यालय, पाल्पा	पाल्पा	पाल्पा र गुल्मी
१२.	डिभिजन कार्यालय, बागलुङ	बागलुङ	बागलुङ, म्याग्दी र मुस्ताङ
१३.	डिभिजन कार्यालय, दाङ	दाङ	दाङ र सल्यान
१४.	डिभिजन कार्यालय, बाँके	बाँके	बाँके र वर्दिया
१५.	डिभिजन कार्यालय, कैलाली	कैलाली	कैलाली र कन्चनपुर
	जम्मा	**१५**	

३.४ "ग" वर्गको डिभिजन कार्यालय

सि.नं.	कार्यालय	मुकाम	प्रादेशिक क्षेत्र
१.	डिभिजन कार्यालय, जुम्ला	जुम्ला	जुम्ला, हुम्ला, कालिकोट, डोल्पा र मुगु
२.	डिभिजन कार्यालय, ओखलढुंगा	ओखलढुंगा	ओखलढुंगा, खोटाङ र सोलुखुम्बु
३.	डिभिजन कार्यालय, डोटी	डोटी	डोटी, बाजुरा, अछाम र डडेलधुरा
४.	डिभिजन कार्यालय, बैतडी	बैतडी	बैतडी, दार्चुला र बझाङ
५.	डिभिजन कार्यालय, रोल्पा	रोल्पा	रोल्पा, प्यूठान र रूकुम
	जम्मा	**५**	

३.५ आयोजना कार्यालयहरू

सि.नं.	कार्यालय	मुकाम	प्रादेशिक क्षेत्र
१.	शहरी वातावरणीय सुधार आयोजना	काठमाडौं	पनौती, बनेपा, धुलिखेल, हेटौंडा, रत्ननगर, भरतपुर, कमलामाई, विदुर र धादिङ
२.	बाहिरी चक्रपथ विकास आयोजना	काठमाडौं	काठमाडौं, ललितपुर र भक्तपुर
३.	विशेष भौतिक तथा पूर्वाधार क्षेत्र विकास आयोजना	काठमाडौं	नेपालको सांस्कृतिक, धार्मिक तथा पर्यटकिय क्षेत्रहरू
४.	मिथिला सांस्कृतिक केन्द्र	धनुषा	मिथिला सांस्कृतिक केन्द्र भवन
	जम्मा	**४**	

३.६ तालिम केन्द्र

सि.नं.	कार्यालय	मुकाम	प्रादेशिक क्षेत्र
१.	भवन अनुसन्धान तथा तालिम केन्द्र	मकवानपुर	मकवानपुर
२.	भवन निर्माण सम्भार डिभिजन कार्यालय	काठमाडौं	काठमाडौं उपत्यका

अ२ अनुसूची २ मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको सूची

१. माननीय मन्त्रीज्यूको सचिवालय

सि.नं.	पद	नाम, थर	कार्यालय फोन नं.	निवास/ मोबाइल	Ext no.	E-mail
१	मा. मन्त्री	श्री विजय कुमार गच्छदार	४२११६७०	९८५१०३३४५० ५५२३४४८	२३७	gbijaykumar@yahoo.com
२	उपसचिव	श्री डिल बहादुर बानिया	४२११९४५	९८४१२७६९१८ ४४२५५०१	२३२	dilbahadurbaniya@yahoo.com
३	स्वकीय सचिव	श्री यज्ञ चौधरी	४२११९४५	९८४१४४९०८९	२३४	
४	स्वकीय स.सचिव	श्री मनोज विश्वास	४२११९४५	९७४१०५१८६०	२३२	
५	टाइपिष्ट खरिदार	श्री जगन्नाथ अधिकारी	४२११६७०	९८४१९०२३३७	२३४	
६	क.अपरेटर	श्री निशा प्रधानाङ्ग	४२११६७०	९८४१९०२३३६	२३८	
७	कार्यालय सहयोगी	श्री निरजमान डंगोल	४२११६७०	९८४१६००६१४	२३४	
८	कार्यालय सहयोगी	श्री संगित अमात्य	४२११६७०	९७४१००६९१९	२३४	
९	कार्यालय सहयोगी	श्री हरि बहादुर मगर	४२११६७०	९८४१७६२३९६	२३२	
१०	ह.स.चा.	श्री भरत थापा	४२११६७०	९८४१५५८७१२	२३२	

२. श्रीमान् सचिवज्यूको सचिवालय

सि.नं.	पद	नाम, थर	कार्यालय फोन नं.	निवास/ मोबाइल	Ext no.	E-mail
१	सचिव	श्री पूर्ण प्रसाद कडरिया	४२११८८०	४३७४२७३	२४६	purnakadariya@moppw.gov.np purnakadariya@gmail.com
२	सचिव	श्री उमाकान्त झा	४२११६१३	४२९३१७९	२५१	umakantajha@moppw.gov.np
३	उपसचिव	श्री मुक्ति के.सी.	४२११८८०	५२०१५६२	२४४	muktikc@moppw.gov.np
४	शाखा अधिकृत	श्री धर्मेन्द्र प्रसाद धमला	४२११६१३	९८४१५२८९५६	२४९	dhamaladp@yahoo.com deardhamala@gmail.com

सि.नं.	पद	नाम, थर	कार्यालय फोन नं.	निवास/ मोबाइल	Ext no.	E-mail
५	ना.सु.	श्री कुमार पोखरेल	४२११८८०	९८४९०३९४६२	२४५	
६	ना.सु.	श्री एकनारायण भण्डारी		९८४१२७८१२४	२४९	
७	कार्यालय सहयोगी	श्री बासुदेव भुजेल	४२११८८०	९८४१९८३४९४	२४४	
८	कार्यालय सहयोगी	श्रीमती रिता खत्री	४२११८८०	९८४१५८३०७७	२४४	
९	कार्यालय सहयोगी	श्री तारा व.रायमाभ्री	४२११६१३	४३१०९८४	२४९	

३. प्रशासन महाशाखा

सि.नं.	पद	नाम, थर	कार्यालय फोन नं.	निवास/ मोबाइल	Ext no.	E-mail
१	सहसचिव	श्री प्रकाश मान श्रेष्ठ	४२११६५८	४६०२१३३	२२७	prakash260352@yahoo.com
२	उपसचिव	श्री भागवत प्रसाद खनाल	४२११६८०	९८४१३३६५४७	२०६	bhagawat@moppw.gov.np bhabini@yahoo.com
३	उपसचिव	श्री किशोरजङ्ग कार्की	४२११६६८	४४३८५५५ ९८५१०९५५९५	२०१	kishorjung@moppw.gov.np kishorjkarki@yahoo.com
४	उपसचिव (लेखा)	श्री गजेन्द्र ब. श्रेष्ठ	४२११८१९	४७८२६१४ ९८४१२४८७७१	२९०	gshrestha@yahoo.com
५	उपसचिव (लेखा)	श्री नरेन्द्र केशरी पौड्याल	४२११८१९		२७७	narendrakeshari@gmail.com
६	शा.अ.	श्री कृष्ण प्रसाद पन्थ	४२११६६८	५२०२४४४ ९८४१३६३२६८	२०२	pantakp@hotmail.com
७	शा.अ.	श्री तेज कुमार पोखरेल		९८४१४५७३३२	२०३	tejkumar@moppw.gov.np tkpokharel@yahoo.com
८	ले.अ.	श्री रमेश घिमिरे	४२११८१९	९८४१५८६६७८	२१८	
९	शा.अ.	श्री विनोद राज गौतम	४२११६६८		२९४	
१०	शा.अ.	श्री सुवर्णमान प्रधान	४२११८१९	४२६५५९५ ९८४१५८४२३१	२८०	
११	क.अधिकृत	श्री सुनिता सैंजु	४२११९३१	९८४१२६२०२७	२०४	
१२	ले.अ.	श्री चित्र बहादुर के.सी.	४२११८१९			
१३	शा.अ.	श्री सुभद्रा चित्रकार	४२११९३१	५५३१६०० ९८४१४८५९०९	२०४	
१४	ना. सु.(स्टोर)	श्री हर्ष बहादुर थापा	४२११६६८	९८४११५०९७९	२०७	
१५	ना.सु.	श्री पधुम्न पोखेल		९८४१६५६१८०		
१६	ना.सु.	श्री विष्णु ब. श्रेष्ठ		९८४१२७०२९४		
१७	ना.सु.	श्री रामहरि आचार्य	४२११७३२	४४९३५९४ ९८४१२४०३०७	२०४	rhacharya@hotmail.com
१८	लेखापाल	श्री मान ब. बुढा	४२११९३१	९८४१४३६२९३	२८०	
१९	ले.पा	श्री रमेश कार्की	४२११९३१	९८४१२७२८९४	२२०	
२०	ले.पा	श्री सुरेन्द्र के.सी.	४२११९३१	९८४१५३०३७६	२२०	
२१	खरीदार	श्री शिवहरि निरौला	४२११६६८	९८४१६७१५४१		
२२	लि.अपरेटर	श्री काजी बुढाथोकी	४२११९३१	९८४१७५४९४९	२१०	

सि.नं.	पद	नाम, थर	कार्यालय फोन नं.	निवास/ मोबाइल	Ext no.	E-mail
२३	लि.अपरेटर	श्री नकुल राना	४२११९३१	९८४१३८३०५९	२१०	
२४	ह.स.च.	श्री रत्न ब. तमाङ्ग	४२११९३१		२२५	
२५	कार्यालय सहयोगी	श्री कृष्ण ब. खत्री	४२११९३१	६२२५४२७	२२०	
२६	कार्यालय सहयोगी	श्री यदु कमुार खत्री	४२११९३१		२२९	
२७	कार्यालय सहयोगी	श्री रामकृष्ण गिरी	४२११९३१			
२८	कार्यालय सहयोगी	श्री विसु ब. थापा	४२११९३१			
२९	कार्यालय सहयोगी	श्री अशोक कुमार थापा	४२११९३१	२२१०२५७		
३०	कार्यालय सहयोगी	श्री बुद्ध बलामी	४२२८९३१			
३१	कार्यालय सहयोगी	श्री महेन्द्र प्रसाद अर्याल	४२२८९३१			
३२	कार्यालय सहयोगी	श्री वीर ब. तामाङ्ग	४२२८९३१	९८४१२२३२८१		
३३	कार्यालय सहयोगी	श्री गोपाल ब. नगरकोटी	४२२८९३१			
३४	कार्यालय सहयोगी	श्री शिवप्रसाद लामिछाने				
३५	कार्यालय सहयोगी	श्री केशवप्रसाद तिमिल्सिना		९८४१७७३७०९		
३६	कार्यालय सहयोगी	श्री दश बहादुर महर्जन		९८४१७६३६७५		
३७	कार्यालय सहयोगी	श्री सावित्री ढुङ्गाना				

४. योजना, अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखा

सि.नं.	पद	नाम, थर	कार्यालय फोन नं.	निवास/ मोबाइल	Ext no.	E-mail
१	सहसचिव	श्री हरि प्रसाद शर्मा	४२११९३०	९८४१२९७८३४	२८२	hari.pd.sharma@gmail.com hari_baneshwor@yahoo.com
२	सि.डि.ई.	श्री राजीव घिमिरे	४२११९३०	९८४१२०१८०१	२८५	rajeebghimire@moppw.gov.np alkabasti@wlink.com.np
३	सि.डि.ई.	श्री जीवन कुमार के.सी.	४२११९३०	५५२४१९२	२८४	jeevan@moppw.gov.np birinchikc@gmail.com
४	इन्जिनियर	श्री विकास काफ्ले	४२११९३०	९८४१४३८४९६	२८८	bikashkafle@moppw.gov.np bikashkafle@gmail.com
५	इन्जिनियर	श्री गोविन्द प्रसाद खनाल	४२११९३०	९८४७०२९३५३	२१७	gobinda_a@hotmail.com
६	शा. अ.	श्री प्रेमप्रसाद घिमिरे	४२११५७०	६६३५२०९ ९८४१६३७२९९	२८६	ppghimire2002@yahoo.com
७	शा.अ.	श्री राजेश उप्रेती	४२११५७०	९८४१२००८८६	२१५	upretirajesh@hotmail.com upretirajesh@yahoo.com
८	शा.अ.	श्री मोहनराज कार्की	४२११५७०	९८५१०४२६८०	२१५	karkirmohan@hotmail.com

सि.नं.	पद	नाम, थर	कार्यालय फोन नं.	निवास/ मोबाइल	Ext no.	E-mail
९	ना.सु.	श्री झविलाल भुषाल	४२११९३०	९८४१६३५०८८	२८३	
१०	ना.सु.	श्रीमति शोभा पोखरेल	४२११५७०	९८४१३६९८३२	२१५	
११	ना. सु.	श्री द्वारिका खतिवडा	४२११५७०	९८५१०३००८६	२१५	
१२	स.क.अ.	श्री दिपक सिग्देल	४२११५७०	९८०३३६७७६१		sigdel_dpk@yahoo.com
१३	कार्यालय स.	श्री पदम प्रसाद फुयांल	४२११६७०	९८४१३८४५०	२१५	
१४	कार्यालय स.	श्री गोपाल राज थापा	४२११९३०		२८३	

५. भौतिक योजना महाशाखा

सि.नं.	पद	नाम, थर	कार्यालय फोन नं.	निवास/ मोबाइल	Ext no.	E-mail
१	सहसचिव	श्री सुरेश प्रकाश आचार्य	४२११९६९	९८५११०७१०४	२६३	acharyasp@hotmail.com
२	इन्जिनियर	श्री नारायण प्रसाद भण्डारी	४२११९६९	९८४१२९५२५३	२१३	narayanprasad@moppw.gov.np narayan_bhandari@hotmail.com
३	टाइपिष्ट	श्री कमल खड्का	४२११९६९	९८४१३६४२५०	२६१	
४	टा.ना.सु.	श्री वद्री बुढाथोकी	४२११९६९		२१२	
५	कार्यालय सहयोगी	श्रीमती माईली खत्री	४२११९६९		२६१	
६	कार्यालय सहयोगी	श्री सेतु राम रोक्का	४२११९६९		२२३	

६. बैदेशिक सहयोग तथा गुणस्तर महाशाखा

सि.नं.	पद	नाम, थर	कार्यालय फोन नं.	निवास/ मोबाइल	Ext no.	E-mail
१	सहसचिव	श्री कमल राज पाण्डे	४२२८१९९	४४७१४७८	२५४	kamalraj@moppw.gov.np erkrp@infoclub.com.np
२	सि.डि.ई.	श्री तेजराज भट्ट	४२११६९९	९८४१२१०८७२	२३०	bhatttejraj@hotmail.com
३	सि.डि.ई.	श्री शिवहरि सापकोटा	४२११६९९		२३६	shivahari@moppw.gov.np botshiva@hotmail.com
४	उपसचिव	श्री सूर्य प्रसाद कोइराला			२८९	
५	शा.अ.	श्री हरि दास शर्मा	४२१५७७२	९८४१२०६७०२		
६	शा.अ.(प्रा.)	श्री जगन्नाथ घिमिरे	४२११६९९	९८४१४५७८५९	२२४	
८	क.अधिकृत	श्री प्रतिमा कारञ्जित	४२२८१९९	४२२५४३०	२२२	
९	ना.सु.	श्री राम प्रसाद पौडेल	४२११६९९	४८००१११	२७३	
१०	ना.सु.	श्री राधा कृष्ण फुयांल		९८४०६३६६५७		
११	ना.सु.	श्री विष्णु कुमार भट्टराई		४२१६३३१ ९८४१४१४९९३		
१२	खरिदार	श्रीमती गिता देवी ढकाल	४२२८१९९	४३६५३५०		
१३	टा.ख.	श्रीमती उषा तामाङ्ग			२७४	
१४	कार्यालय स.	श्री सूर्यलाल महर्जन	४२११६९९		२७३	

७. खानेपानी तथा सरसफाई महाशाखा

सि.नं.	पद	नाम, थर	कार्यालय फोन नं.	निवास/ मोबाइल	Ext no.	E-mail
१	सहसचिव	श्री सुमन प्रसाद शर्मा	४२११६५१	४४२०१४५	२४३	spsharma77@gmail.com
२	उपसचिव	श्री रविन्द्र नाथ कर्माचार्य	४२११६५१	४४२७१६४	२४८	rabindranath@moppw.gov.np rabindra_karmacharya@yahoo.com
३	सि.डि.ई.	श्री राजन राज पाण्डे	४२११६५१	९८४१२८५५९३	२५२	rajanpandey@moppw.gov.np pandeynepal@yahoo.com
४	सि.डि.ई.	श्री विद्यानाथ भट्टराई	४२११५७०	९८४१३४४७९४	२१५	bidya@moppw.gov.np bidya37@gmail.com
५	शा. अ.	श्री कमल बहादुर विष्ट	४२११६५१		२५२	
६	ना.सु.	श्री विष्णु प्रसाद पराजुली	४२११६५१	४११२३०१	२४२	
७	ना.सु.	श्री सप्तमाया श्रेष्ठ		४२१५९२४	२४२	
८	सव इ.	श्री मोहम्मद तजमुल	४२११६५१	९८४१४२००३०	२४२	brotajmul@gmail.com brotajmul@yahoo.com
९	टा.ना.सु.	श्री सिता ढुगेल	४२११६५१	४४२५२५६	२४९	
१०	कार्यालय.स.	श्री उर्मिला के.सी.	४२११६५१		२४२	

८. निर्माण महाशाखा

सि.नं.	पद	नाम, थर	कार्यालय फोन नं.	निवास/ मोबाइल	Ext no.	E-mail
१	सहसचिव	श्री ध्रुवराज रेग्मी	४२११५८४	५५७३८४६	२५८	dhrubarr@gmail.com
२	सि.डि.ई.	श्री सुनिल कुमार कर्ण	४२११५८४	५५४६७२०	२५६	sunil.karn5@gmail.com
३	सि.डि.ई.	श्री शोभाकर खनाल				
४	शा.अ.	श्री जनक भण्डारी	४२११५८४		२५५	
५	टा.ख.	श्री कृष्ण प्रसाद लाखा	४२११५८४		२५५	
६	फो. क. अपरेटर	श्री प्रदिप शाक्य	४२११५८४		२५९	
७	कार्यालय.स.	श्री चित्र ब. के.सी.	४२११५८४		२५५	

९. ऐन, नियम परामर्श शाखा

सि.नं.	पद	नाम, थर	कार्यालय फोन नं.	निवास/ मोबाइल	Ext no.	E-mail
१	उपसचिव	श्री विनोद कुमार गौतम	४२११६०३	९८४१२१८५५५	२०९	binodbimu@yahoo.com
२	शा.अधिकृत	श्री रामकृष्ण बाँनिया		९८४१७५०३४१	२७४	
३	खरिदार	श्री भरत कुमार दाहाल		९८०३२६३७३०	२७४	
४	कार्यालय सहयोगी	श्री अर्जुन प्रसाद फुयाँल			२७४	
५	ह.स.चा.	श्री मैते तामाङ्ग		९८४१३७८३६४		

अ ३.क

अनुसूची ३–क
आ.व. ०६४/६५ मा सम्पन्न सडकहरू आवधिक मर्मत तथा पूलहरूको विवरण

१. आ. व. २०६४/०६५ मा सम्पन्न भएका धुले सडक, ग्राभल सडक र कालो पत्रे सडकहरूको विवरण

सि. नं.	आयोजनाको नाम	आ. व. २०६४/०६५ को भौतिक प्रगति		
		धुले सडक (कि. मी.)	ग्राभल सडक (कि.मी.)	कालो पत्रे सडक (कि. मी.)
१	सगरमाथा राजमार्ग (गाइघाट - दिक्तेल खण्ड)	२.९०		
२	वनेपा सिन्धुली वर्दिवास सडक योजना	१४.००		१.००
३	राप्ती राजमार्ग			
४	कर्णाली राजमार्ग (सुर्खेत जुम्ला सडक)			
५	महाकाली राजमार्ग (वैतडी - दार्चुला खण्ड)			
६	कान्ति राजपथ (डि. स. का. ललितपुर)	०.२०		
	कान्ति राजपथ (डि. स. का. हेटौडा)		०.८०	०.२५
७	केन्द्रीय स्तरका बिभिन्न क्रमानुगत सडक आयोजनाहरू	१९८.००	१०२.३५	२५.५०
८	नारदमुनी - थुलुङ्ग (हिले - लेगुवाघाट भोजपुर)	१६.००		
९	गुर्जे भज्याङ्ग - छहरे - तादी	३.००	४.००	
	भ्कोर - गुर्जे भज्याङ्ग - छहरे - तादी		०.४०	
१०	गणेशमान सिंह मार्ग (थानकोट - चित्लाङ्ग)		१.००	
११	बाग्लुङ्ग - बेनी - जोमसोम	२.००	३.००	३.००
१२	छिन्चु - जाजरकोट			
	छिन्चु - जाजरकोट			
१३	सुर्खेत - रानीमत्ता - दैलेख			
१४	जयपृथ्वीबहादुर सिंह मार्ग (खोड्प - वभ्काङ्ग)			
१५	सांफेवगर - मार्तडी	१४.००		
१६	साँफेवगर - मंगलसेन (सडक - कालोपत्रे)			
१७	गगटे - लब्धु - समुन्द्रटार - गल्फुभन्ज्याङ्ग सडक	५.००		
१८	ग्रामिण पहुच सडक कार्यक्रम (बसन्तपुर म्याग्लुङ्ग सडक)			
१९	चक्रपथ - टोखा - भ्कोर		१.७०	
२०	कर्णाली कोरिडोर	०.३०		
२१	व्यास मार्ग			०.८०

सि. नं.	आयोजनाको नाम	आ. व. २०६४/०६५ को भौतिक प्रगति		
		धुले सडक (कि. मी.)	ग्राभल सडक (कि.मी.)	कालो पत्रे सडक (कि. मी.)
२२	क्षेत्रीय स्तरका सडकहरू			
	भेडेटार - डांडाबजार - रवि - रांके सडक			२.१०
	भेडेटार - बुधवारे - रवि - रांके सडक		१.५०	
	काली गण्डकी कोरिडोर (बुटवल)	०.८०		
	काली गण्डकी कोरिडोर (पाल्पा)	०.५७		
	भुरीगाउँ तेलपानी सुर्खेत सडक	४.००	१.००	
	भुरीगाउँ तेलपानी सुर्खेत सडक		०.११	०.६६
२३	तराई सडकहरू (स्तरोन्नती)			
२४	हुलाकी सडकहरूको स्तरोन्नती तथा मर्मत	१.६०	१०.५०	४.१०
२५	दमक - चिसापानी	३.००		
२६	धरान - चतरा - गाईघाट - कटारी - सिन्धुलीवजार - हेटौंडा	५.५०	१.००	
२७	तल्लो डुङ्गेश्वर - सात खम्वा - दुल्लु पिपलकोट	१.५०		
२८	देवस्थल कनैडाडा - चौरजहारी - डोल्पा			
२९	गुमी - पाटीहाल्ना चौर	१.५०		
३०	स्याप्रुवेशी - रसुवागढी			
३१	टनकपुर लिङ्क रोड			
३२	मुसिकोट - बुर्तिवाङ्ग			
३३	ओखलढुङ्गा - हिलेपानी - दिक्तेल	२.००		
३४	सडक स्तरोन्नति (भालुवाङ्ग - प्युठान र चन्द्रनिगाहपुर - गौर सडक)			
३५	मिर्दि - क्याक्मी - भिमाद			
३६	पुतलीखेत - कार्किनेटा - कुस्मा	३.८०		
३७	११ किलो - छेपेटार - भालुस्वारा - वारपाक	७.००	९.२०	
३८	शहिद मार्ग (घोराही - नुवागाउँ - तिला - घर्तिगाउँ - थवाङ्ग मुसिकोट)	५.००	११.००	
३९	मध्य पहाडी राजमार्ग	८.२०	२.००	
४०	नाग्मा गमगढी			
४१	जाजरकोट - दुनै (डोल्पा)			
४२	काठमाडौं - तराई फाष्ट ट्र्याक आयोजना			
४३	सडक क्षेत्र विकास आयोजना			
४४	काठमाडौं - भक्तपुर सडक बिस्तार			
४५	काठमाडौं उपत्यका सडक निर्माण तथा सुधार		२.६५	१८.५२
४६	अन्य शहरी सडकहरू	२.८०	२.६१	९.८८
४७	काठमाडौं उपत्यका सडक बिस्तार आयोजना		३.००	९.१३
४८	विभिन्न सडक मर्मत तथा निर्माण सुधार			
४९	रोड मेन्टेनेन्स एण्ड डेभलपमेन्ट प्रोजेक्ट			
५०	सब रिजनल ट्रान्सपोर्ट फ्यासिलिटेशन प्रोजेक्ट			
५१	रोड कनेक्टिभिटी प्रोजेक्ट			
५२	अरनिको राजमार्ग सुधार आयोजना			२.००
५३	वेशी शहर - चामे			
५४	चकचके - लिवाङ्ग (कालोपत्रे)			
५५	सडक संजाल विकास आयोजना - चौथो सडक सुधार	१४.५०	०.६०	५७.०९
५६	सडक वोर्ड			
५७	विशेष क्षेत्र विकास कार्यक्रम	१.५०	०.२५	
	जम्मा	**३१९**	**१५९**	**१३४**

२. आवधिक मर्मत

क) विभिन्न सडक मर्मत तथा निर्माण सुधार

व.उ.शि.नं.: ४८–४–५५५

सि. नं.	योजनाको नाम	आवधिक मर्मत संभार	
		लक्ष्य (कि. मी.)	प्रगति (कि. मी.)
१	मध्यमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, हेटौडा	४	४.९८
२	मध्यमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, काठमाडौं	२	२
३	मध्यमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, ललितपुर	३	२.८७
४	पश्चिमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, पोखरा	६९	६९.०९
५	सुदुर-पश्चिमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, महेन्द्रनगर	५	५.५
	जम्मा	**८३**	**८४**

ख) सडक वोर्ड

व.उ.शि.नं.: ४८–४–६९५

सि. नं.	योजनाको नाम	आवधिक मर्मत संभार	
		लक्ष्य (कि. मी.)	प्रगति (कि. मी.)
१	पूर्वाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, इलाम	९	१०.३३
२	पूर्वाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, दमक	१५	१५.००
३	पूर्वाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, धनकुटा	११	११.००
४	पूर्वाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, लाहान	३	३.००
५	मध्यमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, हेटौडा	२	
६	मध्यमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, चरिकोट	१६	१६.००
७	मध्यमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, भक्तपुर	१८	४.४०
८	मध्यमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, ललितपुर	७	७.६८
९	मध्यमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, नुवाकोट	१०	१०.००
१०	पश्चिमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, दमौली	१८	२२.००
११	पश्चिमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, पोखरा		३.५०
१२	पश्चिमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, तानसेन, पाल्पा	१२	१३.२३
१३	म. रा. मा. कोठी गोरूसिँगे रिसिलिङ ट्रेनिङ्ग	१४	१४.५०
१४	म. रा. मा. गोरूसिँगे - चन्द्रौटा खण्ड		२०.००
१५	मध्य-पश्चिमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, दाङ्ग	१२	१०.७०
१६	मध्य-पश्चिमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, नेपालगन्ज	२२	७.००
१७	मध्य-पश्चिमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, सुर्खेत	१६	
१८	सुदुर-पश्चिमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, महेन्द्रनगर	५	५.००
१९	चौरहवा - फुलजोर, PBMC (डि. स. का. जनकपुर)	३६	३६
२०	फुलजोर - पठलैया, PBMC (डि. स. का. हेटौडा)	४१	४१
	जम्मा	**२६७**	**२५०**
	कुल जम्मा आवधिक मर्मत संभार	**३५०**	**३३५**

३. सडक संजाल विकास योजना (PBMC मर्मत सम्भार)

ब.उ.शि.नं.: ४८–४–५८४

सि. नं.	योजनाको नाम	आवधिक मर्मत संभार	
		लक्ष्य (कि. मी.)	प्रगति (कि. मी.)
१	मध्यमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, हेटौडा	४०	४०
२	मध्यमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, चितवन	४०	४०
३	मध्य-पश्चिमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, नेपालगंज	७७	७७
४	सुदुर-पश्चिमाञ्चल डिभिजन सडक कार्यालय, महेन्द्रनगर	१२३	१२३
	जम्मा	**२८०**	**२८०**

४. पुल निर्माण कार्यको प्रगति

आ. व. ०६४/६५ मा ६६ वटा निर्माणाधिन पुलहरू मध्ये ३० वटा पुलहरूको निर्माण कार्य सम्पन्न गर्ने लक्ष्य रहेकोमा हालसम्म १३ वटा पुलहरूको निर्माण कार्य सम्पन्न भएका छन्।

सि.नं.	योजनाको नाम	जिल्ला	विकास क्षेत्र
१	माईखोला पुल	ईलाम	पूर्वाञ्चल
२	सापडिग्री खोला पुल	झापा	पूर्वाञ्चल
३	त्रिशुला पुल	सिराहा	पूर्वाञ्चल
४	खुट्टी खोला पुल	सिराहा	पूर्वाञ्चल
५	लिलावती खोला पुल	काभ्रेपलान्चोक	मध्यमाञ्चल
६	मनहरा खोला पुल	भक्तपुर	मध्यमाञ्चल
७	लदरी खोला पुल	चितवन	मध्यमाञ्चल
८	विजयपुर खोला पुल	कास्की	पश्चिमाञ्चल
९	घट्टेखोला पुल	कास्की	पश्चिमाञ्चल
१०	धनवाङ्ग खोला पुल	प्यूठान	मध्य-पश्चिमाञ्चल
११	देउखुरी खोला पुल	रोल्पा	मध्य-पश्चिमाञ्चल
१२	काँढा खोला पुल	कैलाली	सुदुर-पश्चिमान्चल
१३	तारूगाड पुल	बझाङ्ग	सुदुर-पश्चिमान्चल

५. जिल्ला सदरमुकाम जोड्ने कार्यको प्रगति

संखुवासभा, भोजपुर, खोटाङ्ग, वझाङ्ग, मुस्ताङ्ग र जाजरकोट जिल्लाको सदरमुकाम सम्म ट्र्याक खोल्ने कार्य सम्पन्न भइ जाजरकोट जिल्लाको सदरमुकाममा मोटर पुगिसकेको छ।

अ ३.ख

अनुसूची ३-ख जिल्लागत खानेपानी आयोजनाहरूको प्रगति

यस अनुसूचिभित्र आ.व. ०६४/६५ को जिल्लागत खानेपानी आयोजनाहरु मध्ये खानेपानी तथा ढल निकास विभागद्वारा कार्यान्वयन गरिएका व.उ.शि.न. ४८-३/४-८०४ अन्तर्गतका खानेपानी आयोजनाहरुको वार्षिक वजेट, खर्च, भौतिक तथा वित्तिय प्रगति प्रस्तुत गरिएको छ।

१) पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र

रू. हजारमा

क्र.सं.	जिल्ला	वार्षिक प्रगति			
		बजेट	खर्च	भौतिक (प्रतिशत)	वित्तिय (प्रतिशत)
१	२	३	४	५	६
१	ताप्लेजुङ	७८००	७८००	९८.१८	१००.००
२	पाँचथर	९९००	९८८९	९९.५२	९९.९
३	इलाम	१३२००	११७०७	८८.४२	८८.७
४	झापा	२६७१५	२६६५८	९८.१८	९९.८
५	मोरङ्ग	४३२५०	४२८४१	९९.६२	९९.१
६	सुनसरी	१८६५०	१८६१५	९७.९०	९९.८
७	धनकुटा	११५५२	११४५३	९९.२९	९९.१
८	तेह्रथुम	१००६७	९९४६	९९.८२	९८.८
९	संखुवासभा	७६५०	६८९३	९५.९८	९०.१
१०	भोजपुर	९४००	८१२२	९०.०२	८६.४
११	सोलुखुम्बु	७३००	६०८०	९३.५०	८३.३
१२	ओखलढुंगा	१०४५०	९६८८	९९.९३	९२.७
१३	खोटाङ्ग	१२८२५	१२२६१	९५.५४	९५.६
१४	उदयपुर	१३९५०	१३०१३	८५.४६	९३.३
१५	सप्तरी	१२८००	१२१७५	९४.६६	९५.१
१६	सिरहा	१३८३२	१२८६३	९१.१४	९३.०
	जम्मा	**२२९३४१**	**२२०००४**	**९६.०**	**९५.९**

२) मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र

रू. हजारमा

क्र.सं.	जिल्ला	वार्षिक प्रगति			
		बजेट	खर्च	भौतिक (प्रतिशत)	वित्तिय (प्रतिशत)
१	२	३	४	५	६
१	धनुषा	१३३००	१०४०६	८०.८	७८.२

क्र.सं.	जिल्ला	वार्षिक प्रगति			
		बजेट	खर्च	भौतिक (प्रतिशत)	वित्तिय (प्रतिशत)
२	महोत्तरी	१०३२५	९३४०	९१.४	९०.५
३	सर्लाही	१३४००	१२७८७	९६.९	९५.४
४	सिन्धुली	१८१५०	१७७०५	१००.०	९७.५
५	रामेछाप	१६१००	१५९१७	१००.०	९८.९
६	दोलखा	१२२५०	१२२५०	९१.७	१००.०
७	सिन्धुपाल्चोक	११६७५	१०७९७	८७.३	९२.५
८	काभ्रेपलान्चोक	१९४६५	१८९८५	९९.४	९७.५
९	ललितपुर	२६१३४	२६०७३	१००.०	९९.८
१०	भक्तपुर	१३०५०	१२३९८	१००.०	९५.०
११	काठमाडौं	२५४५०	२४९७६	९६.१	९८.१
१२	नुवाकोट	२१५००	१८७५४	९०.७	८७.२
१३	रसुवा	६८००	५८५५	९५.७	८६.१
१४	धादिङ	१८४५०	१७८७४	९७.७	९६.९
१५	मकवानपुर	१९१४०	१९१३८	९९.९	१००.०
१६	रौतहट	१७३६८	१६८४४	९६.६	९७.०
१७	बारा	१६७००	१६६२६	१००.०	९९.६
१८	पर्सा	१७८००	१५७१८	८७.४	८८.३
१९	चितवन	१७६००	१७६००	९३.७	१००.०
	जम्मा	**३१४६५७**	**३०००४३**	**९५.५**	**९५.४**

३) पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र

रू. हजारमा

क्र.सं.	जिल्ला	वार्षिक प्रगति			
		बजेट	खर्च	भौतिक (प्रतिशत)	वित्तिय (प्रतिशत)
१	२	३	४	५	६
१	तनँहु	१५९५०	१५२०६	९९.९९	९५.३
२	स्याङजा	२११२५	२०२५२	९७.२७	९५.९
३	कास्की	२१७५०	२०२७१	८९.२३	९३.२
४	लम्जुङ्ग	१४५००	१३९२७	९४.६६	९६.०
५	गोरखा	१९६५०	१९६२७	९८.१८	९९.९
६	मनाङ्ग	२७००	२७००	९८.४६	१००.०
७	मुस्ताङ्ग	४२००	४१७९	८७.१९	९९.५
८	म्याग्दी	७६००	६६६२.९	९३.१५	८७.७
९	पर्वत	१०९५०	१०९४५	९८.९४	९९.९
१०	बाग्लुङ्ग	२६३५०	२५६८१	९३.०८	९७.५
११	गुल्मी	१२२००	११५०३	९२.६६	९४.३
१२	अर्घाखाची	२६८५०	२६५१६	९९.४४	९८.८
१३	पाल्पा	३४५००	३१५९४	९३.५०	९१.६
१४	नवलपरासी	१३३९६	१२९०४	९७.१३	९६.३
१५	रूपन्देही	२४३५०	२२९३५	९४.३९	९४.२
१६	कपिलबस्तु	१०९५०	९२५८	८९.२८	८४.५
	जम्मा	**२६७०२१**	**२५४१६०**	**९५.५**	**९५.२**

४) मध्य पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र

रू. हजारमा

क्र.सं.	जिल्ला	वार्षिक प्रगति			
		बजेट	खर्च	भौतिक (प्रतिशत)	वित्तिय (प्रतिशत)
१	२	३	४	५	६
१	दाङ्ग	२००५०	१८९३२	९४.८२	९४.४
२	प्युठान	५३५०	३७४२	६५.७८	६९.९
३	रोल्पा	१५३५०	१५३५०	१००.००	१००.०
४	रूकुम	१५८५०	१५६०४	९८.७६	९८.४
५	सल्यान	९५५०	९४७४	९८.६६	९९.२
६	बाँके	१२४००	१२३९१	९९.१२	९९.९
७	बर्दिया	१२४९५	११४६९	९४.२०	९१.८
८	सुर्खेत	१५८००	१३८४०	९०.५२	८७.६
९	जाजरकोट	१०८५०	१०५१७	१००.००	९६.९
१०	दैलेख	९९९०	९८०५	९९.२४	९८.१
११	कालिकोट	१७१५०	१२२४५	९६.५७	७१.४
१२	जुम्ला	२८५०	२६६१	९५.२७	९३.४
१३	डोल्पा	२८५०	२७३४	८३.५०	९५.९
१४	मुगु	४९००	४४६७	९३.५४	९१.२
१५	हुम्ला	१२५५०	७४६३	४४.७४	५९.५
	जम्मा	**१६७९८५**	**१५०६९४**	**९१.६**	**८९.७**

५) सुदुर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र

रू. हजारमा

क्र.सं.	जिल्ला	वार्षिक प्रगति			
		बजेट	खर्च	भौतिक (प्रतिशत)	वित्तिय (प्रतिशत)
१	२	३	४	५	६
१	बाजुरा	५३५०	४२९१	९२.४	८०.२
२	बझाङ्ग	८५००	८४२२	१००.००	९९.१
३	अछाम	१४२७५	१४२७५	९८.४६	१००.०
४	डोटी	१४७५०	१४२५०	१००.००	९६.६
५	कैलाली	१३८५०	१३८४४	१००.००	१००.०
६	कञ्चनपुर	१२६००	१२४४६	८८.३८	९८.८
७	डडेल्धुरा	९५९१	८०४७	८५.६६	८३.९
८	बैतडी	९७७८	८०३८	८८.७४	८२.२
९	दार्चुला	१६६५०	१६६४८	१००.००	१००.०
	जम्मा	**१०५३४४**	**१००२६१**	**९५.६६**	**९५.२**

अ ३.ग

अनुसूची ३-ग
आ. व. २०६४/०६५ मा सम्पन्न खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनाहरूको विवरण

१) खानेपानी तथा ढल निकास विभागबाट

आ.व. २०६४/०६५ मा सम्पन्न खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनाहरुको विवरण

१) पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र

सि.न.	आयोजनाको नाम	जिल्ला	गा.वि.स.	वडा नं.	आयोजना शुरू बर्ष	घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	धारा संख्या	
								निजी	सार्वजनिक
१	खोक्लिङ्ग थुम्वाखोला खा पा आ सु.वि.	ताप्लेजुङ	खोक्लिङ्ग	३,४,५	०६४/६५	११३	७९०		
२	देउमाइ खोप खा पा आ	इलाम	विभिन्न ४ गा वि सहरु		०५६/५७	२५१	१७५६		
३	लखनपुर खा पा आ	झापा	लखनपुर	१-३	०५५/५६	१४३१	१००१२		
४	टंकी सिनुवारी खा पा आ	मोरङ	टंकी सिनुवारी	१-६	०५६/५७	१४७२	१०३००		
५	मानगड खा.पा.आ. (सु.वि)	मोरङ				७४०	५१७८		
६	दौलतपुर (प्रगति मा.वि समेत), बविया विर्ता खा पा आ	मोरङ				१५४	१०७७		
७	पानमारा खा पा आ	सुनसरी	पाँचकन्या	१,२,३	०५९/६०	१९३२	१३५१८		
८	इनरुवा खा पा आ सु.वि.	सुनसरी							
९	वुढीमोरङ्ग खा पा आ	धनकुटा	बुढीमोरङ्ग	३,५,७,९	०६४/६५	२३१	१६१२		
१०	धनकुटा खा पा आ पूनर्स्थापन	धनकुटा	धनकुटा न पा	४	०६४/६५		-		
११	जितपुर खा पा आ सुधार	धनकुटा	अर्खौले जीतपुर	३,७,८,९	०६४/६५		-		
१२	छिन्ताङ खा पा आ सुधार	धनकुटा	छिन्ताङ्ग	१,९	०६४/६५		-		
१३	वसन्तपुर खा पा आ सुधार	तेह्रथुम				३९३	२७४७		
१४	स्यावुन खा पा आ	सँखुवासभा	स्यावुन	४-९	०५७/५८	३११	२१७५		
१५	रानीवास खा पा आ	भोजपुर	रानीवास	१-४,६-९	०५७/५८	२७२	१९०४		
१६	बुस्तीङ तल्लो धेम्सागाँउ खा.पा.आ.	सोलुखुम्वु	तिङला	२	०६३/६४	९३	६४९		
१७	रुम्जाटार खा पा आ सु.वि.	ओखलढुङ्गा	रुम्जाटार	३-९	०५५/५६	६०४	४२२८		
१८	ऐसेलुखर्क खा पा आ पूनर्निर्माण	खोटाङ	ऐसेलुखर्क	१-५	०५६/५७	१९५	१३६४		
१९	थानागाउँ खा पा आ	उदयपुर	थानागाउँ	१,२,४,६-९	०५७/५८	४४०	३०७४		
	जम्मा					**८६३२**	**६०३८४**		

सम्पन्न खानेपानी आयोजनाहरु

२) मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र

सि.न.	आयोजनाको नाम	जिल्ला	गा.वि.स.	वडा नं.	आयोजना शुरू बर्ष	घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	धारा संख्या	
								निजी	सार्वजनिक
१	लदाभीर खा.पा.आ.	सिन्धुली	लदाभीर	३-७	०५२/५३	२५६	१७८८		
२	रानीवास खा पा आ	सिन्धुली	रानीवास	१-९	०५५/५६	४८७	३४०६		
३	बंकाहा सिथौंली ५ खा.पा.आ	सिन्धुली	सिथौंली	५	०६३/६४	६१	४२२		
४	हुलहुले खा. पा. आ.	सिन्धुली	जिनाखु	३,७-९	०६०/६१	६७६	४७२६		
५	डाँडी गुराँसे-२ खा.पा.आ	सिन्धुली	डाँडीगुराँसे	२	०६३/६४	१२२	८५१		
६	घडेरीटार खा.पा.आ	सिन्धुली	सिथौंली	२	०६३/६४	१०६	७४१		
७	केउरेनी खा पा आ	सिन्धुली				१३३	९२८		
८	चोकखोला डुडे रजयछाप खा पा आ	रामेछाप	सुकाजोर	१,३	०६२/६३	७०	४८९		
९	रामेछाप खा पा आ सु.वि.	रामेछाप	रामेछाप	१,२,८	०५८/५९	१७३	१२०५		
१०	खरेलथोक खा पा आ	काभ्रेपलान्चोक	खरेलथोक/कोशीदेखा	१,२,,४,९/ १,२,४-६,८	०५३/५४	७२६	५०७९		
११	पलान्चोक भगवति खा.पा.आ. मर्मत	काभ्रेपलान्चोक	साठीघर भगवती		०६३/६४	२५६	१७९०		
१२	इमाडोल खा पा आ	ललितपुर	इमाडोल	१-९	०५४/५५	१३०४	९१२२		
१३	शंखु खा पा आ	ललितपुर	शंखु	१-९	०५६/५७	७२६	५०७९		
१४	जितपुरफेदी १,६ खा.पा.आ	काठमाडौं	जितपुरफेदी	१,२,६	०६३/६४	१४६	१०१८		
१५	बिष्णुबुढानिलकण्ठ खा.पा.आ	काठमाडौं	बिष्णुबुढानिलकण्ठ	४,५	०६३/६४	३८३	२६७६		
१६	ढोलुङे बिमिरे सितापाईला खा.पा.आ	काठमाडौं	सितापाईला	७,८,९	०६३/६४	२४०	१६७८		
१७	गोल्जुङ खा.पा.आ	रसुवा	गोल्जुङ	५-९	०६३/६४	३६०	२५१९		
१८	दार्खा खा पा आ	धादिङ	दार्खा	१-४,६-९	०५७/५८	७२३	५०५९		
१९	लकुवा बुडाथुम खा.पा.आ. सु.वि.	धादिङ	वुढाथुम	२-५,९	०५८/५९	५३०	३७०६		
२०	लक्ष्मिनिया विजयपुर खा पा आ	रौतहड	ल.विजयपुर	२,४,५,७	०५१/५२	१२८६	९०००		
२१	जितपुर खा पा आ	वारा	जितपुर	१-८	०५४/५४	१७५८	१२३००		
२२	परसौनी खा पा आ	वारा	परसौनी	१-९	०५४/५५	३३२५	२३२७०		
२३	देवघाट खा पा आ	चितवन	चैनपुर	१-९	०५६/५७	८५५	५९८४		
	जम्मा					**१४७०२**	**१०२८३६**		

३) पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र

सि.न.	आयोजनाको नाम	जिल्ला	गा.वि.स.	वडा नं.	आयोजना शुरू बर्ष	घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	धारा संख्या	
								निजी	सार्वजनिक
१	भन्सार चन्द्रावती-डुम्रे खा.पा.आ.	तनहुँ	भानु, मिर्लिङ, डुम्रे	१,४,५,८/ २,३/६,७,९	०६०/६१	२६८	१८७०		
२	थर्पु खा पा आ मर्मत सुधार	तनहुँ	छाङ्ग	१-९	०६३/६४		-		
३	पुतलीखेत खा पा	स्याङजा	पु ब न पा	५	०६३/६४	३९६	२७६८		

४	गल्याङ मान्केकोट खा पा आ सु वि	स्याङजा	जगत्रादेवी	८	०६३/६४	१४३	९९६		
५	वालिङ्ग सुर्कौदी खा पा	स्याङजा	वालिङ्ग न पा	९	०६३/६४	८३	५७५		
६	अर्जुनचौपारी ३ माटेथर खा पा	स्याङजा	अर्जुनचौपारी	३	०६३/६४	६३	४४०		
७	काफलडाँडा खा पा आ	स्याङजा	केवरेभन्ज्याङ्ग	८	०६३/६४	४६	३१७		
८	फेदीखोला खा.पा.आ सु.वि.	स्याङजा			०६४/६५		-		
९	सल्यान खा.पा.आ.	कास्की	सल्यान/भदौरे	१-८/३-५	०५२/५३	८६७	६०६७		
१०	चुरेमूल खा पा आ	कास्की	क्रिष्टीनाच्ने चौर	२-६	०५६/५७	३६८	२५७३		
११	वेसीशहर खा.पा.आ सुधार	लमजुङ	धमिलीकुवा		०६४/६५		-		
१२	हुम्दे खा पा आ पूनर्निर्माण	मनाङ	मनाङ	९	०६३/६४	३४	२३८		
१३	पिसाङवेसी खा पा आ सुधार	मनाङ	पिसाङ	२-९	०६४/६५	६८	४७६		
१४	राम्चे खा पा आ	म्याग्दी	राम्चे	७,८,९	०६३/६४	९९	६८७		
१५	शंकरपोखरी दोश्रो खा पा आ	पर्वत	शंकरपोखरी/थापाठाना	१-८/१,४-६	०५७/५८	४४३	३०९६		
१६	दिब्रुङ विशुखर्क खा पा आ	गुल्मी	डिब्रुङ/विशुखर्क	४-६,८/,९,८	०५३/५४	२२०	१५३५		
१७	वाङला डिभर्ना खा पा आ सु.वि.	अर्घाखाँची	डिभर्ना/सन्धिखर्क	१-९/७-९	०४५/४६		-		
१८	वल्कोट खा पा आ सु.वि.	अर्घाखाँची					-		
१९	वलेवाङ खा पा आ					१७६	१२३१		
२०	बरथान खा पा आ	अर्घाखाँची				७८	५४३		
२१	ढोबाटो-काभे-अँधेरी खा पा आ	अर्घाखाँची				९३	६५०		
२२	पालुङ्ग मैनादी खा.पा.आ.	पाल्पा	पालुङ्ग मैनादी	१-४,६-८	०५४/५५	३५४	२४७६		
२३	छहरा खा पा आ	पाल्पा	छहरा	१-९	०५४/५५	५६७	३९६९		
२४	पांग्राखोला खा पा आ	पाल्पा	तानसेन न.पा.	१२,१३	०६२/६३	१३५	९४२		
२५	मदनपोखरा खा पा आ	पाल्पा				२५६	१७८६		
२६	देउराली खा.पा.आ.	नवलपरासी	पञ्चनगर	१-६,८	०५७/५८		-		
२७	देवदह खा.पा.आ.	रुपन्देही	देवदह	१-७	०५३/५४	२७७७	१९४३७		
	जम्मा					**७५३४**	**५२६७२**		

४) मध्यपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र

सि.न.	आयोजनाको नाम	जिल्ला	गा.वि.स.	वडा नं.	आयोजना शुरू बर्ष	घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	धारा संख्या	
								निजी	सार्वजनिक
१	झाँकीढुङ्गा खा पा आ	दाङ	त्रि.न.न.पा	७,८,९	०५६/५७	६४२	४४९३		
२	शान्तिनगर श्रीगाउँ खा पा आ सु.वि.	दाङ	नारायणपुर	१-४,७,९	०५६/५७	४८२	३३७३		
३	वाघमारे धनौरी खा.पा.आ सु.वि	दाङ	शान्तीनगर	७,९	०५६/५७	२८४	१९८४		
४	गोवरडिहा खा. पा. आ.	दाङ				३९२	२७४२		
५	राङसी खा पा आ	रोल्पा	राङसी	१,३,४,७-९	०५७/५८	३५२	२४६४		
६	खोलागाउँ खा पा आ	रुकुम	खोलागाउँ	३-८	०५८/५९	२८३	१९७९		

अ३.ग सम्पन्न खानेपानी आयोजनाहरु

सि.न.	आयोजनाको नाम	जिल्ला	गा.वि.स.	वडा नं.	आयोजना शुरू बर्ष	घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	धारा संख्या	
								निजी	सार्वजनिक
७	खलङ्गा खा.पा.आ. सु.वि.	रुकुम	खलङ्गा	५-९	०५७/५८		-		
८	काल्चे खा पा आ	सल्यान	ञ,द्द,घ	०५४/५५	०५४/५५	६४	४४८		
९	मार्केरानी खा पा आ	सल्यान	द्द-छ/ठ,ड	०५५/५६	०५५/५६		-		
१०	महादेवपुरी खा पा आ	बाँके	महादेवपुरी/कचनापुर	७-९/८	०६०/६१	८०६	५६३६		
११	बाँसगढी खा पा आ	बर्दिया	मोतिपुर	६,८	०५५/५६	१६२४	११३६५		
१२	रम्दा खा पा आ	जाजरकोट	रम्दा	२,५-९	०५८/५९	५२९	३७०२		
१३	रानीवन खा पा आ	दैलेख	रानीवन	१,२	०५६/५७	२१०	१४६५		
१४	जम्वुकाँध खा पा आ	दैलेख	जम्वुकाँध	४	०५८/५९	२४	१६४		
१५	साततला खा. पा. आ.	दैलेख				२४१	१६८४		
१६	रुप्सा खा पा आ	कालिकोट	रुप्सा	१-९	०५४/५५	४३४	३०३७		
१७	मान्मा टाँडी खाँडाचक खा पा आ सु.वि.	कालिकोट	मान्मा	१-९	०५७/५८		-		
१८	जडेपानी खा पा आ	मुगु	जडेपानी		०६४/६५	१२७	८८७		
१९	श्रीनगर खा पा आ	हुम्ला	श्रीनगर	१-९	०५६/५७	६२५	४३७३		
	जम्मा					**७११९**	**४९७९६**		

५) सुदुर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र

सि.न.	आयोजनाको नाम	जिल्ला	गा.वि.स.	वडा नं.	आयोजना शुरू बर्ष	घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	धारा संख्या	
								निजी	सार्वजनिक
१	कोटीला खा पा आ (सु.वि)	वाजुरा	कोटीला	१-९	०५६/५७	३०३	२११७		
२	कुढी खा पा आ	वाजुरा	ब्म्हतोला	३	०६४/६५	१६६	११५६		
३	घोडासेन खा पा आ	अछाम	घोडासेन	१-९	०५५/५६	९२८	६४९०		
४	श्रीकोट खा पा आ सु.वि.	अछाम	जल्पादेवी	१-७	०५६/५७		-		
५	तिखातर लोली खा पा आ विस्तार	डोटी	तिखातर	४,५	०५६/५७	४३४	३०३८		
६	सिलगढी खा पा आ सु.वि./हस्तान्तरण	डोटी			०६४/६५		-		
७	ब्रम्हदेवमण्डी खा पा आ	कञ्चनपुर	त्रिभूवनवस्ती	१-३,७,८	०५६/५७	८२२	५७५२		
८	पोखरा खा.पा.आ सु.वि.	डडेलधुरा	अमरगढी न पा	७	०६३/६४		-		
९	धौलाडी खा.पा.आ	वैतडी	गाजरी/सिगास	४,५/१	०५३/५४	२४७	१७२८		
१०	हाट खा.पा.आ	वैतडी	हाट	५,६,८,९	०५३/५४	३३३	२३२६		
११	हिलाकोट (धौलाकोट) खा. पा. आ.	दार्चुला	धौलाकोट	१-६,८,९	०६०/६१	४१५	२९०१		
जम्मा						**३६४८**	**२५५०८**		
कुल जम्मा						**४१६३५**	**२९११९६**		

२) ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई कोष विकास समिति बाट

आ.व. २०६४/०६५ मा सम्पन्न खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनाहरुको विवरण

१) पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र

सि.न.	आयोजनाको नाम	जिल्ला	गा.वि.स.	वडा नं.	आयोजना शुरू बर्ष	घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	धारा संख्या	
								निजी	सार्वजनिक
१	सातदोबाटो	इलाम	श्रीअन्तु	३,६	२०६४	६७	३३०		१४
२	तल्लो तुम्लिङ्गटार	सन्खुवासभा	खाँदवारी न.पा.	९,१३	२०६४	१४१	८५८		२९
३	गैरी गाउँ	सन्खुवासभा	खराङ्ग	८	२०६४	७८	४५१		२०
४	तल्लो माल्टा	सन्खुवासभा	खाँदवारी न.पा.	६,७	२०६४	७८	५०२		२१
५	ववुन (४०४२०)	सन्खुवासभा	जलजला	९	२०६४	९०	४९७		१८
६	डाडाखेत (४०४३०)	सन्खुवासभा	जलजला	१	२०६४	२१	१६५		७
७	धारा गैरे (४०४४०)	सन्खुवासभा	स्याबुन	१	२०६४	१९	११३		४
८	मुरचुन्ङ्गे	मोरङ्ग	भोग्टेनी	१,७,८	२०६४	१३७	८९०		१९
९	कौवाई	उदयपुर	त्रियुगा न.पा.	७,८	२०६४	१०६	६०६		२३
१०	भदौली	उदयपुर	हडिया	२	२०६४	१२८	७१३		२०
११	तार्के	सिरहा	लालपुर	२,३,४	२०६४	२७८	१५३१		२३
१२	तेतरीया	सिरहा	जमदाहा	४,५,६	२०६४	३३९	१९९९		१६
	जम्मा					**१४८२**	**८६५५**		**२१४**

२) मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र

सि.न.	आयोजनाको नाम	जिल्ला	गा.वि.स.	वडा नं.	आयोजना शुरू बर्ष	घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	धारा संख्या	
								निजी	सार्वजनिक
१	छालिङ्ग गुडीगाउँ	भक्तपुर	छालिङ्ग	४	२०६४	१३९	८५९		१९
२	कोट थुम्का	काभ्रे	महेन्द्रज्योती	४	२०६४	८२	४२९		१५
३	ठूलो ढुंगा बलाल गाउँ	काभ्रे	काभ्रे निथ्थे चन्द्रेशोर	६	२०६४	१०१	५४३		१८
४	काली देवी	काभ्रे	पाल्लेखेत	५,६,७,८	२०६४	९४	६०७		१६
५	लिस्ती गुम्बा	सिन्धुपाल्चोक	लिस्ती	४	२०६४	८४	६३०		१०
६	सिपा पोखरे	सिन्धुपाल्चोक	सिपा पोखरे	१,५,६,८	२०६४	११०	७२९		१५
७	कोदारी माने बजार	सिन्धुपाल्चोक	तातोपानी	३	२०६४	४२	२१७		६
८	रानीटार	सिन्धुपाल्चोक	ठूलो सिरुबारी	८	२०६४	१११	७५५		१७
९	झ्यादी	सिन्धुपाल्चोक	भोट्सिपा	९	२०६४	३९	२६८		५
१०	बसेरी पुराना गाँउ	सिन्धुपाल्चोक	मान्खा	१	२०६४	१५६	८२५		२५
११	मन्द्रा	सिन्धुपाल्चोक	गटी	७,९	२०६४	१२३	८०७		२३
१२	जलजले	सिन्धुपाल्चोक	पिस्कर	१,२,३,४	२०६४	१२१	८३४		१८
१३	धुस्कुन	सिन्धुपाल्चोक	धुस्कुन	२,३,४,८	२०६४	२४०	१२९९		४५
१४	मूलखर्क	दोलखा	सुस्मा छेमावती	१,२,३	२०६४	११६	७८२		२२
१५	धारापानी	दोलखा	सुनखानी	५,९	२०६४	१३०	७७९		२२

अ३.ग सम्पन्न खानेपानी आयोजनाहरु

सि.न.	आयोजनाको नाम	जिल्ला	गा.वि.स.	वडा नं.	आयोजना शुरू बर्ष	घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	धारा संख्या	
								निजी	सार्वजनिक
१६	मरघट्टी	सिन्धुली	टाँडी	५	२०६४	९७	५९३		१५
१७	करकरे	सिन्धुली	कमलामाई न.पा.	१०	२०६४	१३२	७३०		१९
१८	केराबारी	सिन्धुली	कमलामाई न.पा.	२,८	२०६४	७६	३८०		१२
१९	कुन्डा	सिन्धुली	डाडीगुराँस	१	२०६४	५८	३८७		१२
	जम्मा					**२०५१**	**१२४५३**		**३३४**

३) पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र

सि.न.	आयोजनाको नाम	जिल्ला	गा.वि.स.	वडा नं.	आयोजना शुरू बर्ष	घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	धारा संख्या	
								निजी	सार्वजनिक
१	आपगाछी	नवलपरासी	छौबादी	२	२०६४	१६९	१०१४		१९
२	चोरमारा	नवलपरासी	तमसरिया	४,७,८	२०६४	१८५	११३४		२१
३	गदर खोला	नवलपरासी	पर्सौनी	२	२०६४	१५२	९९२		१८
४	धनेवा	नवलपरासी	जहदा	७	२०६४	२५९	१७३७		५१
५	छेवेटार	गोरखा	पृथ्वीनारायण न.पा.	९	२०६४	३०३	१७९४		४३
६	मास्कीछाप गुर्दुम	गोरखा	ताक्लुङ्ग	९	२०६४	८४	६०३		१६
७	भण्डारथोक	गोरखा	पालुङ्गटार	१	२०६४	८३	४८१		१७
८	डुमश्री	गोरखा	नरेश्वर	३	२०६४	९४	६१५		१९
९	कपासे	तनहूँ	दुलेगौडा	६	२०६४	२०५	११६६		६१
१०	चैनपुर बरलान्गे खोला	तनहूँ	व्यास न.पा.	६,८	२०६४	१६९	९६९		२६
११	बोहरे खोला	कास्की	सारङ्गकोट	२,४	२०६४	१७४	९२८		२६
१२	स्माइली रैकर	कास्की	कास्कीकोट	३,४,९	२०६४	१६८	९९८		२६
१३	स्माइली पुलन्धरी	कास्की	साराङ्गकोट	१,२,३,४,५	२०६४	१४३	८२०		१९
१४	बच्छा	पर्वत	बच्छा	२,३	२०६४	९१	५६८		१६
१५	बानी डाडा	पर्वत	हुवास	४	२०६४	१०४	७४२		२०
१६	मार्दी खोला	पर्वत	हुवास	३,७	२०६४	१०७	७६८		१८
१७	विरुवार	पर्वत	रानीपानी	१	२०६४	५०	३११		१०
१८	हटिया	पर्वत	हुवास	३,७	२०६४	५२	३७९		११
१९	नेवारे	बाग्लुङ्ग	दगातुन डाँडा	८,९	२०६४	१६६	१०७३		३५
२०	रिठा बोट	बाग्लुङ्ग	छिस्ती	३	२०६४	१०२	६३७		१६
२१	बरधान	लम्जुङ्ग	नेटा	१	२०६४	३८	३११		८
	जम्मा					**२८९८**	**१८०४०**		**४९६**

४) मध्यपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र

सि.न.	आयोजनाको नाम	जिल्ला	गा.वि.स.	वडा नं.	आयोजना शुरू बर्ष	घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	धारा संख्या	
								निजी	सार्वजनिक
१	सिङ्गे	दाङ्ग	सिसहनिया	७	२०६४	६४	३५०		१४
२	बन्सगजेरी	दाङ्ग	हापुर	७	२०६४	१३३	८६७		१४
३	हाल्डे खोला	दाङ्ग	शान्तीनगर	७	२०६४	७८	३४५		१५

सि.न.	आयोजनाको नाम	जिल्ला	गा.वि.स.	वडा नं.	आयोजना शुरू बर्ष	घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	धारा संख्या	
								निजी	सार्वजनिक
४	खनुइ गैरे/बासु धारा	दाङ्ग	पवन नगर	२	२०६४	९३	५४८		१९
५	झार गाउँ	दाङ्ग	हलवार	५	२०६४	१५०	८४३		२९
६	सिस्नेरी	दाङ्ग	हापुर	१	२०६४	६७	४४८		१२
७	अजम्बरी	दाङ्ग	रामपुर	३,४	२०६४	१६६	१०७६		२१
८	मगनी गाड	दाङ्ग	लालमाटीया	९	२०६४	११३	६६८		१५
९	सनासिम कुवाँपानी	प्यूठान	विजयनगर	५,६	२०६४	७१	४१६		१६
१०	फूलवारी जुकेमूल	प्यूठान	खैरा	२,६,७,८,९	२०६४	२०५	१३६२		३७
११	सिमसियार बहाने	प्यूठान	लुङ्ग	६	२०६४	९५	७३३		१७
१२	ताल खोला	प्युठान	लुङ्ग	८	२०६४	११४	७३६		१७
१३	मिठी आप दरवान	प्यूठान	बाङ्गेसाल	६	२०६४	१००	७०६		११
१४	मार्के	सल्यान	मार्के	१,४,८	२०६४	१५६	८६८		१५
१५	अलैचीबारी	दैलेख	काल भैरव	७	२०६४	५८	३२५		१०
१६	सुनारी विरौटावारी	दैलेख	काल भैरव	८,९	२०६४	४९	३०२		१०
१७	जर्ज खोला	दैलेख	नारायण न.पा.	७	२०६४	५९	३१७		१०
१८	बरगाँउ	हुम्ला	बरगाँउ	१,२,३,४	२०६४	६७	५०४		९
१९	ग्वालेखोर	हुम्ला	डाडाफाया	३	२०६४	५५	३२५		९
२०	लिमाताङ्ग	हुम्ला	बरगाँउ	७,८	२०६४	४५	३७३		९
	जम्मा					**१९३८**	**१२११२**		**३०५**

५) सुदुर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र

सि.न.	आयोजनाको नाम	जिल्ला	गा.वि.स.	वडा नं.	आयोजना शुरू बर्ष	घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	धारा संख्या	
								निजी	सार्वजनिक
१	जगते, मुरीभावर र हलौटे	कैलाली	खैराला	१,८	२०६४	१२९	८६१		२८
२	मकानपुर महोल्लिया	कैलाली	मसुरीया	२	२०६४	१४४	१००४		२२
३	टुडेला बाहुनकाँडा	कैलाली	गोदाबरी	६	२०६४	१५४	११२२		२०
४	बाह्रकुण्ड	कन्चनपुर	भीमदत्त न.पा.	१	२०६४	१०२	७३३		१८
५	ओझाखली	कन्चनपुर	सुडा	७	२०६४	७६	४१४		१३
६	झम्का चन्दानिफाटा	कन्चपुर	दैजी	५,६	२०६४	१४८	९९५		२२
७	विचाफाटा/धरमपुर	कन्चनपुर	दैजी	३	२०६४	२२०	१२५३		३१
८	मैखार्का	बैतडी	दुर्गास्थान	६,७	२०६४	७९	४४३		१०
९	कर्पत	बैतडी	दुर्गास्थान	१,२,३	२०६४	१४३	११८७		२२
१०	तल्लो पानी पनेरा	दार्चुला	बोहरी गाउँ	१	२०६४	५५	४५४		८
११	कुलडाँडा	दार्चुला	बोहरी गाउँ	२	२०६४	८२	५६८		२०
जम्मा						**१३३२**	**९०३४**		**२१४**
कुल जम्मा	**८३**					**९७०१**	**६०२९४**		**१५६७**

३) स्थानीय निकाय (जि.वि.स.) बाट

आ.व. २०६४/०६५ मा सम्पन्न खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनाहरुको विवरण

१) पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र

सि.न.	आयोजनाको नाम	जिल्ला	गा.वि.स.	वडा नं.	आयोजना शुरू बर्ष	घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	धारा संख्या	
								निजी	सार्वजनिक
१	मेहेले खानेपानी योजना	ताप्लेजुङ	मेहेले				१६१३		
२	निघुरादिन खानेपानी योजना	ताप्लेजुङ	निघुरादिन				८६८		
३	नाङखोल्याङ खानेपानी योजना	ताप्लेजुङ	नाङखोल्याङ				९६५		
४	लिम्बुदिन खानेपानी योजना	ताप्लेजुङ	लिम्बुदिन				८९२		
५	सुभाङ खानेपानी योजना	पांचथर	सुभाङ				१४३३		
६	लालीखर्क खानेपानी योजना	पांचथर	फिदिम				८११		
७	लक्ष्मीपुर ३ र ९ खानेपानी योजना	ईलाम	लक्ष्मीपुर	३			१२०		
८	ढुंगाना गाउँ खानेपानी योजना	ईलाम	फाकफोक				९		
९	टाहारी खानेपानी योजना	तेह्रथुम	सिम्ले				१५१		
१०	चानुवा खानेपानी आयोजना	धनकुटा	चानुवा,	३,४,६,९			१४६५		
११	कर्कलेटोल खानेपानी आयोजना	धनकुटा	छिन्ताँङ्ग	९			२७५		
१२	पांचकन्याँ, विष्णुपादुका खानेपानी आयोजना	सुन्सरी	पांचकन्याँ, विष्णुपादुका				५००		
१३	रमितेखोला खानेपानी योजना	मोरगं	रमितेखोला				१६४७		
१४	इनद्रपुर खानेपानी योजना	मोरगं	इन्द्रपुर				१२१७		
१५	केराबारी खानेपानी योजना	मोरगं	केराबारी				११३५		
१६	कांगेल खानेपानी	सोलुखुम्बु	कांगेल				४६७		
१७	नेचा बेतधारी खानेपानी	सोलुखुम्बु	नेचा बेतधारी				१०३८		
१८	पंचावती खानेपानी योजना	उदयपुर	पचांवती	१,३,४,६,९			२८१०		
१९	कुइभिर खानेपानी योजना	ओखलढुङ्गा	कुइभिर				३५७		
२०	माम्खा खानेपानी योजना	ओखलढुङ्गा	माम्खा				५३३		
२१	श्रीचौर खानेपानी योजना	ओखलढुङ्गा	श्रीचौर				२१४		
	जम्मा						**१८५२०**		

२) मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र

सि.न.	आयोजनाको नाम	जिल्ला	गा.वि.स.	वडा नं.	आयोजना शुरू बर्ष	घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	धारा संख्या	
								निजी	सार्वजनिक
१	विजुलीकोट 'नागी' खानेपानी योजना	रामेछाप	विजुलीकोट ६सैपु-१ समेत				१०७८		
२	अदुवाबारी खानेपानी योजना	रामेछाप	पिङखुरी	२,९			६६९		
३	नागदह खानेपानी योजना	रामेछाप	नागदह				६५७		
४	हुंदिल खानेपानी योजना	रामेछाप	ओखेनी				५००		
५	लिसेखानी खानेपानी योजना	रामेछाप	वेतानी				६४६		
६	टेकनपुर खानेपानी योजना	रामेछाप	कठजोर	८,९			१७०८		
७	मचाचारी खानेपानी योजना	रामेछाप	सुनारपानी ६	६			२००		
८	टिमु खानेपानी योजना	रामेछाप	खांडादेवी ७,९	७,९			८००		
९	कोटगाउं खानेपानी योजना	रामेछाप	विजुलीकोट	९			१८००		
१०	सालु देविस्थान दलित बस्ती	रामेछाप	सालु	१			५००		
११	हुलाकचौर खानेपानी योजना	रामेछाप	देउराली				२००		

सि.न.	आयोजनाको नाम	जिल्ला	गा.वि.स.	वडा नं.	आयोजना शुरू बर्ष	घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	धारा संख्या	
								निजी	सार्वजनिक
१२	भैसेसुर खानेपानी योजना	रामेछाप	मन्थली	२			८००		
१३	मंगलादेवी खानेपानी योजना	रामेछाप	मन्थली	५			८००		
१४	कमिलेखोलाचिरमालु तल्लो खानेपानी योजना	रामेछाप	कुवु	९			३००		
१५	फुलासी खानेपानी योजना	रामेछाप	फुलासी	२			२५०		
१६	छिपिधारा बाङसल्ला खानेपानी योजना	रामेछाप	पुरानागाउँ				१००		
१७	दमाईटोल खानेपानी योजना	रामेछाप	गेलु	४,५,६			५००		
१८	वेताली खानेपानी योजना	रामेछाप	वेताली	५			१४००		
१९	स्कुलडाडादमाईटोल खानेपानी योजना	रामेछाप	सालु	५			४००		
२०	जङ्गरेखोला खोल्मागाउँ खानेपानी योजना	रामेछाप	विजुलीकोट				८००		
२१	गोठगाउँ, खराने खानेपानी योजना	रामेछाप	गोठगाउँ				८००		
२२	खर्कपहरेपानी खानेपानी योजना	रामेछाप	गागंल	२			३००		
२३	रूपकोट कटुन्जे खानेपानी योजना	रामेछाप	खनियाँपानी	७			१०००		
२४	मुडाजोरमुहान मर्मत खानेपानी योजना	रामेछाप	सुकाजोर				४००		
२५	भस्मेमुहान भञ्ज्याङ खानेपानी योजना	रामेछाप	पिङखुरी				३००		
२६	भित्तरीखानी खानेपानी योजना	रामेछाप	गुप्तेस्वर	६			२००		
२७	सान्ने खानेपानी योजना	रामेछाप	पकरबास				३०००		
२८	कास्थली खानेपानी योजना	रामेछाप	कुभुकास्थली				१५०		
२९	काटाकुटी खानेपानी योजना	दोल्खा	काटाकुटी						
३०	ठाडे खानेपानी योजना	रसुवा	धुन्चे				२३३०		
३१	गोरम खानेपानी योजना	रसुवा	समरतली				४१०८		
३२	कलचेत खानेपानी योजना	रसुवा	समरतली				४१०८		
३३	नहर्की गाउँ	धादिङ	बेनीघाट				२००		
३४	किनताङफेदी खानेपानी	धादिङ	दार्खा				३५०		
३५	बेल्टार साठिमुरे खानेपानी	धादिङ	कुम्पुर				१२०		
३६	कुम्पुर खानेपानी	धादिङ	कुम्पुर				१५०		
३७	चिसापानि खानेपानी	धादिङ	त्रिपुरेस्वर				३८५		
३८	पञ्चेश्वर खानेपानी योजना	काठमाडौं	मनमैजु				६००		
३९	मुलपानी खानेपानी योजना	काठमाडौं	मुलपानी				३५००		
४०	इकुडोल खानेपानी योजना	ललितपुर	इकुडोल	१,८			८५०		
४१	ठैवहरीसिदी खानेपानी योजना	ललितपुर	ठैवहरीसिदी				९००		
४२	भट्टेडाडा खानेपानी योजना	ललितपुर	भट्टेडाडा				३५०		
४३	शिदार्थ विश्वविद्यालय नाला खानेपानी योजना	काभ्रेपाल्चोक	बाङथली				३५५६		
४४	शिदार्थ विश्वविद्यालय नाला खानेपानी योजना	काभ्रेपाल्चोक	उग्रचण्डी जनागाल				६६५		
४५	शिदार्थ विश्वविद्यालय नाला खानेपानी योजना	काभ्रेपाल्चोक	चौबास				३५१		
४६	ठोटखोला खाने पानी	मकवानपुर	हाडीखोला	८			४२००		
४७	पदमपोखरी रमनटार खाने पानी	मकवानपुर	पदमपोखरी				६००		
४८	जगृतधारा खानेपानी	मकवानपुर	गढी	६			४८००		
४९	गढी बृहद खानेपानी	मकवानपुर	गढी				१२००		
५०	छतिवन खानेपानी	मकवानपुर	छतिवन	४,५			२१६		
५१	रमनटार खानेपानी योजना	मकवानपुर	मनहरी	३			४००		
५२	राईगाउँ खानेपानी योजना	मकवानपुर	राईगाउँ				३००		
५३	शत्तिखोला खाने पानी योजना	मकवानपुर	हटिया				२४००		
५४	धुसेनीडांडा खानेपानी योजना	मकवानपुर	गोगने	७			१८०		

सि.न.	आयोजनाको नाम	जिल्ला	गा.वि.स.	वडा नं.	आयोजना शुरू बर्ष	घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	धारा संख्या	
								निजी	सार्वजनिक
५५	महानेवटार खानेपानी याजना	मकवानपुर	गोगने	२			१२०		
५६	स्यालाङ खानेपानी योजना	चितवन	दारेचोक				६८५		
५७	पिपलडांडा खानेपानी योजना	चितवन	दारेचोक				१४९		
५८	चैनपुर खानेपानी योजना	चितवन	चैनपुर				१५५		
५९	सुलीटार खानेपानी योजना	चितवन	शक्तिखोर				२०२		
	जम्मा						**५८३८८**		

३) पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र

सि.न.	आयोजनाको नाम	जिल्ला	गा.वि.स.	वडा नं.	आयोजना शुरू बर्ष	घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	धारा संख्या	
								निजी	सार्वजनिक
१	सोमडिह खानेपानी योजना	कपिलबस्तु	सोमडिह				७००		
२	गोटिहवा खानेपानी योजना	कपिलबस्तु	गोटिहवा				५००		
३	जुकेना खानेपानी योजना	अर्घाखाची	जुकेना				५००		
४	खाचिकोट खानेपानी योजना	अर्घाखाची	खाचीकोट				१०००		
५	खाचिंकोट किटेनी खानेपानी	अर्घाखाची	खाचिकाट				२८		
६	बल्कोट ७ काभ्रे खानेपानी	अर्घाखाची	बल्कोट				४०		
७	अघातोष छत्रगंज खानेपानी	अर्घाखाची	अर्घातोष, छत्रगंज				१०००		
८	अघातोष ९ घडेरी खानेपानी योजना	अर्घाखाची	अर्घातोष,				२००		
९	अर्लिवाङ्ग खानेपानी योजना	अर्घाखाची	अर्घा				३५०		
१०	पसलयाङ्ग खानेपानी योजना	अर्घाखाची	गोखुङ्ग				१००		
११	मनकामना खानेपानी आयोजना	स्याङजा	मनकामना	१,४			१२२७		
१२	लकता मल्याङकोट खानेपानी आयोजना	स्याङजा	मल्याङकोट	१			४००		
१३	देवघाट खानेपानी योजना	तनहुं	देवघाट				५८१		
१४	कुमालगाउं खानेपानी योजना	तनहुं	क्यामिनज				३२८		
१५	धुसेनी ग्रामिण खानेपानी आयोजना	गोरखा	नाम्जुङ-८, आहालडाढ				२९०		
१६	अश्राङ ग्रामिण खानेपानी आयोजना	गोरखा	अश्राङ १ र ३ गोतामेगाउं, पारीडाडा				८०२		
१७	तान्द्राङ ग्रामिण खानेपानी आयोजना	गोरखा	तान्द्राङ २, नाङगे				४५०		
१८	बुङकोट दोस्रो ग्रामिण खानेपानी आयोजना	गोरखा	बुङकोट ९, ढाडिने				६३७		
१९	सरस्वती ग्रामिण खानेपानी आयोजना	गोरखा	फिनाम	३,४,५,७,८,९			२६५		
२०	सौरपानी ग्रामिण खानेपानी आयोजना	गोरखा	सौरपारी	१,२,४,६,९			५३६		
२१	थुमि ग्रामिण खानेपानी आयोजना	गोरखा	थुमि	२,४,५,६,८			३७०		
२२	ध्यालचोक ग्रामिण खानेपानी आयोजना	गोरखा	ध्यालचोक	१-९			३६६		
२३	धुवाकोट ग्रामिण खानेपानी आयोजना	गोरखा	धुवाकोट	२,५,७,८			२४०		
२४	बोहोरागाउँ ग्रामिण खानेपानी आयोजना	गोरखा	आपपिपल ३ पालिमटार ५				११६५		
२५	सिदीबास ग्रामिण खानेपानी आयोजना	गोरखा	सिर्दीबास ७ र ८				७३८		
२६	फिनाम ग्रामिण खानेपानी आयोजना	गोरखा	फिनाम ८ लाकुरीश्वारा				१२६		
२७	लप्से भंगेरी ग्रामिण खानेपानी आयोजना	गोरखा	श्रीनाथकोट ७ लप्से र भंगेरी				२७५		
२८	बाह्रबिसे ग्रामिण खानेपानी आयोजना	गोरखा	ताप्ले ९ बाह्रबिसे				१०१		
२९	चिसापानी ग्रामिण खानेपानी आयोजना	गोरखा	श्वारा ५ सिसापानी				२३५		
३०	पोर्चे गुम्बा खानेपानी योजना	मनाङ	डावल				१००		
३१	ढिकुर पोखरी खानेपानी योजना	मनाङ	पिसाङ				५०		

सि.न.	आयोजनाको नाम	जिल्ला	गा.वि.स.	वडा नं.	आयोजना शुरू बर्ष	घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	धारा संख्या	
								निजी	सार्वजनिक
३२	सत्य गुम्बा खानेपानी योजना	मनाङ	नारे				१५०		
३३	सुर्यपाल खानेपानी योजना	लमजुङ	सुर्यपाल				५७८		
३४	कालीमाटी खानेपानी योजना	कास्की	पुन्दी भुमदी						
३५	उराम पोखरा खानेपानी आयोजना	पर्बत	उराम, पोखरा				११८८		
३६	पकुवा ४सिल्जी खानेपानी आयोजना	पर्बत	पकुवा				९९९		
३७	तल्लोठाउँ खानेपानी आयोजना	पर्बत	सरौखाला				५९३		
३८	विनामारे खानेपानी आयोजना	वाग्लुङ्ग	विनामारे				२०००		
३९	रूम खानेपानी आयोजना	म्याग्दी	रूम				३७४३		
४०	पीपलधारा खानेपानी आयोजना अर्मन	म्याग्दी	अर्मन				३२२५		
४१	भकिम्ली खानेपानी आयोजना	म्याग्दी	भमिम्ली				३०००		
४२	समलचौर खानेपानी योजना	म्याग्दी	बलियाचौर				६५०		
४३	सिस्नेखर्क खानेपानी योजना	म्याग्दी	पिप्ले				३६०		
४४	टुकुचे लार्जुङ खानेपानी लार्जुङ खण्ड	मुस्ताङ	कोवाङ				२००		
४५	भ्योलिङ डिफु गुम्वामा खानेपानी	मुस्ताङ	छोसेर	२			२५०		
४६	छैरो खानेपानी योजना	मुस्ताङ	मार्फा				१५०		
	जम्मा						**३०७८६**		

४) मध्यपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र

सि.न.	आयोजनाको नाम	जिल्ला	गा.वि.स.	वडा नं.	आयोजना शुरू बर्ष	घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	धारा संख्या	
								निजी	सार्वजनिक
१	रारा खानेपानी आयोजना	मुगु	रारा				६२०		
२	रोलसैन खानेपानी आयोजना	मुगु	श्रीकोट				११४०		
३	पानीखाल खानेपानी आयोजना	मुगु	गम्था				१०९०		
४	शहरतारा खानेपानी आयोजना	डोल्पा	शहरतारा				५५		
५	सुगुरहाल्ना खानेपानी योजना	कालीकोट	राम्नाकोट				२१००		
६	हवामा खानेपानी योजना सिकम न.४ वडा न.९ सिवाङ वखलवाङ	रोल्पा	हवामा				४२३		
७	डुविडाँडा खानेपानी योजना सिकम न. ९ वडा न.४ जस्पुर	रोल्पा	ईविडाडा				१४४		
८	खुमेल खानेपानी योजना सिकम न.७ वडा न.८ खेवासे	रोल्पा	खुमेल				६८		
९	गजुल खानेपानी योजना सिकम न.१ वडा न.१ सेपालगाउं	रोल्पा	गजुल				२०४		
१०	बडखोली खानेपानी योजना	प्युठान	लुङ				१२६१		
११	कुटीचौर खानेपानी योजना	प्युठान	तोरबाङ				१०५		
१२	छातीपाटा खानेपानी योजना	प्युठान	तुषारा				७५		
१३	कौछे खानेपानी योजना	प्युठान	बाङ्गमरोट				८५		
१४	खास कुस्मा खानेपानी आयोजना	बांके	खासकुस्मा				६८५		
१५	डाडाँखाली खानेपानी योजना	सुर्खेत	डँडाखाली				३६५		
१६	पाम्का खानेपानी योजना	सुर्खेत	पाम्का				९४३		
१७	जर्बुटा खानेपानी योजना	सुर्खेत	जर्बुटा				९८५		
१८	पोखरा खानेपानी आयोजना	जाजरकोट	खलंगा				२२७१		
१९	सेरी खानेपानी	दैलेख	सेरी				५४५		
२०	जबमुकाध खानेपानी	दैलेख	जबमुकाध				१६०		
	जम्मा						**१३३२४**		

५) सुदुर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र

सि.न.	आयोजनाको नाम	जिल्ला	गा.वि.स.	वडा नं.	आयोजना शुरू बर्ष	घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	धारा संख्या	
								निजी	सार्वजनिक
१	स्किम न.१/जुगेपपानी, जिलौटे, शिमरीबास	कैलाली	मोहनयाँल	४			११९		
२	स्किम न.२/राताखाली, खानीयाताल	कैलाली	मोहनयाँल	४			३०४		
३	स्किम न.३/पैया, पाल्सा	कैलाली	मोहनयाँल	३			९८		
४	स्किम न.४/फलाटे	कैलाली	मोहनयाँल	४			९५		
५	स्किम न.१/थोरवले, सिमली	कैलाली	निगाली	७			१७६		
६	स्किम न.२/जुगेपानी, तुलिखेत	कैलाली	निगाली	७			११३		
७	स्किम न.३/ठयुलेखाला, मेलेगाडा	कैलाली	निगाली	७			९८		
८	घण्टेस्वर खानेपानी योजना	डोटी	घण्टेस्वर				७५०		
९	भाटीओडार खानेपानी योजना	डोटी	दि.सि.न.पा.	१४			१४९		
१०	धारापानी खानेपानी योजना	डोटी	छतीवन				१६०		
११	गाडखेत खानेपानी योजना	डोटी	डौड				२२५		
१२	लक्ष्मीनगर खानेपानी योजना प्रथम	डोटी	लक्ष्मीनगर				१०१८		
१३	गायल खानेपानी योजना	अछाम	गायल				४३६०		
१४	ठाटी खानेपानी योजना	अछाम	ठाटी				२५२५		
१५	जनालीबन्डाली खानेपानी योजना	अछाम	जनालीवन्डाली				१७१०		
१६	सिरफाली खानेपानी योजना	अछाम	सिउनी				३५०		
१७	पौडशा खानेपानी योजना	अछाम	पौडशा				३४०		
१८	गुल्लेताला खानेपानी योजना	अछाम	गुल्लेताला				८००		
१९	रानीवन खानेपानी योजना	अछाम	रानीवन				१२४०		
२०	दहकोट खानेपानी योजना	बाजुरा	दहकोट				१००		
२१	धिम खानेपानी योजना	बाजुरा	बाधु				३००		
२२	चुइकेडाडा खानेपानी योजना	बाजुरा	साप्पाटा				१००		
२३	दया खानेपानी योजना	बाजुरा	कोल्टी				१००		
२४	जेठारीबाडा खानेपानी योजना	बाजुरा	पाण्डुसैन				१००		
२५	सिडारी लार्फु	बाजुरा	कोल्टी				५०		
२६	तल्लो कार्भेतौला	बाजुरा	बाह्रविस				३०		
२७	वांझ ग्रामिण खानेपानी योजना	बझाङ	वाझ				१५१७		
२८	चौधारी ग्रामिण खानेपानी योजना	बझाङ	चौघारी				१०४०		
२९	मसिनीवालुवा खानेपानी याजना	दार्चुला	खंलगा				३९		
३०	सर्मोली खानेपानी योजना	दार्चुला	सर्मोली				१४९५		
३१	मगराउ खानेपानी योजना	डडेलधुरा	भद्रपुर				१२००		
३२	चौड खानेपानी योजना	डडेलधुरा	बेलापुर				१५००		
३३	राई खानेपानी योजना	डडेलधुरा	अ.न.पा				४८०		
३४	हमतड खानेपानी योजना	डडेलधुरा	आलीताल				५४०		
३५	बज्याडी खानेपानी योजना	डडेलधुरा	कोटेली				४८०		
जम्मा							**२३७०१**		
कुल जम्मा							**१४४७१९**		

इन्जिनियरहरूको व्यावसायिक आचार संहिता

परिषद्का दर्तावाला इन्जिनियरले नेपाल इन्जिनियरिङ्ग परिषद् ऐन, २०५५ र नेपाल इन्जिनियरिङ्ग परिषद् नियमावली, २०५७ मा उल्लेखित व्यवस्थाको अधिनमा रही पालना गर्नुपर्ने आचार संहिता निम्नानुसार रहेका छन् ।

क) अनुशासन तथा इमान्दारिता : अनुशासित रुपमा इमान्दारिता साथ पेशागत मर्यादा तथा हितका विपरित नहुने गरि इन्जिनियरिङ्ग सेवा/व्यवसाय संचालन गर्नु पर्नेछ ।

ख) शिष्टता तथा गोपनीयता : इन्जिनियरिङ्ग व्यवसायसँग सम्वन्धित ग्राहकसँग व्यवसायको क्रममा शिष्ट व्यवहार गर्नुपर्नेछ र ग्राहकसँग सम्वन्धित व्यवसायिक जानकारीहरु ग्राहकको स्वीकृत बेगर अन्य कसैलाई प्रकट गर्नु हुदैन । तर प्रचलित कानून बमोजिम त्यस्ता जानकारी सम्वन्धित निकाय समक्ष प्रकट गर्न बन्देज लागेको मानिने छैन ।

ग) भेदभाव गर्न नहुने : व्यवसायिक ज्ञान र सीपको प्रयोग गर्दा धर्म, वर्ण, लिङ्ग र जाति वा अन्य कुनै पनि कुराको आधारमा ग्राहकहरु विचमा कुनै पनि भेदभाव गर्नुहुदैन ।

घ) सम्वन्धित व्यावसायिक काम मात्र गर्नुपर्ने : आफुले अध्ययन गरेको विषय वा हासिल गरेको ज्ञान सीपसँग सम्वन्धित क्षेत्र भित्रको व्यावसायिक काम मात्र गर्न वा तत् सम्वन्धी सुझाव वा सिफारिस गर्नुपर्नेछ । आफ्नो व्यवसाय क्षेत्रभित्र नपर्ने विषयसँग सम्वन्धित कामहरुका सम्वन्धमा सोसँग सम्वन्धित विशेषज्ञ कहाँ सिफारिस गर्नु पर्नेछ ।

ङ) इन्जिनियरिङ्ग व्यवसायमा आँच आउने काम गर्न नहुने : आफुले पुऱ्याएको सेवा वापत पाउने पारिश्रमिक भत्ता तथा सुविधा बाहेक अन्य कुनै किसिमको अनुचित आर्थिक लाभ प्राप्त गर्न वा इन्जिनियरिङ्ग व्यवसायमा आँच आउने किसिमको कुनै अनुचित क्रियाकलाप गर्नुहुदैन ।

च) व्यक्तिगत उत्तरदायित्व : इन्जिनियरिङ्ग व्यवसायको सन्दर्भमा आफुले गर्ने प्रत्येक काम व्यक्तिगत रुपमा उत्तरदायी हुने गरी गर्नु पर्नेछ ।

छ) नाम पद र दर्ता नं खुलाउनुपर्ने : आफुले गर्ने इन्जिनियरिङ्ग व्यवसायिक कारोवारसँग सम्वन्धित लिखित, नक्सा, डिजाइन, स्पेशिफिकेशन, इष्टिमेट आदि कागजात तथा विवरणहरुमा आफ्नो हस्ताक्षर गर्दा आफ्नो नाम, पद र दर्ता नं स्पष्ट रुपमा बुझिने गरी उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

ज) अनावश्यक प्रभाव पार्ने किसिमबाट प्रचार प्रसार तथा विज्ञापन गर्न नहुने : आफुले गर्ने व्यवसायिक क्रियाकलापहरुका सम्वन्धमा ग्राहक (क्लाइन्ट) हरुलाई अनावश्यक रुपले प्रभावित गर्ने किसिमबाट प्रचार प्रसार तथा विज्ञापन गर्नु हुदैन ।